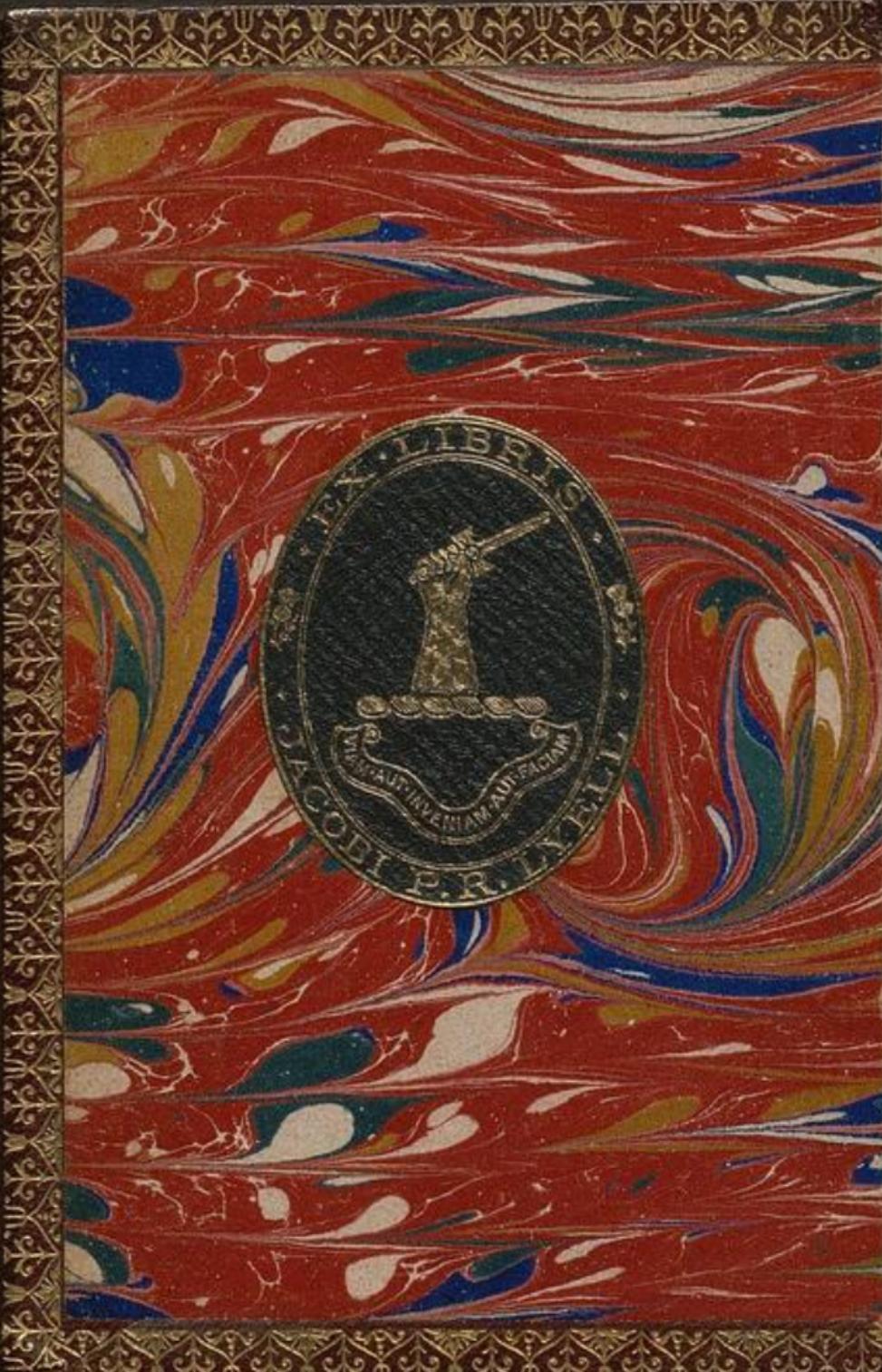

OSIAS MARCOS
OBRAS

R

A21

March (mosen Ausias): Las Obras.

Valladolid, Set. Martinez, 1555.

8vo. 276 ff. A⁸-Z⁸, AA⁸-LL⁸, MM⁴.
Woodcut Arms on title.

A complete edition of the poems of March, containing several not included in the first edition of 1539, with in addition a vocabulary of Limosin terms (fol. 218b to fol. 276a). Books in the Limosin dialect are rare and this edition of March's poems is a very scarce one.

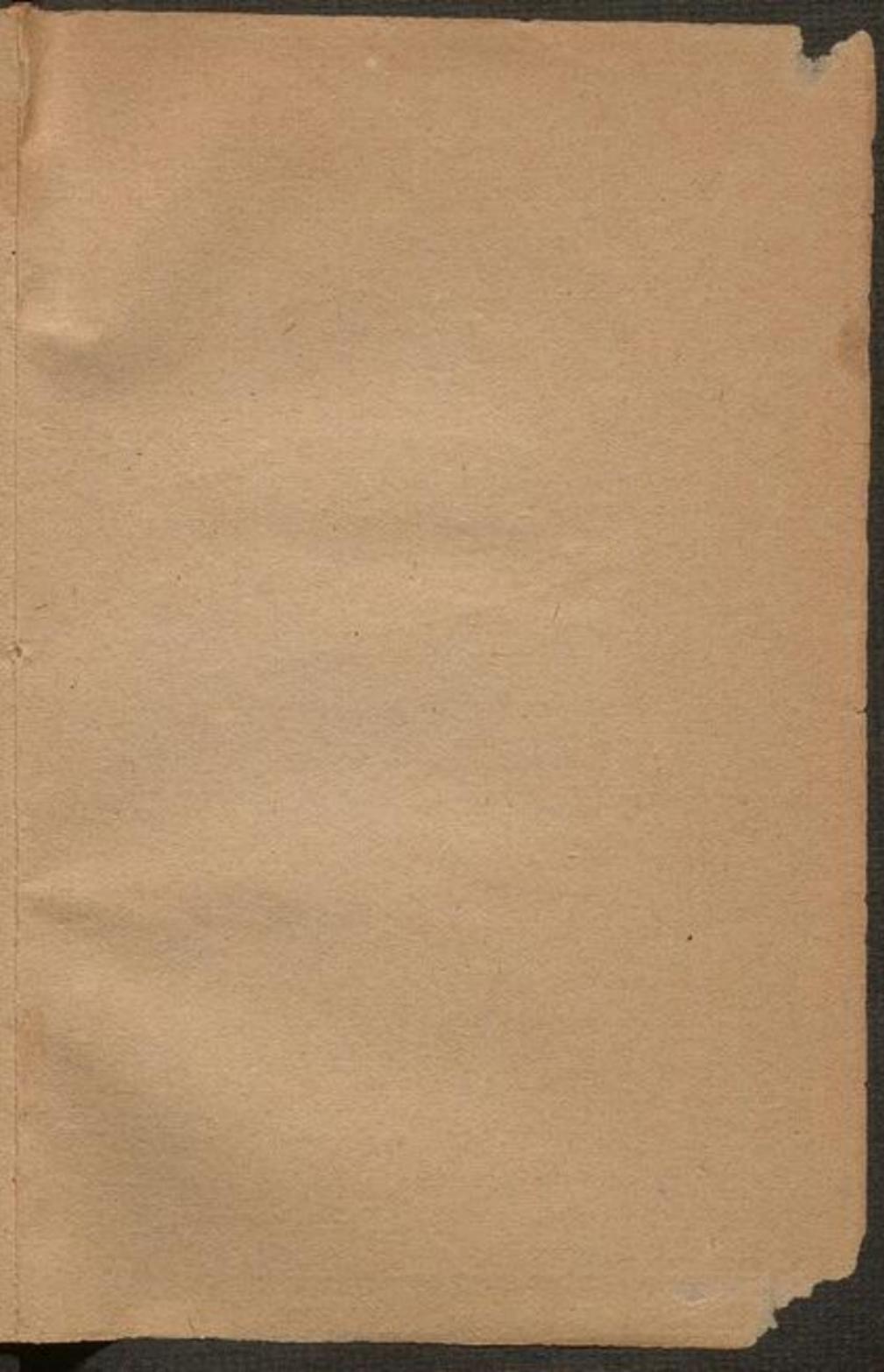
March was one of the most celebrated Spanish poets. He was a member of the Cortes at Valencia in 1446 and died about 1460. The Marquis of Santillana described him as "a great Troubadour and a man of a very lofty spirit." Salva 769; Heredia 1833; Gallardo 2193.

Title has the stamp of a previous owner and lower blank margin is mended. Two or three head lines shaded, but otherwise a fine copy, bound full maroon morocco, gilt ornaments on covers, &c.

-1.

202

D
A.Y. 1814/20
C 10913

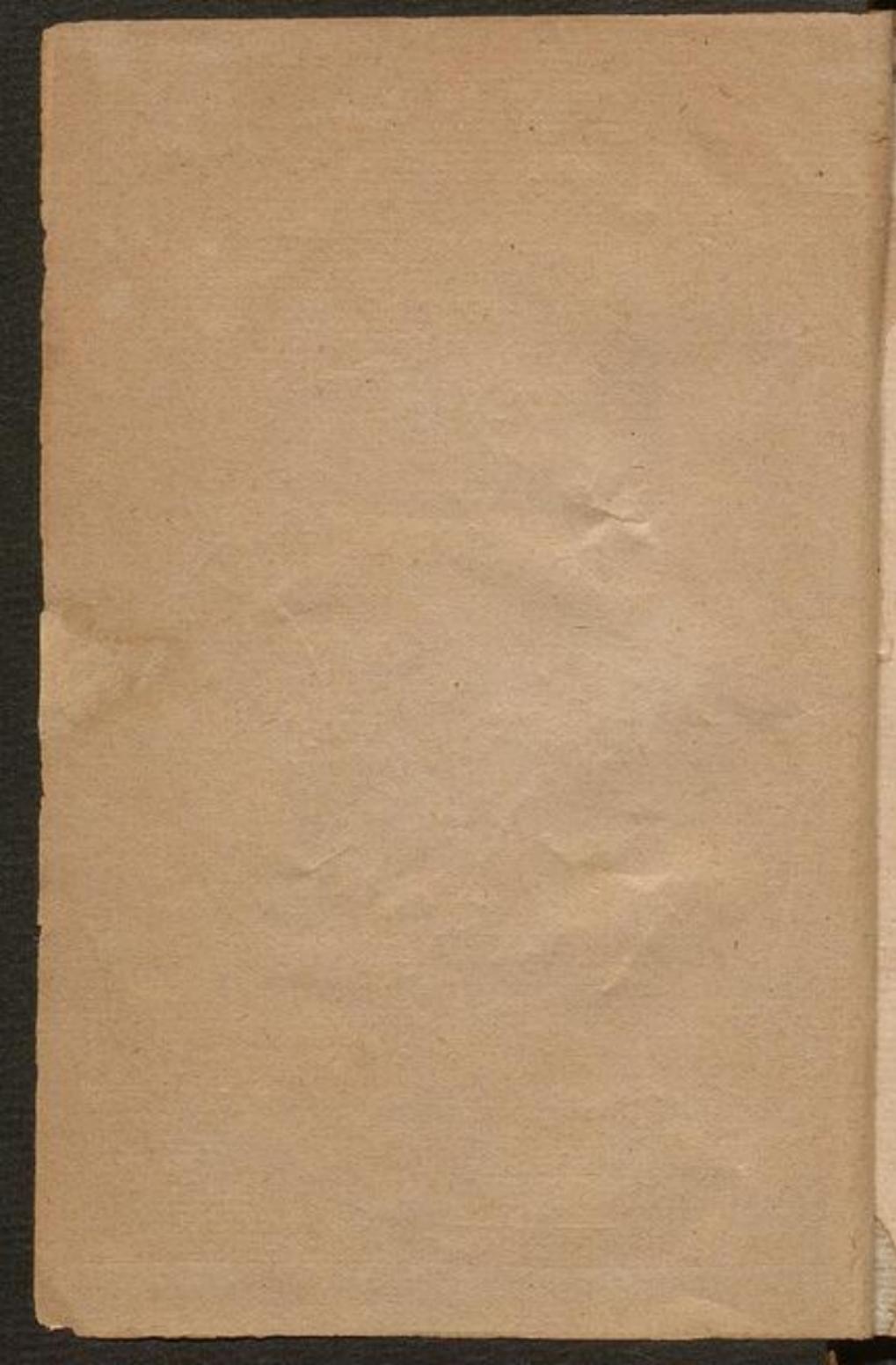
b27⁶

2.6

276 folio

1821

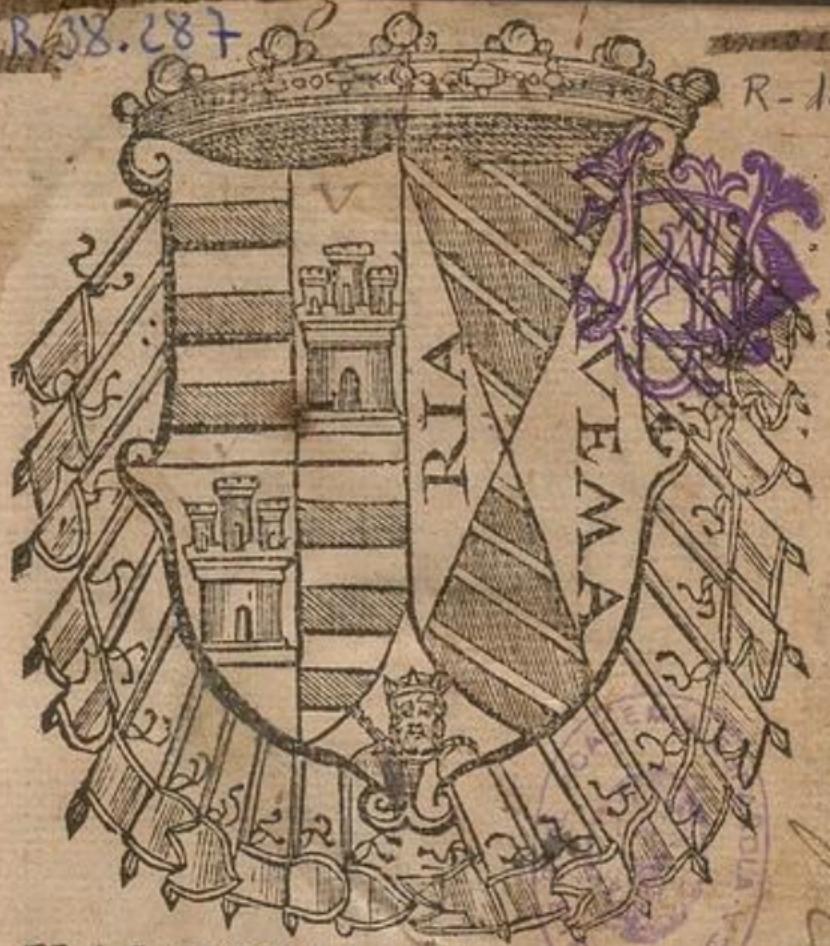
R - 121

R.38.287

anno 1666

R. 121

■ LAS OBRAS DEL POETA MO
sen Ausias March, corregidas delos errores q
tenian. Sale con ellas el vocabulario delos vo
cetros enellas contenidos. Dirigidas al Illus
trissimo señor Gonçalo Fernandez de Cor
doua, Duque de Sesa, y de Terra noua,, Con
de de Cabra, Señor dela casa de Vacna. &c.

Con priuilegio Real.

■ Tassado en ochenta y ocho maraudis.
■ Impresso en Valladolid, Año de. 1555.

*Ex libri Joannis s' Oario
Don et Camps*

Perraro 181

OR QVANTO POR
parte de vos Juan de Resa
nuestro capellá nos fue fe
cha relacion, que vos cō di
ligencia auia desbuscado y
copilado las obras de Au
fias March poeta Español.

Y las auia des sacado d' exēplares mas verda
deros q̄ estauā en la impressiō q̄ delas dichas
obras se auia hecho en Barçelona. Y de mas
d' esto por estar las dichas obras enterradas en
lēguia lemosina, en ql̄ dicho auctor las auia es
cripto: crā etēdidas d' pocos (alomenos Caste
llanos) les auia des hecho vocabulario, pa q̄
por falta d'la lēguia no las dxassen de entēder
los que enellas se quisiessem ocupar: suplican
do nos vos mandassemos dar licencia y facul
tad para que por termino de diez años/o por
el que nuestra voluntad fuese: vos y no otra
persona alguna sin vuestrō poder & licēcia,
le pudiese imprimir y vender so graues pe
nas que para ello les pusiessemos/o como la
nuestra merced fuese. Lo qual visto por los
del nuestro consejo: juntamente cō el dicho
libro q̄ de suyo se haze mención que por n̄o

A ij mandado

mandado fue visto y examinado, por Hono-
rato Iuá maestro, del serenissimo Infante dō
Carlos nuestro muy charo y muy amado ni-
to. Fue acordado que deuiamos mandar dar
esta nuestra cedula en la dicha razon: & nos
touimos lo por biē. Y por la presente por ha-
zer bien y merced a vos el dicho Iuan de Re-
sa: vos damos licencia & facultad: para q por
tiempo de diez años primeros siguientes, cō-
tados del dia dela fecha desta dicha nuestra
cedula en adelante, vos o quien vuestro po-
der huiiere, & no otra persona alguna poda-
ys imprimir y vender en estos nuestros rey-
nos dela corona de Castilla el dicho libro q
de suo se haze mencion: siendo primeramē-
te tassado por los del nuestro consejo, el mol-
de del. Y poniendo se esta dicha nuestra ce-
dula con la dicha tassa al principio del dicho
libro, y no en otra manera. Y mádamos que
durante el dicho tpo de los dichos diez años
ninguna persona le pueda imprimir ni ven-
der, sin tener el dicho vuestro poder & licen-
cia para ello: so pena que pierda la impressiō
que ansi hiziere/o vendiere, y los moldes y a-
parejos con que lo hiziere: y mas incurra en
pena de diezmil marauedis, repartidos, la ter-
cia parte para la persona que lo acusare: y la
otra

otra tercia parte para el juez que lo sentencia
re: & la otra tercia parte para nuestra camara. Y por esta nuestra cedula mandamos a todas & qualesquier justicias: & a cada una de llas en su jurisdicion, que guarden, cumplan, y executen lo en ella contenido, y contra el tenor y forma della no vayan ni pasien: ni consientan yr ni passar por alguna manera: so pena dela nuestra merced y de diez mil maravedis para la nuestra camara, a cada uno que lo contrario hiziere. Fecha en Valladolid a quinze dias del mes de Noviembre, de mil y quinientos & cincuenta y quatro años.

LA PRINCESA.

¶ Por mandado de su Magestad, su Alteza
en su nombre.

Francisco de Ledesma.

EPISTOLA.
AL ILLVSTRISSIMO SENOR
Gonçalo Hernández de Cordoua, Du-
que de Sesa, y Duque de Terra no-
ua, Conde de Cabra, y señor de
la casa de Vaena. &c.
Ioan de Resa. S. D.

VY IVSTA
cosa es (Illustri-
ssimo señor) que
entre los autores
que cada dia se re-
dimen y libran de
las tinieblas en q
el tiempo los ha
tenido ascodidos,
salga el Eloquēti-
ssimo y moral Poeta Mossen Ausias March,

Español. Cuyo rescate y libertad, aū que cu-
este mas trabajo y cuidado que otro alguno,
por auer estado en la carcel dela legua lemo-
sina: de quien tan poca noticia (aun entre los
natureles) se tiene, su eruditio y gracia es ta-
ta que paga con muy gran logro el trabajo q
por el se padesce. Cuyas perlas no pierden su
valor y estima: por estar engastadas en plomo,

ya que la

EPISTOLA.

ya que la materia no aprueche, y se pierda.
Y desta manera acontecesce a Enio Poeta antiquissimo: cuyas sentencias todos los antigos tuuieron en mucho, y las mezclaron en sus obras, aun que su lenguaje vino a ser tan desusado que dixo el Poeta. Geminus Enij tercere lego. Quanto mas que si los libros se deuen principalmente leer por la doctrina: y esta tiene su asiento en el animo: y deste es interprete la lengua: manifiesta cosa es que se ha de buscar primero el saber de donde nace ea el hablar polida y elegantemente: q̄ no las palabras: por las cuales se manifieste lo q̄ los animos sienten. Y ainsi se han de preferir los libros que enseñan buenas cosas que dezir, a los que solamente enseñan terminos con que dezillas: ainsi como Horatio en el arte Poetica, lo enseña, do dice.

Scribēdi recte sapere est, & principiū & fons.
Rem tibi Socratis poterūt ostēdere carthe.
Verbaq; prouisam rem nō in victa sequētur.
¶ Porque a todos los que saben, nunca les faltan terminos con que manifestar sus concepciones, menos o mas elegantemente, segun sus ingenios. Auiēdo pues yo d' sacar a Juz a Ausias

A iiiij March

EPISTOLA.

March mas castigado, y enniendando que el
que los años passados se imprimio en Barcelo-
na: acrecentado con algunas cosas que al otro
faltan. Y con el vocabulario que juntamente
a el se añade, en que va declarado el vso, y , p-
piedad delos vocablos, con la mayor diligen-
cia que pude: considere que aun que por su
fama seria agradable a los estudiulos: lo sera
mucho mas saliendo savorecido y adornado
con vuestro Illustre nombre. Porque dexan-
do agora para los historiadores y escriptores
cosas mas altas lo mucho que mereceys, sien-
do subcesor tan conjunto del gran capitán vu-
estro abuelo, honra de nuestra Espana, de cu-
ya admirable virtud y clarissimos hechos, ella
& Italia seran siempre histeradoras y mensa-
geras: pues en la vna y en la otra duraran per-
petuamente las señales de su valor y grande-
za: las quales no dexaran morir la fama de va-
ron tan excelente: y que tambiē merecio ser
immortal, y ansi quien podra cumplir con sus
alabanzas: sino quien fuere tan admirable en
sus dichos, como el lo fue en sus hechos? Ha-
uiendo pues juntado V. Señoria, a su mucho
valor el vuestro propio: y conciso el estudio y
exercicio delas buenas letras, que es singular
ornomento

EPISTOLA.

ornamiento de tales varones:deuo principalmente este mi trabajo,a Vuestra Señoria:con cuya aprobacion y sombra:nuestro Ausias andara muy estimado entre los lectores,âshechâ ya la obscuridad dela lengua con el vocabulario:y la dela mala impression con la diligencia que he puesto en buscar mas enmendados exâplares de donde trailladasse,para que de aqui a delante ande mas libremente y sin sospecha â vicio entre las manos de los doctos. Parecio-me gastrar tiempo en esto,por comunicar ami patria vna obra tan prouechosa:llena â preceptos de bien biuir,conuersar,y morir:en la qual como en vn claro espejo esta representada toda la razon dela vida humana:Junta se con esto estar todo este libro lleno de muy graciosos y elegantes dichos,cô mucha hermosura y elegancia. No quiero dezir,pues cada uno lo podra leer las muchas & muy graues sentencias que mezcla,los muy agudos dichos de que usa las muy ingeniosas fabulas que introduze:los muchos lugares que de en medio dela philosophia faca:paresciendo a Platon en el conuiuio de amor,en los canticos de amor,y a Aristotiles en los canticos morales :y a Ciceron en las tosculanas questiones :en los canticos de mu-

erte:

EPISTOLA.

erte: y a otros muy graues auestores: señalado
se mas admirablemente delo que se puede d
zir en muy frequentes comparaciones, q son
luz y ornamento dela obra. Finalmente vfa
de tāta templaça en lo que escriue, que ni en
las cosas graues se detiene: ni en los dichos a
gudos es demasiado, ni en las fabulas enojoso.
De donde espero que los lectores se deleyta
ran mucho con la variedad de cosas que aqui
se tractan: y que pararan presos dela dulcedū
bre dela doctrina, y saludables auisos: y desta
manera piēlo no sera del todo perdido el tra
bajo que de mi parte he puesto, pues he abi
erto camino para q nuestros castellanos pue
dan allegar se a leer tan buena lección.

VALE.

¶ Fin del Prologo.

Jorge de Monte mayor, al Auctor.

SONETO.

Diuino Ausias/que con alto buclo
tus versos a las nuues/leuantaste
y a España en tanto grado/sublimaste
q Smirna y Mantua/quedan por el suelo.

Con alta erudicion/divino zelo
en tal grado tu musa/aventajaste
que claro aca en la tierra/nos mostraste
la parte que possces/enel ciclo.

No fue Minerua no/la que ayudaua
a leuantar tu estilo/sobre humano
ni huiiste menester/al roxo Apollo.

Espiritu diuino/te inspiraua
el qual a si mouio/tu seso y mano.
que fuyste entre los hombres/vno solo.

OSENA VSIAS MAR
ch fue nascido y criado en
la ciudad d Valencia. Fue
del antiguo y muy noble
linage delos Marchs: ca-
ualleros Catalanes. Su pa-
dre se llamo: Mossen Perc
March. Y su madre Leo-
nor Ripoll. Fue casado cō Ioanna Scorna, da-
ma Valenciana, y d noble linage. Fue señor
de las villas de Beniarjo y Pardines, cō algu-
nos otros lugares sus comarcanos. Biuio en
el tiempo que reynaua el Rey don Alfonso
de Aragon que conquisto a Napolis. Su da-
ma por quien el tantas y tan excelentes co-
fas escriuio, se llamo Doña Teresa Bou: natu-
ral de Valencia.

QVino es trist/de mos dictats no cur
o en algun temps/que sia trist estat
e lo qui es/de mals apassionat
per fer se trist/no cerque lloch escur.

Lija mos dits/mostrant pensa torbada
sens algun art/exit de hom fora seny
ela raho/queren tal dolor m'en peny
Amor ho fab/qui es la causa estada.

CAlguna part/e molta es trobada
de gran delit/en la pensa del trist,
es illes gentz/ab gran dolor me an vist
de gran delit/m'arma son companyada.
Quant simplament/Amor ab mi habita
tal delit sent/que nom cuyt ser almon
ecom sos fets/vull veure de pregon
mesclada m'ent/ab dolor me delita.

CPrest ve lo temps/que fare vida hermita
per m'ills poder/de Amor les festes colre
de est viure strany/ algu nos vulla dolre
car per sa cort/Amor meuol em çita.
E yo quill am/persi tan solament
no de negant/lo do quem pot donar
asa tristor/me plau abandonar
eper tostems/viure n'tristadament.

Traure

DE A MOR

¶ Traure no puch/de mon enteniment
que sia çert/emolt pus bell partit:
fa tristor gran/que tot altre delit
puix hi recau/delitos languiment,
alguna part/de mon gran delit es
aquella que/tot home trist aporta
que planyen si/lo planyer lo conforta
mes que si dell/tot lo mon se dolgues.

¶ Eser me cuyt/per moltes gents repres
puis que tant llou/viure'la vida trista
mas yo qui he/sagloria al vll ia vista
desig los mals/puix delit les permes,
nos pot saber/menys dela esperiença
lo gran delit/que's en lo sols voler
de aquell qui es/amador verdader
e amar si/vehent se en tal volençia.

TORNADA.

¶ Lir entre carts/Deu vos don concixençia
com fo per vos/atot estrem posat
ab mon poder/A mor mea'nderrocat
sens aquell seu/d'infinita potençia.

FIN DEL CANTO PRIMO.

Axi com

DE AMOR CANTO.

AXI com çell/qui desifa vianda
per apagar/sa perillosa fam
e veu dos poms/de fruyt en vn bell ram
e son desig/egualment los demanda,
nol complira/fins part aja elegida
si quel desig/vers l'un fruyt se decant
axi m'ha pres/dues dons amant
mas e legesch/per hauer d'Amor vida.

CSi com la mar/se plany greument e crida
com dos forts vents/labaten egualment
hu de leuant/el altre deponent
e dura tant/fins l'un vent la jequida,
sa força gran/per lo mes poderos
dos grans desigs/han combatut ma pensa
mas lo voler/vers vn seguir dispensa
yol vos publich/amar dretament vos.

CE no cuideu/que tan inoçent fos
que no vches/vos tra'vantat; e gran
mon cos no cast/estaua congoxan
de perdre llo/quil era delitos,
vna raho fon/ab ell desa part
dient que n'ell/se pren aquest amor
sentint lo mal/e lo delit major
si quel content/cascu pot esser fart.

Lentiniment

DE AMOR CANTO SEGUNDO.

C Lenteniment/aparlar no vench tart
cplenament/desceu esta raho
dient que'l cos/ab sa complexio
ha tal amor/com vn Llop o Renart.

Que llur poder/de amor es limitat
car no es pus/que vn apetit brutal
e fr'l amant/veureu dins la fornal
no sera plant/cimolt menys defensat.

C Ell es qui venç/la sensualitat
si be no es/enell prim mouiment,
enell esta/del tot lo jutjament
sclaua's diu/sua la voluntat.

Quies aquell/qui en contra dell reny?
que voluntat/per quil fet se'xecuta
l'atorch senyor/e si ab ell disputa
ala perfis/se guia per son seny.

C Diu mes auant/al cos ab gran endeny
vanament vols/e vans son tos desigs:
car dins vn punt/tos delits son fastigs
romans ne llas/tots jorns ne prens enseny.
Ab tu mateix/delit no pots hauer
tant es grosser/que amor no es seruit
volenteros/acte de be es dit
e d'aquest be/tu non sabs lo carrer.

DE AMOR CANTO. II. 9.

CSi be complit/lo mon pot retener
per mi es l'hom/en tal sobiran be
c qui sens mi/esperança sosté
es foll/o pech/o terrible grosser.

Ay tant com es l'enteniment pus clar
es gran delit/lo que per ell se pren
subtil art es/lo subtil pensamen
qui de fins pasts/nol jaqueix endurar.

TORNADA.

CPlena de seny/no pot Deu ami dar
fora de vos/que descontent no camp
tots mos desigs/sobre vos los escamp
tot es dins vos/lo quem fa desijar.

CFin del segundo Canto.

DE AMOR CANTO TERCIO:

Algu no pot/hauer en si poder
altre amar/contra sa voluntat
n'en ser tan fort/ab tanta potestat
a deslligar/los nuus que Amor sab fer.
Qui es lo foll/qui im rebta si no am?
qui es lo foll/reptant me dc amar?
tal passio/ningu la pot forçar
perque de algu/si be nom vol non clam.

B Ouer'amor

DE AMOR CANTO. III.

COuer' Amor/ tu inuoch e reclam
puix m'has plagat/ vullies m'abandonar.
aquell vnguent/ que sol mediçinar
los paçients/ que per tu mal passam.
No sia sols/ yo en tal diffauor
ta pietat/ mans jentes la requir
nom dons merce/ mas guardo del seruir
tant am quant pot/ fer hom amar Amor.

CO tu qui es/ sobiran dolor
quant desiguals/ los volers fas venir.
not veja tal/ o m'atorga'l morir
dolçam serra/ dela mort l'amargor.
Mostram la lluni/ de vera esperança
no pas ay tal/ com de tu vanam'ue
mas que raho/ la consenta prop se
nom vullies dar/ enganoſa fiança.

CSi col malalt/ de veure te fermança
per alguns mals/ que familiars te
si algun mal/ d'altra açident li ve
en por de mort/ lo imaginar lo llança.
Ne pren ami/ quem era ja no res
lo mal d'Amor/ viuint sobre aquell
e per mal nou/ a morir vinch per ell
per no ser tal/ e com molt major es.

○ tu Amor

DE AMOR CANTO. III. 105

CO tu Amor/aqui Deu ha permes
que de infant/vsar fas l'home vell,
e lo sabent/d'ignoçent no fab ell
puix que de tu/ell no sia deffes,
Tu es aquell/ayre molt pestilent
portant al mon/vna plaga mortal:
e fer menys d'ulls/ans del golp molt yual
mas al ferit/mort sola es guariment.

TORNADA.

CAmor Amor/lo jorn quel inoçent
per be de tots/son posat en lo pal
vos me feris/car yom guardaua mal
pensant quel jorn/me fora de fencent.

Fin del Canto tercero.

DE AMOR CANTO. IIII.

LO viscahi/ques troba en Alemanya
paralitich/que no pot senyalar
si es malalt/remey noli pot dar
metje del mon/si donchs no es de Spanya,
Qui del seu mal/aura mes conexença
y entendra molt/millor sa calitat:
e tal som yo/en estrany lloch posat
qu'altre sens vos/ja nom pot dar valença.

B ij Iovi vns

DE AMOR CANTO. IIII.

CYo vi vns vlls/hauer tan gran potença
de dar dolor/e prometre plahér
y esmaganant/vi sus mi tal podér
que'n mon castell/era esclau de remença.
Yo vi vn gest/e senti vna veu
d'un feble cos/e tuy dara jurar
que a vn hom armat/yol fera conguoxar
sens romprem pell/yom so retut per seu.

CSi com l'infant/que sab per carrer seu
prou be anar/segons sa poca edát
si en esculls/per cas se veu posat
esta paurch/no sab honte lo peu.
D'anar a vant/per que noy veu petjada
ne vol, ne pot/vifar de cami plá
tornar no sab/de hon altri'l portá
ni menys per si/may fera tal jornada.

CMos vlls d'aço/han feta la bugada
etots sos senys/fi son volguts mesclar
yo penam pas/mas no y puch constrastar
per qu'algun tant/ab delit es mesclada.
Amor me vol/e fortunam'desuia
atals contrasts/no basta mon poder
sens ell al mon/remey no puch auer
donchs dirmeu vos/ja demí quem paria?

Dormint

DE AMOR CANTO. IIII. ii.

¶ Dormint velant/yo tinch la fantasia
en contemplar/qui ami, qui es, que val,
e quant mes trob/llauons meua pus mal
pel pensament/quim met engran follia.
Hoc e tan gran/que yo am son desdeny
son poch parlar/son estat tal qual es
mes que fer Rey/del pobic tot frances
e muyra prest/sien mon parlar yom'seny.

¶ Vos no voler/lo meu voler en peny
e vostres vlls/an mon Arnes romput
mon pensament/minuant nr'ha ja vençut
so presoner/pauruch per vostre seny.
Lo vostre gest/tots mos actes afrena
e mon voler/res nol pot enfrenar
l'iuerne cremant/l'estiu sens escalfar
aquests perills/me daran mala strena.

TORNADA.

¶ Bella b' bon seny/tot es poca facna
al meu affany/veure vos lluny e star
car prop de vos/res nō pot mal temps dar
e luny de vos/no trob res bo sens pena.

FIN DEL CANTO QUARTO.

B iiij Alt e Amor

DE AMOR CANTO. V.

A Lte Amor/de hō grā desig fengēdra
y cspērimēt/per tots aquecls grahons
me son delits/mas donam paſſions
Ja por de mal/quim fa magrir carn tendra,
E port'al cor/sens fum continu foch
e la calor/nom surt apart de fora
focorreu me/dins los termens d'un hora
car mos senyals/demostren viure poch.

C Metje ſcient/note lo cas per ioch
com la calor/no surt apart eſtrema
l'ignorant veu/que lo malalt no crema
e jutjal fa/puix que moſtra bon toch.
L Lo paſſient/no pora dir ſon mal
tot affeblit/ab lengua mal diſerta
geſt,e color/afats fan descuberta
part del affany/que tant com lo dir val.

TORNADA,

C Plena de ſeny/dir vos que vs am no cal
puix crech deçert/q vs ne teniu per certa
ſi be moſtrau/que vs eſta molt cuberta
ſella perque/A mor es deſigual.

FIN DEL CANTO. V.

Tant cu

Tant en Amor/ma pens ha consentit
q̄ sēns aquell/en als no puch entēdre
amí quem plau/q̄ d'als no puschi apren̄dre
tot altre fer/mi entre'n gran despit.

Los grans thefors/ne tot l'honor del mon
nom plau hauer/ab menys de ser amat
car sens aço/nom do ben ahuirat
çò que no es car/tot mon desig con son.

Pobre so donchs/molts mes que Job no fō
puis es dit rich/cell qui no a desig:
en passions/yom trob dins en lo mig
si desifar/jab desesper l'hom son.

Iames Amor/son axi auinent
en be mostrat/fa famosa virtut/
com alt muntar/me:y ferme d'abatit
ben ahuirat/sus tots complidament.

CPer dos c̄stremis/Amor es mal mirene
per molt e poch/e lo mig se jaueix
be's mostra pech/puis contra si falleix
car tot çò cau/que c̄strem es son tinent.
Bem marauell/si Amor no decau
puix que n c̄stremis/volt que c̄stiga son pes
lo meu voler/es mes que tota res
yl vostre's menys/q̄l terç d'un pūt de dau.

DE AMOR CANTO. VII.

¶ Durar no pot/sino mes fet gran frau
trencant Amor/de natura'ls costums
poch menys contrast/q̄ tenebres e llums
en mon voler/y el de ma dona jau.

O Deu perque/Amor es des igual
que no consent/que vostre voler cresca?
perque lo meu/per null temps no peresca
si be nom'sent/quant me vēdr'aquest mal?

¶ Deu per bondat/vol ser tan cominal
que no consent/vn cor dur e saluatje
e ser amat/agran desauantatje
d'aquel qui es/en Amor son cabal.

Per çò nom pens/que Amor en mi dur
car en amar/vos he pres tot estrem
el vostre cor/es de amor axi sem
que'n mi pensar/no crech james atur.

TORNADA.

Plena de seny/per lamor que vs port jur
que sim ve tart/la vostra ben volença
present de tots/fare de mi sentença
que sonara/mentre'l mon dels vius dur.

FIN DEL CANTO SEXTO.

Clar es

Clar es e molt, atots los amadors
 y a tots aquells que de mi an sabút,
 q̄ mon semblant no es huy conegút
 d'auer sentit. Amor e ses dolors.
 Nom fa mestre, testimonis hauer
 ne blan parlar, ab persuasions
 ne falagar, orclles ab rahons
 fauor ha gran, paraula dient ver.

CPerque'ls estrems ha cercat mon volér
 en aquest mon, no ha trobat semblant
 los q̄lls migs llochs, de Amor van cercant
 nols defalli, trobar tot llur mestér.
 Amor en mi tant ha llochi conuinent
 que'n altra part se veu esser estrany
 son lauger pes, ja dona'l mon affany
 als muscles meus, es carrech molt plasent.

CNo sara molt, loqui sera crehent
 vehent de Amor, en mi lo seu proçes:
 la grossa part, de Amor en mi gran es
 del altrem'call, ques fort dar entenent.
 Los actes grans, de aquest Amor mostrats
 jutjaulos tots, los qui mes n'enteneu:
 los no tocants, perdon sim repreneu
 car segur so, dels ben enamorats.

DE AMOR CANTO. VII.

¶ Mos sentiments/son axi alterats
quant la que am/mon vll pot diuisar
que nom acort/fi so en terra n'en mar:
vlls mēbres lluny/del cor tinch refredats.
Sim trob en part/hon li pufca res diri
yo crit algu/per que ab ell me's cus
aquesta'spor/per que'lla nom refus
crehent mon mal/de mala part venir.

¶ Tal pena donchs/qui la pot sostenir?
com yo vchent/que'm de gra ser graite
per molt amor/d'ardiment ser fallit
em'on voler/cstre'm veig desgrair.
Ans so jutjat/hom pech esens Amor
o sens calor/alguna natural,
o si no'n fos/la fama cominal
ia fora mort/per sobres gran dolor.

¶ No trob en mí/poder dir ma tristór
e de aço/ne furt vn gran debat:
lo meu cor diu/que no es en culpat
car del parlar/la lengua es senyor.
La lengua diu/que'lla molt be v dira:
mas que la por/del cor força li tol
que sens profit/csta com parlar vol
e si ho fa/que balbuçitara.

Per est

DE AMOR CANTO.VII.

14

¶ Per esta por/vana la pensa/sta
sens dar con sell/per excució.
no es senyor/en tal cas la rahó
l'orgue del cos/desbaratat esta.
La ma no pot/suplir en lo seu cas
mou se lo peu/no sabent lo perque:
tremolament/per tots los membres ve
perque la sanch/a corre al pus llas.

¶ O tu Amor/qui ab vlls cluchs estas
quan vols partir/tos amargosos dons:
no compensant/los merits e rahons
ta voluntat/regesch fortunat cas.
Vulles pensar/l'inconportable dan
que lo mon reb/de tots fets desiguals:
qui pren de tu/delits:de grauer mal's
e plor aquell/qui de granar trufan.

TORNADA.

¶ Lir entre carts/les coses periran
que dintre si/estan en desacort:
si Amor asi/no guarda defer tort;
com guardara/lo quil serucix de dan?

FIN DEL CANTO. VII.

La de amor

DE AMOR CANTO. VIII.

IA de Amor/tebeu james yo sia
fret ho tan calt/cremat tot finsençendra
al qui Amor/los seus estrems engendra
no sent dolor/ne viu en malaltia.
Qui ama poch/Amor poca'l contenta;
no es celos/compleix lo que desija
ha bastament/fins entant ques fastija
tocar se pot/çò de hon ell se contenta.

CFin amador/dolor punt nol tormenta
car la major/demort no l'es extrema:
tant ardētment/lo foch d'Amor lo crema;
que tot l'es fret/quant pot tocar ne senta.
Ix fora si/res de si nol delita
si donch delit/en altre noli porta:
fa voluntat/en vers si esta morta
en la gran cort/fa la vida hermita.

CLo pensament/dels amadors cogita
si que vn cos/fa dels dos qui molt s'amen
los espirits/dins en aquells se clamen
com hu'n lo cos/del altre no habita.
Tota res va/en lo lloch hon cobaja
fugint mals trists/volēt bens hon repesa
m'arma qui es/en mi pus noble cosa
lo vostre cos/qui es son çentre, iueja.

Tal grau

DE AMOR CANTO. VIII. 15.

Tal grau d'Amor/qui nol sent nol cobeja
e per alguns/se sap mills que no senten
car per lo menys/sabent lo molt e tenten
puix diferent/la specie nos veja.

Nos pot saber/ab tantes circumstançies
com lo sabent/per dues coneixençes
per passions/e per veres sentençes
lo no spert/jutge,sple d'ignorançies.

Pedra de toch/tinch:e de Amor balançes
per saber ell/quant es esa natura
mas vostr'amor es ami cosa es cura
mon cor vbert/vos esta per ses llançes.

Quim vol fer dir/lo vostre cos turmente
leixe lo meu/car l'espirit nol'ama
la mia carn/cremant se per gran flama
yo sentrel mal/de vostr'ull que llauméte.

¶ Nom repté algu/sil tebeu no's mente
sa voluntat/nos pot dir que bc ame,
n'es veritat/que de tot ell desame
noli escau/que riga ne guaymente.
De filats vist/no cregau que nu vaja
creu ser vestit/no cerca pus que vista
e lo tot nu/vol drap de bona lista
e son poder/tot quant pot fer assaja.

Tornada

DE AMOR CANTO. IX. TORNADA.

¶ Amor Amor/vos pensau que yo vaja
buydes les mans/per merce de vos pēdre,
tot quāt puch dar/āplamēt vos vull rēdre
semblam gran dret/que la que aim yo aja.

Fin del Canto octauo.

DE AMOR CANTO. IX.

S I com vn Rey/de tres ciutats senyor
qui tot son temps/l'aplagut guerrejar
ab l'enemich/qui d'ell nos pot vantar
may lo vençes/menys de fer vençedor.
Ans si el mati/l'enemich lo vençia
ans del sol post/del Rey era vençut:
fins quē les hostis/cōtra'l rey fonch vēgut
vn soldader/qui le Rey desconfia.

¶ Lla donchs lo Rey/perde la senyoria
de les ciutats/sens vlla poseir:
mas le'nemich/dues lin volch jaquir
dant fe lo Rey/que bon compte'n retria.
Com a vasall/la renda despenent
a voluntat/del desposeidor
del altre vol/que non sia senyor
ne sia vist/que li vinga en esment.

Llonch

DE AMOR CANTO. IX. 16.

¶ Llōch temps Amor/ per enemich lo fet
mas james foch/ quem donas un mal jorn
que'n poch instant/ moli ses pendre torns
fora gitant/ son aspre pensament.

Ell m'ha vençut/ ab sols les forç d'un cos
nel'a calgut/ mostrar fa potent força:
los tres poders/ que'n l'arma son me força
dos menjaqueix/ del altre usar no gos.

¶ E no cuideu/ quem sia plasent mos
aquest vedat/ ans ne'n dure degrat
si be no puch/ remembrar lo passat
molt es plasent/ la carega'mon dos.
James vençó/ son plaher del vençut
fino demi/ quem plau que Amor me vèça
en'tinga pres/ ab sa inuisible llença
mas paren be/ los colps en mon escut.

¶ De fet que tuy/ a sa merce vengut
l'enteniment/ per son conseller pres
e mon voler/ per alguazir l'amés
dant se cascú/ que may sera sabut.
En llur merce/ lo companyo membrar
seruint cascú/ lealment son offici:
si que algu dells/ no sera may tant ni ci
que'n res costrat/ qui sia de amar.

Tornada.

DE AMOR CANTO. X.
TORNADA.

¶ Plena dc seny/vullau vos acordar
com per amar/venen grans sentiments
e per Amor/pot ser hom ignoçents
e mostreu yo/quin he,perdut parlar.

¶ Fin del noueno Canto.

DE AMOR CANTO. X.

N Om pren axi/com al petit vaylet
N quiva cercant/senyor qui festa'l faça,
tenint lo calt/en lo temps dela glaça:
e fresh de'stiu/com la calor se met.
Preant molt poch/la valor del senyor
e conçebent/desalt de sa manera
vehent mol clar/que te mala carrera
de cambiar/son estat en major.

¶ Com se fara/que visca sens dolor
tenint perdut/lo be que poseya?
clar emolt be/ho veu sino ha follia
que may pora/tenir estat millor?
Donchs que fara? puix altre be nol resta
sino plorar/lobe del temps perdut
vehent molt clar/per si ser decebút
may trobara/quil faça millor festa.

Yo son

DE AMOR CANTO. X. 17.

¶ Yo son aquell que n lo temps de tēpeita
quāt les mes gents/festejen prop los fochs
e puch hauer/ab ells los propriis iochs
vaig sobre neu/descalç ab nua testa.
Scruint senyor/qui james son vassall
nel vench esment/de fer may homenatje
en tot leig fet/hagues lo cor saluatje
Solament diu/que bon guardo nom fall.

TORNADA.

¶ Plena de seny/lleigs desigs de mi tall
herbes nos fan/males en mon ribatje
sia entes/com dins en mon coratje
los pensaments/nom deuallen auall.

¶ Fin del Canto Dezimo.

DE AMOR CANTO. XI.

L Eixant apart/l'estil dels trobados
qui per escalf/traspasien veritat,
e sostrahent/mon voler afecitat
perque nom trob/dir el que trob en vos.
Tot mon parlar/als qui no vs aurau vista
res noy valra/car se noy donaran
e los vehents/que dins vos no ueuran
en creure'mi/llur arma sera trista.

C Llull

DE AMOR CANTO. XI.

Llull de hom pech/no ha tant fosca vista
que vostre cos/no jutje per gentil:
nol coneix tal/com lo qui es suptil:
hoc la color/mas no sab dela lista.

Quant es del cos/menys de participar
de l'espírit/coneix be lo grosser:
vostre color/y el tall pot be saber
mas ja del gest/no pora ben parlar.

¶ Tots som grossers/en poder esplicar
ço que mereix/vn bell cos e honest,
iouens gentils/ben sabents l'an request:
e famejants/los conuench en durar.
Lo vostre seny/que altre noy basta
que fab regir/la molta softilesa
en fer tot be/l'adorm en vos peresa
verge no sou/perche Deu ne volch cästa.

¶ Sol pera vos/basta la bona pasta
que Deu retench/per fer singulars dones
fets ne ha fets/molts fauies e bones:
mas compliment/dona Tereta'l tasta.
Hauent ensi/tan gran coneiximent
que res nol fall/que tota nos coneiga
al liom de vot/sa belleza en çega:
past de'ntenents/es son enteniment.

Veneçians

DE AMOR CANTO. XI. 18.

¶ Vençians/no han lo regiment
tan pacifich/com vostre seny regeix,
subtilitats/quel entendrens nodreix
e del cos bell/sens culpa'l mouiment,
Tan gran delit/tot hom entenenç ha
e ocupat/se troba'n vos entendre
que lo desfig/del cos nos pot estendre
a leig voler/ans com amort està.

TORNADA.

¶ Lirentre carts/lo meu poder no fa
tant queus pogues/fer corona inuísible,
merin la vos/car la qui es visible
nos deu posar:lla hon miracle'sta.

Fin del Canto undecimo.

DE AMOR CANTO. XII.

L A mia por/d'alguna causa's mou
per be quel juhi/se meta en bon essér:
mon sentiment/propheta verdadér
de bon pensar/mon pensament remou.
Ques aço donchs/quem lleva mon repos?
e lo dormir/la congoixa lom tol?
e ma raho/cuyda morir per dol
com en remey/donar jameis ha clos

C i j Dolor

DE AMOR CATO. XII.

Dolor me puny/ quem dona'l cor grá mos
ne causa veig/del auenidor dan
mon espirit/es mal prenóstican
generalment/que,cípecial nol pos.

Quā me despert/me sèbla quem desperta
huna dolor/ab agut punyiment
familiar/hetant est pensament
quel dan vinent/ja tinch per cosa çerta.

CYo so ben çert/que vos no sou ben çerta
de mon voler/del qual me so callát
ma colpa es/com nom so clar mostrát
tal Amor no/mereix esser cuberta.

Ia so pus lluny/de mon voler mostrar
apoch apoch/mon efforç sent descreixer
lo que de mi sabeu no pot mereixer
que'n mi penseu/amar ne desamar.

CSobres Amor/de vos me a fet lunyár
e dintre si/vol esser departit
per molt amar/mon voler no he dit
e sentiment/dell,a vos no vull dar.

Vos no sabeu/lo meu voler secret
vos nol sentiu/yo sobres dolor sent:
Amor ho fa/sens vs de'nteniment
fartant a vos/dant ami fam e fet.

Los mals

DE AMOR CANTO. XII. 19.

¶ Los malstan grans/ql Amor me pmet
esforç no sent/quils gofas emparar;
yo am lo dñ/vengut per vos amar
pensar deueu/quant m'hes lo benifét.
A vos ador/sinò men repreneu:
dexau ami/carrech de conçiença.
en tant estrem/es ma gran beni volença
que vos confes/per vn terrenal Deu.

¶ No dire ja/que sian lo mal meu
car tot lo mal/yol tinch en molt gran be
si mon amich/semblant del meu mal te
yo per son be/volgra'nans ser en creu.
Amor me fa/lo carrech sostenir
yol malchesch/si per null temps me fall;
e si mon cos/de sa virtut de fall
noli don mort/per son mal no finir.

T ORNADA.

¶ Lir entre carts/tot quant deuos yo mir
e quant me pens/me fa creixer de Amor;
delit me sent/ales veus sens dolor
e puis me dol/tant com pusch sofferir.

FIN DEL CANTO.XII.

C iij   Dona

DE AMOR CANTO. XIII.

Ona sius am/ nom graixcau' Amor
Daquella part/de que yo lo forçat:
graiu a Deu/ qui us ha tal cos format
que'n altre cos/no bast' asa valor,
Bell ab bell gesit/portant vn espirit
tan amplament/que nolte presoner
mas com senyor/ysant de son poder
tenint estret/plasent ment l'apetit.

CE si treball/per tots temps jorn e nit
e fas quan puch/per quem vullau amar:
no meresch tant/car nos pot be comprar
la vostra'mor/quel preu es infinit.
Aixi es causat/lo meu mereximent
com si per vos/prench la mort ami plau
mas no meresch/ser amat sius desplau
ne basten pus/que'n vii couidament.

CHajau me grat/com lo meu pensament
que'ra' partat/d'Amor de tot en tot
e ja de Amor/yo no escriuia mot
ans del pasat/era ver penidot.
Ara per vos/y en vos,tot lo despench
menys de pensar/que men reñuinciu
si Amor fa/que per çò no anieu
fara'l que sol/per mal costum que tench.

Puix Amor

DE AMOR CANTO. XIII. 20

Puix Amor vol/que'n Amor tāt mestéch
per molta part/deuos que trob en mi
tanta e fal/qu'en altra nom trobi
e de Amor/aquella ell estrench.

Raho sera/no llunar mie de vos
puix que per vos/Amor en mi he mes
per lo semblant/valer de qui so pres
meleixch Amor/no fent amar als dos.

¶ Llonch temps es ja/que per fugir dolors
fugi Amor/en tant com en mi son,
mas vehent vos/recorts en mi no son
dcls mals passats/ans me paren dolcors.
Yo li perdon/los mals qui son passats
e tots aquells/disposts per ha venir
acordat so/per vos tant sofferir
puix que aquells/sapia que sentats.

TORNADA.

¶ Mon derrerbe/ja eren castigats
los meus volers/per james dona'mar
yols he volgut/per vos liçençiar
si grat nom han/hajau los per ingratis.

FIN DEL CANTO. XIII.

C iiii Sens

DE AMOR CANTO. XIII.

SEns lo desig/de cosa des honesta
d'honue dolor/tatot enamorat
visch dolorit/desijant fer amat
e par ho be/que no vs vull deshonestia.
Co que pus am/de vos:es vostre seny
e los estats/de vostra vida casta
molt no deman/car mon desig no basta
sino en co/que honestat ateny.

CL'enteniment/en vos amar me'npeny
e no lo cos/ab voler deshonest:
tiramauos/vn amigable gest
ab sentir prim/qui desperta desdeny.
Tant esta pres/lo meu enteniment
per molta part/del vostre que li alta
quem tol sentir/hem fa la carn malalta
d'un tal dormir/que pert lo sentiment,

CNo cessara/lo meu egual talent
puix mou depart/que nos cansa ne's farta
car le'spirit/tot lo finit aparta
no es en cos/lo seu contentament.
De vos deman/la voluntat guanyada
çella qui es/en Parma infinita
la part de Amor/que pot esser partida
en lo meu cor/noy es molt esforçada.

Si com

DE AMOR CANTO. XIII.

21.

¶ Si com lo foch/creix la sua flamada
quā li son dats/molts fusts per quels afiam
ella donchs creix/e mostra major fam
com pot sorbir/cosa quel sia dada.
Ne pren ami/car ma voluntat creix
per los desigs/percentats en ma pensa
e remoguts serials fer offensa:
car d'altra part/ma voluntat nos peix.

Mon pensamēt/mostra que m'entrastcix
quan entre gentz/estich mut e pensiu,
lla donchs Amor/peix sos fills en lo niu
q̄ dins miō cap/ha llonch tēps q̄ nodreix.
Est' es aquell/voler sens algun terme
perço Amor/de mi nos/partira
aquell Amor/que'n nostra carn esta
no met al cor/lo no cansable verme.

TORNADA.

¶ Plena de seny/mon enteniment ferme
en ço que may/amador lo fermá
e si fallesch/ver Amor fallirá
millor de tots/haure nom sim conferme.

FIN DEL CANTO. XIII.
Tant he

DE AMOR CANTO. XV.

Tant he amat/que mō grosser enginy
per gran treball/de pensa es subtil
leixant apart/aquell sentiment vil
que'n jorn present/los enamorats tiny.
So tan sabent/que se ben departir
Amor: de aquell/desig no virtuos:
car tot desig/retent hom congoxos
no es ver' Amor/ne per tal fe deu dir.

Caxi com Deu/suol plach descobrir
estant enclos/en lo virginal ventre
e quant ixque/de fora d'aquel centre
may lo Sathan/lo poch be discernir.
Ans quant enell/veyal curs de natura
creya decert/aquell no esser Deu
mas ja retut/son espirit en creu
fab el mestre/que paradis procura.

CPer mals parlars/he tret faber e cura
de retenir/lo foch de Amor sens sum
e per aço/he cartejat volum
d'aquell faber/que sens Amor no dura,
Viscut he molt/sens esser conegit
per molts senyals/que fistes he mostrat
mas com sere/per hom foll publicat
sera be cert/lo tart apercebuit.

DE AMOR CANTO. XV. 22.

¶ Si ha en vos/ ay tant debe caigut
obrant en vos/ arreglada mierç
que velenç mi/despullat de tot be
no despreheu/mon dan per vos vengut.
E si per uos/he nom de foll atés
e contrami/so estat mal mirént
sia per vos/cregut sau; sabént
puis que per uos/mon seny haure despes.

¶ Si per amar/ auos hauia'tes
honor ebens/bellea y lauiesa
l'amor queus he/tendria per offesa
sital semblant/en vos no paregues.
Ma voluntat/ensi tal carrech pòrta
que no sera/sens la vostra contenta
e fora vos/nom pens que may consenta
que null desig/li sodegue la pòrta.

TORNADA.

¶ Plena de seny/natura no conporta
que tal dolor/no descresta ma vida,
si Deu pregas/ma veu seria oyda
hoyula vos/puis veritat aporta.

FIN DEL CANTO. XV.

¶ Tots los

DE AMOR CANTO. XVI.

TOts los desigs/escampats en lo mon
entre les gents/segons for de cascú
ab trencat peu/apas van detras hu
qui es lo meu/ellonch temps ha que son.
Si com los puigs/poran fugir al vent
ma voluntat/del poria campar
en vn lloch ferm/hi conue esperár
nel pot minuar/aquell mal pensament.

CEn remeyar/nom conech sentiment
si be le asaig/e yo'sperimentát:
per mon esforç/pográ ser delliurát
d'una gran part/dela dolor que sent.
Amor suplich/quem leix donar a entēdre
lo sobresalt/que de vos dona m'ue
en tenent vos/quin'obra fadins me
e com sens mort/yo no mē puch defēdre.

Passar donchs puchi/sens honestat offēdre
mostrant virtut/com res no cast no vull
simon desig/no casta pensa cull
nom trob enpunt/q̄ res pēs de vos pēdre.
Sos mouiments/ningu pot esquiuuar
seruents no son/de nostre franch iuhi,
donchs com sera/que yo fu;a de mi?
culpa nous tinch/si forçat so de amar.

Aquest'amor

DE AMOR CANTO. XVI. 23.

¶ Aquest'Amor/tant se pot esforçar
quel amador/amort fara venir
hon es l'hom fort/potent a resistir
les passions/que vol Amor donar?
E donchs perque/yo so desacordant
mostrar a vos/la voluntat que vs port
ma lengua te/la vida e la mort
lo meu poder/noni val esser bastant.

¶ Si com aquell/qui sta Deu pregant
que ploga fort/sens lo temps nuuolós:
vull ser amat/sens dar notasiós
e nos pot fer/lo meu voler zelant.
L'enteniment/e calitat s'acorden
amar a vos/en qui es llur semblança
e los volers/han gran desacordança
contra raho/en tanta part discorden.

TORNADA.

¶ Lir entre carts/los Escurçons no mordē
ab tant fort mos/com es lo de Amor
si bels morduts/no passen tal cohiçór
perden lo seny/e les vistes exorben.

FIN DEL CANTO. XVI.

Si pres

DE AMOR CANTO XVII.

Ipres grans mals/hū bem sera guardat
mos guanys/c plāts: delits se cōuerrà
a pres los mals/los bens millor parran
e be no val/pas tant com es preát.
Rey pot ser dit/lo pobre dins la pensa
per un petit/do: quel sia offert
e lo rich hom/de llarguesa desért
gran summa d'or/pobretat nol defensa.

¶ Mon pensamēt/en bolt en Amor pensa
com tot son be/d'aquest lloch puscha tráure
no piados/Amor lo veu mort jaure
durar no deu/lo comport delta ofensa.
Per mal dem/romp sos costums Amor:
e fa mentir/los que dell han escrit
elperiment/en mí es defallit
Amor desdiu/ser en tal cas senyor.

¶ Si com lo Sol/escalfa/b fa calor
totes les parts/que son dejus lo cel
escalfa/Amor/cascun cor de bon zel
fino/l de vos/qui es ple de fredor.
D'on ve lo glaç/qu/tanta fredor porta
faent contrast/al cald que Amor git:
als hermitany/s/fa sortir/de la hermita
los grans delits/se'ntran per esta porta.
Del foch

DE AMOR CANTO. XVII. 14.

Del foch de Amor/Fedra nofonch estorta
requerre volch/Y polit sen fillastre,
e Lançalot/hac en Amor tal astre
que son request/per dona qui in fo morta.
O cruels fats/vos qui fes jutjamént
quicyo amas/hun cor de carn tan dur
feu lo fer moll/manaulí que no dur
que ab vll cast/denegue mon talént,

Amor es tal/que sets injusts consent
mas james son/tan injust com aquest
car yo guaiment/mon cor e romp lo test
e vos sou prop/quem sian/mal volent.
Ma pensa es/en vos pensar enbolta
es li forçat/d'altra part nola tiren
e vostres vlls/en guardar mi nos giren
e mostren be/sa pensa tenir solta.

Si amat so/festany deu esser colta
car enlo mon/vn cos sera guanyat
axi lo çel/fa gran solemnitat
com del infern/hun'arma pot ser tolta?
Los cantadors/sab melodia canten
los trobadors/a fer dictats acuiten
los aldeans/salten corran e luyten
los amadors/d'amar be/no fespanten.

Tornada.

DE AMOR CANTO: XVIII.

TORNADA.

Plena de seny/molts homes son quis vâtē
que han ben vist/Amor e coneget
por tants de aquell/scríts en llur escút
nol' han sentit/e de los fets se'spanten.

Fin del canto.xvij.

DE AMOR CANTO. XVIII.

NOpés algu/que m allarch en paraules
e que mos fets/ab los dits en fcresca
ans prech aDeu/q de present peresca
simon parlar/atany en res a faules.
Mos fets de Amor/ab los Romás acorden
que foren mes/que los escríts no posen
çells qui de Amor/en lo mal se reposen
en creure mi/conçiences nols remorden.

Sens Amor son/aquells q ab mi discorden
e la dolor/de Amor temorejen
e quan y son/exir d'ella cobejen
e per tots temps/desi mateix recorden.
Poch es amant/qui dolor lo turmenta
si que'volgues/meny scabar de aquella
dins la dolor/es vna marauella
que no se com/lo delit se presenta.

Dolor

DE AMOR CANTO.XVIII. 25.

¶ Dolor d'Amor/ami tant no turmenta
que'xir volgues/de son amargos terme
e si dauant/me veig d'absenç̄a duerme
e lo conort/contr. Amor dant enpenta.
Yom dolch en tant/de guarir de la plaga
que cerch verins/per que lo conort muyra
y en gran delit/james mon cor habuira
fins que'n Amor/ma pensa restē vega.

¶ Un gran delit/als amadors se amaga
atots aquells/que'n pur Amor no venen
en llur voler/delit d'Amor no prenen
ne senten be/sis pert nels a falaga.
No es almon/tan gran delit de pensa
com lo pensar/en la persona'mada
aquell ateny/tota causa oblidada
si que asi/no troba mientre y pensa.

¶ Tebeu voler/delit d'Amor d'efensa
los estrems han/dcbe complit semblança
lo poch voler/no ha por ne'sperança
rebre no pot/gran be,ne molta offensa.
El altre'estrem/ell si mateix delita
no recordant/del be venint,espera
cascu d'aquests/ha la sua carrera
e lo del mig/no sab hon se habita.

D Yoso

DE L'AMOR CANTO. XVIII.

Yo so aquell seruent qui nodespita
fino li han del scruey concixençā
tot es aquell hon ha sa ben volençā
y en son voler tot lo seu habilitat
Tant en Amor ma pensa en alt grau munta
que m'arma es dins en losos que ama
e m'mateix hauorrefch sim desama
y en res demi voluntat he desunta.

Dins si mateix ven gran gloria junta
qui de Amor be ne mal no espéra
altra amant ab voluntat sansera
per ses virtus ses passions conjunta
Nostre spirit sols bens e virtuts guarda
quant solament vfa de sa natura
amant per si aquella creatura
que les virtus als viçis li son guarda.

TORNADA.

Lir entre carts qui d'Amor se pren guarda
tres parts se fa dues seguit natura
la una mor el altra tostemp dura
la terça es que fals appetit guarda.

FIN DEL CANTO. XVIII.

DE AMOR CANTO. XIX. 26.

Tot metje pren/carrech de conciença.
Si lo perill/al malalt te secret
lo cos y pèrt/mas l'arma en bon lloc met
comptes mortals/porten regoneixença.
Vos qui sabeu/clarament lo meu esser
feu me ser cert/del es deuenidor
yo vull saber/quem te cubert Amor
mon mal o be/de fet me feu conexer?

.XX .OTIA A ROMA DE

CMon ignorar/be nom farà mercexer
e per null temps/james be aportara
o tart o breu/mon mal la si veura
e desperar/mon mal poria creixer.
Si plau a vos/que bem dega venir
nom detardeu/haucine sentiment
e per tardar/aquest coneiximent
nom perçbesch/de mon voler cobrir.

CTarda de temps/nom fa d'Amor jaquir,
los temps en mi/vençre Amor no poran
tots los jorns meus/moment me semblaran
corrent lo Sol/nos mou amon albir.
Si pert Amor/per forçat desesper
vos no ys dolireu/del no vist perdut temps
donchs vos y Amor/acordau vos en temps
tot prestament/que vs plauia de mi fer.

D ij Tornada.

DE AMOR CANTO. XX.

TORNADA.

CLir entre carts/qui be o mal vol fer
no deu pensar/algan dan fil segueix
car lo voler/en dos parts se parteix
e cor partit/degun fet no requer.

Fin del canto.xix.

DE AMOR CANTO. XX.

SI com aquell/qui per sa infinitat
no pot esser/de res finit contént
si que res fer/ab algun elemént
en son delit/nol aura contentat.
Per l'íperfet/lo delit munda posa
e si no en Deu/fa pensa no satura
axi? A mor/vos amant m'asegura
tot lo restant/del mon me fa gran nosa

CEn vos pensant/ma pensa es enclosa
domdas per vos/ma voluntat no farta
car la raho/late catiu ab carta
que res no vol/ne demanar no gosa.

Nom marauell/siyo am auos tant
conexent vos/vehent vos e sentint
al meu voler/lo saber lo desmint
lo meu saber/al voler va dauant.

Xom ma

DE AMOR CANTO. XX. 27.

¶ Yom marauell/com no muyr desijant
crehent en vos/esser lo paradis
enoise hom/que'n vos aytant sentis
que nos mostras/de vos esser amant.
Nom lloir de tant/quen saber tots los pas
mas per Amor/he sentit mes en vos
Amor ha fet/dels seus bons seruidos
del pech sabent/e franch del pus escas.

¶ A desifar/mon desig no es llas
mas la valor/vostra mas ne mereix
en estimar/hom be nola compleix
nous am'asats/qui amant no esclatas.
Ia per Amor/amadors morts ne son
e yo so viu/y en fet nols so igual
la causa d'hon/los vench ay tant demal
no es tan gran/com la que mi confon.

¶ E puix semblant/de vos jamas no fon
yo degra ser/sus tots avantajat
nou pensament/Deu me pog'hauer dat
que no seruis/a pus als fer al mon.
Sino en vos/per tost temps contemplar
car yom conech/que meriu vaga pensa
e sab me greu/com non trob tal defensa
que nom jaquis/altra pensa costar.

D iij Tornada.

DE AMOR CANTO. XXI.

TORNADA.

¶ Lir entte carts/ço quem fa vos amar
nom'entra pas/solement per la vista
vostre'spirit/cs aquell qui'm'conquista
e com demi/no vs mostrau desaltar..

Fin del Canto.xx.

DE AMOR CANTO. XXI.

ESTRAMPS.

F Antasiant/Amor ami descobre
los grans secrets/ q als pus subtils amiaga
e mon jorn clar/als homens es nit fosca
e visch d'aço/que persones no tastan.
Tant en Amor/lespirit meu contempla
que par del tot/fora del cos se aparte
car mos desigs/ no son trobats en home
sino en tal/que la carn punt nol torbe.

¶ Ma çarn no sent/aquell desig sensible:
el espirit/obres de Amor cobeja:
d'aquell çech soch/quels amadors se'scalfen
pahor nom trob/que maymen pogues ardre
Vn altre'sguart/ lo meu voler pratica
quant en amar/vos dona secontenta
que no han çells/qui amadors semostren
passionats/e contra'mor no dignes.

Si fos Amor

DE AMOR CANTO. XXI. 28

¶ Si sos Amor/sustància rahonable
e ques trobas/de senyoria çepstre
bens guardoçant/epunint los demerits
entre ls millors/fol me trobara Fenix.
Car yo tot sol/desanpare la mescla
dels lleigs desigs /qui ab los bens se'nbolquè
castich nom cal/puix q d'asaigs nom temptè
la causa Hur/en mi es feta nulla.

¶ Si com los sants/sentints la llum diuina
la llum del mon/conegueren perfecció
e menys preants/la gloria mundana
molt major part/de gloria sentien.
Tot en axi/tinch en menys preu e fastig
aqueells desigs/que complits Amor minua
prenint aqueells/qui del espírit mouen
qui no es llasat/ans tot jorn multiplica.

¶ Si com sant Pau/Deu li sostrage l'arma
del cos:perque/v'hes diuinals misteris
car es lo cos/del espírit lo cárcer
e tant com viu/ab ell es en tenebra.
Axi Amor/l'espírit meu arrapa
enoy acull/gens maculada pensa
e per çò sent/lo delit que nos cansa
si que ma carn/la ver Amor nom torba.

DE AMOR CANTO. XXI.

¶ Pren men axi/com aquel philosoph
qui per muntar/al be que nos pot perdre
los perdedors/llança en mar profunda
crecient aquells/l'enteniment torbasen.
Yo per muntar/al delit perdurable
tant quant almon/gros plaher de mi llança
crecient deçert/quel gran delit me torba
aquell plaher/que'n fastig volant passa.

¶ Als naturals/no par que fer se pusquen
molts del secrets/que la deitat se stoja
que reuelats/son estats a molts Martres
no tant subtils/com los ignorants y abtes.
Axi primors/Amor ami reuela
tals quels sabents/no basten a compendre
e quant yo dich/de mos dits me desmenten
dant aparcer/que folles coses parle.

TORNADA.

¶ Lir entre carts/lo meu voler se tempra
en ço que null/aniador sab lo tempr
Amor ho fa/aqui plau que yo senta
los grans tesoros/que ami sols manifesta.

FIN DEL CANTO. XXI.

Talso com

DE AMOR CANTO. XXII. 29.

TAl so com çell/qui pensa que morra
e ja l'an lest/moltes veus la sentença
mas per merçe/l'es donada audiènça
creu e no creu/que merçe li valrra.
Lo mal y el be/van al mesqui dauant
que fermament/nols gosa esperar
aixi no puch/a vos ferm desifar
ne fer no puch/del tot desesperant.

CAy tant compuch/yre vida llargant
per quel estrem/de tots mals es la mort
nom trob esforç/per hauer ne conort
mes am dolor/mort e vida dubtant.
E tant com pus/de ma dolor creheu
e lo remey/en vos lo deteniu
lo meu spirit/jau mort molt mes que viu
ans de sa mort/pregaus li perdoneu.

Lladonchs morre/com parlar nom volreu
e tinch per foll/qui de mort nos defen
aquella es/darrer dan e turmen
no mereisch yo/que los meus jorns fineu.
No guardeu mi/sino ma ben volençia
mi offendent/offendreu lo voler
que vos amant/de mi es homeyer
e fallint ell/Amor es en fallença.

Hon es

DE AMOR CANTO. XXII.

¶ Hon es Iason/e sa desconeixença
hon es Theseu/qui detrahí Ariana
e Dido sonch/d'esperança tan vana
que la trahi/Eneas en crehença.

Los fets passats/del present me consolen
irat me trob/vers feminil linatje
los fins amants/no han enell estatje
sebren los bons/cullen los mals emolen.

¶ Sauis son çells/qui les festes no colen
d'aquell Amor/qui en les dones cau
ab desleals/sou int elles han pau
leixant aquells/qui per ben amar moren.
En recort es/aquell Pau de ben viure
qui per amar/sa dona: torná foll
tal cami tinch/soptat rompent lo coll
de tot mon dan/dubtem nous veja riure.

TORNADA.

¶ Plena de seny/nom abreujeu lo viure
car mentre visch/vos tra lla hor se allarga
e vos lloant/nom trob la boca/marga
ne tart la ma/com de vos vull escriure.

FIN DEL CANTO. XXII.

DE AMOR STRAMPS. XXIII. 50.

NO fech lo tēps/mō pensamēt in moble
car no es trespot/de hun esser en altre
fortuna vol/son torn variat perdre
si que amistat/ab fermetat açpta.
Quant m'ha sentit/al pus jus de son centre
aspres ha fets/los corrons de sa rodà
perqu'alifant/en altre torn nom munte
a seure lla/hon es lo gran deshordc.

Com l'en vejos/qui soberch dan vol rebre
perque major/son desamich lo senta
e pren delit/del mal que veu soferre
tant que no sent/lo mal quil'cs prohisme.
Tal semblant cas/fortuna ab mi pratica
fahent proçes/a son delit demille
mudes lo nom/qui pren d'esser no ferma
pert son plaher/ques no dar temps al vogi.

CSi com aquell/que adorm ab artifiçi
son cos perque/la dolor no soferta,
volgra dormir/los pensaments quem porten
coses aque/ma voluntat se inclina.
Causant en mi/cobejança terrible
passionant/l'arma qui es adjunta
en sufertar/aquest turment tan aspre
ab lo meu cos/quen tal cas le accompanya.

Si col castor

DE AMOR CANTO. XXIII.

¶ Si col Castor/caçat per mort estorcre
tirant ab dents/part de son cos arranca
per gran estint/que natura li dona
sent que la mort/li porten aquells membres.
Per ma raho/volgra hauer concixença
posant menyspreu/als desigs quem turmētē
matant lo cos/en pecadant me larma
si que jaquir/los me coue per viure.

¶ En aquell punt/quel cobajar me cobra
volgra ser foll/ab la pensa tan vana
que no pensas/pus ben ahuirat home
fortuna hagues/prosperat de bens mobles.
En gran calor/lo fret tot hom desixa
ne creure pot/que james li vern torna
aixi men pren/com dolors me congoixen
creure no puch/que'n part de content baste

TORNADA.

¶ Lir entre carts/si lo comun enginy
es tan grosser/que nous bast'acompindre
vullau ab Deu/fer que si fe los baixa
sia remes/lo peccat d'Amor folla.

¶ FIN DEL CANTO. XXIII.

foli 100 foli 101

Ceruo ferit

DE AMOR CANTO. XXIII. 31.

¶ Ceruo ferit/no desija la font
ay tant com yo/esser a vos present
al gran repos/demon contentament
pasar no puch/sino per aquest pont.
Molt me ve rart/lo jorn tan desijat
comprat molt car/per doloros sospix
e tart o breu/so cert que deu venir
si per la mort/cami nom'es tancat.

¶ E ser no puch/d'esperança llançat
car yo vs desig/segons mon major be
a vos de man/contra mi res no vs te
mentre'l voler/vostrem'sia donat.
Si'l pensament/lunyaua sols vn punt
d'imaginar/hauer vostre voler
sens aquell tot/delit no puch aver
sino's tot la/rost pora ser defunt.

¶ Deuant me veig/degrans dolors vn munt
puix ops he tant/pera mon contentar
e mon voler/pora molt menyscabar
sil vostre's mou/e no mostra ques munt.
E deuallant/deuallara lo meu
e d'alt cahent/no dara poch quebrant
car tot estrem/al altre'estrem donant
al poch estat/no par lo sensal greu.

Mil veus

DE AMOR CANTO. XXIII.

¶ Mil veus lojorn/es per mi precat Deu
deço que'n vos/esta la major part
que'n mon voler/hajau lo vostre'sguart
e prech Amor/vos llanç tot poder seu.
E siu compleix/lladonchs pendre estrem
si troba lloch/hon se prenga en vos
ab lloch dispot/fa passio es en vos
e lo contrast/tenim e no volem.

¶ Noues de vos/saber mortalment tem
dubtant me fort/que noy mostreu Amor,
per no saber/visch en altra dolor
no se de qual/costat/guart que nom crem.
No es en vos/complit lo meu delit
per be que vos/vullau complir aquell
d'Amor haueu/hauer forçat consell
en vos y enell/recau mon be complit.

¶ Res noteinau/ne prengau en despit
mos pensaments/ab tal varietat
car en seruey/seran de fermetar
de tals seruents/vol ser Amor seruit.
Sigens d'enui ig/dest praticar sentiu
fens Amor sou/ho no sabeu que vol
ferm lloch nol te/qui de aquest mal se dol
lo mouiment/per seguritat teniu.

Si tant de vos

DE AMOR CANTO. XXIII. 32^a

CSitant de vos/com valeu no confiu
mon gran voler/me porta en aquest zel
del vostre cos/no tem lo pus prim pel
que contra mi/res fes quem fos altiu.
La voluntat/vull que pas tota en mi
yon so çelos/si molt amau a Deu
dant vos delit/sens mi lo mal creix meu
quant vos dolgues/del mal vostrem/dolgui.

TORNADA

CMon derrer be/de vos yo guard la fi
quant del present/me trob esser content
e sim veig trist/per algun cas present
res venidor/trobar nos'pot en mi.

Fin del Conto. xxvij.

DE AMOR CANTO. XXV.

COlguen les gents/ab alegria festes
lloant a Deu/contremiesclant deports
plaçes/carrers/e delitables orts
sien cercats/ab recont de grans gestes.
E vaja yo/los sepulchres cercant
interrogant/animes infernades
e respondran/car no son companyades
d'altre que mi/en son continu plant.

Cascu requer

DE AMOR CANTO. XXV.

Cascu requer/e vol a son semblant
perço nom plau/la pratica dels vius
d'imaginar/mon estat son esquius
si com de hom mort/ deini prenen espant.
Lo Rey chipra/presoner de vn cretje
en mon esguart/ no es mal ahuritat
car çò que vull/no sera may finat
de mon desig/nom pora guarir metje .

Cel Tixion/qui'l buytre'l menja el fetje
apres tostamps/brota la carn de nou:
c son menjar/aquell ocçell may clou
pus fort dolor/d'aquestam' te lo fetje.
Car es vn verme/quem romp la mia pensa
altra lo cor/que may çessen de ronpre
ellur treball/nos'pora enterrerrompre
sino ab çò/que de hauer se defensa.

CE si la mor/nom dugues tal offensa
fer mi absent/d'una tan plasent vista
no li graesch/que de terra no vista
lo meu cos nu/ qui de palior no pensa.
De perdre pus/uelo yimaginar
los meus desigs/no poderse complir
e simi con ve/mon darrer jorn finir
seran donats/termes a ben amar.

E sienloçcl

DE AMOR CANTO. XXV. 33:

¶ E si en lo çel/Deu me vol allojar
part veura ell/per complir mon delit
fera mestre/que m'sia delay dit
que desta mort/vos ha plagut plorar.
Penedint vos/com per poca mercé
mor l'inoçent/e per amar vos Martre
çell qui lo cos/del arma vol departre
si ferm cregues/queus dolrrieu de se.

TORNADA.

¶ Lir entre carts/vos sabeu e yo se
ques pot be fer/hom morir per Amor
creure de mi/que so en tal dolor
no fareu molt/en dar hi plena se.

¶ Fin del Canto. xxv.

DE AMOR CANTO. XXVI..

P Ren men axi/com al patro que'n plaja
te fa gran Nau/e pensa hauer Castell
vehent lo çel/esser molt clar e bell
creu fermament/d'un Anchora sats aja.
E sent venir/soptos vn temporal
de tempestat/e temps incomportable
fa son juhi/que si es molt durable
çercar los ports/mes qu'aturar li val.

E Mas ales

DE AMOR CANTO. XXVI.

¶ Mas ales veus/es, lo vent fortunal
tant que no pot/sortir sens lo contrari
e çella clau/quins tanca dins l'armari
no pot obrir/aquell mateix portál.

Aixi m'a pres/trobant me'namorat
persobre salt/quim ve de vos may mia
del no amar/desalt ne te la via
mas vñ sol pas/meu noy sera trobat.

¶ Menys que lo peix/es en lo bosch trobat
e los Lleóns/dins l'aygua han llur sojorn
la mi Amor/per null temps pendra torn
sol coneixent/de mi vs doneu grat.
E fiu de vos/que m sabreu ben coneixer
e coneget/non sera mal graida
tota dolor/hauen per vos sentida
lladonchs veureu/les llames d'amor creixer.

¶ Simon voler/he dat mal apareixer
creieu de çert/que ver' Amor nom luny
pus que lo Sol/es calt al mes de Iuny
art mon cor flach/sens algun grat mercixer.
Altre sens mi/d'aço mereix la colpa.
vullau li mal/com tan humil seruent
vos te secret/per son desalliment
çest es Amor/que mi amant en colpa.

Ma voluntat

DE AMOR CANTO. XXVI. 34.

¶ Ma voluntat/ab la raho se'nuolpa
e fan acort/la calitat seguint
tals actes sent/quel cos es defallint
en poch de temps/vna gran part de polpa,
Lo poch dormir/magres a'l cos m'acosta
doblam lenginy/per contemplar Amor
lo cos molt gras/trobant se dormidor
no pot dar pas/en aquesta'spra costa.

TORNADA,

¶ Plena de seny/donau me vna crosta
del vostre pa/qnem lleue l'amargor
de tot manjar/m'apres gran deslabor
fino d'aquell/que molt Amor me costa.

Fin del Canto. xxvi.

DE AMOR CANTO. XXVII.

HOiu chiu/tots los qui be amats
e planyeu mi/si decli esser plangut
e puis velhei/no es tal cas vengut
en los presents/ne'n los qui son passats.
Doleu vos donchs/de mi vostre semblant
en soferir/la dolor delitable
car tost de mi/se dolira lo diable
com veura'n mi/semblant mal dell passant.

E ij Qui es

DE AMOR CANTO. XXVII.

¶ Qui es l'hom viu/tal dolor sofertant
que desig çó/de que no haja'sper?
ay tant es greu/que no par sia ver
desifar çó/de ques desesperant.
No so enganat/demon mal estament
tot quant pratich/tornar me sent en dan:
menys de poder/me trob en poder gran,
car nom'efforç/per mostrar mon talent.

¶ Mon primer mal/es mon esperjment
per quem'hair/c per no res me acús:
lo segon es/lo terrible refús
que vos mostrau/fi vs feya enquerciment.
Portat me trob/a molt prop de ma fi
puis mon voler/cas imposible guarda
no tardara/la hora:que ja es tarda
quant metre'l's peus/en lo auorrit cami.

¶ Si per null temps/en contr'A mor fallí
ben m'ha repres/planyent men l'enemich
ja may vers mi/pogui esser àmich
car per null temps/poder y despengui.
Hoch lo voler/me trob en abondança
mas del poder/non sò pus empobrit
car yo peresch/c so tan defallit
que no puch dir/en vos es ma'speranea.

Vna sabor

DAMOR CANTO. XXVII. 35.

¶ Vna sabor/d'agre dolç Amor llança
que lo meu gust/departir les no sab
dins mos delits/mortal dolor hi cab.
e tal dolor/ab delit ha lligança,
Mas yom'repreench/com parlar m'a plagut
de ço quén mi/no basta la ciència
sobres Amor/me porta ignoçència
vull e desuill/sens cas esdecuengut.

¶ TORNADA.

¶ Lir entre carts/creheu l'amador mut
y al cambiant/de punt en punt color:
e lo pauruch/com'se membre d'Amor
del atreuit/sia son temps perdut.

¶ Fin del Canto veynte y siete.

DE AMOR CANTO. XXVIII.

S I com riéstat/no porta bens ab si
mas val ay tant/com çell quin es senyor
Amor no val/sino com l'amador
mancha bufant/Orgue fals no ret fi.
Amor val poch/com tot enamorat
ha falso dat/en sos pits fals enclosa
o es lligat/ab vna tal esposa
peguefa es/lo dret nom appellant.

E iiij

Amor

DE AMOR CANTO. XXVIII.

¶ Amor no pot/hauer desherdenat.
ço que Deu fa/natura mitjançant
car home pech/no pot ser sin amant
ne lo subtil/contra la calitat
mal pendrà pint/en la ygua sa figura.
molt menys Amor/pendrà lo no disposit
ne pot estar/lay gua dins un lloch rost
tan poch Amor/en cap de hom foll atura.

¶ Per ben amar/ab angoixosa cura
en temps passat/eren lladonchs volguts
Ouidi el prous/dix qu'Amor es cuts
per altr' Amor/demostrant sa factura.
Verdader sonien sos dits e presachs
tant quant Amor/son prop de conciènça
mas en est cas/entrells ha mal volençà
tal que no crech/null temps sien amichs.

¶ Si foscm nats/vos e yo entrells antichs
lay quant Amor/amant se conqueria
sens praticar/alguna maestría
lo vostre cor/no fora tan imichs.
En vos conech/gran disposicio
de fer tot ço/que gentilea mana
mas criament/veig que natura engana
car viure ab mals/cs de hom perdiçio.

Per mal

DE AMOR CANTO. XXVIII. 36

¶ Per mal grair/ne per mala saho
mon cor no pot/Amor desamparar
douotament/los me plau remembrar
aquells pasats/aqui don'Deu perdo.
E com sere/trespasat d'aquest mon
lletras diran/sobre la mia tomba
plena de seny/no tingau a gran bomba
car per vos muir/c vaig no sabent hon.

¶ Enueja es tal/que tot primer confon
a tots aquells/qui absi la se ajusten
los enuejats/vn poch ne molt no gusten
aquell mal tast/queles enuejosos fon.
Tal es Amor/car yo qui lam'ajust
sent grans dolors/dant me folls mouiments
e vos haueu/d'aço tals sentiments
com fort destral/ha de tallar mal fust.

¶ Si com Adam/pres mal del vedat gust
com sa muller/li mostra mal cami
dient li,Adam/mengem d'aquest boç
e semblarem/a Deu qui es tot just.
Nepren ami/car mon seny acregut
la voluntat/fent li promisió
que ben seruint/aconsegrà do
que per null temps/tal no fon coneque.

E iiiij Per mal

DE AMOR CANTO XXVIII.

C Per mal seruir/no crech aja perduto
car fils traballs/hagues sofferts per Deu
cos gloriós/fora en lo regne seu
e ja plorant/souint me trobe mut.
Sim fos donat/aquest temps en entendre
los grans secrets/enclosos en natura
no foralmon/cosa quem fos escura
dels fets diuins/gran part poguera'ntendre.

TORNADA.

Plena de seny/tot mon seny vull despender
amant a vos/sens algun grat consegre
e durara/fins que del riu de Segre
laigua corrent/amunt se puga'stendre.

C Fin del Canto veinte y ocho.

DE AMOR CANTO. XXIX.

Q V si no es foll/demana sim enyor
essent absent/d'aquella quem fa viure?
e si no plor/qui es lo qui fa riure?
si be no pas/continua dolor.

Tots mos delits//en vn he transportat
Amor li plau/en mi fer aquest cāmbi
lo mon note/res valent lo recāmbi
dell esperant/lo be tant desijat.

Tant es

¶ Tant es lo be/qui me's dauant posat
 que sens dolor/vifch aquell esperant
 si nol atench/sere tant mal andant
 que'n aquest mon/in fern haure trobat.
 Contentament/la vna part me dona
 per l'altra es/ma vida tribulada
 ab mort esta/en balança posada
 tement que por/ma'sperança confona.

¶ Depunt enpunt/ ma'sperançam' bandona
 e venç me por/de aquell mal que yo tem
 qui es aquell/en poch amar estrem
 que segurtat/prenga per companyona?
 Per molt amar/en altre mi trasport
 si que fer pens/tot la persona'quella
 seria'lmon/vna gran marauella
 que no agues/por de la mala fort.

¶ Viure'n delit/porta'b si por de mort
 car de aquell/es'nemich sobirá
 e si jame/A mor delit portá
 yo so aquell/qui in puch fer lo report.
 Omort qui es/de tots bens enuejosa
 y en tal voler/te segueix la fortuna
 cascuna prech/que mude'n ley alguna
 no res semblant/a la qui me's dany osa.

Saber sepot

DE AMOR CANTO. XXIX.

CSaber se pot/ma vida per illosa
ca hent en mans/de nemichs tan mortals
pobres e richs/senten sos afpres mals
e cascù dells/ab maniera'rgullosoa.
Seguisquen mi/tots los qui amaran
mon ris o plor/qualque dells me segue sca
car yo son prest/de tastrar fel o bresca
per los qui mal/o be d'amor pendran.

TORNADA.

CLir entre carts/passions de Amor fan
tembre y fiar/estar dins vn hostal
de gran Amor/duhtar vn punt no cal.
e guay d'aquells/quentre llurs mans estan.

Fin del Canto,xxix.

DE AMOR CANTO. XXX.

AXi com çell/qui'n lo somni's delita
e son delit/de foll pensament ve
ne pren ami/qui'l temps passat me te
l'imaginar/qu' altre be noy habita.
Sentint venir/l'aguait de mia dolor
sabenç deçert/que n ses mans li dejau're
temps de venir/en ningun bem'pot caure
ço que's no res/en mi es lo millor.

* Al temps

DE AMOR CANTO. XXX. 38.

¶ Al temps passat/me trobe gran Amor
amant no res/puix es tot ja finit
de aquest pensar/me sojorn em'delit
mas com l'opert/se'sforça ma dolor.
Si com aquell/qui es jutjat a mort
e de llonch temps/la sab e se aconorta
e creure'l fan/que li sera estorta
el fan morir/sens vn punt de recort.

¶ Plagues a Deu/que mon pensar fos mort
e que passas/ma vida en durment
malament viu/qui te son pensament
per enemich/fent li de'nuigs repert.
E com lo vol/d'algun plaher seruir
lin pren axi/com dona'b son infant
que si veri/li demana plorant
ha tan poch seny/que nol sab contradir.

¶ Fora millor/ma dolor soferir
que no mesclar/poca part de plaher
entr'aquells mals/qui m giten desaber
com del plaher/passat me conueixir.
Llas mon delit/dolor se conuerteix
dobles l'affany/apres d'un poch repos
si col malalt/qui per un plahent mos
tot son menjar/en dolor se nodreix.

Com l'hermita

DE AMOR CANTO. XXX.

Com l'hermita/que nyoraient nol creix
d'aquells amichs/que tenia'n lomon
tāt ha llōch temps/que'n lloch poblat no fō
per fortuit cas/vn dells li apareix.
Qui los plahers/passats li rrenouella
si quel passat/present li fa tornar
mas com sen part/l'es forçat congoixar
lo be com fujg/ab grans crits mal apella.

TORNADA.

CPlena de seny/quant Amor es molt vella
absençā es/lo verme qui la guasta
si ferinetat/durament no constrasta
e creure poch/si'l enuejos confella.

Fin del Canto.xxx.

DE AMOR CANTO. XXXI.

QVIM mostrara/la fortuna lloar
del sobiran/do, per ella rebüt
e tinch per foll/tot hom e decebüt
que poch ne molt/contenga'b mi de par.
Yo so molt prop/deuiure ben content
embarch nom fa/mes de vna passio
que sembla'mi/que ve menys de raho
puix ha rael/en vostrc falliment.

Abmi nos

DE AMOR 'CANTO. XXXI. 39.

¶ Ab mi nos' pot/comparar hom viuent
puix la que am/crehen ques' la millor
ab molt gran seny/e honestat de cor
e yo la'm tant/que'lla me's ben volent.
En lo començ/fonch bona ma ventura
seguir lo deu/la fi amon començ
e si nou fa/mort que tota res venç
donara' mi/la terra en vestidura.

¶ Mas Deu no fab/en lo mon creatura
sens de fallir/alguna part de be
d'hon l'hom es foll/qui ha laugera fe
abandonant/aquell vltra mesura.
Perque yom trob/no fart de son voler
e no crech be/lo quem'es dit per ella
e cuyt hauer/d'aço justa querella
mas creure ferm/notinch en mon poder.

¶ Terme'n Amor/alu no pot faber
e çell qui v creu/en Amor no fab res
qui en tal cami/a pasejar es mes
va per lo mig/mas si no pot hauer.
Dos tots vunits/en vna voluntat
deu fe Amor/e loqui sen parteix
enell Amor/de continent pereix
per amador/no deu esser comptat.

Amor

DE AMOR CANTO. XXXI.

¶ Amor se te/ per pus injuriat
per home nqui/troba lo seu cor fret
que per traydor/hon fos tot malifet
puix lo forcas/de'sser enamorat.

Qui tebeu es/d'Amor es enemich
e porta'bfsi/contra'mor lo fallir
si no es cregut/tolgues de'ncellonir
car de cor franch/hom no creu l'hom inich.

¶ Si lo meu vll/no tinch per ver amich
e del que se/no vull esser membrant
no creure vos/esser vers mi errant
e trobar me/de peguesa molt rich.
La mia mort/ami creix la sospita
e'lo que se/que de mi nos'pot tolre
e de mon mal/nous voleu asars dolre
per poca'mor/que dintre vos babita.

¶ Ma opinio/es en mon cor escrita
que sino vos/als nola men pot traure
vos me podeu/en tot error fer caure
puix que Amor/forçar mi se delita.
Tant yo desig/que sia'mat per vos
que mes forçat/dubtar que axi sia
Amor me fa/de veritat falsia
no baste'n pus/quen esser sospitos.

Tornada.

DE AMOR CANTO.XXXII. 40

TORNADA.

O foll Amor/en l'hom molt desfjos
cabre no pot/en ell sats coneixençà
sa passio/li tel vera sentençà
e major ment/lo qui es amoros.

Fin del Canto.xxxj.

DE AMOR CANTO. XXXII.

Vins tan segurs/confells: vas ençercat
cor mal estruch/en fastijat de viure,
amich de plor/e desamich de riure
com soferras/los mals quit son dauant.
Acuitat donchs/ala mort que te'spera
e per tos mals/te allongues los jorns
ay tant es luny/ton delitos sojorns
com vols fugir/ala mort falaguera.

Braços vberts/es exida'en carrera
plorant sos vlls/per sobres de gran goig
melodios/cantar desa veu hoig
dient amich/hix de casa'strangera.
En delit prench/donarte ma fauor
que per null temps/home nat l'a sentida
car yo desuig/atot home quem crida
prenent aquell/que fuig de ma rigor.

Ab vlls

DE AMOR CANTO. XXXII.

¶ Ab vlls plorant/e cara de terror
cabells rompent/ab grans hudulaménts
la vidam'vol/donar heretaménts
e deaquests dons/vol que sia senyor.
Cridant ab veu/horrible y dolorosa
tal com la mort/crida'l ben hauirat
car si l'hom es/amals aparellat
la veu de mort/lies melódiosa.

¶ Bem marauell/com es tan ergullofa
la voluntat/de cascun amador
no demanant/ami l'efforç d'Amor
y en mi fabran/sa força poderosa.
Tots maldients/sagrameutejaran
que may Amor/los tendra enson poder
e fils recort/lo colorat plaher
lo temps perduto/sospirant maldiran.

¶ Null hom concch/o dona mon semblánt
que dolorit/per Amor faça planyer
yo son aquell/de qui es deu hom complanyer
car de mon cor/la sanch sen va lunyant.
Per gran tristor/que'n mí es acostada
sécas tot jorn/l'humit quim soste'nuida
e la tristor/contra mi es ardida
en mon socors/may no se troba'mada.

Tornada.

TORNADA.

CLir entre carts/la hora sent acostada
que ciuilment/es ma vida finida
puix que del tot/ma'sperança'sfugida
ma'rma roman/en aquest mon damnada.'

Fia del Canto. xxxij.

DE AMOR CANTO. XXXIII.

MAl venturos/no deu cercar ventura
crehuar se d'u/la frôt com laynomenç
no deslloant/los qui fauor ne prenen
entre possant/llur bon saber e cura.
Algu no deu/tan prest son juy hauer
que çell desllou/qui ventura vol senyer
no virtuos/denegant lo atenyer
ço que sos fills/han menys d'algun saber.

Elegesch donchs/de ser auenturer
sibe nom pusch/tant retraire yestrenyer
que'n côtra'mor/mepogues tant empenyer
si que fugis/ha son peu molt llauger.
Senyor es gran/dels mundans regidor
e son juhi/es al vil amagat
ferint vos lla/d'hon sereu delitat
e quel delit/vengues tot per Amor.

F Llonch es

DE AMOR CANTO. XXXIII.

¶ Llonch es lo temps/ del continu dolor
apart de tras/son çinch anys ya passats
quem fuig delit/com si vuy s'acostats
fent me sentir/fret a pres de calor.
Diversitat/de casos aportant
per deguastar/d'Amor lo benifet
dels bens d'Amor/conseruador sen ret
fora content/yo qui so desijant.

¶ A Deu n'a'l mon/no so de Amor clamant
car be m'ha dat/aygua ma grande set
no sadollat/mas compte lin es fet
no pot cumplir/ço qui so desijant.
E no mereix/algun repreníment
car del çel terç/eguals forces nos fa
segons amar/cascu dispost está
e tant com pot/estreny son manament.

¶ Fortuyt cas/m'afet esser absént
del foch d'Amor/qui jam illuminá
en millor cas/ventura l'apaga
e yo so cert/que Amor no son dolent.
Per que nom clam/d'Amor:mas dc ventura
car son poder/me ha dessauorit
en abando/nom vol hauer jaquit
ans persegueix/ Amor ema gran cura

Tornada

TORNADA.

CLir entre carts/del mon deu perdre cura
qui li conue/d' Amor perdre sperança
e tal o qual/cs d' Amor la fermança
ab lo desig/qui li dona punctura.

Fin del Canto. xxxiiij.

DE AMOR CANTO. XXXIII.

CELL qui daltrui/reb enuige plahér
e perdre vol /totalment sa'mistat
es limester/haja per oblidat
tot lo plaher/hauent ne desespér.
E tot primer/ques l'uny desa presençā
e del plaher/no sia recordant
car si aquell/les present al deuant
enyorament/dobla sa ben volençā.

CTres coses son/que lunyen ben voler
dan e desalt/e gran iniquitat
al propri be/hom es tan inclinat
que no vol be/d' hon gran dan pot hauer
En gran desalt/nons basta la potençā
que çell amem/quins es desagradant
lo nostre'sforç/no sib ser en nos tant
qnel prim voler/no vinga en mal volençā.

F ij Iniquitat

DE AMOR CANTO XXXIII.

¶ Iniquitat/met l'hom en desespér
auorrint Deu/senyor quil ha creat
ço fa lo seny/del hom quant es hirat
si auorrint/amant se tant primér.
A pres desí/l'hom ama sa semença
tant que lo Nau/cuy da esser Gigánt
e tant pot fer/ enuers nos mal vsànt
que'n mal voler/giram nostra sçiença.

¶ Si com l'hom fort/ques ygual de poder
ab l'enemich/quil es deuant posát
fins que'l vn dells/es per l'altre sobrát
algu no pot/ningun dret juhi fer.
Tot en anxi/nopuch donar sentença
entre Amor/ab Oy desacordánt
cascu d'aquests/en mi es tan puixánt.
que mon saber/noy coneix differença.

¶ Amor alcamp/no fon lo pus darrér
mas Oy vench lla/d'armes tan esforçát
que al pus estrem/del camp l'a derrocát
que yom pensí/nos pogues may refér.
Mas nol falli/Amor sobre valença
mon foll voler/li fon prest ajudant
Oy dona crit/dient,o llas y/quánt
tardara Oy/quim telga derremença.

Tornada.

TORNADA.

CSuplich a Deu/ quem tolga concixençā
o volent ell/hus yo de passiō
d'aquella que/fia prop de rahó
leixant Amor/quim traheix en crehençā.

Fin del canto.XXXVij.

DE AMOR CANTO.XXXV.

SI Deu del cos/la mi arma fostrau
nom planyeran/sino mos cars parénts
car mos amants/nom son tanben volénts
que'n aqueil cas/nols calga dir/plorau.
Escar lloguer/es dat amon trebáll
com no so plant/de pena sostenguda
e si raho/nopot fer coneぐada
culpa nom han/pus bon voler los call.

CE d'açom'planch/e quedament trebáll
e dins mi plor/e calle com ha müt
e fir me çell/quim degra fer escut
trencant mon cor/e crit demi no sall.
Est es Amor/quim trenca lo pensar
qui per null temps/sere per vos mat
e per aço/yom trob desesforçat
car tot asaig/porta'n vos lesperár.

F iij Dels

DE AMOR CANTO. XXXV.

¶ Dels amadors/me vull ben informar
si es Amor/en desesperat cor
e si es viu/perque defet no mor
com per amor/no pot Amor mostrar.
No dire pus/mas contemple cascú
l'estat d'aquell/qui en tal cas se veu
mas guay demí/que tot lo cas es meu
donchs no sera/que no men plore algú.

¶ Los mals d'Amor/son pochs al iuhi comú
car en pochs cau/aquesta passio
e tal dolor/no la sent la raho
si no asi/no pot jutjar algú.
Aquell coneix/la dolor de la mort
quen forca es/volent li donar volta
çell qui ha be/sa uida'ndelits volta
de tal dolor/no pot fer bon repòrt.

¶ Es veritat/si portam en riceóit
que molts passats/morir ne sostengueren
conexerem/quanta dolor hagueren
puis que morir/los son millor sopòrt.
Sens causa gran/null acte gran se fa
perço ca/cu/pot hauer conexença
quel hom hauent/d'Amor poca temençà
tant ardiment/gran dolor li portá.

Metje'nlo

DE AMOR CANTO. XXXV. 144

Metje'n lo mon / saber noli bastà
sentir lo mal / que lo malalt soferta
mas per senyals / en la part descuberta
pora jutjar / l'hom enquin punt està.
En axi pren / al hom d'Amor ponçell
no pot sentir / passio mas veu l'acte
de aquell que'nsi / porta lo gran caràcte
d'Amor que may / contra si vol consell

Si com enpeny / balesta lo quadrell
ay tant com pus / la sua força basta
la voluntat / del hom e dona casta
tant quant Amor / la força l'sten enell.
En contra'mor / no valgue saufesa
fino David / sen forabé defés
e sauis molts / no agueren tant apres
si contra'mor / valgues alguna enpres.

TORNADA.

Plena de seny / per no esser entesa
la mia'mor / pora escapar sens merit
e sabme grecu / com no aurau demerit
per mon parlar / no fahent laus palefa.

FIN DEL CANTO. XXXV.

F iiij   Alguns

DE AMOR CANTO. XXXVI.

Alguns passats/donaren si amort
per escapar/dels mals quel mon aporta
e per hauer/vbert aquella porta
hon los desigs/tots venen a bon port.
Ami no cal/de aquest mon exir
per en cercar/aquell sobiran be
en vos es tot/e nom cal dar hi se
car veu mon vll/essent vos mon sentir.

C Grat fas a Deu/com sens mort soferir
tinch tot mon goig/dauant del espirit
ell es aquell/mon sobiran delit
e lo darrer/hon me plau romanir.
Ell es aquell/qui delit me sostrau
e aquell hon/mon mal ybe feneixen
mos pensaments/de altra part nos peixen
ne han per bo/si res fora dell cau.

C Tant ma dolor/es en sobiran grau
com tinch present/mon be carestiós
que si de mort/vull ser valenterós
nol puch hauer/car merce non te clau.
Gran cruenta/ab grahir poch va en guarda
perço no toch/a la porta que m'obren
mos sentiments/clarament me descobren
que la fauor/del alt secret nom guarda.

Cascun

DE AMOR CANTO. XXXVI. 45.

Cascun semblant/a son semblant se'sguarda
donch aquest dret/qui es aquell quil romp ?
yo inclinat/gran desig me corómp
y en desifar/la que yo am ve tarda.
E tardara/si Amor no li reuela
los grans secrets/queis amadors pratiquen
tals que si no/en cos gentil nos'fiquen
obedients/ana Venus estela.

¶ Si com lo foch/quant es en la canela
mostra desig/d'anar a sa esphera
ma voluntat/vn moment no espera
tant com mills pot/als vents dona la vela.
Per arribar/al port mol desijat
en altre port/ami note lo ferre
e si del tot/del port me des aferre
en esta mar/me trobare anegat.

TORNADA.

¶ Lir entre carts/dich vos la veritat
que si podeu/saber ma gran Amor
creure no puch/no sintau gran dolor
nem fallira/de ben amar lo grat.

FIN DEL CANTO. XXXVI.

O mort

DE AMOR CANTO. XXXVII.

OMort qui es/del mon la mediciña
e lo remey/contra mala fortuna
en contra mi/hajes ley e no çuna
puis viñch a tu/la orella me inclina.
Mas tu defuigs/al hom qui a tu crida
amant aquell/qui del encontre's lunya
per tu incontrar/nit e jorn fas ma punya
per ser plagat/de ta dolçe ferida.

CMa dolor gran/no pot esser perida
fino per mal/que'n cantitat la passa
per altri'assany/no crech mon cor se lasse
vn altre'n vol/dant pena insinida.
Torbant mon seny/fins que dolor no senta
lladonch yo pens/remey aconseguesca
altra dolor/me plau que sia fresca
o prech la mort/que morir me consenta.

CL'i imaginar/per null temps nom'elmenta
altra dolor/o que apart no sia
fa donar plor/ perdent tota legria
fuig d'les gents/nom plau que alga me senta
Deman de vos/que de mi vs vullau dolre
aço deman/que leument puch atenyer
e no es poch/ab que nom vullau senyer
gran part dcl mal/vos me podreu disolre.

Dona tal

DE AMOR CANTO. XXXVII. 46.

¶ Dona tal sou/que per vos me vull colrc
tots los delits/quel mon als jouens dona
a vostra'mor/lo meu cor s'abandona
lo vostre cos/per dehesa vull colrc.
E si d'aço/vers Deu comet ofensa
yo men confes/apenedir no baste
la gran sabor/dol penident no tastc
la vostra pens/ser de verins defensa.

¶ Tot lo reues/muda ma vana pena
pregant vos molt/que mi no vullau planyer
e si reclus/me veu la gent complanyer
de sos delits/me peix Amor em pensa.
Amor ami/tan cominal se mostra
que fa ques foll/qui de mon mal se planga
e donchs enuig/de mi no us ne atanga
ma fort dolor/seria menys sens la vostra.

TORNADA.

¶ Lir entre carts/Amor los mals me mostra
tots quants venir/en yn amador poden
reb los mon cor/tots quāts en pensam roden
e quant los call/aquesta es llur mostra.

Fin del Canto. xxxvij.

Per molt

DE AMOR CANTO. XXXVIII.

PEr molt amar/ma vida es en dubte
mas no cregau/que dela mort me tema
a poch a poch/ma esperança sema
en vol fugir/mas nou fa en orrubte.
Haja mal grat/desa compassio
puix nom serueix/a mon affany guarir
lo detardar/no veda lo venir
e creix desig/e doblam ma passio.

CDeu m'ha donat/tal disposicio
que mon voler/esguarda sol amar
e faent als/serueix acompanyar
l'estat d'Amor/en tot l'als abandó.
Yo am Amor/y ell ami punt no ama
e per ell am/linatje feemini
generalment/sia entes així
a quella vull/que'n fa culpam'desfama.

CAb tort e dret/mon cor d'Amor se clama
tort en passat/y ab dret gran de present
no per que fos/en algun temps contént
per null temps hac/tempre la mia flama.
Del temps passat/yo nom clame d'Amor
ell me valgue/mas noguem la temençá
enuergonyit/no mostri ben volençá
ne siu saber/mon valer e dolor.

E per finir/

DE AMOR CANTO. XXXVIII. 47.

¶ E per finir/mos jorns ab gran tristor
e per auer/Amor halgun just clam
yo desamat/vol que'stretament am
si que amant/del mon perdria sabor.
Mi auorrint/ab abaftat conórt
e fora vos/tot quant Deu haja fet
mon hauorrir/en compte vos no met
mes que'mi vs am/si nom creheu feu tort.

¶ O amadors/no vs cayga del recort
vn fet tan car/per sola'stranyedat
yo gran parler/dos anys so mut estat
no cregau donchs/que dolor done mort.
Yo son aquell/quini fora des exit
del espirit/al cos carga sexuga
mas no mes luny/vn hora des astruga
que perdre'l mon /sera millor partit.

TORNADA.

¶ Lir entre carts/molts trobadors han dit
quel be d'Amor/es al començamént
yo dich que'sta/prop del contentamént
e que morra/si'l desig es complít.

¶ Fin del Canto. xxxviiij.

Sicom

DE AMOR CANTO. XXXXI.

Si com l'hom rich/qui per son fill treballa
se sol per ell/vol quel hauer seruesca
e quāt la mort/vol quel fill jorns fenesca,
dona sos bens/e tot goig desí talla
Ne pren ami/qui llanç tot mon delit
perdent a uos/lo goig de mon entendre
car mon voler/en als no pot compendre
ans tota res/me's enuig y despít.

C Amor ami/vostre cos ha'nbellit
tant que lo blanch/d'altra cos,negre par
e la negrer/que'n lull bellefa par
semblām verinell/mostrant cor infortit.
A la valor/la fama es enganosa
ay tant valeu/que no se deidor
que vs lloas prou/fino vostr'amador
d'aquest parlar/no vs fasau ergullofa.

C Ma vida es/amarga e plorosa
si pert a vos/e per vos pert lo mon
tots los camins/d'aquest tancats me son
si fall ami/esperança dubtosa.

Lo mal factor/qui ala'glesia cuyta
torbat nos'mou/si della pert cami
ne pus ne menys/c donch ne pren ami
torbat me sent/perdent compte de fuyta.

Ma voluntat

DE AMOR CANTO.XXXIX. 48.

¶ Ma voluntat/ab la raho no luyta
e cascun fa/lo mes de son poder
ma voluntat/pus d'amar no pot fer
son poder fa/e ma raho lan cuya.
D'un ventre trist/exir m'ha fet natura
per vos amar/son lo meu naiximént
no se als fats/com nols son de presént
en fer que vos/d'amar agueseu cura.

¶ Sobre Amor/dos estrems me procura
e lo mig dells/no puch auer trobat
d'un poch esper/no puch esser llancat
per gran desig/del qual es sa factura.
E d'altra part/lo desig es tan gran
que no consent/ab si ferma crehença
que per null temps/m'ajau ben volençia
de hu en als/vaig axi redolán.

TORNADA.

¶ Lir entre carts/quant lo desig es gran
vol compliment/per fugir a dolor
e ja complit/en temps mor ab Amor
en mi tot sol/a vos es ja erran

ENDREÇA.

¶ Lir entre carts/delits de Amor estan
partits segons/d'hon surt la voluntat
algu dells mor/ab lo desig finat
altre delit/perdurable romao.

DE AMOR CANTO. XL.

SObres dolor/m'atolt l'imaginár
l'enteniment/nos dol nes pot esbatre
ay tant es dolt/quel'a calgut abatre
emon affany/plorant nos pot mostrár
No trob remey/car ma dolor es tanta
que mon voler/en parts notinch partit
n'en sol vn lloch/lom trobe haunit
sino'n morir/e viure que's decanta.

CSi com l'hom flach/qui l'es forçat triár
ab qual de dos/homens forts s'a conbatre
no sab pensar/ab qual dega debatre
espaordit/sos comptes no sab far.
Ne pren ami/qui lo viure m'espanta
e lomorir/me sera gran despit
com viure vull/la mort prench en delít
com vull morir/la vida tinch per santa.

CSi com aquell/qui es veri donánt
al mestre seu/e quant veu sa dolor
ha pietat/del mal de son senyor
e sobre aquell/vol esser ajudant
Vos pensament/per qui mon seny s'absenta
per los treballs/dant li alterament
a son affany/donau acorriu
puis que sos mals/per mij a vostrel's senta.

Yo contra

DE TA MOR CANTO. XL. 49.

¶ Yo contra faç/Nau engolf perillan
l'arbre perdent/é son gouernador
e per contrast/de dos vents no discor
los mariners/embaladits estan.
E castun dells/la sua carta tenta
e son discors/en llur acordament
Pu volgra fer/prop terra passos cent
Paltte tan luny/com vent pot dar empenta.

¶ Ma voluntat/abque'n la mar fuy mes
fallida es/epogram fer ajuda
ja ma raho/de son lloch es caiguda
mos pensaments/contraris m'an ates.
Ja mos desigs/no saben elegir
vida ne mort/qual dells millor seria
natura'n mi/via de macchia
e pren la mort/per major dan fugir.

TORNADA.

¶ Plena de seny/nos pot ben soferir
vida y dolor/sens pendrà algun espay
lo meu desig/se conuerteix en glay
quant me recorit/que res vos aje adir.

FIN DEL CANTO. XL.

Hon A

G

Los igno

DE AMOR ESTRAMPS. XLI.

LOs ignorantz/Amor efsos eixemples
crehēt quels fets/de aqll son estats faula
reprenen mi / per quem trespot en altre
prenent delit/en franch arbitre perdre.
Allur semblant/vn gran miracle semble
e major ment/alguns pus forts articles
descrehent mort/esser de gran suferta
e que'n dolor/de Amor delit se mescla.

CFoch amagat/nodrit dins en les vences
gran sum fahent/per via dreta o torta
hira dins pau/e turment molt alegre
llum clar e bell/portant absi tenebres.
Aquests contrasts/los fins amadors senten
dins en vi temps/Amor dins ells allotja
e tots aquells/no crehents fer possible
sol de fer nats/natura pren vergonya.

CVehent lo çel/ma natura disposta
volch influir/dos poders inuençibles
a mi vineints/ab manera diuersa
cascu prenint/lapart aell condigna.
Faent amar/simplament la mi arma
lo seu semblant/sentit de viç i munda
el altra part/en mi no rromanch solta
ans al çech foch/complidament sellura:

Aquell

DE AMOR CANTO. XLI. 50

Aquell Amor/que's diu voluntat bona
e solament/eguarda part honesta
aquest Amor/a fet ami amable
per mon semblant/el mijançant ministre.
El altr'Amor/que'n delit se intitola
e de honestat/es enemich rebete
ma'rma e cos/per ell prenen ses armes
aportants pau/e guerra tot ensemble.

Aquest Amor/per nostres senys nos entra
es fa present/al comun seny e passa
lo presentat/per sos migs al entendre
d'hon voler creix/tant com l'hom si delita.
Mas per quen grau/delitos,l'amant puje
dins enl' hostal/que Venus lo alleuja
totes virtuts/e seny de la persona
son desijants/en seruitut del afte.

Cells qui Amor/bestialment pratiquen
sens acollir/en part delit dentendre:
sol per la carn/llur appetit se lliga
que si no brut/plaher,nols accompanya.
Qui vol trobar/Amor qui null temps folga
no la cerch lla/hon lo poder se vença
car tota res/perdent la sua causa
no es trobat/d'aquell algun bon esser.

DE AMOR CANTO. XLI.

¶ Alguns he lets/en molt espocat nombre
qui solament/d'Amor desperit amen,
de aquest amor/participen ab l'angel
e tal voler/en per null temps secansa.
Los qui Amor/ab cos e arma senten
amant lo cos/emes la part del arma;
grau de Amor,homeniuol a tenyen
sobre dos colls/lo jou d'Amor aporten,

¶ Puis arma ycos/donen esser al home
casí forçat/és:aquests dos complaure:
ama lo cos/a son semblant conforme/
ne fa reptar/sils infinitis no cerca.
Nostre spirit/a son semblant cobeja
e de aquell/tots los actes quen ixen
mas los volers/que d'aquests composts naixen
son pus ardents/que de algun Amor simple

¶ De la virtut/es nostra vida exemple
si que lo cos/venç al arma batalles
y ls pochs volers/lo seny del hom no tempra
e dôchs quât menys/los qui grâ força pòrtē.
E tal Amor/lo suhi no escolta
tant dela carn/beniuolença captâ
ab cor segur/deueure quella tempta
ses blançs mans/los forts diamants pasten.

S i be Amor

DE AMOR CANTO. XLI. 51.

¶ Si be Amor/les passions auança
en ser primer/lo desig li da força
e puis delit/lo soste dins son regne
fallint aqueſt/defall d'Amor lo ceptre.
No sia entes/present deshonest acte
car fin Amor/d'altra mor secontenta
si nol ateny/viu desperança sola
e la gran por/segueix lo seu contrari.

¶ Cell qui d'Amor/del tot nos leixa vençre
si que raho/del seu consell no lunye:
no mereix pas/la corona de martre
de aquells passius/no hauents altre compte
sino pensar/hauer llur vida terme
finit aquell/qui ental extrem los mèna
crehent de ferm/los fets del mon ser ombra
d'aquell Sol clar/qui tot llur cor escalfa.

¶ O tu Amor/de qui mort no triumpha
segons lo Dant/historial recompta
e ningun seny/presumir nos'ocupe
contra tu fort/victoria consegre.
E cossos dos/ab vna'rma gouernies
la vida llur/en un esperit penja
cell qui de tu/lo terme pensatenyer
no sab de tu/ignorança deixible.

DE AMOR CANTO. XLII.

TORNADA.

CLir entre carts/tres son les grans carrees
hon veritat/per nulls temps se paseja
hira y Amor/ab si no la consenten
el altre es/general ignoranca.

Fin del Canto. xlj.

DE AMOR CANTO. XLII.

CAllen aquells/qui de Amor an parlát
e dells passats/delint tots llurs escrits
en mi pensant/meten los en oblis
en mon esguart/nengu es namorat.
Car pas delig/sens esperanca hauér
tal passio/james home sosténc
perals dampnats/nostre Deu la reténc
sols per aquells/qui moren sens espér.

CPuis mon affany/es entre tots primer
Amor fa tort/com se rete mon dret
als fals e pechs/no dona fam ne fet
ne fret ne calt/tots han complit mester.
Car non es hu/no trobe tot son alt
merce hauent/si james la demana
yo d'Amor visch/e desperanca vana
si pens hauer/raho de ser ne calt.

Nos o en pes

DE AMOR CANTO.XLII.

¶ No so en pes/ne temptat per desalt
de tes que'n vos/los meus vlls hajen vist
l'enteniment/per lo vostre'sconquist
en gran raho/es causat aquest alt.

Vos no veheu/ma pura intenció
car desamor/vos enfosqueix la vista
perço romanch/ab la mi arma trista
com no mirau/la mia afectio.

¶ Del pare sant/no cal hauer perdó
car mon peccat/es amar follamént
demanol'ami/car per mon sentimént
e fer d'Amor//catiuia ma raho.

Sia content/A mor del cos sens pus
e là raho/seruira son offici
mon sentiment/ques veu prim sia niçí
que no se'sguart/ab qui tinga l'ull clus.

¶ Fent be amolts/a la mort me acús
car sere'spill/dels altres amadors
prenint remey/a totes llurs dolors
car en vers mi/tota dolor es jus.

Ay tant com he/pus alt lleuada pensa
e netament/ay en Amor entés
seny feminil/fora si m'a en pés
fent a si tort/c ami gran offensa.

DE AMOR CANTO. XLIII.

TORNADA.

¶ Plena de seny/yo vull y Deu dispensa
que per amar/y o feneſca mos jorns
mas sim' eſcap/ per null temps dare torns
per dona que n/ver amor ſe defensa.

Fin del Conto. xlj.

DE AMOR CANTO. XLIII.

V Eles e ventes/han mon desig cumplir
faent camins/dubtoſos per la mar
Mestre,y Ponēt/cōtra dells veig armar
Xaloch,Lcuant/los deuen ſabuenir.
Ab llurs amichs/lo Grech e lo Migjorn
ſent humils prechs/al vent Tremuntanál
que n ſon buſar/los ſia parcial
perque tots cinc/complexquó mon retórn.

¶ Bullira el mar/com la caçola al fórn
mudant color/elo eſtat natural
e moſtrara/volcer tota res, mal
que ſobre ſi/atur un punt al jorn.
Grans epochs peixs/a recors correran
e cercaran/aimagatalls ſecrêts
fugint almar/hon ſon nodrits eféts
per gran remey/en terra exirán

Los peregrins

C Los peregrins/tots en temps votarán
e prometran/molts dons deçera fets
la gran pahor/traura llum los secrets
que al confes/descuberts no haurán.
En lo perill/nom caure del esment
ans votare/al Deu quins ha lligáts
de no minuar/mes fermes voluntáts
e que tostems/me sereu de present.

C Yo tem la mort/per no ser vos present
perque Amor/per mort es anullat
mas yo no crech/que nion voler sobrát
pusca may fer/per tal departiment.
Yo so gelos/de vostre scas voler
que yo morint/no metau mi en oblit
sol est pensar/me toll del mon delit
car vos viaint/no creu sepusca fer.

C A pres ma mort/de amar perdra poder
e sia tost/en yra conuertit
e yo forçat/d'aquest mon ser exit
tot lo meu mal/seraus no ueher.
O deu perque/terme noy hâ en Amor
car prop d'aquell/y om trobara tot sol
vostre voler/sabera quant me vol
tement fiant/de tot lo venidor.

Yo son

DE AMOR CANTO. XLIII.

¶ Yo son aquell/pus estrem amador
apres de aquell/aqui Deu vida tol
puix yo son viu/mon cor no mostra dol
tant com la mort/per faſtrema dolor.

Abc o mal/d'Amor yo fo dispóſt
mas per mon fat/fortuna cas nou porta
tot esuellat/ab desbarrada porta
me trobara/faent humil respóſt.

¶ Yo desig ço/quem pora fer gran cost
y aquest esper/de molts mals me conorta
ami nom'plau/ma vida fer eſtorta
d'un cas molt fer/qual prech Deu ſia toſt.
Lladonchs les gentz/nols calra donar fe
al que Amor/fora mí obrará
Io ſeu poder/en aſte's moſtrará
e los meus dits/ab los fets prouare.

TORNADA.

¶ Amor de vos/yo ſent mes qne no ſe
de que la part/pijor men romandrá
e de vos ſab/cell qui ſens vos eſtá
aioch de daus/vos acompañaré.

FIN DEL CANTO. XLIII.

Amor ſe doſt

A Mor se dol/com breument no muir
 puix noli fall/per esser de mi fart
 car sos mals ginys/m'an portat en tal part
 que mon dèlit/cs quant de plor abuyr.
 E de mon dan/yo no so mal mirent
 car so forçat/d'entrar dins tal presó
 que'l seny tinch pres/l'arbitre y la rahó
 Amor ho te/per seu forçadament.

C Yo fas tot quant/me diu lo pensament
 e si hagues/tant seny com Salomó
 fora tot poch/no dar ocassió
 que no temes/a son gran manament.
 Cell qui no sent/que pot fer molt amar
 yó li perdo/si de mi va trufant
 Piramus volch/morir passat d'un brant
 e per semblant/mort: Tisbe volch passar.

C Sino es pech/quís deu marauellár
 d'algun cas fort/ques de venga'n l'amánt?
 l'hom fora seny/no pot ser ben vsant
 tal me confes/donch nom vullau reptár.
 Amor apres/lo carh si en res fallésch
 car so abstret/de seny e de saber
 e res no faç/en contra son voler
 desijant be/la dolor li graésch,

Estant

DE AMOR CANTO. XLIII.

Cstant apart/tot sol yom' empeguésch
imaginant/ço que deuria fer
d'executar/no dech auer espér
puis lo primer/asaig no ensequésch.
L'imaginar/Amor me vol rependre
tant largament/ab vergony am'refrena
com se fara/que ab cara serena
haja poder/dema raho estendre?

Los fets d'Amor/yo no puch ben entendre
de grans contrastes/ma opinio es plena
honrran lo jorn/que no sent vlla pena
pensant en çò/que vinch al arma rendre.
Si altra veu/l'imaginar mi porta
per dar senyal/que yo sia cregut
suplich la mort/que'n vn tal cas m'ajut
e si nom val/ma veritat jau morta.

TORNADA.

CLi entre carts/fins a veure la porta
de mos desigs/sobirans so vengút:
no y e tocat/ans me torn com'amút
e per tornar/ja trob la via torta.

FIN DEL CANTO. XLIII.

Leixe la fort

LEixe la sort/lo seu variat torn
çesse Amor/son doloros costúm
dell so content/si be noua costúm
nom pot donar/mes en lo present jorn.
Mas yo vull ço/que natura no té
e desig mes/que yo no puch trobar
volent que res/no pogues empachár
aquell delit/que per Amor me ve.

CARA conech/que pren mes aquest be
que tots aquells/que yo poria hauer
e dels pasats/compte nomen cal fer
foren no res/segons se veura be.
Delit d'Amor/no prehi james tant
que fos çelos/de tot l'hauenidor
mas de present/tem quem fallega Amor
e quant me pot/noure yo so duptant.

CE si de mi/yom trop segur pensant
a uos yo tem/ay tant com a enemich
mas sobre tot/Amor tem quem desllich
aqueil nuu eech/del qual ell fonch lligant.
Aquell voler/que yo puch be regir
nom fa pahor;ne res que'n mi sera
l'altre voler/que'n passio estara
donem la mort/quant me volrra jaquir.

Perque's

DE AMOR CANTO. XLV.

¶ Perque's pot fer/que pot diminuir
en mi Amor/sens mon consentiment
ja sent dolor/e comi mon sentiment
no es forçat/de mon voler seguir.

Eyo segur/d'Amor e mi e vos
tendrem per cert/de fer ben hauirát
e als nom fall/si no seguretat
car en present/baste'n fer gloriós.

¶ Iames ami/que no fos desijós
d'aquell desig/que per fretura hauém
d'alguna part/lo meu voler fou sem
per quem falli/en parts fer delitos.

Amor ami/estranys termes a mics
mon desig es/per vos cumplit de tot
ab fernietat/vull hauer sol vn mot
que de'nemichs/d'Amor sia desscs.

¶ Vostra valor /m'ha en Amor enpés
e lo voler/queim sembla fer tot meu
el alt secret/que fer compte nos/deu
car forçat suig/d'aquest foch fer ençés
Si la valor/vostra y el voler fall
ab ells mesclats/lo meu alt finará
mentre vullau/e valgau no morrá
d'aquestes tres/pedres:fas mon fermáll.

Tot escriví

DE AMOR CANTO. XLV. 56.

¶ Tot' escriuent/jutja lo seu treball
pus affanyos/que no'l del cauador
tot axin pren/a cascun amador
baixant tot cas/y el seu munta'cauall.
Y el pobre hom/fa juhi del tirant
que son pensar/tostemps corre adelit
ja es de Deu/qui viu ab null despit
tar lo pus rich/cs lo mes pobrejant.

¶ Yo so amat/e visch dolorejant
d'altres dolors/quel no amat no sap
yo tem de mort/lo cor e mes lo cap
d'aquella que/de present so amant.
Yo am molt mes/per ser ne ben volgut
tar mon delit/de sa'mor se nodreix
si contra'mor/lo seu voler faleix
qui pensara/lo mal ami vengut?

TORNADA.

¶ Ho foll Amor/en dolor so caigut
com no veig hom/que parle be de vos
eveig ne tals/hauent justes clamors
Deu quart ami/de ser en tal vengut.

FIN DEL CANTO. XLV.

Si be mostrau

DE AMOR CANTO. XLVI.

Si be mostrau/que mi no hauorriu
sans vos altau/de ma simple paraula
y mos escrits/no creieu esser faula
e vs plau de mi/si algun hom ben diu.
Quant yo ymagin/que per vos yo amar
auorrefch mi/gui res no y fall d'entegre
en aquell punt/tot mon voler es negre
puis quel vostr'alt/no passa'n ben amar.

Conort bastant/en mi no puch pensar
e ii per temps/alguna part ne atençh
sera per ço/comprat d'Amor tal prench
quel sabria mal/fil he'desfamparar.
Haure Amor/de mi desposecit
que per null temps/tal seruent cobrará
aquest pensar/conort ma portará
durara tant/com sere'nfellonit.

Co que de man/mereix preu infinit
nol vull hauer/ab res no mereixént
Panima vs do/ques a Deu bell present
ella nol plau/hauer lo cos iaquit,
Nous prech de amor/etas q lam denostreu
del ques en vos/aure singular grat
si bon voler/me teniu amagat
tant amo mal/ab quel me amagueu.

Yo so

DE AMOR CANTO.XLVI. 57.

Yo so ben cert/que vos me conoixéu
e los tres temps/de mi no ignoráu
mos pensaments/yo crech que sapiáu
nous preheu donchs/si nom regoneixéu
Lo meu voler/al infinit se acosta
sera content/del vostre poch;; molt
donchs en vers mi/noy cal anar d'folt
lo cami es pla/sens barranchs ne gran costa.'

Vostre voler/tot quant puch dar me con
nom resta pus/quel viure dolorós
dos grans contrasts/de voler veig en vos
mon viure vs plau/de mort es la resposta.
Los vlls tinch clutchs/no conech nit ne jorn
ne tinch hom prop/qui del temps me auise
no sent res ferm/ab que lo temps diuise
ab tot aço/ma pensa no pren born.

TORNADA.

Lir entre cartes/dins mi port vn calt forn
coherent vn pa/d'vna dolça sabór
y aquell mateix/sent de gran amargor
tot acom'pren/deu hores en lo jorn.

FIN DEL CANTO.XLVI.

H Retigam

DE AMOR CANTO. XLVII.

Retingam Deu/en mon trist pensamént
puix que nom tol/ço perque pas tristor
en ella sent/vna tan gran dolçor
per si e com/altre delit no sent.
Sens grat sere/si j'ames l'am'despúll
e solament/a saig della eixir
tant gran delit/me sent della venir
que no desig/rcs forami ne vull.

CTot quant yo pens/e tot quât veu mõ vll
tot com es bell/e mes portant delit
de tant me trop/yo pus adolorit
caren mon cor/bon delit nos recull.
Fet es demi/lo ques deuie fer
perdent Amor/no vull quem aiut Deu
en fer quel mon/me done res del seu
puix no te res/dispost amon voler

CMenys de ser trist/nom plau delit hauer
d'aquell ho dich/ab la tristor mesclat
car aquest es/lo pus terrible'stat
de tots aquells/ques pot almon saber.
Yo pert aço/que molts homs an perdut
e men dolch mes/tant com d'Amor los pas
per mas amar/yom trop en aquest cas
no hauent als/preat ne conegut.

Amor

DE AMOR CANTO. XLVII. 58.

¶ Amor ha fet/ qu'en açò so vengút
que pert lo mon/ per no poder amar
e pogras fer/ si pogues comportár
que yo amas/ e que Amor nom ajút.
Tot son en temps/ veure yo no dispóst
aleixarme/ de Amor totalment
de que romanch/ en tal trist pensamént
que a la mort/ visiblement me acóst.

¶ Trist ab delit/ la mort yo pendre tost
eja en mi/ es percut mon remey
fort passio/ abasta mudar ley
e fer d'açer/ e pedra cor compóst.
Yo son aquešt/ qu'en la mort delit prench
puis que no tolch/ la causa per quem ve
ma passio/ en tristor me deté
que no sent pus/ en son temps ni enténch.

¶ Mon mal no es/ tant com en altre'n vench
yol he fet gran/ preant molt lo que pert
car vchent me ser/ de tot' Amor desert
la terram fall/ e alçell no me esténch.
Mentre no pens/ yo trob algun repos
mas l'espirit/ meu: tost temps esta trist
per l'habit pres/ que llonch temps es que vist
d'un negre drap/ o çeliç i molt gros.

DE AMOR CANTO. XLVII.

¶ Nom fadelit/res pertanyent al cos
puis l'espirit/noy es participant
natura'n mi/sabiament obrant
vol quem'efforç/e mon decret noy pos.
E ja del tot/vençut perl'habit vell
no prench delit/en res foral costum
pensant mos mals/tot lo temps y consuma
e sent hi-be/puix me delit en ell.

¶ Non trob en mi/voller emenys consell
a desifar/cosa alguna del mon
mos pensaments/recollits dins mi son
per no pensar/res que sia d'aquell.
Lo dia clar/volria fos escur
adulaments/e plors en lloch decants
no te lo mon/coses ami bastants
en fer que dol/per tostems nom atur.

¶ Per ignorar/be tot hom se procur
grossos delits/no sabent quant se nou
fora tot seny/es qui sos comptes clou
que perduts ells/del mon se defnatur.
Aço es ver/mas tristor me te pres
tant que delit/sent, com tal me conéch
e fab fer tant/que tot delit renéch
ne puch sentir/altre'n senta jamés.

Molts hau

DE AMOR CANTO. XLVII. 59.

¶ Molts han jaquit/lo mon sens perdre res
sols per consell/dc llur bona raho
e yol jaqueix/per falsa opinio
pensant que pert/lo mon e tot quant es.
Mon foll pensar/me disponch voler tal
que afet mi/Deu d'Amor adorar
e yo forçat/de aquell apartar
me par ser bo/tot quant a tots es mal.

¶ Puis que lo mon/ne Deu ami no val
a releuar/la causa d'hon so trist
ami plau be/la tristor que yo vist
delit hi sent/mentre yom tróbe tal.
ADeu suplich/que viure nom allárch
ho meta en mi/aquest proposit ferm
que mon voler/en vers ell yo reférm
perque anant/a ell no trobe'n bárch.

TORNADA.

¶ Axi dispost/dolç me sembla l'amarch
tant es en mi/enfectionat lo gust
a temps he cor/d'açer de carn de fust
yo so aquest/que m dich Ausias March.

FIN DEL CANTO. XLVII.

H iij Lo jorn

DE AMOR CANTO. XLVIII.

LO jorn ha por/de perdre sa claror
com ve la nit/que's padeix ses tenébres
pochs animals/no clouen les palpèbres
e los malats/creixen de llur dolor.
Los mals factors/volgren tot lany duràs
per que llurs mals/aguesen cobriment
mas yo visch menys/de par:en mō turment
e sens mal fer/volgra que tost passas.

CE d'altra part/fas pus que si matás
mill homens justs/menys d'alguna merçē
cor tots mos ginys/he trets per trahir nié
e no cuideu/quel jorn men escusas.
Ans en la nit/treball rompent ma pensa
per que'n lo jorn/lo trahiment cometa
por de morir/ne de fer vida/streta
nom tol esforç/per complir ma ofensa.

TORNADA.

CPlena de seny/mon enteniment pensa
com abtament/lo llas d'Amor semeta
sens aturar/pas, tenint vida dreta
yaig ala fi/si merçē nom de sensa.

FIN DEL CANTO. XLVIII.

Nos marauell

NOs marauell/algú perquem enyor
car tot delit/es ja fora de mi
tant com major/part d'aquell yo senti
com es passat/se dobla ma dolor.

Car yo crech cert/que lo temps es passat
ab cor tot fermi/que tal en mi no torn
plagues a Deu/que m' desmembras lo jorn
ab qui y're hon/Amor m'a delitá.

CSi com lo temps/a ploure aparellat
la terra y vent/l'es a ploure auimént
tota dolor/d'altra m'es conuinént
quen ma dolor/sia apassionat.
Tot cas estrem/nic porta recordar
lo propi dan/y el lunyament de be
mas yom doleh mes/si algun mal d'Amor te
car en l'affany/es companyo e par.

CSicas semblant/a dalgu veix passar
yom dolch/pus fort/e planyenent he delit
planch ell emi/e am l'oy e despit
del qui james/senti lo mal de Amor
E crech de cert/cesser mal venturos
qui major be/quel be d'Amor sentrá
aixi com yo/te que son be perdrá
y ab lo dolç tast/sentra mes l'amargós.

DE AMOR CANTO. XLIX.

¶ Lo major be/de perdre'sperillós
mes quel mi ja/y el poch es pus segur
e si en lo molt/hauia llonch atúr
tot be complit/seria entre nos.

Mas dintre nos/nostre'ne'mich portá'm
qui sense nos/lo nostre delit tol
e fora nos/de'n barchs vn gran estól
es com lo ferm/voler, de dona'mám

¶ Tants son los dits/des ligants lo lligam
que noy ha nuu/que pusca ser dit çech
enfer contrast/vers Amor hom no's llech
dins nos mateixs/medicines trobám
O nostre amar/per son mal cor e cap
la sua'mor/no pot molt en vellir
o son voler/per temps han malaltir
e casos molts/d'hon no veig hom escáp.

¶ Bem marauell/hon tanta dolor cap
com en aquell/qui en temps dolent e trist
lo prosperant/ab lo recort ha vist
l'esperiment/solament aço sap.
No esperant/ja delectaçió
per mudament/primerament de si
e per de falt/dc no trobar en qui
plaure pogucs/sa carn e lá raho.

Mon remen

DE AMOR CANTO. XLIX. 61.

¶ Mon remembrar/es ma confusió
e com no sent/que ben dega venir
car he percut/delit quant al sentir
l'enteniment/es obs que altrem do.
Habits nouells/seran no coneguts
e sera molt/si en aquest temps durant
vida nom fall/lo delit esperant
ans que aquells/ami sien venguts.

TORNADA.

¶ Amor Amor/aquells son decebuts
que'n ioch de daus/e dones han llur be
car menys ferm res/la fortuna no te
de mal en be/dins vn punt son caiguts.

Fin del Canto. xljx.

DE AMOR CANTO. L.

Vim tornara/lo temps de ma dolor
Quem furtara/la franca libertat
catiu me trob/liçençiat de Amor
e dell partit/tot delit mes lunyat.
Si col senyor/auorreix lo seruent
que null castich/ne carrech li vol dar
axi Amor/m'hadat bandonament
que son poder/en mi nol plau mostrrar.

En yra

DE AMOR CANTO. L.

¶ En yra esta/de Deu lo peccador
com enest mon/treball noli es dat
dels bens de Deu/no sia'sperador
no ha lloguer/qui no ha traballat.
Axi d'Amor qui no sent lo turment
en sos delits/nos cur a delitar
tot amador/prenga en aço esment
que sens tristor/nos pot molt alegrar.

¶ Dolor es gran/de tot fin amador
com desesper/li es deuant possat
mas per merce/A mor lies donador
que desperar/delit: no es llançat.
Goig e tristor/li es tan de present
espe'e por/luny li volen mostrat
son mal e be/dels quals ha tostems sent
e lo que pert/apres torna'cobrar.

¶ Apres lo mal/qui sent de be fabor
no pot ser dit/de tot mal ahuirat
lo past d'Amor/no ha tanta'margor
que sus tot dolç/no sia estimat.
Dela fabor/nom conech sentimént
e pus amarch/que fel es de gustar
car yo soffrir/dolor de nyoramént
ne'veig cami/per algun besperar.

Quid'amor

C Qui d'Amor fuig/dell es encontradór
 e yo qui l'cerchi/dins mi nol'he trobat
 en llochis lo veig/dissamat per tray dor
 e fuig de mi/qui l'he mills qu'altre honrat.
 Yo ncl de man/per don al mon viuint
 mas que dins mi/ell vulla reposar
 sembla la mott/qu'alcança lo fugint
 e fuig d'aquell/qui la vol incontrar.

C Cremat vull ser/d'Amor per sa calor
 car dins son foch/yom trobe refrescat
 si com lo sanct/hauent en Deu ardor
 en son turment/se troba consolat.
 Tan quant Amor/es fort y en mi potent
 lo seu delit/prop mi sent acostat
 e sim ve cas/qu'altrem'ha fer content
 fora de mi/mon delit he trobat.

C Ay tant pot fer/de Amor sa gran fauor
 que bastara/fer quel enamorat
 nol tocara/esperança ne por
 tant estara/en goig present trobat.
 Yom so'blidat/hauent tal sentiment
 propi es ami/tal estat desijant
 al ignorant/desig nol ve en esment
 enemich me's/lhom d'Amor ignorant.

L'home

DE AMOR CANTO. L.

Cl'home no pot/ser al mon viuidor
si d' humor mal/sera vist netejat
lo be y el mal/conseruan la color
d' hom radical/que sens ells es guastat
Axi de Amor/qui lo seu mal no sent
no pot enell/sa passio durar
desig lo te/que's de be falliment
y el be ates/tal desig fa cessar.

TORNADA.

CAmor Amor/yo so ver penitent
com de ingratis/vos he volgut reptar
per no trobar/lloch:ami conuinent
es lo de salt;com yo no puch amar.

Fin del Canto.I.

DE AMOR CANTO.LI.

FNaquell temps/senti d'Amor delit
quant mō pensar/mira lo temps present
le aduenidor/nom poſte en eſment
que lo passat/fonch llançat en oblit.
Ja nom fara/mon ſentiment dormir
quen lo començ/igniyor la mala fi
tals farts Amor/fol aportar ab fi
que tots los bens/en dol han conuertir

Lo be d'

¶ Lo be d'Amor/clar mostra ab lo delit
 al amador/lo mal qui l'es vinént
 es vn senyal/que no pot sser mintént
 puix que nlo goig/se troba entrestit.
 Qui es content/es molt prop d'auorrir
 en pus breu temps/que de vespre a matí
 grat sobre grat/en cambis fauori
 errant es dret/nol plau debats finir

¶ Lodesijat/plaher, volta'n despit
 no te lloch ferm/d'Amor lo sentiment
 sos torns he vist/asllats complidament
 e veig aquell/de mill colors vestit.
 Detras ell va/continu penedir
 tal seguidor/nol viu mentrel segui
 ab los vlls cluchs/de tras sos peus ani
 guiant me'n part/hon tart pogui cixir.

¶ Si com lo jorn/va primer que la nit
 e della es/vn cert demostrament
 va lo delit/d'Amor primerament
 dolor apres/no vol hauer jequit.
 Hauenct poder/de tota res delit
 que ab sa llet/dolça delit nodri
 tot ço que naix/delit ho consenti
 e corromp si/per extrem dolorit.

De's mals

DE AMOR CANTO. LI.

¶ Dels mals d'Amor/que trobadors han dit
no se pus fort/que son gran mudament
lo ferm estat/no dura longament
seguint aquell/vn nouell apetit.
Fahent iequir/ço que vol hom seguir
mon apetit/vol ço que no volgui
volent amar/lladonchs yo auorri
e no volent/ame sens consentir.

¶ Certs mals d'Amor/per sa culpa he dit
altres ne son/fortuna mal mirrent
casos portant/d'hon ve de partiment
donant enyori/y entre alguns met oblít.
A mort breu ment/Amor porta'morir
iaquint dolor/aquell que no mori
e lo qui mor/no tem final juhi
per gran dolor/forçat d'Amor partir.

¶ Los fets de Amor/nom plau me tre'n oblít
ab quils agui/ne'l lloch nom cau de'sincent
no puchi sentir/com los era sintént
hon seny no teny/no es per seny sentir.
Lo meu recort/ami no pot suprir
dar lo delit/que per Amor senti
perdent lo tast/que per Amor tastí
apoch instant/lo delit viu fugir.

Ab la raho

DE AMOR CANTO. LI. 64.

¶ Ab la raho/algú no ha sentit
lo mal d'Amor/e lo delit qu'en sent
en altre lloc/ha son setiament
y es ja dins mi/alterat y mafit.

Quant altres bens/de mi yo veig fugir
enyor aquell/que temps son quem fugi
puix que lo lloc/de Amor en mi falli
Amor en mi/nos troba hon tenir.

¶ Tot mudament/es vera ment fallit
e d'Amor es/lo seu sostenniment
car de res hom/no pot esser content
si en vn estat/Amor lo te'stablít.

¶ Si fermetat/Amor fa de fallir
com portara/res ferm Amor en si?
donchs si Amor/enfermetat fallí
raho es gran/puix no ferm la'tenir.

TORNADA.

¶ Amor Amor/temps es de penedir
si que vehent/nos gire mon cami
lo vostre be/fastig porta prop si
o tal dolor/que sab prou qui v sab dir."

Fin del Canto. 1).

No pot

DE AMOR CANTO. LII.

¶ No pot mostrar/lo mon menys pietat
com en present/de sobre mi pareix
tot Amor fall/sino a si mateix
de'n veja es/tot lo mon conquistat.
Qui senys affany/no vol fer algun be
com lo fara/contra si ab gran cost?
cascun cor d'hom/yo veig pus dur que post
algu nos dol/si el altre algun mal te.

¶ Lo qui no fab/no pot hauer merce
d'aquel que iau/en turment e dolor
donchs yo perdon/a cascuna de bon cor
sino fui plant/del que mon cor soste.
Secretament/ab no acustat mal
venturam/fa/sa disfauor sentir
d'Amor nom clam/si bem porta morir
be y mal passant/yom reste cominal.

¶ Altre socors/dc vostr'Amor nom val
sino quels vlls/me demostren voler
ne res pus fort/de vos no puch saber
ans si mes cerch/per ser content nom cal.
Yo veig molt hom/sens amar ser amat
y el mentidor/tant com vol es cregut
e yo d'Amor/tan sobrat y vençut
que dir no puch/quant so enamorat.

Tornada.

TORNADA.

CAmor Amor/vn habit m'he tallat
de vostre drap/vestint me l'espirit
en lo vestir/ample molt l'he sentit
e fort estret/quant sobre mi es estat.

Fin del Canto. 1ij.

DE AMOR CANTO. LIII.

MOlt he tardat/en descobrir ma falta
per jouentut/que mi nega experiment
en vn cas nou/l'hom es mal coneixet
e major ment/si la raho es malalta.
Per gran esforç/de folla voluntad
car tant com es/la voluntat moguda
l'hom deu hauer/del seny maior ajuda
si virtuos/vol esser nomenat.

CQui son cami/verdader ha errat
per anar lla/hon vol sojorn hauer
es li forçat/que prenga mal sender
e may venir/en son lloch desijat.
Tal cas m'ha pres/volent me contentar
mon ferm voler/per altre tal amant
no ha trobat/lo seu propi semblant
car son esguart/es verainent amar.

I   Le'nteniment

DE AMOR CANTO. LIII.

¶ L'enteniment/en qui'l iuhi no es clar
forçadament/ha pendre opinions
voluntat mou /sofistiques rahons
sent les valer/e per bastants passar.
Si com flori/qui bona color ha
e no val res/coneguda fa ley
ne pres ami/que'n pensa monti Rey
fahent rahons/quals veritat des fa.

¶ E si pas mal/bon dret ho consentrá
puis es dit foll/çell qui serueix senyor
que no pot fer/content bon seruidor
e per null temps/ningun dret juhi fa.
Vehent qui mal/administrador es
al cauador/donant lloguer de metje:
en los llochs plans/fa durar lo estret setje
lo fort castell/enterrá tost l'ha mes.

¶ Prenmen axi/com agrosser pájes
qui bon sement/en mala terra met
vltra cuidant/pensa hauer bon esplét
d'aquell terreny/qui buyda los granés
Asats ha seny/qui no ha sentiment
per ençercar/etrobar la raho
e pren esment/del mal del companyo
per cas passat/jutja lo seu present.

Seguint

DE AMOR CANTO. LIII. 66.

¶ Seguint l'estil/ qui natura consent
eço quel seny/e veure clar abasta
negre forment/no dona blanca pasta
ne'l Asc ranch/es animal corrent.
Tant poch sera/que nulla dona senta
ne veja prim/lo fin secret d'Amor
si per amar/no sofre gran dolor
y en sentiment/triada en millars trenta.

TORNADA.

¶ Plena de seny/si algu mi esmenta
tots los hoents/diuen que so millor
pus franch e fort/e callant amador
ma voluntat/fahent d'Amor seruenta.

¶ Fin del Canto. liij.

DE AMOR CANTO. LIIII.

La so ates/d'hon so volgut fugir
Linch me per pres/eno so enpresonat
mas yo veig clar/lo cors de mon mal fat
e nol'he vist/ans que'n fas mans venir
Pren men axi/com al deuinadór
de sa greu mort/per alguns clars mitjans
prenosticant/no fugir de ses mans
ja te per set/tot quant es venidor.

Iij

O tu mal fat

DE AMOR CANTO. LIII.

¶ O tu mal fat/mal prenósticador
e veig te axi/com si fosses present
per tal senyal/que no pot ser mintent
puix m'ha plagut/lo que fuy uorridor.
Quant so vengut/al prenósticat punt
vehent fuy orb/esabent ignorant
no se que son/ quem tench lo cor tirant
per anar lla/hon no volgra fer junt.

¶ Si col Senglar/que deualla del munt
pels Cans petits/qui nol bastan matar
e baixa'l pla/hon veu Alans estar
vol eno pot/tornar del plan amunt.
Nepren ami/que per fugir mal poch
caich en les mans/de dolor sens remey
perpetual/sens mudar esa ley
ans creixera/com en lloch dispost soch.

¶ No creu lo fat/molts hom quies badoch
e molt grosser/li alonga'l poder
sobre queva/e que pot en nos fer
lo cor es seu/e tot quant d'aquell toch.
Mogut e ferm/ha lo poder de Deu
tant quant al temps/se mostra variar
mas tot per Deu/es aixi ordenat
lo qual nos'mou/ne muda'l horde seu.

Lo fat se pren

DE AMOR CANTO. LIII. 67.

¶ Lo fat se pren/segons l'entendre meu
tot quant es d'hom/de fora la raho
lo fòll es seu/e fa eleccio
del saui pren/quant anatura creu.
No se lo fat/si guarda sols la fi
o si la fi/pels mijans mirará
lladonchs la fi/son esser mudarà
si los mijans/pendran reues camí.

TORNADA.

¶ Mare de Deu/hajes merce demi
esfes me esser/de tu enamorat
de les amors/que so apassionat
ja conech cert/que so mes que mesqui.

Fin del Canto.liiiij.

DE AMOR CANTO. LV.

A Mal estrany/es la pena estranya
a lo remey/hauria ser estrany
e qui de fret/mor per entrar en bany
aura calor/si aigua freda'l banya.
E si'l començ/ve pel mig impossible
lo mig segueix/ela si al començ
ab forces tals/Amor mi amant venç
que planament/lo dir nom es possible.

I iij En contra mi

DE AMOR CANTO. LV;

CEn contra mi/Amor es molt horrible
e tant plasent/quem ha fet ser content
car deuant mi/tinch be complit present
e d'altra part/me puny dolor terrible.

Aquesta es/vna dolor nouella
que dins mon cap/ha fet nouella obra
des asentant/la mia pensa pobra
que a sos mals/tenia ja l'orella.

CAmor en mi/no fa gran marauella
fermant ses lleys /en temps pasat passades
mas per llonch temps/heren ja oblidades
per mi Amor/son poder torna'n sella.

Axi com Deu/miracles vol mostrar
perquels iuhcus/fermament lo creguéssem
faent parlar/los muts equels çechs vehésem
Amor li plau/que perda lo parlar.

CEnuers alguns/aço miracle par
mas fins menbram/d'en Arnau daniel
e de aquells/que la terals es vél
sabrem Amor/vers nos que pot donar
Cella que am/en yugal dela vida
mostr' auorrir / en fets y en continént
quant li so prop/he della esbaimént
ab continent/dc hauer la'borrida.

Dins en mi

DE AMOR CANTO. LV.

63:

¶ Dins en mi sent/vna força infinita
tant que's pus fort/quic lo desig d'Amor
cascun de aquests/de Amor pren sa fauor
mas egualment/entrells no es partida
Car mon desig/no basta fermic llaços
ala gran por/quil bat fort e castiga
d'aquesta es/Amor tan gran amiga
que tol poder/al desig de sos braços.

TORNADA.

¶ Lir entre carts/Amor no te pus llaços
quem tinguen.pres/si de aquest yom esca
vngles no te/ab que ma carn arrape
mas dorm segur/de present en sos braços.

Fin del Canto. lv.

DE AMOR CANTO. LVI.

T Ant he amat/que vinch en defamar
si com aquell/qui amichs ha tengut
per llur de falt/hauent lo decebut
a tot lo mon/se gira en hairar.
Car gran Amor/porta'bsi carrech gran
viure no pot/sens gran softeniment
lo seu semblant/voler le's softenent
y aquell no ferm/Amor va tremolán

I iiii Qui ama

DE AMOR CANTO. LVI.

¶ Qui ama poch/no deu ser desiján
que son amat/li sia estrem volent
car poch voler/no es voler sintent
del gran voler/que li porta'l aman.
Sol per Amor/se desija l'tra'mor
per si mateix/no porta ltre delit
e dona cels/dant congoxos despit
si lo delit/de ser amat no corr.

¶ Ia en Amor/no sere durador
car son affany/sobrepuja el delit
al temps antich/yo degra ser exit
que ignoçent /era tot amador.
El home vell/folia ser fadri
y en temps present/es vell qui barba met
cascun Amor/vol temps sens calt ne fret
yo trem d'iucern/e d'estiu tremoli.

¶ Lo meu voler/en Amor no faltí
de ser entes/e molt menys satisfet
Deu ni el mon/atot oblit tramét
es molt escas/lo grat que yon sentí.
Per aquell preu/qu'Amor deu ser venut
yo dant aquell/no viu quel atengues
aquell voler/que sens dir es entés
per mal sentint/no fonch ben coneget.

Ab gran

C A b gran voler /deparlar yo fui mut
 per no trobar/raho quem satisfes
 a ma dolor/que bastant ment digues
 e perço fuy/hom sens Amor tengut.
 Mon cor fostrach/la paraula de se
 ma boca tench/aquella no pasás
 vergonya y por/guardaren aquest pas
 e no fon vist/com de Amor tal cas ve.

Menys mál de aquest/qual fort cor lo soste:
 qui es aquell/que sobtos no esclatas ?
 que fa dolor/a mostrar no bastas
 e fos cregut/hom sens Amor ne fe.
 E son voler/vingues a ser jutjat
 per saber gros/e voler desleal
 l'entendre seu/vehent lo cominal
 que fos entes/denteniment tapat.

C Si ans de temps/so vist blanch e ruát
 e lo meu cos/mostrhauer passat mal:
 sera perço/com Amor ja no val
 aquell ab qui/natura ha namorat.
 Perdent ami/yo solament no planch
 mas a cascu/qu'ental cas se veurá
 be so yo cert/que'n tot nom'semblará
 car per honor/yom sech en pus alt banch.

Tornada

DE AMOR CANTO. LVII.

TORNADA.

C Amor Amor/vostre poder es manch
o de ingrat/esser podeu reptat
qual de aquests noims/voleu en vos posar
de qualsevol/costat; ja heu en fanch.

Fin del Canto. 1v.

DE AMOR CANTO. LVII.

H On es lo lloch/hon ma pensa repose?
hon sera hom/que mon voler contete?
ab escandall/yo cerch tot fons e tente
e port no trob/hon aturar me gose.
Lo que d'abans/de tot vent me guardaua
ara es en mi/cruel platja deserta:
vagabunt vaig/la casa qui'm, es certa
treball es gran/en part hon yo vagaua.

C Hon es aquell/delit quant yo pensaua
esser amat/dela quem encenia?
tot mon voler/y el seu nom defenia
d'Amor en tant/quant son poder bastaua.
Tots los senyals/q Amor donen a entendre
en ella viu/no tollent ne la obra:
qui es aquell/quer Amor tant descobra
que non pogues/della sentiment pendre?

Ia res.

DE AMOR CANTO. LVII. 70

¶ Ia res del mon/dolor nom pot defendre
perdut es ja/tot lo goig de mon viure
a mos amichs/de tristor puch escriure
nom basta temps/a poder men rependre.
Tant la tristor/afalaga ma pensa
que tot n'hes trist/quāt puch hoir ne veure
tant quem es greu/que yo vinga a creure
que a tristor/yo puch hauer defensa.

¶ Puix que Amor/ab lo cor ferm dispensa
que sos delits/follament los espere
e per aço/del mon me desespere
car sens Amor/tot delit me's offensa.
L'arma coman/a Deu lo quil'ha feta
leixant lo cos/defastruch per mal astre
cia nol plau/desos volers lo rastre
puix ab dolor/viu per ell no discreta.

¶ Si com lo vell/que'n son temps vida feta
fats plahentment/en algun art apresa:
e per fort cas/aquella l'es defesa
no sab en que/son giny de viure meta.
Ne pren ami/qui no se com me visca
perque d'Amor/m'e veig tancada porta
no se pus fer/nel voler me comporta
que d'aquest vs/per altre yom desisca

Tornada

DE AMOR CANTO. LVIII.

TORNADA.

¶ O foll Amor/malament se arrisca
qui per virtuts/vol amar nulla dona
sa calitat/y el lloch la fan ser bona
car en raho/qual sera la que y visca?

¶ Fin del Canto. lvj.

DE AMOR CANTO. LVIII.

N O quart a vant/ne membre lo possat
vn punt estret/guarda mon pensamēt
no quart la fi/tenint mon seny torbat
per lo voler/afectat al present.
No solament/colpa del mal oblit
ne la tristor/nel dan que men vindrá
passionat/per vn present delit
nom jaueix temps/per veure'l que sera.

¶ Ia no conech/mon dany o mon profit
per que'l voler/en res no dubtará
quim'da consell/de seny es defallit
hoint de mi/lo que oyr porà.

Quant ma raho/contrastaua el voler
per aquel fon/sobrada en la fi
della senyal/en mi nos pot saber
venç'e'l voler/raho de mi fugi.

Mon

DE AMOR CANTO. LVIII. 71.

¶ Mon pensament/en vos es mes que'n mi
e mon delit/per vos passa primer
james aquell/ans que vos yo senti
ma voluntat/ami troba darrer.

Yo so content/si veig contenta'vos
e tant en mi/aquest desig es gran
que'l sentiment/es percut de mon cos
fins quel voler/vostre va sadollán.

¶ Delit no sent/la vostra carn tocant
tant mon voler/del vostre's desfios
tal passio/de açom veig al deuán
que lo meu cos/ne resta tremolós.
E tant desig/que asats me ameu
que nos pot fer/me basteu contentar
e sim acost/a vos:veure porcu
que mon efforç/es menys per sobr'Amar.

¶ E per çom'pens/quem deueu desamar
car dintre mi/yo crech que no vcheu
pens que no bast/plaureus al praticar
e muyr de por/que de mi vs contenteu.
E quant d'algun/de sa virtut me acort
o d'alguns bens/o que sia molt bell:
lo que ami fall/tem queus ve al recort
e desfian/tot quant es en aquell.

A tot quan

DE AMOR CANTO. LVIII.

¶ A tot quant por/ateny ab son martell
tem lo meu cor/fent le franch ala mort
cas no ymagin/que nom faça volpell
y el cert no crech/e quem ses Deu report.
Quant me cuyt ser/ab vos en millor punt
sens algun cas/mude opinio
distintament/mon esser no ha punt
a mal e be/cercant trobe raho.

¶ Lo turmentat/tem present sa passio
que met oblit/al mal de fer difunt
en semblant cas/ami conech que so
fugint dolor/en majór dolor munt.
Tant de present/me apassiona Amor
que yo pratich/molc quen Amor me nou
e coneixent/men resta gran dolor
com lo meu puny/en matar mi se mou.

TORNADA.

¶ O foll Amor/concienciam'remóu
que digal's mals/de vos,y lo fals be,
lo desperat/no fera menys de fe
ya molt mesqui/nol fareu portar jōu.

FIN DEL CANTO. LVIII.

Quem

QVem ha calgut/contemplar en Amor
e be sentir/sos amagats secrets
dmos treballs/quins cōptes inc son fets
vanament he/despesa ma dolor.
Tot lo meu seny/franch arbitre l'hedat
lo meu iouent/tot per ell he despes
fins al present/no men so may repres
preant vn mal/per be gran estimat.

CMon gran voler/ha tengut mi çegāt
e fins hauer/en vos esperiment
molt he tardat/en sentir lo que sent
enyor lo temps/que no pot ser cobrāt.
En tot aquest/nom puch d'Amor clamar
sino de vos/aqui he be volgut
aucu me'ntes/e mal guardo retút
qui es lo foll/que dona vol amar?

CSi enteniment/ha Deu volgit mostrar
en dona'lmon/d'aquell no freturáu
si Deu es ver/del meu no vs defaltáu
en calitat/ab mi vs veig acordar.
Pensar no puch/que lo vostre voler
volgues may res/per mi no sos complicit
e sia entes/aci aquell delít
quels amadors/de carn han llur esper.

Aquell

DE AMOR CANTO. LIX.

¶ Aquell delit/quel arma pot hauer
en contentar/en Amor sa gran part
per mon sentir/regles n'he dat e art
als amadors/freturants de saber.
E vos he vist/exir de vostre seny
en mi prenir/t delit y en tot mon dir
e vcheu clar/aquell iames fallir
ans mon voler/en mes quels dits ateny.

¶ Si el fort castell/gent darmes lo costreny
com es lo burth/segur sens mur ne vall?
e si en vos/la fermetat de fall
no es al mon/degu daço no rreny?
Com pot amar/qui no es entenent?
com sera ferm/lo qui es tremolant?
vos entenent/ferma vos variant
de tot dich ver/mas de ferma yo ment.

¶ D'altres amors/so mes que penident
lo remembrat/tinch en abusio
en cap orat/he cercada rahó
y enteniment/hon Deu may nol consent.
Lo bon voler/çerqui no sabent hon
los apetits/he trobats en molt lloch
durant ay tant/com lo veure y lo toch
mas yorabient/no si Deus me perdon.

O amadores

CO amadors/recort vos lo que son
de tots aquells/qui primer son passats
los desgradats/casos d'Amor estats
y ls mals tan grans/quen gestes escrits son.
Res semblant es/a fort pluja d'estiu
portant remor/de trons mostrant rellamps
y en poch espay/los grans barranhs e camps
aygua no han/que transeten al riu.

CQuals son aquells/amadors que yo víu
que de Amor/durable porten jóu
fort voler çech/molç poch durant los móu
co que volrran/llur appetit deídu.
Puix res en part/no toquen de virtut
el espirit/part no te'n sos delits
vehent,tocant/llurs desigs son complits
e tal voler/es tost fart e vençut.

CQui en Amor/es be aperçebút
sab que james/dona tench voler ferm
cor deshonest/y enteniment enferm
los tol Amor/e nol'han perçebút.
Com res del mon/sens honestat no dur
e lo delit/sens entendre hom no pot
e dones hab/poca part de tal dot
Amor no pot/en elles fer atur.

DE AMOR CANTO. LIX.

¶ L'animal brut sera molt pus segúr
des d'apetit que'n dona no sera:
car solament en l'acte se moura
sentint aquell qu'en lo plaher l'adúr.
Ella pensant en algun passat cas
moura petit en fet luxurios
e son voler es aytant desijos
tant quant en ell mes se adelitás.

¶ Puix en tal fet dona detant sobras
l'animal brut membrant aquell abús
raho d'Amor pot muntar l'hom tan sus
que son voler d'amar no freturás,
Forjant tals dits continentes efets
quel esperit perfect amor conçep:
e tals quel cos jau en cadena y çep
si que's ben dit ells en amor perfets.

¶ Per honestat dona no tench estrets
los seus volers que aquells no complis
mas per hauer por que sin ells fallis
no rebes dan o menyspreus ser li fets.
Gloriejar en llur ben fet en se
los es defes tals les ha fetes Deu
lo prim motiu es lo maestre seu
e cor pauruch d'hon bç sin han los ve:

Graes cha

DE AMOR CANTO. LIX.

74

Graesch a Deu/fahent me tant de be
que mon voler/nos delita'n llur cor
hoc en lo cos/e nom dupte quem plor
car per son preu/y o son cert quen aure
Llur cap no val/per que noy ha ceruell
tot l'als es bo/segons aqui serueix
linatje d'hom/mi; ançant elles creix
llur esser fon/per auim entar aquell.

TORNADA.

Maldich lo temps/que fuy menys de cosell
dones amant/mes que ami mateix
ama les tal/qui be no las coneix
e yom confes/que fuy lo foll aquell.

Fin del canto.lix

DE AMOR CANTO.LX

Vos que sabeu/dela Tortral costum
e si nou feu/placial vos hoir
quant mort li tol/son par/feuol jaquir
d'obres d'Amor/no beu aygua deslum.
Ans en los clots/ensutza primer la ygua
nos posa may/en vert arbre fullat.
mas contraço/es vostra calitat
per gran desig/no cast: que n'vos se raiga

Kij

Eno cuideu

DE AMOR CANTO. LX.

CE no cuideu/dona que be vs escaiga
que puis hagues/tastat la carn gentil
a mercader/lliurás vostre cos vil
é son dret no m/en Ioan me pens que caíga.
E si volcu/que vs ne don concixençà
fa faz es gran/ab la vista molt llosca
fos fonaments/son de llagost e mosca
çert no mereix/drap vendre deflorençà

CE concixent/la vostria gran fallençà
volgues muntar/en armar caualler
e sabent ell/tot vostre fet en ver
de vos amar/se fara consciència
Sabent molt clar/la en sutzada vida
prenint publich/les pagues del peccat
vostre cos leig/per drap es baratàt
vostre seruir/es bo sols pera dida.

CE no cuydeu/filla vs hagues iaquida
vos alletant/aquella ab vobra llet
car vostre cos/es de veri replet
e mostren ho/vostres pels fora mida.
Car sius jaquiui/vos tra barba criada
e laus tolcou/puis ab los pels dels braços
poran sen fer/auantatjósos llaços
prenint Perdiu/o Tortra o Becáda.

Quant hoireu

DE AMOR CANTO. LX. 75

Quant oyreu/alcauota prouada
responeu tost/que per vos ho diran
e puix per nom/propri: vos eridaran
ja no vs mostreu/en l'hoir en pachada.
Interrogant/amichs e que voleu?
endret d'Amor/ay res que yo fer pusca?
tracte semblant/james me troba cusca
presta fere/aquant demanareu.

TORNADA.

Tots los qui tost/acunçament volrreu
enfets d'Amor/anprau na Monboy
ella vs fara/tot lo que feu ami
nos pot saber/l'endreç quei trobareu.

Ein del Canto.lx.

DE AMOR CANTO.LXI.

A tots mos cants/me plau metre'n oblit
fora gitant/mon gentil pensament
e fin Amor/de mi'spartrá breument
si com fals dient/yo cercare delit.
A xis conquer/en aquest temps Aymia,
cables,sospirs/dançes,e bon saber
lo dret d'Amor/no poden conquerer,
pasá lo temps/que'l bo sauor hauia.

K iij   seguire

DE AMOR CANTO.LXI.

¶ Seguire'l temps/ab affanyos despit
si col dançant/segueix al esturnent
e mostras be/hauer poch sentiment.
si per vn temps/dança rostit bollit.
En temps passat/mudança no sentia
d'açom reprehensio/en tinch per molt grosser
cuytant saber/tor quant hera mester
foll es perfet/qui vs veu menys de follia.

¶ Si com l'infant/qui tem mal espirit
com li defall/companyia de gent
prenia'mi/qui dubtaua el torment
quem dava'mor/acostant se la nit.
E desixe/ço que fer no poria
car fermetat/en ell no pot hauer
puis no es pus/que desemprat voler
e dura tant/com la passio le guia.

¶ Si com aquell/qui sta'l bosch ascondit
robant/les gents/matant lo defencent
e cuya ser/a Deu humil seruent
faent retret/del temps quel'a seruit.
Na pres ami/que auos e Amor seruia
passant affany/esperant lo plaher
amant molt ferm/ab vn escur esper
puix he peccat/yo meresch punit sia
Molt me rep

¶ Mol me reprehensi com d'amor he maldit
 ne dire mal/de dona al miel viuent:
 e si lo Sol/es calt naturalment
 sino es fret/non deu ser corregit
 Perque d'Amor/yo mal ia no diria
 quen ell no es/de ben fer lo poder
 car fermetat/de dona y es mester
 si la vches/per Deu l'adoraria.

TORNADA.

¶ Per sa bendat/prech la verge Maria.
 que'n son seruey/cambie mon velor
 mostrant me clar/com han perdut carrer
 los que'n Amor/de les dones han via.

Fin del Canto.lxj.

DE AMOR CANTO.LXII.

BEm marauell/com l'ayre no se altera
 e com lo soch /per sexuch pes no cau
 e com nos mou/la que sexuga iau
 fermant son lloch/en la pus alta sphaera.
 Maior senyal/no pot mostrar lo mon
 e digne molt/que'l hom sen marauell
 ab vn poch mes/haure creure per ell
 que periran/tots quants en lo mon son.

K iiiij

Amon

DE AMOR CANTO.LXII.

CAmor iuh/ses lley's Amor confon
esperiment/ja del tot es errant
tot amador/ama per son semblant
lo contra fer/en per null temps no son.
Vos qui bastant/sou, per un mon regir
poras be fer/que ameu l'homic pech:
per acte leig/sentiment haureu çoch
no haureu pus/escusa en lo meu dir.

CMon creure serm/no pot be soffrir
vn cas tan forte per moltes rahons:
mas tamben se/que la carn ha esperonis
e no veig fre/bastant ha retenir.
E d'altra part/Amor per sa furor
secretament/sens compte los cors lliga
en actes tals/quals honestat castiga
e pot se fer/ameu de tal Amor.

CSi ver sera/prech Deu que la calor
de tots los fochs/creme la vostra carn
sino teniu/en vn terrible escarn
que no vençau/vna tan gran error.
Mas vostre cas/per ventura's delita
vsar dels fruyts/que na Venus conrrea
mas vostre seny/deuria hauer ferca
defet tals fcts/e gents ne han la fospita.

Per tal

¶ Per tal dolor/no fare vida hermita
 palefament/sera ma vida etiua
 e de parlar/no tendre lengua's quiua
 e ver parlar/de si gran dolor gita.
 ¶ Cells qui sabran/mon ver complanyiment
 plany eran mi/per ma causa tan justa
 e planyiment/de si Amor a justa
 e rependian/natura sui consent.

TORNADA.

¶ O foll Amor/de vos no so content
 e ja molt menys/dels fets dela que am
 no se de qui/haja pus honest clam
 per no errar/maldichi vos egualment.

¶ Fin del Canto. Ixij.

DE AMOR CANTO. LXIII.

A B vos me pot/Amor ben esmenar
 del temps passat/lo seu gran falliment
 la fort dolor/per mon mal pensament
 vos mi amant/se pot acabalar.
 Yo li perdon/sim'ha dat mal dormir
 yo li perdon/lo mal gualardonat
 yo li perdon/si m'ha de amar forçat
 dona tan vil/quem fos vergonya idir

Si cosa

DE AMOR CANTO. LXIII.

¶ Si cosa fos/laujera comportar
que yo dc vos/hagues tal vantament
quem pogues dir/esser vostre seruent
lo nom sens pus/me basta'contentar
Tal me pareu/que si de ferm vos mir
lo meu desig/roman tan alterat
que no vol res/del que ha desijat
ne del present/ne del que pot venir.

¶ Creheu de ferm/que nom vull apartar
del que sabre/que sera'vos plasent
e sim manau/cosa de gran turment
sera molt leus/carrech de soportar.
Donchs en manar/no vs cal molt entardir
tot se fara/lo que sera manat
ab que d'amar/no sia defensat
car mon voler/en als no pot seruir,

¶ Acort no's cal/en voler mi amar
si vs ne altau/e de mon sentiment
de mon voler/crheu segurament
que per null temps/vos pora desaltar.
Ell amara/e no fara mentir
los meus escrits/qui dell han tant parlat
ne'scarnira/mon verdader dictat
ans en millor/lo veureu affegir.

A Deu

¶ A Deu no plach/bellea'vos donar
 fino que fos/de Amor seruiment
 car en tot l'als/legea'bastament
 en fer tot quant/lo mon li pot mánar.
 No sabei pron/si leixau temps fugir
 e temps perdut/no pot esser cobrat:
 e donchs restau/ab voler termenat
 de ben amar/lo qui vs sabra grair.

TORNADA.

¶ Lir entre carts/los meus jorns vull finir
 amant a vos/sols que men ajau grat
 e si Amor/d'amar ami ha lloat
 creheu lo ferm/car non fa desmentir.

¶ Fin del Canto. Ixij.

DE AMOR CANTO. LXIII.

Y Om recort be/del temps tan delitos
 que's ia passat/ignor si tal verna
 sil conseguesch/merce nom fallira
 car pietat/ser aura pau ab vos.
 Preareu mi/que'n temps antich preáueu
 e confessant/que vs dolicu de mi
 ara que vs am/pus que james ami
 tornau vos lla/hon de primer estaueu.

Pus que

DE AMOR CANTO. LXIIII.

¶ Pus que d'abans/me trobe desfijós.

e lo desfig/james en mi morrá
car per la part/mon cos lo sostendrá
l'enteniment/no sera despitos.

Vos desfijau/ami que desfijáueu
per tal voler/del qual yom contenti
ara que vs am/pus que james ami
tornau vos lla/hon de primer estáueu.

¶ E si raho/son que ben volgut fos
mills ho meresch/mon vll nom desmentrá
car per gran dol/moltes veus ne plorá
e no plorant/mostrauam doloros.

E vos de goig/lo thedeum cantáueu
lagrimejant/maledicions canti
ara que vs am/pus que james ami
tornau vos lla/hon de primer estáueu.

¶ Contar no dech/les pasades dolors
car poca fe/per vos tost hi sera
qui's menys Amor/altre'Amor no sentirá
car no ha'sguard/l'hom rient al ploros.
Si ben amant/lo terç d'un jorn pasáueu
haurieu grat/del que per vos pasei
ara que vs am/pus que james ami
tornau vos lla/hon de primer estáueu.

Reclam

DE AMOR CAMTO. LXIII. 79

¶ Reclam a tots/los meus predecessors
çells qui Amor/llurs cors enamorá
e los presents/e lo que naixerá
que per mos dits/entenguen mes clamors,
E si en vos/concixença justáucu
malgrat haureu/del que fes vn mati
ara que vs am/pus que james ami
tornau vos lla/hon de primer estaucu.

TORNADA.

¶ Plena de seny/fil cor me cartejáucu
trobareu clar/que vs amare sens fi
ara que vs am/pus que james ami
tornau vos lla/hon de primer estaucu.

¶ Fin del Canto. Ixiiiij.

DE AMOR CANTO. LXV.

L O temps es tal/que tot animal brut
requir Amor/cascu trobant son par
lo Ceruo brau/sent en lo bosch bramar
e son fer bram/per dolç cant es tengut,
Agrons e Corbs/han melodia tanta
que ilur parell/de tal cant se'namora
lo Rosinyol/de tal cas se'ntrenyora
si lo seu cant/sa enamorada'spanta.

E donchs

DE AMOR CANTO. LXV.

CE donchs sim dolch/lo dolrrem es degút
com veig amants/menys de poder amar
e lo grossier/per apte veig passar
Amor lo fa/no esser conegüt.
E d'açom ve/piadososa complanta
com desamor/exorba ma senyora
no coneixent/al seruent quil adora
ne vol pensar/quina es l'Amor ne quanta.

CNo com aquell/qui son be ha perdut.
met en arrísch/si poria guanyar
a vos amant/ quem volgueseu amar
deliberat/no so en Amor vengut.
Tot nuu me trob/vestit de grossa manta
ma voluntat/Amor lam te penyora
aço de que/mon cor se adolora
es com no v'heu/ma fretura fer tanta.

TORNADA.

CLir entra carts/ab Milans caç la Gánta
y ab lo Branchet/la Llebre corredora
asats al mon/cascuna es viudora
e mon pit flach/lo passi de rams canta.

FIN DEL CANTO. LXV.

Qui sera

DE AMOR CANTO. LXVI. 80.

Qui sera'quell/qui en Amor contéple
com yo qui sent/sos delits hon abasten?
qui son aquells/qui dolça l'amor tasten
e iuntes mans/l'adoran fora'l temple?
Yo so tot sol/aqui natura e streny
a no poder/als fer ne pus entendre
sino amar/e volent men defendre
nom vol seguir/en res afer null seny.

CSim do solas/crehuen çert que yol seny
fino y acull/Amor al delit pendre
les potestats/del çel han volgut vendre
e fer catiu/de mon voler lo seny.
Nom reptc algu/car tots veig solazar
segons cascù/sa calitat requer:
qui en aquest mon/honor vol e diner
tinga esment/ja te causa d'errar.

CLo temps dels Deus/se vol ara mostrar
car dintre si/vn Deu cascù vol fer
e dels desigs/hon corre lo voler
solempnes Deus/a tots veig adorar
E sobre tots/Venus es mils seruida
car nostra carn/no concix altre Deu
Bachus ha part/sa fauor nol'cs greu
Ceres muller/no y es enfellowida.

De cessa

DEESSA DELA RQVEZA

¶ Juno del mon/te vna gran partida
diu que deu ser/pus colta al juhi seu
Saturn,e Mart/no trob en sa gran veu
allur poder/Juno y Venus dan vida
Mas Venus diu/y o son rey natural
ab alguns Deus/senyors jus mi sients
per mi son bons/e per si no valents
los altres han/poder accidental.

¶ Pallas de essa de fortalesa,y Dia
na dela castitat.

¶ Pallas fa veu/rugallosa no val
afallagant/la orella del hocent
Diana es/de fauor menys potent
mas en lo mon/Deu los ha dat cabal
Que llur gran nom/per lo mon es preycat
a totes gents/d'aquestes manen fèsta
colta no es/car de cascù nol resta
si no vn troç/de carn dins dents tancat,
VENVS DEESSA DE AMOR.

¶ En gran discort/esta lo mon posat
Venus del mon/se trau la fina fèsta
tot home bo/en son hostal se resta
e val se pòch/qui noy es albergat
Juno,te gent/en dues parts gitada
prop dela mort/cobejosa deuiure
altres que veig/de baix estat delliure
fama tenent/ab leig viç i guanyada,

DEVS DE VIANDES Y DEL VI. 81

Ceres quant es/a Venus ordenada
e son marit/qui Bachus se fa'scriure
als peus del Deu/Venus, se deuen siure
estants per si/llur se'cta es diffamada.
Car no guardant/a Venus reuerençia
son menys preats/en lo mon e maldits
l'animal brut/non vol estremps delits
e lo cos d'hom/ne passa penitència.

Deu de yra,e Deu de batalles.

Saturn e Mart/per si no han potençia
mas per dos Deus/son estrem fauorits
guardant honor/a Venus son seruits
e per hauer/a Iuno'n reuerençia.
Mars a Saturn/humilment obcheix
el obeir/entrells molt se cambia
de Pallas yo/parlar res no volria
de son estat/car pietat men creix.

DEESA DE CASTIDAD.

L'inperfet hom/a Diana serueix
e tots aquells/hon la vida'sdesuia
car Venus ha/tant dolça parleria
que tot voler/a si lo reducix.
Los publichs prechs/sendreçen a Diana
la voluntat/es de Venus entegra
al temple seu/sil iorn clar fos nit negra
los grans barranchs/foren carterra plana.

L   Aquelles

DE AMOR CANTO. LXVI.

¶ Aquelles gents/ab la pensa molt vana
que ab raho/james han pau ne brega
per llur cor flach/de vergonya fan plega
quils met vn frē/donant los vida sana.
E si lo giny/de Venus romp tal frē
sabent li grat/com aixis'vehen soltes
que'n son seruir/nos mostren ser enboltes
fent li present/del millor de llur be.

¶ En lo començ/por e Diana els te
mas si lo çel/d'ignorants les ha toltes
Venus colents/Mars e Saturn a boltes
entre llur pens/Diana va e ve.
Lladonchs en fet/colen Venus de essa
cuydant hauer/la batalla molt juïta
contra tot hom/qui del ças les afusta
e per tost temps/por e vergonya cessà.

TORNADA.

¶ Senyal de be/en tota dona cessà
com dins son cor/vergonya nosajusta
y alsabi hom/es viçi quill afusta
la raho pert/que es enell prinçesla

¶ Fin del Canto. lxvj.

Ab tal dolor

DE AMOR CANTO. LXVII. 82

AB tal dolor/com l'spirit se arranca
e dins lo cos/començ a fer camí
e roman fret/lo lloc d'hon parteix si
la viua carn/scaltera en groga y blanca.
Molt e pus fort /dolor mon desig sent
partint se dell'la/sua esperança
no es del tot/mas en lo camí s'hança
ja mon esper/demostra l'terament.

CNom pens que Deu/me done tal turment
quem veja'lmon/si pert ço que desig
nom restara/sino que mude lig
car de tot l'als/mon efforç es ponent.
Tots los a saigs/que amadors han fets
tots me son poch/sino mort acordada
sim fall Amor/nom fall pensa airada
per castigar/mos pasats malifets.

CTan gran Amor/hauria flachs bestrets
que tal afer/menys de senyal pasás:
de be o traal/se deu mostrar gran cas
Amor li plau/que's mostren sos secrets.
Tant mon voler/Amor ha obeit
que nom dolira/fa perillosa plaga
si per null temps/la flama nos'apaga
com sant Francesch/de la fur'ha jaquit.

Lij Vos dona

DE AMOR CANTO. LXVII.

¶ Vos dona sou/mon ben e mon delit
donchs no vs dolgau/ si pert lo mon per vos
nom teniu tort/en les mies dolors
e vos dolent/me feu pus dolorit.
Res nom dol tant/com si de mi vs dolcu
Leixau ami/acomanat' Amor
car de aquell nom trobe gran pahor
de yra prech/ quem vulla guardar Deu.

¶ Si com al hom/frenetich l'es molt greu
quant a fer mal/se vol esser lleuat
lo fort lligam/que li auram posat
y el mal no sent/fins la follia veu.
Ne pren ami/quant so torbat per yra
yom trob esforç/tant que no sent treball
quant me jaqueix/si be tot jorn ho call
romanch tan llas/que sols mon cor fospira.

TORNADA.

¶ Lir entre carts/ma voluntat se gira
tant que yos vull/honesta y deshonesta:
lo sant hayr/aquell del qual tinch festa
plau me tot ço/dc que vinch tost en yra.

Fin del Canto. lxvij.

DE AMOR CANTO. LXVIII. 83

COratje meu/a pendre' sforç molt tart
no piados/de tots los quit sostenen
l'arma y lo cos/a departirse venen
per tu ser flach/lo cos de viure es fart.
Mos vlls no son/liberts ason offici
mon pas es tolt/ma lengua nom profità
e de aço/la vergonya s'delita
com so plagat/de tan vergonyos vici.

CPahor me sent/gran suor me començà
surtint mon cor/los pits me cuya da rompre
nom trob esforç/per vergonya corrompre
esser no pot/sperança pahor venga.
No puch mostrar/lo secret de ma pensa
e vanament/he por dela resposta
lo meu duptar/major dupte m'acosta
feminil gest/ardiment me defensa.

CAlguns han dit/que vergonya nos troba
mas yo puch fer/de aquella testimoni
de vista no/semblant es al demoni
part de mos senys/e parlar me derroba.
Dona'sentir/desi alguns forts actes
segons de molts/hauem hoydes gestes
crehent los tals/qui descolen les festes
senyor es meu/Amor fermals contractes.

L iij E sil'pos

DE AMOR CANTO. LXVIII.

CE si'l posques/la obediènça tolre
que per son colp/la mia'mor jau morta
car no parent/l'es altra'mor estorta
no se quin Deu/damnat sant me fa colre.
Yo aguera's forç/de metre tost en obra
lo que no gos/mostrar vna'parença
ab gran efforç/vergonyam/fa temençà
si qu'ardiment/vn poch en mi no sobra.

CEntots aquells/hon gran Amor no penja
son giny no pot/de vergonya ne forçà
ami e pochs/a son voler nos forçà
lo meu voler/los meus enemichs venja.
Aquest voler/desig y Amor sostenen
causa d'aquests/sou vos aqui se'sguarden
creure no puch/vostres sentiments tarden
en descobrir/les mals que per vos vencen.

TORNADA.

CO foll Amor/a quells dolor sostenen
qui cerquen fi/hon la fi no pot esser
de llur treball/nos'mostra res en esser
e son aquests/los qui de vos sençenen.

Fin del Canto.lxvij,

Iunt es lo

IVnt es lo temps/que mon goig es complit
en lo esquart/del que he desijat
car vist he ço/de hon era desperat
e molt pus bell/que dins mi no fon dit.
Mas de present/caich en dolor no lenta
fort es etant/quel camp me fa mudar
torbat del tot/mos passos en antár
e trob remey/mas de mi nos'absenta.

CSi com le cixorch/qui a Deu no esmenta
que lin don fills/asafats e adrets:
e quant los veu/eser folls e contrets
noua dolor/deuant se represehra.
N'a pres ami/qui tos temps desiji
dona feruir/hon cabes tot mon alt:
e quant la veig/mon cor se jau malalt
crechent de cert/que nos'dolrra de mi

CDe gran tristor/dolor sobrat me ve
quem cal fugir/de cascun lloch escur:
e de gran por/ma pensa feu tal mur
quels pensaments/danyosos li dete.
E son ay tals/que si dells nom deffen
be enfortint/ma força mal defesa
tots entraran/sients a taula mesa
tremolar sent/ja mon enteniment.

DE AMOR CANTO. LXIX.

¶ De ser vencut/o sobrat nom defen
es lo tardar/quels pensaments son glots
si prim sentiu/hoircu los sanglots
que marma fa/d'aquest debatimen.
E sil pus flach/pensament es primer
l'enteniment/forçara de fugir
e llur debat/es mon ben hauenir
llur pau es port/d'aquell jorn meu darrer.

¶ Pijor que mort/es vida sens plaher
mas nom acus/que fenesca ma vida
car mentre visch/no pot esser perida
vna dolor/junt ab algun esper.
No se de hon ve/mas he por de natura
que no consent/contra mort gran efforç
e per aço/contra mon cas me's forç
per no complir/ma gran desauentura.

TORNADA.

¶ Plena de seny/en home soll atura
la molta mor/ab vana esperança:
car pren tal born/que cerca tota franca
de aquest gran vol/la raho en mi murmura.

Fin del Conto. Ixix.

Ma voluntat

MA voluntat/amt vos se contenta
 y en lo finit/infinitat lis mostra
 e dōchs d mi/vullau hauer ne mostra
 si pas les lleys/qu'Amor als seus presenta.
 Car en Amor/no puch terme atenyer
 lay hon los mes/aquest terme atroben
 propietat/de ver Amor derroben
 el cami llonch/en poch volent lo'strenyer.

CAmor no cal/iam echs ni sospirs fenyer
 vehent penjar/son estat prim en layre
 cantar no deu/ab alegre becayre
 mas ab bemols/alegria costrenyer.
 Sols en nos dos/Amor se manifesta
 e nos viuents/noli fallira casa
 e si desf mon/es nostra vida rasa
 tolrra fauor/a recort d'altra gesta.

CLo meu delit/no cap en nulla testa
 no pot muntar/ma gloria en pus alt signe
 pus nom de fall/fino que Deu consigne
 que fermetat/me sia en fauor presta.
 E si es ver/que Deus sia fortuna
 suplich lo molt/repose son offici
 l'alt derrocar/me par terrible vici
 fahent morir/dos cors en vida vna.

DE AMOR CANTO. LXX.

¶ Tot simplament/e sens dolor alguna
visch en delit/ab ma voluntat solta
que lo cor fosch/qui la tenia en bolta
clar poscesch/fent me llum SoleLuna.
E noy veig als/que pur Amor entrega
si trespostant/en la persona'mada
res nom defall/a vida contentada
la ma de Deu/ami res no denega.

¶ Volgra ser orb/fahent fortunia çega
perdent lo pas/en tan alt m'ha fet metre
que si de lloch/tan alt fa mi remetre
en aquest temps/la mort me reconega.
Ans quells costats/senten la dura terra
en est espay/ma vida pendra terme
lo meu estat/ab la mort lo conferme
perdent aquell/dela mort me plau guerra.

TORNADA.

¶ Lir entre carts/en le'spay dela terra
noy ha delit/que dure ne contente
sols es lo meu/que no vull ques'aumente
mas del durar/quant y pens dol m'terra.

¶ Fin del Canto. lxx.

Nom

DE AMOR CANTO. LXXI. 36.

Nom cal dubtar/q̄ s̄cs vlls pot hom veure
puix sens desig/de ser amat yo ame
d'Amor nom clam/ne de personam clame
natura'n mi/fa obra de no creure.

Yo sent delit/que no se d'hon pren força
si es de carn/d'hon live que no's farta?
si despirit/com l'infinít aparta?
si del compost/d'hon ve que tot nom força?
La carn lo vol/e lo perque se amaga
ab no vist colp/so scrit de gran plaga.

C Com se pot fer/tal voluntat no passe
a fer voler/que ser amat cobeje?
que pot bastar/que d'Amor yom nteje?
e que ma carn/se fart e que nos'llasse?
Aço es vist/que la nostra'rma es baixa
en los delits/del cors ese delita:
si nols sent purs/mesclats los habilita
sa part me pren/lo cors ne creix sa taixa.
Aquest delit/ma carn sola empara
e tot me pren/lo temps qu'en es auara.

E si delit

DEAMOR CANTO. LXXI.

CE si delit/de ser amat abaste
aço es quant/la carn per si desija
sil pensament/tot altre'sguart remija
no sent delit/ans algun despit taste.
Ymaganant/si el delit no ymagine
nom plau amar/e menys que amat sia
fora la carn/mon delit fa sa vida
tot mon desig/començ per ella e fine.
Naturalinent/tot quant delit aporta
nol fall Amor/per via dreta o torta.

Vn temps fuy cert/que yo dins mi portaua
en contra mi/vna mala persona:
aquesta es/que a tots natura dona
reyna en los mes/e de molt pochs esclaua.
Mas ara sent/vn terç que'n mis descobre
e son poder/senti sens conciexença
menys de raho/ve de paissio volença
yo he volgut/ço que sens mon grat obre.
Habit antich/es lo terç que vs non iene
quem fa seguir/la vida que yo menc.

Aquell.

CAquell delit/d'hon bons amadors biuen
 ço es amar/e delit de amat ésser
 e la dolor/que's pren en lo desésser
 tals passions/de mon cor no deriuen.
Yo pas dolor/sim conech ser amable
 e met poder/que amat esser no crega
 ab tot aço/mon apetit aplega
 sentir delit/a temps, pero durable.
Macarn lo sent/e yol trob ab la pensa
 quant me trob fart/obra en mi la defensa.

CQuant sent d'Amor/y el que sentir solia
 es ocasió/que de mi yo me'spante
 am y aborrefsch/no se hon me decante
 altrament sent/Amor que no sentia.
 Si es ver dir/que tot quant delit porta
 deu ser amat/per ço que hom si ama
 amador so/yom ençench desta flama
 que no rellu/ans viua esta morta.
Quant a la carn/ha vida per set vides
 quant a esperit/totes li son fallides.

DE AMOR CANTO. LXXI.

C Axi com es lo cor primer en vida
es lo darrer/qui mor de tots los membres,
dels amadors/aixi homens com fembres
lo cor se vol/ans que altra partida.
E quant Amor/sen va dela persona
derrerament/l'altr'amor abomina
primer del cos/fartant se desuchina
lo que volgue/primer:derrer bandona.
Aço es quant/fastig Amor lon llança
lo cor yrat/lin fa perdre amistança.

C Qui es aquell/que'n altre juhi faça
erres de si/en temps venidor iutje
del que sofrir/no pot esser bon iutje
pensant quen fuig/lo llaç al coll se'n llaça.
Aço perque/amant alguna dona
sera per temps//d'un jorn que ia nons alta
e tant sera/vna part queqs desalta
que no veurem/res della sia bona.
Quant mes Amor/entrecls amants contenta
fa mudament /car desig la sustenta.

Aqui hadat

DE AMOR CANTO. LXXI. 88.

¶ Aqui ha dat/fauor tanta natura
que no igny or/com dins el Amor óbra?
pensant ques pert/Amor, lladonch la cobra
nos pot faber/quel en peny o l'atura.
Per delit creix/e per delit amínuia
per mal se mor/e mal en vida'l torna
e no tostamps/car varietat l'adorna
fa força gran/quant hom pensa ques minua;
Aço es ferm/que sens desig menyscaba
lo seu poder/sens dolor no se acaba.

TORNADA.

¶ Per lo garro/que lo Rey veu de Caua
se mostra'mor/que tot quant vol acaba.

¶ Fin del Canto. Ixxi.

DE AMOR CANTO. LXXII.

Vos mezquins/qui sots terra jaéu
¶ del colp d'Amor/ab lo cos sangonent
e tots aquells/qui ab cor molt ardent
an be amat/prech vos no vs oblidéu.
Veniu plorant/ab cabells escampats
huberts los pits/per mostrar vostre cor
com fonch plagat/ab la sageta d'Or
ab que Amor/plagal's enamorats.

Los colps

DE AMOR CANTO. LXXII.

¶ Los colps d'Amor/son per tres calitats
e veure's pot/en les fleches que fir
per quels ferits/son forcats de sentir
dolor del colp/segons seran plagats.
D'or,e de plom/aquestes fleches son
e d'un metal/que's nomena argent
casco d'aquests/dona son sentiment
segons que dells/diferenç a lo mon.

¶ En aquell temps/que primer d'aquest son
les fleches d'or/Amor totes llançá
e desmembrat/vna sen aturá
ab quem feri/de que viure abandon.
De fleches tals/molts passats foren morts
ia no te pus/que fer guerra mortal
ab les d'argent/sols basta fer senyal
mas los plagats/de morir son estorts.

¶ Ab les de plom/son huy los seus deports
e son poder/no basta'traure sanch
Amor vchent/lo seu poder tan manch
a trencat l'arch/yol fas almon reports.
Y ab cor sançer/crida la sua páu
per que cascu/pot anar en cabells
per fugir dell/no cal muntar castells
lo seu poder/pus bax que'n terra jau.

Mas yo

DE AMOR CANTO.LXXII. 89:

¶ Mas yo romanch/amort de aço fináu
la sua pau/es guerra pera mi
si'nguerra fos/çella per quem ferí
yo fora'n pau/vençut e son esclau.
Pau ha lo mon/e guerra yo tot sol
perque Amor/guerrejar a finit
yo so plagat/y no puch ser guarit
puix la que am/de ma plaga no's dol.

TORNADA.

¶ O foll Amor/qui vostre delít vol
sobre lloch fàls/ha son contentament
per çò repos/no te'n lo enteniment
car si nol ver/lenteniment no col.

Fin del canto.lxxij.

DE AMOR CANTO.LXXIII.

Q Val sera/quell/qui fora si mateix
fara iuhi/puix si no sab iutjar?
sa passio/no fabra estimar
quanta es ne qual/esi minua o créix.
Qual es lo foll/que stima res desí?
puis lo voler/no sab hon lo metrá?
son mal vincent/no sab com lo sentrá
so que sofrir/no sab de si en fi.

M

Fugir no

DE AMOR CANTO. LXXIII.

¶ Fugir no pot/de hauer nom de mesqui
qui son voler/l'ha en tal part llançat
que no sab com/ama o es amát
d'hoc o de no/no pot far bon iuhí.
E pasa molt/dolorosa passio
quen pert dormir/e sen veu alterat
en vn instant/se troba reposat
quel par james/vendra en tal saho.

¶ Si com aquell/que'n la mar te mayso
e de aquell art/se te per molt sabent
e ve li temps/fora de'speriment
que son iuhi/es contra la rahó.
E va en part/hon per null temps no fon
e veritat/sa buixola nol'diu
de tot quant feu/e dix:clar se desdiu
com creu ses leys/que natura confón.

¶ Si guard lo temps/present e lo que son
de nou creat/me par quem haja Deu
mos apetits/e lo pensament meu
cambi han pres/no se com ve ne d' hon.
Car en Amor/fuy tot del'spirit
enol me trob/e'scent en mi Amor
si no amas/no sentria dolor
lo mal d'Amor/mençiona delit.

Per com

DE AMOR CANTO. LXXIII. 90.

¶ Per contemplar/fuy en lo mon exit
pensant los bens/e lo gentil voler
d'aquella en qui/mon voler y saber
eren llançats/e punt no men penit
Nom cal dir pus/car en passats escrits
he asats parlat/d'Amor e de sos fets
e descuberts/molts amagats secrets
los quals en mi/son de present fallits.

¶ Mos bells volers/son de present finits
solament am/de vn amor brutal
que pasa en mi/en l'espiritual
forçadament/com alma y cos vunits.
Ayxim es nou/aquest mal sentiment
com si amat/per null temps yo agués
tots los costums/d'Amor veig al reues
en poca part/han semblant apparent.

¶ Parlat eja/sens clar conciximent
d'aquest Amor/per que en mi habita
mas l'altra'mor/honestat la incita
que non senti/sino vn mouiment.
Mas hara veig/que'n est Amor del cors
temps el corrent/la nima empren sa part
e mescla si/hom sens auer esguart
d'hon se penit/e mostren ho sos plois.

DE AMOR CANTO.LXXIII.

¶ Moltes veus es/que yo sent mon repos
tant quant al cos/puix fartament ateny
mas l'apetit/a mes delit me'npeny
e trobe carts/per voler collir flos.

Molt hom es bo/per esser vn cantiu
que per senyor/no valria vn clau
aixi Amor/es bo si en lloch baix iau
e mal si vol/ser del cos mort hom viu.

¶ Si com aquell/que ab flaca barca en Riu
pesca son peix/e viu sats,cabalós
mas per esser/de bens pus abundós
en tra'n la mar/e noy espera estiu.

Ne pren aquell/qui ama dona vil
e les plahent/tant quant toca la carn
si mes ne vol/prengas'desi escarn
sin es forçat/vajas negar'al Nil.

¶ Aquell Amor/deu ser tenguda en vil
que null delit/aporta en lo recort
en molt breu temps/pasa lo seu deport
mal criminós/ha per delit ciuil
Qui ama carn/el anima borreix
obra e tanç/sos vils cloent lo hoir
obrel's del cors/e tanç los del sentir
si contra fa/Amor en ell descreix.

Aquest

DE AMOR CANTO. LXXIII. 91

¶ Aquest Amor/les forces aflareix
si es enquest/e vist los mals quey son
e sobre tot/al amador confon
amant aquell/quen estrem aborreix.

E vol en temps/honest y deshonest
pensant aço/qui es que no se'spant?
qual dona es/qui no sia dubtant?
ella/y Amor/si dells sera enquest.

¶ O trist de aquell/que vn cos deshonest
ama forçat/e fer honest lo vol
diabziach/per solemprnial col
mas no del tot/de ignorança es conquest.
Ans sab que may/farta la sua fam
desuergonyit/adar:e pendre llarch
noy ha boçí/que li parega'march
que's deu pensar/deles pomes del ram.

¶ D'altre que mi/no puch hauer iust clam
lo meu delit/es qui m'ha decebút
trobat so pres/ans que reconegút
no pas tot mi/car nom plau que yo am.
Ans si no tant/com fora seny romanch
hesentiment/continu dolor pas
partit me/trob/com si hom me ferrás
sim vull vuir/lo cor me trob sens sanch.

DE AMOR CANTO LXXIII.

CHoit he dir/que per esser pus franch
a perdonar/sant Pere als peccadors
Deu permete/que vingues en errors
mostrant li com/lo sançer pot ser manch.
Tot en axi/de mi Deus ha per mes
que ame tal/que nos gose ben dir
per que james/me pusca enfellonir
c contra l'gu/que de Amor sia pres.

CTant clarament/partir me viu j'ames
ne son en mi/tan manifest contrast
car ma carn sent/son apropiat past
c res tan fer/ama'nima no es.
Grat e desgrat/en mi han trobat lloch
c cascudells/a trobat tot son alt
en ma'rma trop/lo seu propi defalt
ma carn en tres/de tant bon grat se moch.

CAigua no tinch/per a pagar est soch
c major mènt/si prop estarli vull
los defensors/son lo toch e mon vll
l'orella es/queli fa mortal ioch
Car tot quant hoig/en yra ho retorn
en fastig gran/de mi e molt menyspreu
com veig mon cor/que'n tal Amor se asca
que mal i'en diu/cascun hora del iorn.

Axi com

DE AMOR CANTO. LXXIII. 92

¶ A xi com çell/quel cap te dins calt forn
y el cos llançat/sobre llit fresch e moll
aquest delit/la dolor no li toll
ans passa en ell/sens hauerne sojorn.

Ne pren ami/car si en ella pens
algun delit/gran dolor conseguesch
son antich mal/ami es vn mal fresch
preant me poch/comi d'amar nom defens

¶ Foch crem ma carn/e lo sum per ençens
vaja als dampnats/per condigne perfum
mon espirit/traspas del Ete el sum
per que de res/de aquest mon no pens.

Car per hauer/delit:dolor ateneh
puix ne vull mes/que lo toch nom promet
passant auant/mon delit es desset
e pas dolor/fins que aquell restrench.

¶ Quant en desig/de fer amar me'strench
yo sent dolor/mesclat de vn fret e calt
car nos pot fer/e conech mon defalt
d'açis capant/en pijo punt me prench.

Mire son cos/e totes ses faiçons
e veig algu/quil ha conquest sens cost
com pus hi pens/a dolor me acost
llauons desig/sa carn per als Lleóns.

DE AMOR CANTO. LXXIII.

¶ Tot quant yo pens/me porta passions
e sens pensar/poch delit faconsech
menys que d'ua Bou/lo meu delit conech
car mentrel prench/lom torben a montons
Car tant com es/plahent e de mon punt
d'aquell delit/vna dolor me ve
pensant que tal/ab altre lla vengue
e quey vendra/sino li fo adiunt.

¶ O Deu perque/justat es en vn munt
tan gran voler/ab auorriement tant
yo auoreix ch/la quem trobe amant
dins en mi viu/qui volg'ra fos defunt.
Ara veig clar/lo natural contrast
que'n l'hom esta/per sa anima e cos
en fastig prench/del a saborit mos
que'l altre sent/per dolç e agre past.

¶ Axi com çell/de gran follia bast
que vol fer or/de coure o de plom
los amadors/en aquest punt tots som
que volem seny/hon tot seny esdegast.
E lealtat/en cor maluat e fals
que Amor no te/menys de villana por
car por gentil/ve de notable cor
que te fort mur/a tots fets deslleals.

Si col malalt

DE AMOR CANTO.LXX III. 93

¶ Si col malalt/que no enten los senyals
del accident/e pensa questa be
e veu pulgo/que prestament li ve
o tal senyal/que l'descobre sos mals.
Ne pren ami/com amar ia no cuyt
per ignorar/lo que d'Amor dins port
e veig senyal/cert d'Amor com la mort
que lo meu cor/d'Amor no esta buyt.

¶ Raho es gran/que n dolor sia cuyt
car dins en mi/grans marauelles veig
senyal d'Amor/en mi tinch per cas lleig
e quant nol trop/en ella ab dol son duyt.
La part en mi/qu'ab raho puscl mesclar
vol que nom plau/d'Amor son sentiment
l'altra de qui/no tinch lo regiment
fa que yo am/em plau lo seu amar.

¶ Yo pas delit/com la veig mal passar
esent dolor/com per aço la'm mes
donant se poch/en mi nom plau en res
esent delit/com la dech hairar.
Bast a cascu/volent saber de mi
que ço quel mon/ha per pus imperfet
yo com vn foll/he volgut fer perfet
pensant trobar/contentament en si.

O amadors

DE AMOR CANTO. LXXIII.

CO amadors/receu aço al si
los que iouent/vol qne vs sia cubert
delit d'Amor/en l'home tot se pert
si vol saber/com ama e aqui.

Si tem saber/aço en dolor jau
car no creu be/amar efer amat
el amador/ia no viu reposat
si en lo amat/la proua be noy cau.

CO amadors/los qu'en dan vostre amar
vullau de vos/mateixs hauer merç
pensau Amor/hon va e de hon vos ve
e hon esta/e si vs fa guerra o pau.

Sabent aço/de vos no fiaréu
e menys de Amor/e de aquell voler
que'n dona cau/poch valent e llauger
quen mig l'estiu/l'in vern hi trobareu.

CO amadors/en Amor sentiréu
que lo maior/delit que vs donará
en molt breu temps/al reues tornará
goig sens tristor/james poseiréu.

Lo gran desig/en fastig sera mes
los vostres pens/contra'l voler yran
los mals delits/contra los bons seran
quant pensarcu/ahirar;amareu mes.

No sia

DE AMOR CANTO. LXXIII. 94.

¶ No sia açi tot amador en tes
fino aquell/be sentit e sabent:
car aquest veu/lo clar departiment
de son compòst/e fab com partit es.
Car la raho/contrasta al apetit
el apetit/no b'beix la raho:
solament reb/de concordia do
l'hom bestial/o'len tenent complit.

DE AMOR CANTO. LXXIIII.

¶ Yo contra faç/Nau en golf perillan
l'arbre/pendent/e son gouernador
e per contrast/de dos vents no discor
los mariners/embaladits estan.
E cascù dells/la sua carta tenta
e son discorts/en llur acordament
l'hu volgra ser/prop terra passos çent
l'altre tan luny/com vent pot dar empenta.

¶ Ma voluntat/ab quen la mar tuy mes
fallida es/e pogram fer aiuda
ja ma raho/de son lloch es cayguda.
mos pensaments/contraris m'hán ates.
Ja mos desigs/no saben elegir
vida ne mort/qual es la millor tria
natura'n mi/via de maestria
e pren la mort/per maior dan fugir.

Tornada

DE AMOR CANTO. LXXV.

TORNADA.

¶ Plena de seny/nos pot ben soferir
vida y dolor/sens pendre algun espay
lo meu desig/se conuerteix en glay
quat me recort/que res vos haja dir.

Fin del Canto. lxxvij.

DE AMOR CANTO. LXXV.

N Oso gosat/en demanar merce
na ma dolor/que del tot m'abandón
vn poch espay/dtēps la pch quem dón
a poder dir/lo mal que dellam vc.
E si mon cor/en sa força retorn
y el torbament/del enteniment pert
pora saber/qui de Amor no es cert
yra y Amor/com dins mi han contorn.

¶ Si com lo qech/no coneix nit ne jorn
si dels vehents/no es ell auisat
d'yra y Amor/no se qual m'ha sobrat
hajen auis/dels quim estan entorn.
Yo desig molt/que Amor m'abandonás
car sola es/la causa de mon mal
mas de poder/yra no te cabal
que contra'mor/y o tant me rebellás.

E si remey

DE AMOR CANTO. LXXV. 95.

¶ E si remey/ama dolor tobás
fora content/car yom desig exir
los vostres fets/me fan vos aborrir
e nos pot fer/que ab vos praticás.
Mon partiment/no puch ben acabar
en vos pensant/estrany turment ne atench
e quant l'estat/de mi saber me'strench
lla donchs yo caych/en mi pus ignorar.

¶ No se remey/quim pusca consolar
si altra'mor/noua,nom conseguesch
o tu Amor/colp vell guareix ab fresch
o de aquest/me vulles bandonar.

Vejes mon cor/en quina dolor jau
en ton hostal/no mereix tan dur llit
qui es l'hom viu/qui mills t'aja seruit?
tant es humil/ques forç nol pot fer brau.

¶ Plagues a Deu/que ab mi mateix ses pari
mi acordant/ab cor ferm ala mort
yo mir e pens/si almon ha cas tan fort
com de Amor/e de yra fer se'sclau.

Affany ha fats/l'hom dos senyors siruent
e quant mes dónchs/essent ells enemichs
quant vn complach/l'altre's vers mi inichs
no se com bast/complaurels egualment.

Tornada.

DE AMOR CANTO. LXXVI.

TORNADA.

CO foll Amor/si es ver quel iouént
es occasio/de tu ami forçar
si be lo mon/res tant no pot prear
velleam plau/qui dels mals es semént.

Fin del Canto. lxx v.

DE AMOR CANTO. LXX VI.

Si en algun temps/me clauii sens raho
cuydant que fos/de mals afortunat
yo so ben cert/que fuy molt viçiat
molt fon millor/quel present en que so,
Per sol hauer/mon desig no complit
lo qual nos pot/en aqueist mon fartar
e maiormont/en la vida d'amar
pensi que fos/l'hom pus adolorit.

CMon foll voler/me tolgue lo delit
per que y volgui/mes be que'n ell no es
si la valor/d'aquell iutjar sabes
lo meu voler/no fora escarnit.
Si com vexell/no pot mes recollir
despuix que's ple/tot l'als perdre's coué
axi lo seny/en delit pus no ve
si no en tant/com son poder soffrir.

Axi com

DE AMOR CANTO. LXXVI. 96. ¶

¶ Axi com pert // hom lo veure i l'oyr
e lo poder / es percut de tot seny
quant son esguart / en gran exces ateny
e pot fer tant / quel seny pert lo sentir.
Axi mateix / lo qui mes delit vol
que d'hon lo trau / hoc e dell nos requer
no pot sentir / sens gran dolor plaher
e sin pren part / en molta mes se dol.

¶ Nol pren axi / al enteniment sol
per excesiu / son delit no's desert:
orgue no ha / per çò'l poder no pert
e son esguart / algun exces no tol.
Incorporal / es tot quant ell enten
fahent juhi / en generalitat
mas deuallant / en particularitat
mescla y vn seny / emenys no si esten.

¶ Lo fort voler / tot saber se defen
per quem conech / ser del tot ignorant
yom deliti / e fui sobres amant
sentint delit / del que Amor char ven.
Ara no am / e sent molta dolor
no en cas present / mas com no sent venir
algun delit / em acost' amorir
nos pot saber / la mia gran tristor.

No soal

DE AMOR CANTO. LXXVI.

¶ No solament/delit fui sentidor
mas dela mort/james dolor senti
ne'n perdre'l mon/yo viu me recordi
tasti perço/lo dolç sens amargor.

Ia pert delit/qui pensa quel perdra
e ia molt mes/si de la mort se tem
e yo pensant/senti aquest estrem
e ia la tem/donchs quis delitara ?

¶ Qui sera'quell/qui tant me amara
quem do conort/d'hauer perdut lo mon ?
temblant de mi/veig que molts cayguts son
e qui noy es/que molt prest y sera
Yo planch mon mal/e cascu planga'l seu
aquest remcy/es poch en tant affany
yo pert lo cors/el'anima no guany
e puch ho fer/e no facent me's greu.

¶ A tot hom dich/lo que confes a Deu
que tant no faç/que tolga de mon seny
aquell delit/aque ma carn me'npeny
e lo voler/nol desdenya per seu.

Dona que'n alt/yo desig ser amat
regonegut/tal delit auorresch
lo dela carn/maldich,e no partesch
lo de'sperit/a temps e corri forçat.

No puch

DE AMOR CANTO.LXXVI. 97.

¶ No puch amar/e menys esser amat
e nos pot dir/que seria si fos
estat es ja/home vell amorós
e maior ment/si v son en temps passat
Deu quart ami/e doneim mort abáns
que tornar lla/hon tot lo temps perdi:
puix quem fallço/perque Amor falli
la si nom plau/e molt menys los mijans.

¶ Dels actes folls/d'hon tot hom reb engans
quin deu esser/ami aquell espant?
quant yom a fin/aco imaginant
iouens disposts/si amien tinch per vans.
Donch que fara/qui Amor no l'acull?
en son hostal/per esser groservell?
Valençia/de tal cas nos apell
enell e tals/la follia es rrecull.

¶ En contra mor/no puch hauer ergull
que totalment/en breu lo met apart
mas los meus senys/forans,tinchi de sa part
per quels dins prench/e dels de fora vull.
O tu recort/not recorts be algu
e del present/perda l'imaginar
e tu mon vll/res no vulles mirar
lla donchs lo toch/no fara molt sens tu

N Puis nom

DE AMOR CANTO. LXXVI.

¶ Puis nom serueix/al que vull fer algu
e plau los ço/que nom plau quels plagués
si del quels plau/yo puch esfer defcs
de llurs delits/soferre ser deju.

Leixem en pau/qui nol plau quem aiut
car si nom nou/per temps perdra'l poder
puix no fare/lo quem es leig de fer
en aquest temps/l'habit sera perdut.

Del lloc hō es/mon efforç prech que's mut
nopas del cor/puys li es natural:
vulla mudar/tot lo açïdental
e guanyé ço/que per colpa perduto.
De mals delits/es volgut ser nodrit
per quem trob'huy/mes que la çera moll
donant me tal/delitament quem toll
tot quant dech fer/qne tost nom torn delit.

¶ Si res he fet/que bé pusca ser dit
nol he obrat/sino per passio
sim ha semblat/queu ha fet la raho
ami-mateix/çertament he mentit.
Lo mouiment/per passio vingué
o se's deuench/per auenturat cas
axi com l'hom/quis trau del mon d'escas
per passio/que aquella vençé.

Qui de

DE AMOR CANTO.LXXVI. 98

¶ Qui de virtut/habit format no te
casí quant fa/per passio es obrant
en tors sos fets/se troba vaçilant
e dins vn punt/fa dolor va e ve.
Qui passio/en algun fet lo móu
res no fara/que dell sia segur
e si ve cas/que'n aquell se atur
lo començat/ab lo finit no clou.

¶ Al bon delit/nengun mal temps li nou
car per tost temps/es presta la saho
puix dins esta/en l'hus dela raho
noy fa em paig/any sech o sino plou.
Als mals delits/es obs temps e affany
e tot aço/si basta no es ferm
perque'n aço/tot hom deu estar ferm
qu'en tals delits/lo perdre's vn gros guany.

TORNADA.

¶ O dona vos/qui Deu per fill vos tany
vullau parlar/ab ell com mare ab fill
que aquest mon/yo prenga per exill
e que no leix/lo fin or per el tany.

Fin del Canto.lxxvi.

N ij Per quem

DE AMOR CANTO.LXXVII.

Per quem es tolta/poder deliberar
la mort nons fa/tant mal amon parer
com gran contrast/ab si mateix hauer
d'hon lo voler/vfa de redolár.

Qual tant cruel/ami no planyeria
hauent passat/tal cas propianment?
tot lo saber/del mon nom conuençria
que'n altre lloch/dolor fos mes potent.

CDel tot no puchi/maynia enculpar
ne de merce/no puch hauer poder
lo seu mal fet/ab gran enginy lo quer
e quant lo trob/nom llou nem vull reptar.
Dos enemichs/qui dins fils portaria?
yra y Amor/dins mi van debatent
yra de Amor/li ve la senyoria
com sera donchs/que pusca ser vençent?

CYo desig molt/ma gran dolor celar
e cuyt morir/fins fer la y a saber
quant no la veig/muyl per ella vehler
e fil me acost/forçat me's despantar.
Yo li vull be/lo seu mal me plauria
no se quem plau/determinadament
voler morir /vn gran rrecors seria
matem dolor/o leix me tal turment.

Quant

Quant Amor plau/que dell m'he d'acordar
 yra es ab ell/en orde pus darrer
 amon sentir/no se qual es primer
 tant prestament/llurs actes sent pensar.
 Campar no puch/fil pensar no perdia
 axi d'amor/no haure sentiment
 car nom pot dar/Amor punt d'alegria
 qu'yra nom do/tant de mal soptament.

CA quells remeys/que solen ajudar
 al amador/del mal que amor sab fer
 son conuertits/en mortal desplacher
 e dos volers/ en mi sent treballar.
 Ignyor si am/sens Amor nom dolria
 hayr e am/molt e mescladament
 puis you ignyor/quiu sab mon cas me dia?
 e si an dit/si so en lo mon present.

CBon passament/ha: quis pot delitar
 vehent se amat/y en son propi voler
 tot amador/nol fall vn poch esper
 e pren delit/en faymia mirar.
 De tals delits/nom plau llur companyia
 muyr per dolor/quant bon voler me sent
 em esbaesch/com he veure maymia
 e son voler/me porta marriment.

DE AMOR CANTO. LXXVII.

Si mon dictat/veu algu variar
en yra stich/rebolt en bon voler
en dos moments/cascun te'nson poder
del tot asi/nom pot algu portar.
Leixen me tots/o vença qual que sia
o pas lo temps/molt pus cuytadament
hoyt he dir/que tot mal fa sa via
si llonch espay/de temps es atenyent.

TORNADA.

Vehent Amor/ab dret yo li diria
que nom ha dat/mon ver mereximent
de tot cert/el ami respondria
moy puch entrar/quey pert l'enteniment.
Fin del canto.lxxvij.

DE AMOR CANTO. LXXVIII.

Lamar nos'deu/qui mal cerca fil troba
dōchs vos mō cor/nous sēta pus clamar
vostres jemechs/nos'poden comportar
vostres colps/semostran sus ma roba
Hajau efforç/car lo pijor es mort
puis a Deu plau/preneu y paciencia
ell es aquell/qui fa de vos sentençia
creure deucu/que no vs fa nengun tort.

DE AMOR CANTO.LXXVIII. 100

¶ Ans que lo mon/son vostra mala sort
puis son en Deu/lo vostre cas present
e lo saber/de aquell no consent
que sia menys/vostre cas ne pus fort.
Sino ay tal/com per ell es sabut
la tarda es/la vostra enemiga
la que amau/vejau si us es amiga
llançal veig/portar,e no escut.

¶ En aquell iorn/fere'n píjor caygut
car yo morint/tot mon delit morrà
algun plaher/luny nom aportará
que de aquest/moltes veus men ajut.
Com se fara/quen vn tan gran risch metà
tot lo meu be/ab tal dubte de perdre?
lo meu esforç/cascun jorn sent esperdre
null pensament/no veig que bem prometa.

¶ Quant me ferí/Amor ab sa sagèta
no viu lo llanç/ans de sentir dolor
vntada son/de vna gran dolçor
material/dolç:portaua'n la tréta.
Nom confelleu/sinon consellau viure
saber nom plau/lo jorn de ma'spra si
aquella que/veura tal cas en mi
se que lo plor/haura pus prop quel riure.

N*uuij*   En humana!

DE AMOR CANTO.LXXVIII.

¶ En humana l'Hoch, amich vos veig siure
si que tot hom/vos ne te per grosser
com uos creceu/que vs dara mal saber
quant dela mort/no vs veura be deslliure.
En ella esta/la vostra mort e vida
sapiau donchs/suis vol hauer merce
no vs consell/pus/fino saber lo be
que vs vol la que/vos tant haueu seruida.

¶ Si be deltos/pora ester perida
per mon saber/la vida y mas speranca
e veig la mort/ab la vida'n balanca
don lo consell/car es bo en partida.
Ningu nos deu/lunyar de sa natura
al hom es dat/per son dret natural
desifar be/volent saber lo mal
d'aquest saber/vull donchs hauer gran cura.

TORNADA.

¶ Als amadors/Amor los asegura
que no aurau/en ell seguretat:
en llurs volers/no cabra fermetat:
donch com fera/entreells cosa segura?

Fin del Conto. Ixxviii.

Ist biendu

Lo cinquen

CANTO. STRAMPS. LXXIX. 101.

LO cinquen peu/del molto ab gran cura
vo he cercat/e no te sino quatrc
volent honest/en Amor deshonesta
e lealtat/en cor de falsa fembra.
E per Amor/he volgut ser alegre
menys de ser trist/e ferm en vn proposit
gran amador/de semblant no se'scuse
e ques trobas/de Salomo pus saui.

Co No solament/m'ha romas en la pensa
ans ho volgui/en les obres foranes
aquest Amor/de contemplar nos/farta
sibe a temps/en pensa hom ho forja.
Yo praticauit/d'Amor leigs e bells actes
y magini/tals contraris factibles
e nom dolch prou/dl tēps quē he vist correr
per quem roman/en pensa plahent habit.

Co L'engan conech/mas per obra nol mostre
puix que d'Amor/del tot yo nom despulle
fluix me penit/car dolor nom agreuja
solament bast/ay rar mi si ame.
Al grau primer/bo:del peccat me trobe
e del mal fet/he coneixençà fosca
e si no quant/a temps desig me torba
yo so content/ell e son delit perdre.

Volgral'ia

DE AMOR CANTO. LXXIX.

¶ Volgral'ia quir/sens electio mia
e que vengues/per alguna ventura
plagues a Deu/per ser malalt o pobre
car fil ja que ix ch/çert yo se que men repte.
Si be raho/en contra'mor se arma
velhent ques pert/per ell ma bona obra
nom trob efforc/que del tot ma'bandona
ab tot que mes/de contemplar no passe.

¶ En cantitat/en delit gran no puje
ans es molt poch/mas fort pera disolre
fastig/no tem/por, ne'speranca'l tempra
la sua fi/tota dins mi sen entra.
Puix que no pot/esser en aquells actes
que de Amor/los amadors pratiquen
pren vn remey/que'n contemplar sen mûta
e d'allo viu/qui d'Amor nos pot tolre.

¶ Si fos axi/que sens passar principis
yo fos al ple/que Amor l'amant alça
o al delit/coneixençà perduda
yo so ben çert/que Oy Amor nom fora.
Mas qui sera/que'n delit passar vulla
per gran voler/si d'aquell no sent purna?
e yo no am/emenys amat pueh esser
e la raho/tant res no abomina.

La voluntat

¶ La voluntat/Amor nom senyoreja
 hoc l'apetit/fins que de mim'recorde,
 mas quant yo pens/totes les circumstançies:
 entre Amor/e mi, veig gran barrera.
 Car yo no pens/que'n fer amat abaste
 nen sent delit/per be que mi disponga
 es veritat/que no se que men jutge
 essent amat/sil retria lo deute.

¶ Axi men pren/com aquell qui contépla
 lesser del hom/e com es de Deu obra .
 e puix ell ve/a contemplar sos actes
 tant auorreix/trobar se en lo mon home.
 Com de Amor/son esser y imagine
 els gentils fets/quen lentendrem romanen
 yo he delit/ e com al voler passe
 per llur exèces/e qualitat m'agreuje.

¶ Entench yo be/los mals que Amor atraca
 per qu'altres bens/no senti en ma vida
 qui'n carcre viu/del començ d'infantea
 ab dol sen ix/puix en habit li torna..
 Renunçiar/no puch lo franch arbitre
 dc obeir/si Amor me demana
 e quant amant/e amat esser pense
 no trob en mi/esser cosa posible.

DE AMOR CANTO. LXXIX.

¶ Per un portal/ixch, per l'ostal de Venus
per altre ytorn/ab les tames trencades
e yo no pens/quen ser amat abaste
nem plau amar/ne menys men desespere.
Yo so aquell/qui en leig offiçis cria
sab e no sab/ques mal e no pren altre
car no pot ser/habit sens delit rest
e aço par/en couarts homens d'armes.

¶ Mi emos fets/yo mir ab vista fosca
no pas com orb/ne ab la vista clara
conech mon dan/mas no tant q men dolga
lo cor nol sent/solament basta creure.
Quant yom efforç/que Amor de mi llanç
son bon recort/e los mals tots me oblidan
fil pens seguir/desa dolor m'a corde
e so membrant/del be de honest viure.

Semblant aquell/qui ha mal de diable
e quant lo pren/Deu no coneix ne honra
per ques d'aquell/qui te ses virtus presses
e puis iaquint/torna'n fa coneixença.
Quant per la carn/Amor me passiona
nom sent raho/ne mal que per ell vinga
e quant d'Amor/la part pura contemple
yo sent delit/si pas auant m'agreua.

Si com

¶ Si com se pert/lo poder dela vista
 si l'hom esta/longament en tenebres:
 aixil voler/se pert sino executada
 los fets aquells/d'hon hauia costuma.
 Perço Amor/sol en la pensam resta
 per qu'a lloc temps/quel obrar no pratique
 amon delit/la dolor no contrasta
 car no sent por/n'sperançal falaga.

¶ Mentre Amor/dels habits no arranque
 yom dubte molt/què algun temps no brote
 mas no pot ser/que'n mis cric gran arbre
 mon cor li es/com terra molt eixorca.
 Lloc troba'n mi/hon se vulla ques tinga.
 Esperant temps/lo pus dispot que trobe
 a basta ell/que'n sola pensa resta
 per l'habit pres/que si pel rau no'squinça.

¶ Quant de Amor/indiferent yo parle
 sia entes/lo que tot l'home lliga
 e no aquell/qui sols al Angell toca
 e menys als bruts/puix de raho freturen.
 Aquest es dit/Amor de home propi
 car es compost/de ses dues natures
 bell es e lleig/segons de qual mes toca
 mas no pot fer/que reste menys de mescla.
 Si'l voler

DE AMOR CANTO. LXXIX.

¶ Si ll voler d'hom/en ser amat termena
es dit Amor/car dela si pren forma
e si en carn/sens res abstraure fina
es brut voler/puix mes auant no pasa.
Axi com es/tota'rma bona o mala
segons que pren/d'açer e ferre tempre
Amor estal/que segons es composta
sa valor pren/lo tal e qual la honrren.

¶ Res sen esguart/no es d'hom propia cosa
car general/es deles bruts,e arbres
del sentiment/lo brut al arbre auança
e la raho/al hom d'aquells separa.
Donchs l'apetit/hon la raho nos mescla
no's propi d'hom/per be quen ell si trobe
e tant es hom/com mes ne participa
e segons quant/d'hom se lunya o s'acosta.

¶ Nos doná'mor/ab tant egual balança
que poch o molt/vna part no decante
o l'apetit/del cors,nies asil tira
o l'arma'si/per sa part lo sen porta.
Si com en l'homi/vn humor predomina
que no es hu/que per egual les haja
e ve per temps/ques cambia el domini
axi Amor/pratica en nos altres.

E fer

DE AMOR CANTOX. LXXIX. 104.

¶ E ser no pot/que'l arma obre sola
e que lo cos/sensa' quella res faça
res no fa l'hom/que tot noy comuniqe
segons ses parts/del acte han semblaça.
Per be quel cors/no vulla res abstracte
el espirit/materials no vulla
dells ab duys junts/ix Amor ques diu mixte
prenint lo nom/d'aquell aqui mes sembla.

¶ L'enteniment/no es d'Amor la causa
mas l'apetit/de quels bruts no han falta.
donchs de Amor/axi matcix ne senten
ab fort desig/tal que en rabia torna.
La duració/veu hom no esser molta
e d'est' Amor/los mes homens se'nçenen
alguns tostems/altres segons los troba
seguint Amor/per l'esguart qucls inclina.

¶ Si en gran exçes/per son desig/l'hom puja
tot lo compost/ses potences ten preses
car segons es/e aquí es amable
axi ses parts/de Amor les carrega.
Tirant,fluxant/creixent,minuant,fet cabis
volent l'honest/apres tot lo contrari
aço segons/se porta'n fantasia
a teps volent/com hom,com brut,com àgel.
Tot en

DE AMOR CANTO. LXXIX.

CTot en anxi/com lo foch no es en acte
en lo açaer/mas l'obra es en potença
e mes al foch/la calor lo desperta
car si en l'açaer/noy fos no's calfaria.

Amor en temps/esta'n l'hon com defunta
e puix reuiu/mostrant s'en part o tota
d'hon se veu clar/que restaua'n l'habit
prest en obrar/mogut per son conseuble.

CTot element/elementat no es simple
ans es compost/d'un altre son contrari
mas es tan poch/lo que del altre s'ampra
que be nos pot/ago pels senys conexer.
Tal es Amor/quels actes no ha simples
car sensuals/son:e despirit toquen
mas vna part/al altra sobre munta
quella's diu tot/segons qual bella o lleja.

CSemblant me trob al asetjat en plaça
hon es lo Burch/e fort Castell e Vila
e armejant/perdent forces lo meten
fins al pus fort/hon no fa ne tein armes.

Axi Amor/mos pensaments lo llançen
fora de mi/d'hun aête apres l'altre
fins que roman/en l'habit sol de pensa
en lo voler/com correu sen passa.

Sicom

DE AMOR CANTO. LXXIX. 105

¶ Si com lo foll/en pensa Rey se forja
fins que perçeb/que no ha de Rey actes
e dura tant/estar en ygnorança
com ell roman/en pensa de Rey esser.
Axi Amor/en pensa m'adelita
fins que la si/pens que sen deu ateny er
ans que yo pens/aquin Amor yo ame .
quant l'imagin/de la millor me'spante.

¶ Si com l'auar/los diners per ells ama
que no veu res/perque aquells despēga
asi mateix/no diu que no sen ampre
mas no sab cas/ne pensa que ser pusca.
Axi Amor/no veig a quem profite
en tant me plau/que de la si no pense
yo no esper/ne'n desesperar baste
entre lo mig/d'aquests estrems alleuge.

¶ Vn hom es tal/que ama per natura
son fill,entant/qu'auorrir nol poria
e sies foll/de sos fets se desalta
per quel veu tal/e ple de cabdals vicis.
Axi Amor/mon pensament delita
per l'habit pres/que natura'l reputa
mas per son temps/desos fets me desalte
car totalment/lo trob ami desimble.

O   Amor me

DE AMOR CANTO.LXXIX.

¶ Amor me plau/tant per sos actes nobles
que de per si/yol am sens esguart altre
semblant aquell/que son bon amich ama
perque ha fet/e no per lo que faça.
En tant me plach/per delit ab les obres
que'n mi rroman/tal signe o caracte
que perdent yo/l'esguart per qui amaua
aquell delit/am,que'n la pensa resta.

¶ Los meus desigs/si de passio mouen
del habit pres/llur mouiment comença
yimaginant/com aquells yo sentia
aquells yo sent/e fa que yols desige.
Reconegut/en dol me conuerteixen
conexent mi/no poder aquells rebre
fino com veig/e del passar m'acorde
ma passio/nos mou e menys per altre.

¶ A xi com es/la ciència del metje
bella'n estrem/segons si:c hom guarda
axi'n estrem/es la pratica leja
e tots los senys/quasi fastig ne senten.
Tal es Amor/quel seu eſſer es noble
lo praticar/odios e terrible
car l'espirit/ne pren molt gran angoixa
e lo cors fam/y en fastig volant passa.

Tornada.

TORNADA.

CAmor Amor/qui vostr'amarg no t'ásta
no pora dir/lo dolç quey si mescla
yo be v puch dir/puix tinch esperiença
que de les arts/es la que mes profita.

Fin del Canto.lxxix.

DE AMOR CANTO. LXXX.

MAlament viu/qui delit pert de viure
ell es aquell/qui nostra vida caba
e la tristor/la destruu e meny scaba
dóchsí bē visch/per mort me puch escriure
Puix he perdat/a vos quim creu vida
per vos amar/del mon me contentaua
de Deu e gents/tot grat abandonaua
e vos haueu/ma'speranca'scarnida.

CLa gran dolor/ha ma força flaquida
que pietat/so forçat demi pendre
e quant en cor/fembril/me veig desçendre
vull me'sforçar/e ma força's perida.
Si com aquell/qui farma vicis dona
per vn gran temps/en habit aquell gira.
no ha poder/en contra'mor ne yra
qui al començ/son poder abandona.

O ij No es enmi

DE AMOR CANTO. LXXX.

Co no es en mi/de tolire mia persona
e d'apartar/del tot d'Amor mia pensa
dolor he ja/com nom trob en defensa
perço quem plau/la raho ne'sfellona.
En tal contrast/sol vida d'hom descreixer
mas no la vull/si Deu no la millora
ma voluntat/res tant no la ntrenyora
com si la veu/sens aquella mercixer.

Co yo sens Amor/bastaua vos coneixer
per ell tot sol/sens esser coneguda
tal voluntat/com la mia'sperduda
la vostra'mant/qui nol plau d'Amor peixer.
La vostr'Amor/d'altra'mor nos contenta
qui amà pech/altra'mor no li alta
fana raho/e passio malalta
han tot poder/per Amor dar enpenta.

CDolor d'Amor/nouament m'aturmenta
per ques llonch tēps/q dolors ja nom firen
e mos volers/amar ja no sofiren
nouell Amor/nom pens que james senta.
A mant a vos/he plagut mia natura
e contra vos/es que ami amasen
primors de por/no se que vs obligasen
ne remetes/los fets ala ventura.

En contra

DE AMOR CANTO. LXXX. 107.

¶ En contra'mor/vostre cos ha'rimadura
e pertostemps/ab la raho'sconfella,
sino amau/no es gran marauella
car poch Amor/no viu hon seny atura.
Si passions/d'Amor dins vos jutjafen
fossiu del seny/ qualseuol consellada
la voluntat/de dona enamorada
no troba frens/aquella refrenasen,

¶ Si amadors/poder sentir bastasen
les grans dolors/que'nfí d'Amor se prenen
sibe'n començ/molts grans delits ne vencen
yo so ben cert/que d'amar se duptasen.
Delit present/nos tra pensa falaga
que tol saber/de dolor venidora
saber sepot/mas no es sentidora
la carn no sent/lo mal que per temps paga.

¶ Quies malalt/de aquella dolça plaga
no sab la mort/qual se vcu manifesta
e de present/Amor lo delit presta
y al pensament/dolor vinent famaga.
Hom sab e sent/lo delit quens aporta
e la dolor/de luny anos menaça
ab vlls ricents/ lo delit nos abraça
e la dolor/calla detras la porta.

DE AMOR CANTO. LXXX.

Quant delit naix/la dolor jau mig morta
y en poch instant/aquesta met fa força
desig quies/pàssio dolent la's força
e por demal/venidor,la conforta.
Lo be ates/no munta'n suma tanta
com ans d'aquell/hauer la pensa ordena:
y el pes de Amor/nol soste fort cadena
de per si cau/o prop terra's decanta.

TORNADA.

O foll amor/sol vostre nom me'spanta
noy trob lo be/que'n temps passat trobava
e sent los mals/que d'abans ignoraua
plora mon vll/y ma boca no canta.

Fin del Canto. lxxx.

DE AMOR CANTO. LXXXI.

Fort dolor/yot prech que mi perdons
sino seguesch la tua voluntat
la que yo am/contra tu ha manat
dôchs fino muyr/nom despulls dls téus dós
Puis ami vull/en dues parts partir
e don a tu/l'enteniment per part
e lo meu cos/dela mort lo apart
a fort Amor/yo no puch contra dir.

La que yo

¶ La que yo am/nom consent lo morir
 donam a tu/llançat a ton voler
 e sab que tu/nom seras merçenér
 nom desenpars/fins la vida finir.
 En aquell punt/hajes compafsió
 d'aquella que/james de mi l'aurà
 com l'espírit/del cos exir volrrà
 oblidar mi/menbret de la qui so.

¶ En aquest mon/la mi anima r'do
 yls pensaments/quet sabras ocupar
 de res del cos/not vulles enpatchar
 car viure vol/e que digues que no.
 Del cos mezqui/no sies descontenta
 car tot es teu/fino lo mouiment
 e los gemechs/ no vaguen yo durment
 ta voluntat/mon somni la contenta.

¶ Puis per mos crits/merce demí fabsenta
 e Deu per vos/vol punir mos demérits,
 e los meus fats/contraten amos mérits
 liçenciants/dolor quim desatenta.
 Car vna es/ma vida e ma'sperança
 e donals mort/quils tol la companyia
 e vos dieu/queus plau la vida mia
 ells departits/la mort del mon me llança.

DE AMOR CANTO. LXXXVI.

¶ Creheu de ferm/que son ferma'cordança
que perda'l s vlls/si pert a vos de veure
e per null cas/llauger,no vullau creure
que lluny de vos/vi'dals do perfermança.
Quant pens que mort/me pot fer ser absent
de vos qui'm sou/pus chara que la vida
d'aquella fuig/a la qual ma veu crida
guanyat me te/lo primer mouiment.

¶ TORNADA .

¶ Lir entre carts/tant vos am purament
quem es dolor/com nom porcu amar
fino d'Amor/que solen praticar
los amadors/amant comunament,

¶ Fin del Canto. lxxxj.

DE AMOR CANTO. LXXXII.

P Vix me penit/senyal es cert que baste
pera saber/del horror quem vull torre
mas qui'm dara/ esforç contra lo dolrre?
pera jaquir/lo delit que yo taste?
Per ma raho/yo yengui'n conciexença
que'n fer amat/nom calia fer compte
mas ab Amor/yon he fet ja l'afronte
complidament/e vista la'speriexença.

La mi'Amor/vn altre asi non tira
lo dret d'Amor/en mi tot se regira.

¶ Puix altr'Amor/ per lamia no guanye
la qual es preu/ per hon Amor se guanya
per ser vençent/ no sabi altra manya
perdut es ja/tot quant per ell affanye.
Si com aquell/ qui viu ab medicina
e ve per temps/ que noli val al viure:
axi muir yo/ qu'Amor quim feya viure
altre voler/ per lo meu no inclina.

Puix no pot fer/ que amant amat sia
leixem en pau/ no trob la vida mia.

¶ Ell me's entrat/ per la part mia flaca
dant me'ntenent/ que amant amat fóra,
e james dell/ men plach altra penyóra
aquest es preu/ quel cor d'home no taca.
Desesperat/ del tot yo de aquesta
dexim d'amar/ pera temps perdurable
e so tornat/ mes que altre amable
d'aquell Amor/ que no'n clou la honesta.

E puix me vench/ sens altra companyada
nom pensi fos/ en mi tant efforçada.

Qual tan

DE AMOR CANTO. LXXXII.

¶ Qual tant cortes/qui de Amor excepte
cas leig o fort/puis que Amor lo mane?
qui es tan foll/que'n contr'Amor se vanc
dient yo so/qui leix e qui acepce?

Tot en axi/com l'animia infusa
raçional/sobre l'inrrahonable
fa tot son fet/fer via rahanble
tot quant fa l'hom/per lo seu decret vfa.

Tal es Amor/que si en hom se hança
tot quant te dell/torna en sa semblança.

¶ Qui es lo foll/donchs qui d'Amor no teme
si ha sentit/son poder no vençible
nos defen dell/fino l'hom insensible
no so aquell/car part ne presa'stremma.
E atrcuit/pensant hauer defensa,
en contr'Amor/lie tenguda cara
pensant hauer/de ma raho empara
yo nom pensi/ell bastas fer m'offensa.

Tal que volent/mi de Amor defendre
ell me pogues/la sua forçastendre.

O quant

DE AMOR CANTO.LXXXII. 110.

C O quant es poch/ per hon Amor se fica
e per aquell/en lloch dispot molt obra
per no sabuts/mijans, en nos fa obra
lo temps el lloch/ lo creix lo mortifica.
Amor sab mills/lo que a nos agrada
que nos mateixs/no bastam a conceixer
e quāt pensam/que nostra'mor deu creixer
en aquell punt/es des agraduada.

Quant nos pensam/quens leixa ell nos toca
y ab vn fil prim/se tira vna gran roca.

C Delits passats/dela que am m'acorden
contra mon grat/e les dolors m'obliden,
qui son aquells/qui dins lo meu cor criden
e par ami/que son vermes quem morden.
Co son desigs/contraris qui m turmenten
car vull delits/qui dolor me aporten
vull desamar/mas ells no mo comporten
a mon voler/los apetits difenten.

Pensar se pot/quanta raho contrasten
quells entre si/aplaure no s'abasten.

Com lo

DE AMOR CANTO. LXXXII.

C Com lo malalt/que la causa ignora
del açident/e no sab lo quel mata
vchenç tot si/que per dolor esclata
e semblant mal/no senti algun hora.
No cal dubtar/si roman en sospita
sil vench d'exces/lo mal o de natura
e si d'exçes/quin fon que tant procura
así mateix/tot lo passat reçita.

A xi d'Amor/yom dolch e no puch creure
que per tan poch/en tant me degues veure.

C No puch oir/della que am paraula
que senyal gran/ella en mí no faça
si bona es/gran delit me atraça
mala essent/la dolor es en taula.
No passa res/que della ymaginé
que nom escals/o que tot nom refrede
tots los mijans/de mi apart e vede
en hayrar/o amar si pens fine.

Cascu d'aquests/te causa en mí ques tinga
no se jutjar/en mi qual se retinga.

L'imagi

DE AMOR CANTO.LXXXII. III.

C L'imaginar/altre be nom esmenta
sino aquest/que sentit per aquesta
tem lo cor pres/molc poca part ne resta
per alojaí/yra quant se presenta.

Fent mudament/tant gran en ma persona
que'n suor vinch/quant yra'n mi comença
lla donchs Amor/no pot fer que la vença
ans son poder/del tot li abandona.

No passa molt/que llur poder s'ignalà
e venç Amor/entrant me sens escala.

C Nos pot be dir/Amor de home propi·
lo que yo sent/car per la carn es tota
d'açom delit/com no pas vna gota
en l'espirit/e si v fa com re propi.

Em delit mes/com no pot ser que dure
aquell desig/que fartaient aporta:
mas hom veu que/natura no comporta
que lo fruit vert/cayga sens que madure.

Lo meu voler/es obs que tal curs faça
e volrra Deu/que natura's desfaça.

E que ses

DE AMOR CANTO. LXXXII.

¶ E que fos l'hom/tant com sera lo segle
tostemps veura/en si coses nouelles,
prenint, jaquint/les noues per les velles
lo que son tort/vn temps, pui x li es regle.
Nouellament/cafos a nos auenen
per no ser tals/o per altra costuma
esperiment/cascun jorn se consuma
e los juhins/en molta error venen.

Fins ala mort/es mester hom se tema
perque Amor/en les carns tostemps crema.

TORNADA.

¶ Amor Amor/yo e pres ferma tema
que voste be/porta dolor estremia.

¶ Fin del canto. lxxxij.

DE AMOR CANTO. LXXXIII.

M Es voluntats/en gran part descordans
dona per vos/les he fetes concordes:
per vos han pau/solent esser discordes
per vos conech/l'error hon era abáns.
Per vos conech/tot lo delit de viure
mos pensaments/concordia ne concixen
ja de contrast/si com d'abans nos veixen
ans als amichs/de pau poden escriure.

Aymaginar

¶ Aymaginar/nom cal duy mes asire
 per aplegar/ma pensa molt confusa
 dela virtut/de fermetat molt vfa
 de dos affanys/del primer so deslliure.
 Per ençercar/nom cal treballs de pensa
 trobat es ja/tot obs dela mi arma
 e per guanyar/ses flaques mans fort arma
 e per auer/al cos de mals defensa.

¶ È si del cos/la fortuna dispensa
 que per son mal/màrma perda batalla:
 ja sab que fa/e ma lengua no calla
 viure'n lo mon/hauer en gran offensa.
 Mal consellat/mon cos volch pendre llança
 e ple de por / ab ses armes volch noure
 mas pres consell/que les tornas al foure
 prenint escut/armes d'ofindre llança.

¶ Nom ha iaquit/del tot ma esperança
 ab ella'nsemps /espirara ma vida,
 mas yo conech/la mi arma'nfortida
 que tot perill/sete'n molt gran bonança.
 Dolgas tot hom/com yo be no atençh
 nos dolga'lgu/de mon terrible mal
 null juidor/no feu encontre tal
 d'hon fos content/com yo vchenç lo rench.
 Si mos

DE AMOR CANTO. LXXXIII.

¶ Si mos mals fats/ab força'ltre no trench
mal hauirat/nom vulla' algu jutjar
si vagabunt/me veu lo mon anar
en tant segur/port, home james vench.
Mon desig es/en molta part complít
trobant mol mes/del que fuy desijos
si no atench/no pens algu que fos
ab tal dolor/sens molt major delit.

TORNADA .

¶ Lir entre carts/lo que de vos he dit
plàcia Deu/nom faça mentidor
y el que'sufert/essent vos amador
per mal esgaart/nom sia mal grayt.

¶ Fin del Canto. Ixxxiii.

DE AMOR CANTO.LXXXIII.

A ls fats coman/tot quant sera de mi:
puis so estolt/de ma electió
mon seny es mort/aqui Deu no perdó
puix al començ/del tot me derencli.
Ja no es temps/tenir frens al voler
malalta es/ma bona voluntat
e vaig en lloch/hon no vull ser portat
so descontent/dc tot quant yo puch fer.

Si com

¶ Si com al hom/no li basta poder
 paralitich/quant es en peus lleuat
 anar al lloch/hon vel esser anat
 ans cau o tort/va contra son mestre.
 Ne pren ami/que fas lo que nom plau
 e lo voler/de la raho's vençut
 e sil cemplach/mon delit es perduto
 e sens cor faç/tot quant de mi vejau.

¶ Si com als vents/es donada la Nau
 mentre's debat/als mariners vengut,
 lla donchs la Nau/son ca mi ha tengut
 per senyal tal/qual ans de contrast jau
 Ne pren ami/car mon enteniment
 ha gran debat/ab lo voler del cos
 determinar/llur debat clar no gos
 proejant lo temps/l'apetit vaig seguent.

¶ Pasá lo temps/que fuy d'Amor content
 si be tostems/senti ses grans dolors
 mescladament/del cos ab amargors
 creya Rey ser/vehent me dell seruent.
 Yo fuy content/de sos mals sens los bens
 per be quel mal/sens be no pot venir
 mas yo emprench/per ells mes que morir
 malament viu/qui en mal fer no te frens.

DE AMOR CANTO. LXXXIII.

¶ O tu Amor/qui ton poder me'stens
axi fort ment/que not puch resistir
hix fora mi/puis en plaher no gir
ma voluntat/a fer los manaments.
Vulles hauer/en contra mi c'igúll
leixal vasall/qui not vol per senyor
quin mouiment/venç aquesta dolor
fent me jaquir/ben fer del quem despúll.

¶ Aquest meu fet/bona si nol acúll
e lo present/es ple de gran tristor
aquesta ve/del dan auenidor
que de present/lo tinch dauant mon vll.
Yo soferre/si ab cor molt ardit
la que yo am/per mi passa lo mal
sens penedir/quis penit grat no val
lladonchs la mort/noin sera sens delit.

TORNADA.

¶ Lir entre carts/en goig viu lespirit
mentre no pens/lo que porieu fer:
tot acte's prop/della hon es poder
si al voler/gouerna l'apetit.

Fin del Canto. lxxxiii.

Per lo ca

DE AMOR, STRAMPS. LXXXV. 114

Perlo camí de mort he cercat vida
hon e trobat / moltes falses monjoyes
car si guiat/ per les falses ensenyes
so auengut/ aperillosa riba.

Si col maluat/quin paradis vol cabre
euers l'infern/ab cuytat pas camina
yaxi com çell/ qui de migjorn les terres
va ençercant/ per vent detremuntana.

Gran es mon dan/segons ma complaçença
segons lo ver/es poch lo meu damnatje
yo pert delit/hauent ab dolor liga
e tal com fonch/plach molt a ma natura.
En mi no puch/trobar als sino dolre
e de mon be/yol vull e nom alegre
lo perdre sent/car he perdot dolç habit
del be vinent/nom trob certa fiança.

CAxi com l'hom/ per molta fe que aja
leixa' b dolor/esta vida mesquina
perque no sent/los delits del altisme
esent aquests/ que'n esta vida leixa.
Ne pren ami/ quel delit d'Amor leixe
ab tal dolor/ que no se hon pot cabre
yab molta por/esper lo rahonable
perque no se/com lo sentre plaible.

P ij

Si com a

DE AMOR CANTO. LXXXV.

¶ Si com aquell/que ntrar vol en batalla
e trobas cor/ans que la esperimente
e quant se veu/esser prop del en contre
per gran pahor/fuig mostrant les espates.
Ne pren ami/que n contr'A mor me'sforçe
fins a venir/a ferne le'stret compte
e quant so prop/de aquell apartar me
com ja vençut/y o abandon mes armes.

¶ Dubtar nom cal/sim son fetes metzies
ab algun art/son preses mes potencies
per son voler/tot home del mon ama
y amar nom plau/e d'A mor son mes obres.
Per los cabells/ami semblá quem porten
a fer los fets/que A mor me comana
sim vull fugir/portar nom poden'l'scames
en tal contrast/la mia vida pena.

¶ Aquell dolç tast/que ab si l'acordant tast
no es en mi/mas dolor del discorde
qui no es amat/y amor d'altri cobeja
no sent gran mal/puis vn terme desija.
Yo so aquell/qui en res del mon nom ferme
yo am aqui/no mercix que yol ame
e d'altra part/veig obres encontrari
de vida y mort/he çertana paraula

A tot mcsqui

DE AMOR CANTO. LXXXV. 115

¶ A tot mesqui/vn gran be nol minua
ço es hauer/de mort vn poch de dubte
aquest gran be/yo no se hont casa
no trob raho/perque viure desige.

En contr' Amor/ay tant yo nom efforce
que don'oblit/en algun be seu fiste
ne'll mes baftant/si com d'abans complaure
yo so en l'estat/lo qual deu tot hom tembre.

¶ Font son mos vlls/d'aygua dolça y amargà
perque'n dolor/y ab delit aquells ploren
car vna es/la dolor delitable
l'altra'b aquell/poch ne molt nos companya
Com ne perque/faber aço compassa
no sia yo/lo dey dor o mestre
tan solament/aben sentir ho baste
vingal juhi/als qui mes d'Amor saben.

¶ Cascuna part/desim'dona crehença
tal que no se/raho que la desfaça
amor de si/gran raho m'ha donada
e si desam/nom sia dada culpa.

Ia los meus fets/raho d'home nols poita
als fats es dat/tot quant ami seguela
a res afer/ami es tolt l'arbitre
no tinch res franch/sino la sola pensa.

DE AMOR CANTO. LXXXV.

ETORNADA.

CO foll amor/les dolors costumades
venen per temps/que no donen congoixa
si axi no fos/ja no serien homens
e donchs perque/aquest vs en mistrenca?

C Fin del Canto. Ixxxv.

DE AMOR CANTO. LXXXVI.

SI ia cascuc/per ben hoir atent
e no y magin/que yol vulla decebre
car detot cert/per mi pora percebre
grans nouitats/e de nou sentimen.
Tals que no se/los mijans quils atraçen
mas solament/resta'n mi lo sentir
si col malalt/que fa dolor sab dir
no sab los mals/qui la mort li percaçen.

CAquells affanys/qucls amadors acaçen
e son comuns/e quasi manifestes
no son en mi/ne de semblants d'aquestes
nom fan pahor/ne sol mi no menaçen.
Dolors e tals/que'n amadors no venen
car yo peresch/com ja no puch amar
solament baſt/ami de mort airar
per mos defalts/que'n yra mi ençenen.

No se quins

DE AMOR CANTO.LXXXVI. 116

¶ No se quins son/los delits quem sostenen
com nom acuyt/metre lo mon apart
car de ayrar/james yo nom veig fart
pensant los bens/que'n esta pensa's prenen.
Morir me plau/car nom te prou lo viure
lo mills de mi/es com en res no pens
tant quant yo puch/de pensar me defens
consell nom cal/sim dech per foll escriure.

¶ Si col precis/qui no es de mort delliure
vchenent se prop/d'aquell seu jorn darrer:
no prega'Deu/li sia mercener
e fab que va/lia hon null se pot siure.
Ne pren ami/qui fuig ala merce
d'Amor enqui/se'nclou tot lo meu ésser
tant en vers ell/me so volgut irésser
per lo fallir/ qui es comes per me.

¶ Si com le hom pech/qui ha pensat dins se
del hom sabent/son bon saber atenyer:
e com viu si/que'n tant nos pot enpenyer
lo malacix/e si mateix d'hon ve.
Ne pren ami/no bastant ser ates
llay hon tostamps/he tengut mon cami
tot per defalt/que s'atrobac en mi
hayr Amor/e volgra ser no rres.

DE AMOR CANTO. LXXXVII.

TORNADA.

CLir entre carts/lo be qui me's defes
Amor lom feu/en primer desifar
e follament) de tant preu estimar
que no yimagin/que hauer se pogues.

Fin del Conto. lxxxvij.

DE AMOR CANTO. LXXXVII.

SI col malalt/quil nietje lo fa çert
que nos pot fer/que dela mort escap:

si de veri/no beu vn plein anap
e lo perill/noli esta cubert.

Ne pren ami/qui vull esperiment
molt perillos/e sens ell no puch viure
lo delitar/per mort se pot escriure
e tem l'assarg/ab la mort egualment,

Qui es aquell/estimant lo türment
e lo perill/en que mia arma'sta?
vehent se prop/d'hon èren que tost perdrà
çò per que son/venguda l'mon present?
En dupte'stich/la mia arma tremola
que no consenti/que mia ami mateix
e d'altra part/mort certa nom iaueix
yom desesper/dema sperança sola.

En lo meu

¶ En lo meu coll/ ja veig penjar la mola
 e lo gran fons/hon sere trabucat:
 si donch merce/no vol hauer tallat
 la corda fort/mas colteil no esmola .
 Merce deman/ab veu espahordida
 mostrant negar/al qui per mi es request
 vos no guardeu/que mostre pauruch gest
 mas pietat/sia en vos complida.

¶ Puix que per vos/pot esser be sentida
 la part de Amor/que yo no puch mostrar
 vullau vn poch/la pensa enpatchar
 en quin fil prin/penja la mia vida.
 Yo so aquell/qui del carcre l'han tret
 y ab torbat pas/va pendre cruel mort
 que no he pas/remey n'altre conort
 sino merce/del qui juhi ha fet.

¶ Tames d'Amor/fon vn cas tan estret
 com es aquest/del qual no puch fugir
 per hu so cert/de la vida finir
 l'altre's veri/pera'pagar ma fet.
 O vos qui sou/causa de mon perill
 e fins açi/no mercixeu gran culpa
 poca merce/de present vos encolpa
 si per defalt/d'aquella prench exill.

Tornada.

DE AMOR CANTO. LXXXVIII.

TORNADA.

CLir entre carts/no veu degun perill
fin amador/c fil veu punt nol tem:
tot cas es poch/essent lo pus estrem
la torre gran/li sembla gra de mill.

Fin del Canto.lxxxvij

DE AMOR CANTO. LXXXVIII.

AQuesta es/perdurable dolor
les que senti/foren totes atemps,
mas la present/deu viure ab mi ensembs
ben fa saber/quant pot en mi Amor.
Ab coxo peu/m'ha seguit y aturat
atesa es/la pena de mon mal
ferit me sent/d'una plaga mortal
y es lo remey/fer no res lo passat.

CGran mudament/no pot ser comportat
en poch de temps/sens alteracio,
qui pot saber/la dolor en que so
vincent ami/per auer molt amat.
Aquella d'hon/esperi tot mon be
tant quant delit/en mi pot abastar
per son defalt/men coue de llunyar
c pel cami/d'Amor,gran yram ye.

Tal mu

DE AMOR CANTO.LXXXVIII. 118.

¶ Tal mudament/com natural'soste ?
sens fer senyal/major del que,s en mi ?
aquella que/per ma vida tengui
en tre morir/e viure me dete.

Lo meu repos/treball es conuertit
e lo meu goig/es tristor sens remey
yo so catiu/com esser pensí Rey
tot alterat/me trob y esbalayt.

¶ Aquella carn/hon lo meu espírit
entrar volgue/primer que'n paradis
me sembla foch/del infernal abis
e moltes vcs/nom vull esser fugit.
Ans d'acostar/no sent lo mundament
mas fet l'acost /sent lo cami tan gran
que res no puch/dir,quant li so deuant
e pas dolor/dc aquest mal callament.

¶ Hon cabe'n mi/tan gran alterament ?
si por men prench/perque'sperançam vol ?
que es aço/que voluntat me tol ?
que'n be ne mal/no vs d'enteniment ?
O fals Amor/quil lloch vedat te plau
leixam vsar/ab quim mereix desdeny
per quel desig/teu,Amor me costreny
ço que amar/ami tant me desplau.

Perquel

DE AMOR CANTO. LXXXVIII.

¶ Per quel desig/meu, contra raho cáu
Amor ho vol/perque tant hi contrast
e mon desig/cebeja lo fer past
d'aquella carn/hon gran amargor jau.
O fals Amor/no poras pus cu mi
si no forçar/mon apetit escas:
mon espirit/per forçal jaquiras
no amara/ço que vols de persi.

¶ O fort dolor/no perdonez aqui
per culpa gran/me dona dol e plant
tu pietat/no vulles parlar tant
en la fauor/de qui tant mal merí.
Yo am mon dan/e mon be hauorresch
ço perque am/no es vist lo perque
del defamar/molt clarament ho se
e lo carrer/no vist,yo enseguesch.

¶ O Deu perque/am aqui auorresch
en tal contrast/com vida nom jaueix,
Amor no mor/e de ayrar nom leix
casigualment/entrells ami partesch.
Saber nos pot/qual dells abans morrá
muyra donchs yo/per llur debat finir
quant am me dolch/e mal pas mentrahir
lo pus cortes/doler mortal me fa.

Yo sola

DE AMOR CANTO.LXXXVIII. 119.

¶ Yo so malalt/hauen lo cos tot sa
cascun Amor/ab laltre's acordant
mon espirit/es lo dolorejant
ab l'orgue seu/desacordat esta.
Ell de per si/vol lo que deu voler
perdu l'honest/voler,no vol que am
e mon cos flach/pot hauer molt just clam
d'aquella qui/pietat vol hauer.

¶ En la dolor/d'Amor delit pot ser
si ab aquell/yra'n bolta nos met
car si ho fa/lauons dolor tramet
contra qui cau/tot lo seu gran poder.
E tant com pus/Amor es gran e bell
tant sa dolor/es major e pus fort
en lo cos sa/tota nfeccio es fort
y en lo malalt/no te'n ques prenga'nell.

¶ No dech morir/solament ab coltell
mon cos mig mort/deu ser vianda ls Cans
mon cor partit/entre Corbs e Milans,
mon espirit/tinga lo lloch d'aquell
qui volch trahir/befant lo fill de Deu.
aquest es lloch/a ell just e degut
puis ha trahit/a si,Deu nol ajut
e gran peccat/deu rebre pena greu.

Tornada

DE AMOR CANTO. LXXXVIII.

TORNADA.

¶ Amador fuy/tant com l'spirit meu
pensa gran seny/en dones e bondat
mas fino carn/noy trob,e so'nganat
a quatre peus/deu anar qui nom creu.

¶ Fin del Canto. lxxxviij.

DE AMOR CANTO. LXXXIX.

Xi com çell/quis parteix de sa terra
A ab cor tan ferm/que james y retorn,
deixant amichs/e fills plorant en torn
e cascù dells/as es faldes s'aferra.

Dient plorant/anar volem ab vos
o nons leixeui/trists,e a dolorits
ell es forçat/aquells hauer jaquits
qui pot saber/de aquest ses grans dolors?

¶ Yo men confes/a Deu e puix a vos
que yo so tal/com lo de qui he parlat
car tot delit/de mi es apartat
si que james/me veja delitos.

No solament/he lo delit perdut
ans en son lloch/entrada es dolor
car yom hayr/hauent perdut Amor
e jach del colp/que tostems he temut.

No menys

DE AMOR CANTO.LXXXIX. 120.

¶ No menys que mort/ami es auengut
nom pot fer pus/que fer perdre lo mon
e yo d'aquest/a tot hom ma part don
puix que no am/ne puch fer ben volgut.

Tot ço que veig/me porta en recort
lo mal present/e lo ques per venir:
lo negre prop/lo blanch fa mes lloir
vii poch delit/ma dolor fa pus fort.

¶ Yo no puch dir/senta dolor de mort
fa tinch lo cos/e malalt l'espírit,
d'un açident/que'n vida m'ha jaquit
en tal estat/que nom trob viu ne mort.
L'enteniment/nom delita'n saber
e res plahent/no vol ma voluntat:
yo visch alnon/e dell desesperat
si en altre pens/nom'scalfa molt l'esper.

¶ O mos amichs/vullau dòlor hauer
e pietat/del qui viu pert lo mon,
e majorment/si algun tant hi fon
car molts hi son/que'n res noy son mestre?
Altres hauents/d'aquell menys sentiment
que la Guineu/molt astut animal:
e d'altres molts/quel entendre nols val
fino en justar/aquell metal argent.

Tornada.

DE AMOR CANTO. XC.

TORNADA.

Co No se aquí/ endreç mon parlament
per que's llonch tēps/ que no parle ab Amor,
c e dona'l mon/no sent de ma tristor
axi mateix/yo non he sentiment.

DE AMOR CANTO. XC.

Cert es de mi/ que nomen cal fer compte
per fer contrast/ Amor qui tāt me força
yra yot prech/ quelo meu cor me'sforça
los meus affanys/ sol atu los recompte.
En vergonyit/ confes la mia colpa
com nom e'sforç/ contra'l desig orrible
quem ve d'Amor/ si bel trob molt terrible
semblant aquell/ quils sants Angels enuolpa.
Yo prench conort/ com per son colp tals jahe
infern es ple// dels qui Amor complahen.

Ctant com en mi/ es y fon soportable
de contrastar/ e vençre la batalla
yo he complit/ dins mi sentint baralla
tal que nom fon/ vn altre comparable.
Yo desig tant/ com lo cor me soporta
e per aqueſt/ desig, ami ahire
puix la que am/ ab grat e desgrat mire
torbat me sent/ costum paſſat nom porta.
Yo am em dolch/ conexent mi que ame
della'm delit/ e mes com la desame.

Los bens que y sent/en ella'mar me'npenyé
e los seus mals/per auorrir no basten:
e son tant grans/e tant ami contrasten
que moltes veus/al bens d'Amor estrenyen.
 No passa molt/que Amor los empara
 e fa qu'oblit/les perdo sa gran falta
 yra no mor/mas esta com malalta
 mentre Amor/te gran força encara.

Quant yra'smor/Amor demis'desterra
 romanch en pau/com entrells no liā guerra.

¶ De'speriment/no passe gran fretura
 yo se Amor/e yra com se auenen:
 dins l'amador/e de quant aquell penen
 de tal dolor/que no sòffir mesura.
 Si amat so/dolor sera ma vida
 si desamat/al risch sera mon viure
 mas tost sere/demal o be delliure
 breu sera'n mi/la batalla finida.

E ser amat/es dolor mentre visca
 mas lo desig/sens consell me arrisca.

Q   Quis lo foll

121 DE AMOR CANTO. XC.

¶ Qui es lo soll/ qui in contra mor se rgulle:
segurs son dell/ los morts y els no sentibles
mas no alguns/ qui son d'Amor pasibles
qui vol ser fort de la carn se despulle:
En mi he vist/ yn singular exemple
quant he pensat/ Amor del tot estorcre
contra mi vaig/ camí que no puch torcre
portant me'n part/ la qual si be cotemple.

No puch dar'pas/ plahent amon coratje
ab'cor y rat/ vaig faent mon damnatje.

¶ En temps passat/ senti dolor estrema
mas no es menys/ aquesta present fresca
aquesta's fel/ no toca res de bresca
e par ami/ ab mans lo cor me prema
No pot durar/ que nom leix, o quem mate
ella es fort/ perqu'ab delit nos'mescla:
hon lo delit/ e dolor fan sa mescla
e sser no pot/ que'l cor hon son esclate.

Perque amor plau/ que muyra o quem passe
esclatar viuillmes que si languiat llaſſe.

121 of 210

8

Semblant

CSemblat a'quell/qui la mort vol compedre
 e quant l'es la ny/abrahons la menaza
 vechent la prop/ell latem y la braça
 jurant que may/tal alsaig volira'n pendre.
 Ne pren ami/que'n contr'Amor mesforç,
 durant l'esforç/tant com marahobasta
 e pert se tost/car note ferre n'asta
 fugir/vull dell/si bast fer que nom forç.

Mas tot mon cors/per ell contra mi farma
 e poca part/rebellada delarma.

CPartir ho puch/del lloch hon la he vista
 donchs quant desig/be veure sa persona
 e tem de mort/si bon esguart nom dona
 e si me fa/dolor altra men trista.
 Car yimagin/que altre l'ha sentida
 la sua'mor/eson esguart benigno
 e yo he vista/quell bo e maligne
 plahent me son/e molt adolorida.

E tant com es/en ella yom delite
 pensant que tal/seu ab altre despite,
 liuvi

DE AMOR CANTO. XC.

¶ Plagues a Deu/que perdés yo la pensaua
per quem jaquis/aquesta gran congoxa
en peyor vinch/apres quellam'afloxa
puix quant y torn/yo reb mejor offensa.
Car nos pot fer/algun delit nom membre
e per aquell/mies dolor me turmenta
dauant la tinch/csemblam que la fenta
no se la nyt/o lo jorn quel deix tembre.

Yo tuy amat/e no tant com pensaua
sens retener/mon voler bandonaua.

¶ Tots los senyals/que'l amador acaben
yo trob en mi/que no fall hu que sia
per ella vinch/in tristor y alegría
tots los meus senys/forans,e dins ho saben.
Car no veyg res/sino es la quem alte
no desig toch/de ningun'altra dona
alguna veu/nom par que sia bona
son cor no bell/eyo no men desalte.

Y imaginant/car noy se pus en ella
ses parts per tot/am, en gran marauella.

No sola

¶ No solament/la pens hauer perduda
 e per aço/dolor mortal m'agreuja,
 mas e sabut/que Amor nom alleuja
 de tot son pes/mas la maneram'muda.
 E per que yo/en los deserts habite
 han fet faber/que amat no puch esser
 e volgra yo/primer lo meu desesser
 que si d'Amor/yo amant nom delite

Nom plau amar/e menys que ami amen
 mas si yo am/muyren los quiñ desamen.

¶ Yo cregui ferm/que sentir no poguera
 en mi Amor/ne'n la persona'mada
 ne per la carn/l'agues tant desijada
 no yimaginant/que'n ser amat venguera.
 Hun gest mostrant/dona sicta honesta
 e sentiment/practicant d'Amor aste
 sens reçelar/ha fet en mi fals tracte
 prenint mel cor/e part algunam'resta.

La que roman/te ocupada yra
 e quant se mou/tot quant lo a sim'tira.

Q iii   Lo gest

DE AMOR CANTO.XC.I

¶ Lo gest dels vells de aquells la forma
set han en mi passio molt estranya:
per l'apetit que tot per carn se guanya
ab altres molt que d'opinions se formava.
E d'aquest es lo tot della subiecte
no sols lo cos mas tota en temps presa
en aco es ma voluntat atesa
molt tardament no volent tal effecte.

No vull amar te mon apetit ama
sobre neu veig marauellosa flama.

¶ Axi com es ci nos la nima fota
en tot lo cors etota'n cascun membre
tallant algu no tal per aco tembre
que per aquells ella romanga tota.
La mi Amor te lo tot de aquesta
e sil veig res que per desalt m'altre
no sent en dni que d'Amor despodere
en lo seu tot la mia tota resta.

Si com l'amor yn punt no sen altera
si hom ne trahi vna gran albusora:

Yo vull

CYo vull Amor/ab condicions tales
que segons ell/grans contraris empliquen:
ell es tot mal/e mes los quil pratiquen
tots son eguals/en llurs calitats males.
Son ferm estat/si el saber nos leixa
aqueell instant/nos ja queix be concixer
tois temps esta/en lo minuar o creixer
sent ho aqueell/qui molt ab ell se feixa

Axi com so/compost de molts contraris
ma voluntat/e l'apetit son varis.

TORNADA.

CAmor Amor/los vostres letouaris
son molt amarchs/y a sanitat contraris.

DE AMOR CANTO.XCI.

MAlcyt lo jorn/que mi fui donada vida
puix tant so vist/en mos volers cōtrari
yo so aqueell/que pensament he vari
e voluntat/de tot desahunida.
Ab desgrat am/e auorresch ensemble
mos senys eni misconeche esser discordes:
llull e lo toch/d'abans foren copcordes
si pens que so/al que fui punt no sembla.

Auorment/ab Amor en mi foren
mas ab desalt/ens temps en mi llauoren.

Qui pot

DE AMOR CANTO. XCI.

CQui pot amar/dona de quis desalte?
mas be pot ser/que d'yr a ple molt àme,
mas que scra/ quem refret e quem fláme
e fastig port/e que n'semps hom sen alte?
Tant es l'escalf/que pel gest me'namora
que no sent res/del fret quel toch me porta
ans tot es foch/quant lapensam reporta
l'imaginar/l'amarch/dolç asabora,

Si com la mar/los rius l'auorrexen
que sa'margor/llur dulçor conuertexen.

CSens mon voler/yo non parteixch la pësa
per vn desig/que hom par Amor sia,
car no cobreig/la sua'mor fos mia
ans ve atemps/ quem plau me fes offensa.
Car per sa'mor/la mia sen obliga
y ami no plau/de tal preu ser li paga
no vull son be/e tinch ne al cor plaga
de leig fet nou/e de legea'ntiga.

Eve que dich/ quem plau que la uorresca
mas no pot ser/que n tal pensa fenesca.

Quant y

¶ Quant y magin/d'aquest Amor la causa
 no la perçeb/e menys hon te son siti,
 crech que desam/e quant ne pens fer quiti
 mon pensament/vn gran delit se causa.
 E no se com/en tant e tal se stenga
 e trob raho/per desgrat e per yra
 quant desgrat sent/Amor tost asim'tira
 o al menys fa/que lesio non prenga.

En horam've/que son leig me's belleca
 mas per tost temps/de sos fets he ferea.

¶ Grat e desgrat/ensembs en mis'justaren
 en algun temps/amant alguna dona:
 car yo volgui/la maluada fer bona
 mas tots los grats/de la carn setrobaren.
 De present veig/côtrasts que'n mis desperté
 car de per si/lo toch el ull desamen
 e per lo gest/de gran desig s'inflamen
 aquest esguart/fa, que'n amar s'acerten.

Ll'ull de per sisenté/el toch llur bo noy senté
 per los senys dins/llurs delits se asenten.

LG toch

DE AMOR CANTO. XCII.

C L'otoch per si/molt no si adelita
quant pren delit/l'imaginar lo y porta
pel gest que tal/pensament me reporta
que tot ini'n semps/per ella totam çita.
En amagat/Amor en mi fa obra
no trob raho/perque tant la cobeje
e lo que veig/no basta que pledeje
tal heretat/dela bossa tan pobra.

Algun temps son/amar çò que desalta
no ala carn/mas per fer Amor falta.

C Axi com es/torbat algun bon metje
com del malalt/lo mal no pot conexer
el veu bon pols/e sa vida descreixer
ab bon çerucli/cor,ventrell,melsa,fetje.
Dels vuyt senyals/mortals,qu'Y poeras posa
non veu algu/e sa vida s'abreuja
axi men pren/quc Amor en mi alleuja
e no se hon/ quem degués fer tal nosa.

Puix que no vull/amar ni amat esser
com es en mi/d'Amor,lo seu esser?

Com lo

¶ Com lo malalt/que sobre si vol veure
 com lis deuench/son açident de febre
 diu que menjant/carn de Bou o de Lcbre
 o per fredor/o per mala ygua beure.
 E no veu res/que per l'acident baste
 si quel coue/en gran sospita caire
 axi niemprén que no puch juhi traire
 quin delit es/lo que d'Amor yo taste.

No es en carn/sol'e la carn m'inclina
 entra per vll/en lo tot della fina.

¶ Axi com es/bella vna persona
 tota ensemps/e no en parts jutjada
 e nos veu be/per que's tal estimada
 puix no ha res/tal qual natura dona.
 En als esta/quel cors li accompanya
 ço es lo gest/que nta cas llull engana
 Amor pel gest/cor leig amar me:mana
 tant que'n mi veig/esperiència estranya.

Sil pens en parts/la pensa della parte
 e quant la veig/o toch,fens alt nomi farte.

Quant

DE AMOR CANTO. XCII.

Quant yom acort/de res que'nyram'torne
si poca es/lo meu desig se'sforca,
e si es gran/la yra'n mi pren força :
que no ymagin/que'n amar yo retorne.
Dubtem que am/puix son be no desige
ans ve a temps/que sa mort nom es crua
no prench delit/en res del Amor sua
em plaura be/que della yom fastige.

Ab tot aço/mon delit es en ella
prenent la'nparts/per lo tot de aquella.

TORNADA.

Amor Amor/yom done marauella
de vostres fets/si degus'maraueilla.

Fin del canto.xci.

DE AMOR CANTO.XCII.

Mon bon senyor/puix q̄ parlar en prosa
nom val ab vos/per hauer un falco:
en rims ho dich/sens por quem digau no
hoc sera'l test/mas dubtem dela glofa.
Mas com sera/quel costum vostre'smút;
puix feu començ/en vos naturalment
e vos apres/lo complis moralmente
perfectionant/sa noble abtitut.

Tots los

¶ Tots los delits/del cors he ja perdut
 e no atench/los propis d'espirit:
 e no sent molt/del anima'l delit
 se mas no sent/del de moral virtut.
 Tot mon delit/resta sols en caçar
 perque vs suplich/deis homens vos millor
 que d'un grifant/me siau donador
 tal que a vos/cescay ga lo donar.

¶ Si per ma sort/no puch tant acabar
 complaure vull/a ma complexio,
 e fer me tort/que m' luny tant de raho
 que foll Amor/y o torn'e praticar.
 Mas no vull ser/oçios animal
 no vulla Deu/que'stiga fret o moll
 mes am amar/en part hon rompa el coll
 que star segur/menys de fer be,o mal.

¶ Amor me son/tost temps descominal:
 per yo amar/per bon desig e bell,
 dona del inon/no vol cor ni çeruell
 hon sera hon/la que nostroba tal?
 Deça lo Far/y o no la trobare
 en Napolis es/si be sera cercat
 d'un sant mercix/proposit reuocat
 e d'un gran Rey/sa catiuada fe.

Aquesta

DE AMOR CANTO. XCIL.

¶ Aquesta es l'exemple de tot be solito. T p
qui sera donch si que la paga stimar? oton
vii Rey valent se ja que ix rationat a mol on
mas dona tal en marauella ve. on ssa et
Vn Fenix hom dona semblant requer. ro. T
e Deu permet que Amor aqueles juny.
e mostras clar portant aquell de lluny h exp
per fer vnir dos cors en un voler. ex noup lat

¶ O quant son pochs qui d'Amor han saber
e quasi tots d'aquell han sentiment,
d'un grós desig que han naturalment.
los animals qui fan menys saber fer. h exp
Mas qui sabra destamor discernir uon aciv
com te vunits contraris apetits. qm. U slluv on
e lo finit volent los infinitis nocius m ssa
ço que no pot natura consentir. qm. 2119

¶ La carn vol carn no si pot contradir.
son apetit en l'hom pren molta part.
fino es vnit ab l'arma tost es fart en los angles
dells dos vunits sent hom un terç exir.
Aquell qui sent desperit pura'mor.
per Angel pot anar entre les gentz:
qui d'arma y cosjunts ateny sentiments
com perfet hom sent tota la sabor.

astoupa

No sent

¶ No sent delit/ans de hauer dolor
qui totalment/aina de part del cos,
hom famolent/no esta en repos
menjant pert fam/c prop de fart tristor.
Si passauant/mes que del mestre ha
en fastig ve/perque y recau exces
de semblant cas/l'amador no's desfes
entre desig/e fastig son be va.

¶ D'Amor honest/hom no carregará
tant que d'aquest senta l'estrem d'exces
massa o pochi/contrari no li es
doloros desig/fastig ne zel sentra.
Tot lor cues/porta lo cos amant
fastig reb tost/e gran desig li nou
l'Amor que'n temps/met cos e arma'n jou
hix d'un poder/de tots participant.

TORNADA.

¶ Si per grosser/so vist escur parlant
o per sentir/d'Amor algun secret
per demostrar/com ue perque v lie fet
sim es manat/y o passare nadant.

SEGVIDA.

¶ Dona que vos/aneu souint dauant
satiffacent/vostres senys e raho
yo la suplich/que vs suplich del falco
e si v fara/jam veig ab ell caçant.

DE AMOR CANTO. XCIII.

Tot entenent/amador,mí entenga
puix mó parlar/d'amor may nos'aparta
el amador/que'n apetit se farta
lo meu parlar/no pens que be comprengà
Tres Amors son/per hou amadors amen
l'hu es honest/el altre delitable
del terç me call/que's lo profit amable
per qucls amats/llurs amants no reamen.

Los dos vunits/en nos se poden pendre
si llurs dos fochs/han lloch en nos d'ençédre

CAquests volers/allurs esguarts segueixen
seguint cascú/sa propia natura
lo cos qui es/corrupta criatura
los apetits/corruptes l'abelleixen.
L'arma qui es/per tostems duradora
bens e virtuts/ab llau ger peu encalça
l'Amor del cos/en son delit se'nbalça
mas no trobant/son propi se'nrenyora.

L'arma y el cos/cascun l'altre delita
esperiment/als pechs trau de sospita.

Tot entenenc

CTal voler naix/en part per ignorança
e compost es/de nostres dos natures
e fa quel hom/ab tots enginys e cures
vol e no ha/la fi desa esperança.

Perquell no es/bastant l'arma complaure
e menys lo cos/car mes del obs li dona
pujal en alt/e natural' affona
fa que acort/james pot en l'hom caure.

Tot quant es d'hom/vol si per sa natura
y aquest voler/res rel mon nol'atura.

CLo seu ver nom/delitable's nomena
e desreglat /pren,quant l'es agradable
aquest fa l'hom/falsament ser amable
volent aço/que'n fer content nol mena.
Car no vol res/que tot l'home contente
per ço en ell/l'amador no reposa
e tant aquest/a la raho fa nosa
com als volers/plahent ment li's presente.

Car si vol hom/res que mesclat hairé
tot se fara/que'n hairar segire.

R

D'aquest

DE AMOR CANTO. XCIII.

C D'aquest voler/los trobadors escriuen
e per aquest/dolor mortal los toca
la racional/part:del arma nols broca
del sensual/los seus apetits biuen.
Esser be pot/quel hom simplement ame
d'arma sens cos/e per lo cos sens arma
amant virtut/hom de tal Amor farma
y el cos es cert/que d'un brut voler brame.

Aquests mesclats/vn drap de mescla tixen
que nos veu be/les colors que dels ixen.

C Cascu d'aquests/sanatura obliada
e tant com pot/fa que l'altra obexca,
no pas en tant/que tot de sis partexca
en part nos mor/mas es cosa dormida.
E quant cascuc/son apetit treballa
se mostren clár/marauellosos actes
fahent acort/ab amigables pautes
y en semblant cas/deuria fer barralla.

Car l'arma vol/ço que raho ordena
y el cos mesqui/mor e no sent la pena.

Honpa Cl.

Tot amador

CTot amador/delit no pot a tenyer
fins que lo cors/y el arma se acorden.
car suls volers/entre aquests se morden
aquest Amor/nos pot amolt enpenyer.
En contra'l cors/en sos actes se mostra
destrohint quant/natura li otorga
y al arma fa/beure, amargant porga
en tot no plau/a la natura nostra,

L'arma per si/contentament no tasta
si fa lo cors/mas poch e tost se guasta.

CLa'rma per si/en tal voler ne's mescla
car no es en res/ne pot ser son obiecte,
ni'l cors es pus/que d'un brut son efecte
dels dos vunits/componen esta mescla.
Car l'home vol/la voluntat guanyada
seny y saber/dela dona que ama
ama'l amat/e tol l'honor e fama
y en fets del cors/l'arma es delitada.

Lo cors james/si canfa be nos farta
e tant com pot/tot l'infinit aparta.

R ij   Les volun

DE AMOR CANTO. XCIII.

Les voluntats/se mostren per les obres
d'hon se veu clar/com la nostre arma es baxa
el nostre cos/en alt nunta sa raxa
per que'n delit/ell, el arina son pobres.
Per lo delit/del cos l'arma se inclina
leixant lo seu/de sa natura's lunya
lo cors en alt/adelitar met punya
no concix be/sa natura mesquina.

La carn volar/vol, el'arma fa terra
perque algu/si toca nos'afferra.

Les voluntats/que de virtut no toquen
han mouiment/en semblant de marça
en lo començ/metrien gran feréa
al qui s'abre/com pujen es derroquen.
De tres cordels/A mor deu fer sa corda
car hu romp tost/el altre molt no dura
o trench, o fluix/l'un, l'altre mort procura
si'l terç no y es/la corda se descorda

Aquest es ferm/e fa quels altres tingu'en
e fer nols fa/mas te que'n baix no vingu'en,
Nos pot

CNos pot be dir/com arma y cos pratiquen
aquest voler/com plahen o desplahen
hu sent content/los poders d'altre cahen
e agreujat/les forces multipliquen.

Car moltes veus/del cors l'apetit cessà
si que's mestre/quel arma/quel reforç
e altra veu/es obs quel cos se'sforç
per mitigar/l'arma quis veu opressa.

Tots de per si/han obs que fam los toque
o quel desig/del hu al altre broque.

CSil apetit/rahonable sagreua
del cobejos/seguir no's marauella
car tant com pot/per delit aparella
quel arma'l cors/en mal hostal alleua.
Al infinit/no per si lo cos guarda
l'arma persi/de tot exces le'nuja
junts acordants/en delit cascua puja
tant com saber/l'errada,l'arma tarda.

Aços deue/com volers del cos fluxen
lla donchs los tels/desos vils desengruxen.

R ij Nos p

DE AMOR CANTO. XCIII.

¶ Larma y lo cos/cascu en l'altre's delita,
delits dolors/entrells los se parteixen
les passions/del hu en l'altre's pareixen
esperiment/als pechs trau de fospita.
Mas algu dells/no es tan soporitable
que totalment/per l'altre fauerreixca
fastig,oblit/fan que Amor dells parteixca
al meinys no es/per egual temps durable.

En los molt mes/per part del cos espira
e moltes veus/per oblit o per yra.

¶ Per nostres vlls/lo cor d'Amor se'n flama
toch desijant/d'hon voler creix o fina
temprat esper/la voluntat afina
e perdut ell/Amor de mort se clama
Son fill e net/son desig y esperança
enols ve lluny/pahor quils fa gran brega
tals passions/amador no les nega
aquest Amor/cau en esta balança.

Cascu d'aquests/al altre vençre tenta
e s'hi compleix/Amor e si destenta.

Per nost

¶ Per nostres senys/ Amor d'arma començá
 mas vol per si/virtuts e sauiesa,
 aquest Amor/ per sol entendre's presa
 amant lo be/del qual ha conexença.
 Es feta gran/ segons les parts se acorden
 multiplicant/ los bens d'hon ella's forma
 del be honest/aquest Amor pren forma
 e los volers/ quen s'arten no discorden.

Loqui l'ateny/en fer content facosta
 por no acull/ne'sperança de costa.

Quals sō aquells/ que Amor honest los forçé
 amar per si/virtuts en vna dona?
 yo so ben cert/ que tots la volen bona
 perquel delit/del hom durar se's forçé.
 Non se algu/ que separat lo senta
 menys de saber/sentir díns ell's fa obra
 d'hon l'altra'mor/nom de ferma lin sobra
 de fastig reb/o de oblit enpenta.

Aquest Amor/cs'philosofal pedra
 quella hon eau/ço que rres no val medra.

R iiiij Aquell

DE AMOR CANTO. XCIII.

CA quell Amor/hon Venus ha sa regna
tota sa part/a nostra carn se's guarda
a molts plahers/e dolors,no es tarda
en cor honest/moltes vegades regna.

Torba lo seny/subtilitats enfosca
e sa dolor/dormint hom ella vetla,
sola cos vol/e prestament la çela
quin es plagat/la raho te molt fosca.

Perque no pot/honestamor perçébre
de ardiment/no pot sentir la Llebre,

CLos apetits/sensuals l'rima lligu'en
sol tots aquells/qui del tot Venus tira
molt foscament/lur enteniment mira
per los vlls çechs/qui l'espirit abriguen.
Los escolans/de qui Venus es mestre
lo contemplar/jaquezen prenints l'acte
voler no cast/excutar seu paete
domia cors braus/domestic fal campestre.

Fahent sentir/passio molt estrema
jau en dur llit/vn hom de vida sema.

Houper

L'amor

CL'amor quins ve/tota de part del arma
en les virtuts/y en l'ntendre se'ndreça
aqueſt voler/simple, Deu lo adreça
e pot fer tant/que tots altres desarma.
Pero en mi/trobant lloch tots cay gueren
mogut cascu/per la sua semblança
dos colps senti/donals cascu fa llança
actes cascu/dins en mi cometeren.

Hu dona llumi/persi, l'altre tenebra
e tots justats/delit, salut, e febra.

CDeu l'esp̄irit/de gran fauor abasta
en sos delits/passions nol congoxen
al cos mesqui/sens fastig nol affoxen
ne pot sentir/lo be si mal no taſta.
Tant com lo cos/sa passio gran leixa
del esp̄irit/es la presso pus ampla
e ses virtuts/e potençes exempla
si que no veu/tras paret mas per reixa.

Segur Amor/en interes nos cauſa
e la del cos/en curt plaher se cauſa,

Ya nom

DE AMOR CANTO. XCIII.

¶ Ya nom defens/que amor mi no tente
d'aquell voler/que nostra carn abraça
dues Amors/natura'mi atraça
per dues parts/mi vendra quem contente.
A xi com l'hom/pot mes gloria atenyer
quant nostra carn/ab l'arma sera junta
Amor amit/en delitos grau munta
quant dos lligams/arma y cos han estranyer

Car moltes veus/hu per l'altre's presona
e no es tant fort/l'Amor de la persona.

¶ Quant al meu cos/ A mor lo desempara
per que'l poder/de aquell ve a son terme
e pur Amor/l'esperit meu conferme
en aquell punt/resta ma raho clara.
Tan gran delit/yo sent en aquell'hora
que los delits/del cos enfastig tornen
y quant del cos/forçes ami retornen
en lo començ/lo meu esperit plora.

E si del tot/mon cos enforça torna
en son delit/mon espirit sojorna.

Aquell vo

CAquell voler/aque ma car s'inclina
complimēt sent/dels bens que Venus lliura
el altr'Amor/que de viçí deslliura
no troba lloch/merexent sa'mor fina.
Per est Amor/solament desig viure
l'contentiment/d'altres bens no s'alegra
hon sera donchs/vn Amor tan entegra?
que'n ella hauer/de mals sia delliure?

A mant ami/per consemblant manera
lo meu delit/cau en aquesta'spera.

CMon espirit/contemplant se contenta
e dintre si/vna persona forja
della no pens/braços, mans, ne gorja
car tot semblant/altre semblant presenta.
Solament vull/della tan clara pensa
que'n res de mi/nol fos cosa secreta
abta y sabent/e d'Amor fos estraeta
lo contra fer/prengues en gran ofensa.

De són voler/volgues esser celosa
e que permi/vers mort fos anímosa.

Mas perque

DE AMOR CANTO. XCIII.

C Mas perque Deu/l'arma de carn abriga
los fats volents/contramor no sen solta
e per null temps/raho nol'an atolta
ans tot contrast/ha per cosa'nemiga,
Tant es ma carn/al delit inclinada
dona no veig/ quem alt que no sospire
en poschir/sens si aquella mire
puix voluntat/hi sia refermada.

E ma rraho/degrat yo la perdria
sim fa esment/que Amor perdre poria.

C Si com aquell/dela pensa tan vana
que'n aquest mon/lo be sobiran cerca
y ab gran enginy/en grans delits fa cerca
e veu molts mals/en gloria mundana.
Ne pren ami/que Amor deifique
si que d'aquell/contentament vull traure
si que no pot/lo quel deman bestraure
no troba lloch/hon sa'nfluènça fique.

Lloch es no ferm/hon mon desig reposa
desamparar/ma'sperança nom gofa.

No conech

No conech hom/qui sens amar persona
 conege'mor/e per Deu lo confesce,
 yo so aquell/qui per ningun temps çese
 d'imaginar/en ell qui res nom dona.
 Desig me fa/en la'speranca jaure
 dormint tant fort/que raho nom desperta
 a sats ami/es causa descuberta
 que pur Amor/no pot en dona caure.

Mon delit es/vida contemplatiua
 e romanç trist/deuallant en la'etiua.

Lladonchs lo foch / d'Amor be nos'amaga
 e los meus vlls/publich lo manifesten
 e les dolors/mes sanchs al cor arresten
 acorrent lla/hon es donada plaga.
 Los meus desigs/depunt en punt cambie
 e la dolor/no es en vn lloch certa
 ma cara es/de sa color incerta
 çerch llochs secrets/e los publichs desuic.

Llanç men lo llit/dolor mengita fora
 cuyt esclatar/mentre mon vll no plora.

Mos mem

DE AMOR CANTO. XCIII.

Mos mēbres flachs/soptos mouimēt muden
lo cap al coll/es carrega sexuga
la gran calor/dintre mes uenes juga
perills vinents/amon sentit recuden.
Pert lo recort/deles coses pasades
e lo meu ccs/se vist sola vergonya
la cura gran/d'Amor tots fets m'alonya
e no se'sten/sino en coses pensades.

L'executay/lo meu desig l'efforça
e no se que/venç aquesta gran força.

Axi com l'or/sobre paper se posa
se gons sera/la bona o mala sisà
tal semblant cas/mon sentiment diuísà
d'aquest Amor/segons en qui reposa.
Si com al foch/tots humits li contrasten
e los sechs llochs/fa força obceksen
axi d'Amor/fes influències vexen
a tots aquells/hon sos podres abasten.

Tant fa com pot/en la persona'mable
e ha tant lloch/en nos com lo diable.

En Pa

En l'a petit/que nostra carn desija
 feneix delit/si compliment li basta
 mas los delits/quel arma sola tasta
 son duradors/car james la fastija .
 E si com l'hom/qui la mort lo encorre
 l'arma dell viu/ques d'infinít exida
 e l'altra part/en ló mon es delida
 car lo finit/en tal cas nol acorre.

Axi lo cos/fa mortal Amor esser
 el espitit/per tostcamps lo fa esser,

Los mèbres flachs/soptos mouiment mudé
 lo cap al coll/es carrega fexuga
 la gran calor/dintre mes venes juga
 perills vinents / en contra mi s'ajuden.
 Per lo recort/deles coses pasades
 lo meu cos/me vist sola vergonya
 la cura gran/d'Amor tots fets m'alonya
 e no sesten/sino'n coses pensades.

L'executar/lo meu desig les força
 e no se que/venç aquella gran força.

Si com

DE AMOR CANTO. XCIII.

¶ Si com l'arnes/d'açer, a colp sen grúna
e lo de ferr/vn petit colp lo passa
quant son vnits/res no destru llur massa
d'aquests mesclats/surt gran virtut en vna,
A xi Amer/subtil de infinit tempre
la finitat/de la del cos abiua,
en cert cas mor/nostra'mor sensitiua
el espirit/moltes veus se destempre.

Amen ensembs /cascu per si no ame
perque tot l'hom/nos trob que'n res desame

¶ Los homens llechs/qui per a mar se'nçenç
en fets diuins/ab infusa sciencia
diuinal es/llur gran intelligencia
e sos costums/a creure tots amenen.
D'onchs si d'Amor/algun parlar me'scapa
que la raho/nol lloe ni aproue
no sia'lçu/que los nius dits reproue
dels grans secrets/qu'Amor cobre ab sa capa

De tots aquells/puc li ser Apocalypsi
yo defallint/Amor fara eclipsi.

Lo mon

Lo mon finit/lo Sol e Luna y Signes
 no correran/per lo Cel ne Planetes
 per obs d'aquell/los ha Deu fet e fetes
 y el defallint/çessen llurs fetes insignes
 Tot en axi/si d'aquest mon traspassé
 aquell poder/qu'en amar nos inclina
 caura del cel/car pus hom nos'afina
 en be amar/ans veig cascu ques llase.

Si Amor veu/que'rrant sens profit vaja
 en vergonyit/yo crech deson lloch caja.

Fin del Canto. xciiij.

DE AMOR CANTO. XCIII.

MEntre de amor/senti sa passio
 dell no hagi/algun conegment
 quant he perdit/d'aquell lo sentiment
 yo bast a sats/donar dell gran raho.
 Per son esguat/he vist sa calitat
 e com de honest/te poch e profitos
 e com esta/nl'apetit cobejos
 e delitos/com sen ampra forçat.

DE AMOR CANTO.XCIII.

¶ Qui de Amor/delitable's tocat
y en son voler/esperança no sent
e son delit/es tot en lo present
del cobejos/es vist apassionat.

Mas qui dolor/com no's amat sofir
yab gran desig/altra'mor vol hauer
en lo yros/es fundat son voler
e sper, e plor/lo fan pus fort sentir.

¶ Si com lo cos/be format se pot dir
quant egualment/los membres ha formats,
tal es Amor/quant ses tres calitats
en aetres tres/hom veu aquell'exir.

Car hom veu clar/Papetit corporal
e del compost/d'hon pren forma l'honest
dels quals es l'hom/si be ama conquest
sens tots aquests/eguals, Amor pochi val.

¶ Aquest Amor/no es angelical
ans mes al cors/que al arm'ha son esguart
diu se d'aquell/del qual pren major part
sa força'sgran/com toca'ngeneral.

Lo qui Amor/per tres parts ha sentit
toca de tot/de Angel,e d'hom,e brut,
segons de qual/tal nom ha merescut
e si de tots/de tants es reuestit.

¶ Primerament/lo cos li es subdit
e per ell es/l'anima en tal voler,
si en fastig ve/lo cos pert son poder
axi mateix/pert d'Amor l'espirit.

Moltes veus es/quel hom conci^x be clar
qual mes hi fa/l'anima o lo cos
e mes del temps/hom no sab en ques pos
qual del compost/lo mou en mes amar.

¶ A l'spirit/ses guarda lo durar
e lo conienç/al cors el desig gran,
a companyats/tots llurs actes estan
en duraçio/y en l'acte d'amar.

Tal com es l'hom/de tal Amor es pres
e segons hon/la sua'mor ha esguart
hoc e per temps/ha fam e tost es fart
seguint lo for/del Amor quil a enpes.

¶ Axí com es/l'amant per interes
a son amich/dcl qual gran be li ve,
ell ama'quell/e mes son propi be
no veu son foch/per dos parts ser ençes.
Axí son dos/ esguarts:d'aquest Amor
e nos veu be/que sia sino hu
començal cos/e puix se fa comu
per dos esguarts/e per hu contedor.

DE AMOR CANTO. XCIII.

¶ Quin estament/es de aquell amador
no desfiant/res d'acte deshonest,
e ja molt menys/d'aquell qui es honest
e sia ençes/d'amorosa calor.

Per vn voler/anant entre aquests dos
confus a temps/e puix determinat
per gran desig/mortal de ser amat
e puix per gran/desig luxuriós.

¶ D'Amor no sab/quis cuya fer ginyós
e menys sabent/tots los tinch en vn grau
lo rey se fa/de la seruenta'sclau
e della vol/l'honest y el delitos.

En Amor veig/dues dificultats
vna en saber/qui es,d'hon ve,que fa,
altra'n exir/del qui'n ses mans esta
e quant e com/fa contents sos priuats.

TORNADA.

¶ A deu a Deu/sien acomanats
mos pensaments/qui im han donat delit
ells son aquells/mas l'esguart es fallit
e ia en mi/yols trobe alterats.

FIN DE LOS CANTOS DE AMOR.

SIGVENSE LAS COPLAS Esparças.
Sim de

Si m demanau/lo greu turnient que pas
es pas tan fort/quem lleua el dir q̄ passe
y es d'admirar/passant com nom trespass
ingratitud/portant me'l contrapas.

May retrauore/de vostre amor vn pas
puix en segui/a vos honesta medre
e si raho/me fa contrast desinedre
yes me lo mon/sens vos present escas.

Passe penant/vn riu de mort lo dia
y en fer per vos/me dol fer curta via.

SPARÇA DE AMOR. II.

Tot lauodor/es pagat del jornal
el aduocat/qui pert lo guanyat plet
yo per seruir/Amor,romanch desset
de tot quant he/que seruir no men cal.
He fet senyor/del serv a mon voler
vehent Amor/de mon seny mal seruit
rapaz l'he fet/fent ne a Deu despit
e son sezanys/que bon guardo esper.

TORNADA.

CAmor Amor/nous basta lo poder
vn altre hom/com yo fer tant amar
anau anau/vostres armes prouar
en contra'aquell/qui vostre no vol fer.

S iij Axi com

ESPARÇA DE AMOR. III.

Així com çell/ques veu prop la mort
corrent mal temps/perillant en la mar
e veu lo lloch/hon se pot restaurar
enoy ateny/persa maluada sort.
Ne pren ami/qui vaig affany paßant
e veig a vos/bastant mos mals delir
desesperat/de mos desigs complir
yrc pel mon/vostre arguil recitant.

ESPARÇA DE AMOR. IIII.

Si col malalt/que llonch temps a que jau
se vol vn jorn/effotçar se a lleuar
esa virtut/nol pot molt ay dar
ans lleuat dret/sobtament plegat cau.
Ne pren ami/quem efforç contra Amor
e vull seguir/tot ço que mon seny vol
complir nou puch/car la força mi tol
vn mal cestrem/a traçat per Amor.

ESPARÇA DE AMOR. V.

Qvant plau a Deu/que la fusta perezca
en segur port/romp anchoras y orinéig
e de poch mal/a molt hom morir veig
null hom es cert/de algun fet com senesca.
L'home sabent/no te pus auantatje
sino quel pech/sab incny ssets hauenir
lesperiment/y ls iuhins veig fallir
fortuna y cas/los trob en llur vfatje.

Yo so

YO so molt trist/e puch me dir mesqui
de oy ed' Amor/me trob apassionat
tant egualment/e fort que'stich torbae
qual de aquests dos/an maior part enmi
Dant me afalt/qualseuol passio
ab tal dolor/quen estich alterat
e puix me trob/de aquella reposat
vinint a pres/del altra llur saho.

Fin delas coplas Sparças.

Demandada feta per Mossen Ausias March,
ala senyora Nacleta de Borja neboda.
del pare sant.

ENtreis vlls eies orrelles
eyom trob vn contrast molt gran
e de aquell jutgesa os fan
parlant deuos marauélles.
Dien los vlls que val molt mes
deuos lo veure quel oyr
ells no volen consentir
dient que lo contraries.
Vos qui de tots valeu mes
.axi de sera com dins
daquests dos mirau les fins
nol esguart qui propils es.

S iiiij

Oides

Resposta dela dita dama

OYdes voitres rahons bells
bon mosen March a qui coman
responch vos breu al que dit han
segons iuhi que fas dc aquells.
molt poch estim lo que en mi es
mas puix forçat es lo meu dir
alqui dira,mes val quem mir
yo li condampne lo proces,
pero si parle lo reues
de ueritat:mudant camins
a vos remet los meus juhins
que sou de tots lo mes entes.

Demāda feta per mossen Fenollar
a mossen Ausias March .

PEr mitigar/lenyig gran del estiu
e per sentir/lo fins ahuy duptat
al meu quesit/de vos ara confiu
me respondreu/per mi tant suplicat
Enamorats/conech dos en ciutat
ques volen be/sens tota fictio
e may estan/sens contradiccio
tostemps renyant/axi com Gòz e Gat.

¶ TORNADA .

CVos magnifie/que sou molt avisat
dirmeu sius plau/que mou tal passio
per que de vos/a ja solucio
lo dupte meu/en cobla o dictat

Quant mes amau/tant mes temor teniu
 vos e cascù/de perdre lo guanyat
 d'açis segueix/que tostamps presumiu
 altri sens vos/la vostr'Amor combat.
 E tal pensar/ab lo reçel mesclat
 donant de vos/semblant sospicio
 causa lo reny/duptant mutacio
 per lo plaher/de altra calitat.

CTratant d'Amor/ab la qual tot hom viu
 lo natural/don,promou amistat
 mou tal contrast/que ab duy fan lesquiu
 temorejant/cascù ser transformat.
 En altr'Amor/mouen tots jorns debat
 car rcs que am/ab inclinacio
 gelos yol ser/si ha perfeccio
 e vcu perque/renyant cascù's amat.

TORNADA.

CTots los doctors/que yo he cartejat
 trob que hu han dit/fent ne conclusio
 l'speriment/sens operaçio
 dupten les mes/ab gran neçesitat.

Altra resposta feta per Rodrigo diez.

I be yo crech/la veritat senti

Smon bon amich/del cas que preguntau
la mia ma/ala vostra rescriui

lo sentiment/que de ma pensa trau.

Cascu dels dos/amants,vol ser amat
complidament/del altre seu volgut

el gran reçel/dc ser y decebut

los fa causar/lo desdenyos combat.

CA vos confes/c vs dich lo que yo viu

no ha molt temps/ portant d'Amor lo jou

la passio/que fa que'l hom no riu

no cal ser gran/l'endiçi que la mou.

E confiant / del bon comport d'Amor

sep le veig hom/en altra part vexar

car vn tal fet/tantost fa declarar

quant de voler/habita dins lo cor,

CDubtar no vs cal/fil Terenç legiu

menys de glosar/ala llettra veureu

soliçio/al dubte que's criuiu

sibe notau/lo que dell comprehendreu.

Les yres dix/c axiu declará

dels namorats/cs integració

del be d'Amor/e la perfectió

la voluntat/axi la senyalà.

Vos molt

¶ Vos molt discret/e honest capellá
del que vs he dit/ segons ma entençio
sumar podeu /esta conclusio
que zel d'Amor/es qui la brega fa.

FIN DE LAS OBRAS DE AMOR.

SIGVEN SE LAS OBRAS MORA-
les del facundissimo y elegante
poeta Ausias March.
STRAMPS.

PAhor no sent/que sobres laus me vença
lloant aquell/qui totes lengues lloen
guardant honor/aquell eternal esfer
hon tota res/enell es pus perfecta.
Que sino es/obrant quant pot iatura
ans he pahor/que non parlar no cumpla
en publicar/part de sa justa fama
tal coin requer/yls merits seus l'atraçen.

¶ L'hom en vejos/son offici reposa
car d'igualtat/ab ell negun pareja
enell pensant/cascu se justifica
tallant desfi/l'amor a sa persona.
Tant son enell/les virtuts manifestes
ques d'yra çech/l'hom qui be no les veja
per los migs va/queren los estrems no toca
en temps/dels Deus/en vida l'adoraren.

PRIMERO CANTO MORAL

¶ Deu vehent/la perlongada honta
quels grans senyors/en contra dell cometen
tenint ab fraus/e tiranes maneres
les pars del mon/los pochs e grans realmes.
Ha dat voler/al justificat home
que'n breu espay/haia la monarchia
clar lo nomen/ab aquesta lta ensenya
com de tot cert/es dels homens pus saui.

¶ Perço que mills/a totes gents se mostra
mostrat l'aquells/qne Vaques e Bous guardē
ell es aquell/que'n la iouentut téndra
sobra en aquells/qui sauiesa colen.
En despocar/de nombre de gent d'armes
les multituts/de aquelles ha fet rétre
tot quant pot fer/virtut de fortalesa
dins vn cor d'hom/en lo seu ho demostra.

¶ En gran de falt/es lo mon de poetes
per embellir/los fets dels que be obren
los freturants/de bella eloquença
la orella d'hom/a falach no pot rebre.
D'aquest valent/vna gran trompa sona
quels indians ab vn poch no exorda
hoenla/quells/qui son atremuntana
ycls del ponent/e deleuant los tartres.

Tornada

TORNADA.

Foll es aquell/que fa iuhi en los homens
segons que dell/la fortuna ordena
aquellos affers/que no son en l'arbitre
culpa noy cau/si venen per contrari.

Fin del primero Canto Moral.

SEGUNDO CANTO MORAL.

I com lo Taur/se va fuyt per desért
Squant es sobrat/per son semblant q'l força
no vol tornar/fins ha cobrada força
per destruir/aquell quil ha desért.
Tot en axim/conue lunyar de vos
car vostre gest/mon efforç ha confus
no tornare/fins del tot aja fus
la gran pahor/quim tol ser delitos.

Vengut es temps/que sera valeros
l'hom qui son cor/haura fort no couart
e ja negu/no cuyt saber tal art
que si es flach/de virtut es oçios.
Car desastruch/al perill dela mort
lla donchs nol val/enginy ni maestria
per ben cobrir/saistrema couardia
ans elegeix/fugir per ser estort.

Ans del

CANTO MORAL SEGUNDO.

¶ Ans del perill/se deu metre'l conort
ans prenen tisch/liom ha dels bons paria
aconseguint/honor e senyoria
fahent venir/los Çefsars en recort.

Les armes fan/los prous homens valer
e ls puja tost/en seimblant de momen
aquest es lloch/d'hon lo couart dexen
pus prop de si/en les dones ueher.

¶ Renom d'artit/vol l'home parençer
mas no sera/comportat son engan
car lo qui mes/de tals afets sabran
diran quin nom/sobre si deu hauer.

E baxament/entre si volrran dir
hom virtuos/no deu ser nomenat
mas prenedor/del que no a guanyat
entre aquells/qui nol vchen fallir.

¶ L'ome tastart/qui no tembra morir
no facent fruyt/son perill hasajar
grau de virtut/volia en si posar
mas en aquest/se deu mells soferir.

Puix ab perill/molta gran,desa persona
cuya da guanyar/lo que no es de son dret
car la virtut/en lo mig lloch semet
e los estrenis/per viçis/abandona.

Guanya

CANTO MORAL SEGUNDO. 144

¶ Guanya virtut/qui son cos amort dona
per vn gran be/e de molts benifet
pensar no deu/compte liu sia fet
virtut de si/lo virtuos guardona.

L'hom de cor flach/meta perill apárt
car son honor/luny de perill esta
e lo tastart/per temps venir pora
en fer temprat/e vsar de Renart.

¶ Quant dels pasats/flig,alguns fets e quart
los per venir/gracia'Deu nos fan
com son en temps/que al mon disposts està
per grans affers/e de cascuna part.

Especial/per nostre gran senyor
qui festejant/la gent ab por lo mira
tot gran senyor/dintre son cor sospira
crehent que'll vol/ser dels senyors major.

¶ Fortuna es/sobtos cambiador
nengu no sab/en son voler la tira
e lo semblant/de son Amor,es yra
sa yra es/moltes veus gran Amor.

Ningu nos'pot/regir person penell
sino quels flachs/desa cort fora gita
el coratjos/de sos bens lo delita
hauent efforç/vchent la contra dell.

Tornada

CANTO MORAL TERCERO.

TORNADA.

¶ Contra la mort/es aquest aparel
menyspreu del mon/e no tembre fortuna
tenir sa ley/e si es moro Çuna

• Deu lla donchs/lo fara segur dell.

¶ Fin del segundo Canto Moral.

CANTO MORAL TERCERO.

Vjar no pot/algú en molt valer
P sens hauer bens/bondat,linatge,gran,
mas la d'en mig/val mes que la restan
• no val mot/sens les altres hauer.

Per ella'es fan/les dues molt precar
car poder val/tant com es ministrat
linatje val/ay tant com es honrrat
la valor d'hom/ho fa tot graduar.

¶ Mas no sera/l'hom sabent de sonar
si en algun temps/no sona esturmen,
car per voler/sonar,lo nom nos pren
mas l'istrument/sonant be acordar.

Tot en axi/aquell que dins si val
pobre de bens/e de auilitat linatje
no te's arreus/per mostrar son coratje
en la virtut/quel hauer d'hom hi cal.

Son e seran

CSon e seran/molts d'un altre cabal
hauents molts bens/e d'alta sanch valor,
e valent poch/han la part no millor:
car sens l'hom bo/quant pot haver es mal.
E moltes veus/ha la colpa natura
car fora bo/tal que valer no sab
ningun saber/no pot viure'n llur cap
sens colpa llur/de valer han fretura.

CEntrecls estrems/al mig virtut atura
molt greu d'obrar/y entre pochs conegit
per ell saber/consegueix hom virtut
mas fets obrant/forans dins tal mesura
Ay tāt es llarch/hom menys de fer llarguesa
com es escas/si no fall en despendre
viçis,virtuts/per actes Sean apendre
lacte's primer/apres potençafresa.

CNo conqueriran/virtuts per gran abtesa
neles aurau/poetes per llur art,
han les aquells/metent vicis apart
obrant virtuts/per amor de bonesa
Mes no dubtant/viciosa vergonya
mas solament/amant virtuos preu
el home pech/en aquest banch no seu
e qui es lluny/lo gran delit se alonya.

T Tornada

CANTO MORAL. III.

TORNADA.

¶ Lir entre carts/tostemps fare ma ponya
que la dolor/james demispartesca
e no penseu/que mon cas enferescá
car major dany/mereix ma gran vergonya.

¶ Fin del Canto. iij.

CANTO MORAL. IIII.

MOlts homēs hoyg/clamar se à fortuna
e maleir/aquella per sos actes,
volents ab leys/fer amigables paëtes
donant los be/e que tostemps fos vna.
No recordant/sa propria natura
que's lo alt baixar/e lo baix muntar alt,
e qui d'aço/sc dona gran desfalt
leixc los bens/portants ab si fretura.

¶ A Deu no plach/hauer del mon tal cura
que noy jaquis/de terribles affanys,
perdues son/en noinbre mes quels guanys
en'sguart del ver/lo seny es oradura.
El hom girat/al mondanal saber
ydoles creu/donant y plena fe
enbens mundans/creu esser complit be
yolent morir/solament pels hauer.

Si algu po

Si algu pogues/de fortuna tener
 ab vn fort clau/sa roda quant es sus
 fora li bd/anar amunt ejus
 soferint mal/per trobar tal mestre.
 Mas los metals/no han tanta vigor
 que tant gran pes/ab llur força retinguen
 ne'nginys nos fan/q d'alt,e baix,no vinguen
 los qui seuran/en la falsa honor.

Per nengun temps/perdra fortuna'r dor
 de fer llochs plans/deles tempes e munt,
 e quant del tot/son desijat es junt
 e no pot fer/pus ab sa gran furor.
 Torna refer/deshabitada casa
 quen poch espay/hauic feta buyda
 el hom disert,qu e'nriquir james cuya
 vmples graners/olis,e vins,embasa.

En son costat/no deu portar espasa
 com a foll hom/deu franch arbitre perdre;
 qui no creu cert/que fortuna pot pendre
 los bens mouents/y los sehents arrasa.
 Mas l'hom del mon/per fortuna mirat
 ab lo esguart/de rriallosa cara
 la part del plor/no ha vista encara
 creu que los ginys/Phan dcbe prosperar.

Tij   Tornada,

CANTO MORAL. III.

TORNADA.

Lir entre carts/propri so comparat
a Tantalus/per continu desig,
no se perque/tots dies hi affig
puis quem es prop/compte desesperat.

Fin del Canto.iiij.

CANTO MORAL. V.

YO crit lo be/si en algun lloch lo sc:
callant lo mal/sens passar ne despit,
car en mal dir/mon cor no pren delit
nem cal cridar/puix no veig lo perque,
No per ay tant/que yo molts bens no fenta
mas poch val crit/entre lo sort y el mut:
perquel bon hom/per tal no es sabut
e fa valor/en lo mon nol aumenta.

Menys que la ley/christiana se presenta
als africans/ne la volen oyr,
veig la virtut/en null esment venir
l'hom viçios/ycl pechi l'an dat empenta.
Salomo ditu/que'n pochs es sauiesa
los enemichs/son molts de la virtut:
dients que sou/home foll coneget
si del costum/se llunya vostra btesa.

Lo vici es

¶ Lo vici es tant/que virtut ha empesa
 é lo profit/honor a tret del mon,
 en molts pochs es/e poch a poch se fon
 no y ha calor/contral fret de peresa
 Lo nombre's tant/d'aquells q̄ la deshonren
 que ja noy val/empara de algu,
 e si volcu/que vs diga el crit comu
 peresquen çells/qui d'honor no sasombren.

Als homēs mort/de actes bons no deshōbre
 car pels absents/nols cal hauer enueja
 pahir nos pot/aquesta cosa leja
 dins los ventrells/qui de nueja sescomben.
 No dant labors/al viu qui las percaça
 ans fan rahons/com lay poran sostraure,
 e sil ben fet/del mon no poden raure
 diuen ne mal/tant que lo be desfraça.

¶ Bondat/virtut han perduda sa raça
 cossos humans/han molt diminuit
 Deu es per nos/mal honrat e feruit
 e ja la mort/pus estret nos abraça.
 Tot quant per Deu/es jus lo cel creat
 ha molt perdut/de son propi cabal,
 saber se pert/experiment no val
 lo viure's curt/y el mig es tost passat.

CANTO MORAL. V.

CHon es l'enginy/de Aristotil trobat?
de Origens/Seneca y Plato?
qui mostrarem/semblant al fort Sanso?
Hon es tan bell/com Absalon trobat?
Linçeus son/qui res nol'escapaua
que no fos vist/per sa vista gentil,
dins en la mar/via de millas mil
Ilo v'ure llur/mes quel present duraua.

CFoll es aquell/qui no imaginaua
que fallirem/puix fall çò per que som
si com decau/la rama e lo poin
si la rahel/del arbre hom tallaua.
Fallirem nos/puis lo quens softe fall
bens mostra Deu/lo mon que vol finir
puis lo quens te/vol que vinga'perir
son poch apoch/natura nos defall.

TORNADA.

CLir entre carts/nom abast l'escandall
per trobar sons/en la vostra estima
puis quant vos llou/no trop raho ne rima
de quem content/e per çò yo men call.

Fin del Canto. v.

Volgra

VOl'gra ser nat/çent anys o pus atras
 perque son cert/que's píjorat lo mon
 ay tant poch val/qlí mateix no sab hon
 saulesa gran/en pus baiz lloch baixas.
 Eveig vn cas/de raho apartat
 que lo mal hom/fa casa prop la fórca
 el home just/fuig es met en cauòrca
 per aquell mal/que james ha pensat.

CFoll es aquell/qui vol hauer vsat
 de mal saber/hon sera ben entes,
 imaginar/deu,que sera repres
 e sens murmur/no deu ser comportat.
 Car lo mal hom/deu ser cridat ab trompa
 per ço que'mi/c altres no engan,
 tants son aquells/qui per bons homens van
 que disamats/çessaria llur pompa.

CLo just voler/pensa com encorrompa
 fiéte voler/acolorat de be,
 alia donchs es/guardada bona fe
 com lo leig fet/acusador lo trompa.
 Aquell es dit/misericordiós
 que guarda'l s bons/que nols sia tort fet
 perdonador/alqui leig fet comet
 d'infinits mals/dona ocasiós.

CANTO MORAL. VI.

¶ Fama tement/l'hom es dit virtuos
e co no cau/en hom desuergonyit,
donchs lo mal dir/no deu ser en oblit
puis que virtut/mostra le hom vicios.
Al vici som/moguts naturalment
e costreny nos/por de la mala fama
beneyt aquell/quel be fa boca brama
e diu lo mal/com ben es conexent.

¶ Es mal senyal/del qui es desplasent
es mor d'nuig/com mal dir facostuma
cle's molt greu/sins ne hou dir la sumia
d'algun leig fet/vehent si mal amirent.
Si com aquell/qui'n forca veu morir
son companyo/qui nol pasa del mal
e diu que's/cosa descomunal
que per tal fet/dega mort sostenir.

T O R N A D A.

¶ Ia de present/delit no puch sentir
fino semblant/aquell del temps passat,
e com lo cerch/e tal nol he trobat
ami mateix/e tot lo mon hair.

Fin del Canto.vj.

Por de píjor

CANTO MORAL. VII. 149.

Por de píjor/a molts fa pendre mort
per esquiuar/mal esdeuenidor
si be la mort/resembla cas píjor
çell qui la pren/la te per bona sort.
E de aço/Cato mostra camí
e li mes nom/vs dela libertat
car de tot als/pot esser l'hom forçat
sino en morir/que's en lo franch juhi.

CAlgu la pren/e reb nom de mezqui
fugint perill/qui le's davaunt posat,
altrc sera/de cor noble/minat
que vol morir/per la valor desí.
Venint en mans/de' nemichi seu potent
sobrat lo cos/guarreja'b/lo voler
de vencedor/en cara's veu poder
vol perdre'l cos/per lespirit vencit.

CIESVS en creu/son pus fort e potent
que no aquells/qui ferèn mort passar
car son voler/nol ferèn cambiarg/son
ne son complit/llur maluat pensament.
No roman fart/lo forçador del cos
si voluntat/per cas semblant no força:
ans es vencent/aquell qui tant se'sforça
que dela mort/no vol tembré son mos.

Dcl viure

CANTO MORAL. VII.

¶ Del viure llonch/ia sent lo gran repos
que d'aquest curt/lo viure auorreix,
e la dolor/dela mort se parteix
com loqui mor/compte de mort ha clos.
Lladonchs virtut/la força multiplica
del virtuos/qui sa opinio ferma
en qual que part/hon virtut la conferma
que sols a Deu/del esperit suplica.

¶ Alguns passats/que voluntat iniqua
los feu morir/o la opinio vana,
aquests no lhou/mas los depensa sana
volents morir/per fer llur arma rica.
Perdent un pochi/per l'infinit atendre
guanyant lo goig/qu'al fill de Deu acosta
gran es lobe/segons aquesta costa
que per la mort/de tal hom sagues vendre.

TORNADA.

¶ Dolor e por/son bastants per ofendre
totes virtuts/que la nima'n/belleixen,
los qui son nets/en gloria tant creixen
que'n aquest mon/no poden mal atendre.

¶ Fin del Canto Moral. vij.

Molt

CANTO MORAL. VIII. 150.

Molt me par be/que pens del altre mō
puix quel present/nom vedalo pēsar
grac i xch a Deu/com veig, mas no pas clar
la gran error/en que ma pensa fon.

Yo trobe solt/lo meu enteniment
e so libert/a temps del que dech ser
mas tost lleuar/l'habit no tinch poder
mudar costum/nos fa prest enuolent.

CLo qui pogues/hauer coneximent
en lo començ/ans del habit format
quant fa de mal/apres ques engendrat
e quant en nos/sa força espotent.
Guardara com/se llanças al delit
perque no fos/vn altre del senyor
ell al entrar/porta molt gran dolçor
e quant entrat/quil traura de son llit?

CCom se pot fer/hom apren per escrit
no bastantment/car noy ateny raho
vn seny quis diu/dels actes collacio
en tal juhi/deu ser ab ell vnit,
L'nteniment/sens lo seny noy sab pus
sino ques fa/per vn costum reues
trobant lo mig/hon moral virtut es
ço es parlar/que va de sus en sus.

Qui

CANTO MORAL. VIII.

¶ Qui asajat/no ha, de jaquir l'us.
en vellit ja/e rançiu dc temps llonch
no sent l'affany/ne de aquells que'n bronch
esta,e vol/sefer,dret com lo fus.
Ne ha temptat/de perdre habit vell
qui façilment/se pensa ques fará
puix al vestir/plaumentment lo trobá
al despullar/tal pensa trob'aquell

¶ Sol en pensar/de fer y aperrell
pera jaquir/tan singular amich,
si creu no sap/que li sia'nemich
puix gran delit/li es vengut per ell.
Nostre senyor/n'ha vist ne coneget
com lo perdra/per fama d'altre oyr
no fara poch/si vol aquell jaquir
car de mudar/molt hom es decebut.

¶ Viçi jaquir/e pendre la virtut
entr'aquest mig/se troba vn gran vay,
lo caminant/es en terrible glay
quant es al mig/sens lo socors vengut.
Perque algunos/veu hom tornar atras
mostrant pahor/pera pasar auant,
entre aquest/se troba tal esplant
que de llur lloch/jaimes no mouen pas.

Quijs

CANTO MORAL. VIII. 151.

¶ Quils habits be/llur natura cercás
trobara/guns/sobre opinio
axi mateix/sobre complexió
e sol costum/hi basta,y no escás.
E tant es fort/l'habit segons hon cau
e yols trob tals/e tots los espriouí
lo del costum/no tost,mas yol perdi
lo quem mogue/naturam'feu esclau.

¶ Los no sabents/yo vull que sapiau
quel habitja/no esta raygat prou
com lo voler/en contra dell se mou
l'enteniment/lo vert no te per blau.
Mas quis moura/may per un cas tant fort
de rellexar/son delit principal:
en lo qu'ha mes/tot lo seu be o mal
e per ell volch/la vida sens la mort.

¶ Los vns per Deu/o per si,o per sort,
o per sentir/vergonya dels fets llurs,
e sens vlls clars/mas la mitat escurs
han redreçat/lo fust qui era tort.
Menys de sentir/la dolor del mal fet
que'n l'hom es óbs/per no'sser ignyorant
car per saber/solemant ser errant
no es perço/d'ignorança soñret.

Sentir

CANTO MORAL. VIII.

¶ Sentir lo mal/no fa saber perfet
mas vna part/perque juhi's compleix
la qualitat/l'entendre la coneix
mas quantitat/l'ntendre nos sots met.
L'enteniment/ab lestimar vnit
a fer juhi/del acte singular
e fara prou/siu pora clar jutjar
no sera donch/al entendre subdit.

¶ Qui del mal fet/no es a dolorit
es senyal cert/que'n l'acte's ignorant
a tot mal fet/raho es contrastant
mal en si fa/contrastar a delit.
Donchs qui dolor/no sent quant obra mal
no coneix ço/quil daria dolor
d'hon se veu clar/aquella part ignyor
que lo sentir/tant com l'entendre val.

TORNADA.

¶ Amor amor/cosa es general
que tot delit/se mescla'b desplaher,
e que la fi/ab dolor se requér
vn punt de be/molts ne porta de mal.

¶ Fin del Canto Moral. viii:

Aquel

AQuell ateny/tot quant atenyer vol
que lo voler/eguala ab lo poder,
nos consegueix/aço per lo diner
lo no sabent/pensa que tot mal tol,
Donchs per hauer/hom lo major delit
nol çerch ab ço/que lo diner ateny
car en mes mal/que'a be al hom empeny
dins hom esta/lo seu be tot complit.

CNatura'n'l'hom/ha termens establít
a sos desigs/per aquells contentar,
cbastament/quels pusca sadollar
y el ignyorant/ho vol en infinit.
Guardar de fam/de fret,c de calor
lo cors per si/res no demanara:
si l'apetit/demes lo requerra
en lloch de be/si metra la dolor.

CErmins c Marts/no guarden desfredor
mes que la pell/de Volp o del Anyell,
ne cal vestir/per calor terçanell
ne som requer/llit ab molta blanor.
Prest e sens cost/es quānt mestre hauem
mas l'apetit/les coses encarcix,
tant que la fam/com mes hauem nos creix
d'algun desig/complit fastig rebem.

Aquell

CANTO MORAL. IX.

¶ A quell voler/compost no fartarem
quant pàsa d'hom/lo terme natural,
dela raho/naix e del sensual
aquests reglats/en termens lo metrem.
Quant aquests han/lo seu propi sguart
l'home pot dir/ques en lo mon content,
lla donchs lo ver/coneix l'enteniment
el cos sens fam/e fastig roman fart.

¶ Aquest voler/es molt menys que bastart
no resemblant/als qui l'han engendrat
semblals mas poch/de quel hom es torbat
vehent dell fets/llançant natura apart.
Aquest destruu/aquells d'hon l'esser trau
ell es fill cert/de falsa opinio
niatant lo cos/destrohint la raho
e qu'il segueix/a ell yasi desplau.

¶ Rey es tot hom/aquest lo fa esclau
donal dolor/pels desigs no complir
senyor lo fa/subiugat a seruir
e pel costum/no sentiu que passau.
Cell es aquell/qu'il hom porta'n lo mon
çercant la fi/que jame's trobara
car fora si/james hi perucendra
fa si no es/en natura,ne son.

Honor

CANTO MORAL. IX.

153

CHonor,diners/fauor,e fama,son
tofes per qui/aquest voler se'nçen
en lo exçes/quel seny del cos sostien
setrobara/si es cercat pregon.

Qui aquests bens/per sa fi vol amar
ell es dels folis/ab fama de valent
la voluntat/e menys lenteñiment
son per esguart/moy poden contrastar.

CLo be del cos/nos deu pus alongar
si no en tant/com la natura vol
honor,diners/fauor,que lo mon col
son instruments/pera nostre vfar.
Follament es/llur be per si amat
e donchs quant mal/en ells amar està:
e lo del cos/natura esser fa
mas llur exçes/es molt vituperat.

CAxi com l'orb/sens guia va herrat
e no veu com/entra y surt del camí
nostra petit/no pot fer de per si
be,sens raho/e sil fa mal format.
E lo juhi/james jutjara be
si'l apetit/setroba corrompút
qual de aquelets/primer al alt'rajút
no per escrits/mas parlant ho dire.

V

Per con

CANTO MORAL. IX.

¶ Per consequent/lo meu consell dare
que vostr'amich/vs dels diners axi
que solament/ne prenga para si
tant com mester/al necessarils te.
E lo restant/part eixca als qui no han
car non traura/d'aquells son propi bc
hoc vn be fals/que tost sen va o ve
tal quel pus rich/es lo mes pobrejan.

¶ TORNADA:

¶ Auis a tots/los qui trobar volrran
lo gran delit/sens mescla de dolor,
fugen del tot/cobejança e por
car pels diners/allur hostal vendran.

Fin del Canto. ix.

CANTO MORAL. X. STRAMPS.

¶ Ví de per si/ne per Deu virtuts vſa
be sera foll/que per lo mon ho tempté
hon mal faents/de llur mal fet no penen
los ben faents/de ben fer no meriten.
Ia son estats/ver semblants bons per fama
no pas en ver/car per fama be seyen
e per llurs fets/lo mon los meritaua
no y resta'l mon/qui res de be guardone.

Donchs

¶ Donchs lo mal hom/als homens ia tescusa
 tascu pot ser/tal com son voler dicta
 tot estament/son offici no serua
 no se'ss prelats/perdon me Deu com dupte.
 Papes e Reys/fins al estat pus minue
 fan lo quels plau/mas no pas lo que deuen
 Deu amador/de intencio primera
 es colt y honrat/de intencio segona.

¶ Dret natural/es, que la prima causa
 en nostr'amor/les altres preceixca,
 e quant se fa/ques faça per aquella
 e no vullam/aquella per les altres.
 Ella es la fi/de nos e lo principi
 en ella's mes / que'n nos lo nostre ser
 nos ignyorants/regiram aquest orde
 car Deu volein/no per si,mas per altre.

¶ Deu no pregam/ardent ment sino'npressa
 e quant volem/gracia del atenyer
 e som tan pechs/quens pensam ell nos hoja
 e nostres prechs/ab gran dret nos condamne.
 Puis no haucem/la intencio primera
 en ell:y apres/anos,e nostres coses
 a nostres prechs/ell hou d'orella sorda
 e nons partim/dauant ell menys de culpa.

CANTO MORAL. X.

CNom marauell/sils fets de Deu signoren
com los morals/qui son clars escurs paren
llur fonament/es en nostres ventresques
perque nons cal/escartejar molts libres.

Si atraues/la fuita va'la rroca
raho sera/puis Naucher no la guia
si per virtuts/los homens nos'adreçen
gran dret sera/que'n ells tot be peresca.

CSi Deu no fos/ne lo mon donas premis
per si mateix/hom deu fer bones obres,
car en be fer/lo bon hom se delita
el home reb/de sa bona obra paga.
Mas qui per Deu/ne per si be no obra
mas per hauer/honor,gloria,e fama,
foll es pensant/que sens be les atenga
e si no sab/que treball ne merexen.

Segurs dc Deu/son de llurs crims los homes
en aquest mon/puis castich no sen mostra
e ja los Reys/los potents no castiguen
per quels han ops/y en part alguna's dupten
Si com lo Llop/la Ouella deuora
e lo gran Tor/segur dell peix les herbes
axi los Reys/los pobres executen
e no aquells/hauents en les mans vngles.

No roman

¶ No roman sols/la colpa en los prínceps
 mas en aquells/qui en mal fer los insten,
 ells ja son mals/y en mal fer los inclinen
 per llur profit/o per causa d'enuela,
 De nos mateixs/pren lo mal causa prima
 quins fem senyors/ab lo poder del príncep
 en cōtra'quells/quins son par yeguals frares
 per fer nos grans/d'honor e de riqueses,

¶ Dobl' animal/es l'hom els altres simples
 per çò com son/enell dues natures,
 si del que fa/non complau al menys una
 del tot es foll/qui de natura ixca.
 Si no complau/a la part razonable
 ol'apetit/sol qu'altre non damnej
 foll es del tot/si en ben fer se turmenta
 per hauer çò/quel mon als bons denega.

¶ Tals com aquells/qui per la mar naueguen
 son desfuiats/sils fall la tremuntana
 e van en lloch/hon la ventura l's porta
 son en lo mon/los homens que'n ell viuen.
 Puis la virtut/no tenen per ensenya
 cascua vall/hon l'apetit lo porta
 qui contra fa/es foll quel atribule
 puix que no sab/causa per qui treballe.

CANTO MORAL. X.

CO Deu perque/los qui lomón trebulen
y el que volrran/per null temps aconsguen
y a conseguit/llur voler mes desija
si que jame/sam se part de llur ventre?
Com ne per que/no demanen ab cuya ta
si res pot ser/de quel hom secontente?
fabran que hoc/e veuran la gran falta
que dins ells es/eno pas en les coses.

CPer acaba/foll,se tendra'lpus sabi
de son defalt/aura mes concexença
puix ha guastat/lo cos e molt mes l'arma
seruint aquell/qui mal en paga dona
De opinio/falsa,pren lo seu esser
pres la'n descuyt/no es lo quis pensaua
fama y diners/cuyda que virtuts fosen
Los folles les han/donchs persi no son boncs.'

CRes no es bo/quel mal hom posehexca
e com honors/los mals homens atenguen
Los homens bons/ab fam no les demanen
e majorment/pensant los qui les donen.
Foll es aquell/qui do de foll molt precha
car ja no ha/d'aquell la vera'stima
mas la final/diferençia no es molta
entre aquells/qui vanes coses volen.

Lo van

CLo van honor/al bon hom no contenta
 car lo bon hom/en son acte's delita,
 no en l'honor/del qui lisagenolla
 lo be d'honor/en aquell es qui honora.
 E no en l'honrrat/mas lo be seu senyal
e si noy es/honor falsa es aquella
 que lo bon hom/de tot en tot menysprea
 no pens ser bo/qui en tal be'sglorieja.

CGran raho m'par/que Deu nos auorreixca
 puix lo perdem/per Deu qui no's en esser
 quant los gentils/los llurs Deus adoraucn
 en llur horror/hauien gran escusa.

Vehent aquells/ab l'ull no folz de pensa
e ver semblants/quels parien miracles
 ara'doram/Deus d'opinio falsa
 durant en tant/com los trigam conexer

CAla virtut/cuy dam fer sa crifici
 quant la honor/hauem en irreuerença,
e no sabem/d'hon fals honor pren forma
e ygnoram/d'hon ver honor pren forma.
 Tota honor/nos sembla ques deu colrre
 ne los sabents/mes del entendre passen
 car fan honor/als qui no la mereixen
 tots som eguals/al que defora's mostra.

CANTO MORAL. X.

CAfectio/y enueja als bons guerreja
enemichs son/d'honor e fama bona
el ignorant/enqui ver juhi'sgasta
qui sera'quell/qui de llurs mans escape?
Mes son pero/los qui d'honor maltraten
que tots aquells/que la fama varien
al viçios/pus tost l'es honor dada
que lo valent/de fama no triunpha.

CNo solament/als pechs qui res no entenen
mas a quants som/l'ull nostre'ns en falaga
si que vhenent/los fauorits honr honrra
e tol recort/com no son molt culpables.
Qui per leigs fets/son muntats a domini
honrrals l'estat/mes que leig fet nols lleua
donchs qui es lo foll/qui per honor be faça
puix la honor/per be fer nos'atenga?

CIgnorant ment/al mon alguns be obren
per no saber/lo qui s ne dona causa,
altres no tant/mas peguament be usen
fahents per tals/que llur ben fer se perden
Los primers son/tenguts molt a natura
quils fa ben fer/per mouiments quils dona
los altres son/vers Deu e si culpables
infern viuint/e pres mort posseexem.

Fastig ha

¶ Fastig a Deu/de qui'l mon no te'n fastig
 è del qui'l ha/si d'aquell nos'aparta
 no solament/ es lluny qui's en la hermita
 mas tots aquells/qui del barbull se lunyen.
 Lladre's ja visit/qui ab lladres practica
 superbios/qui per honor treballa
 a var aquell/qui ab diners s'embolca
 lo lloch hon es/lo mostra ser culpable.

Diners y honor/per traball just nos'guanyè
 tants son los nials/qui per aquells treballen
 qui bonament/en aquest mon practica
 nó pot muntar/per los mals qui'l empachen,
 Qui regiment/vol de bon fer nos'alta
 o es grosser/no sabent lo ques vfa
 a mal afer/lo cami pla nons porta
 per nous camins/hi van e plens de spines.

¶ Sil hom hagues/per leig fet vituperi
 que fara quell/caualler sodomita?
 hauent pres grau/de'çelent viril home
 y aquell jaquex/volent costum de sembra
 D'alguns sabem/aquest peccat horrible
 no veig senyal/qu'honor los sia tolta
 qui no la tol/de hon tolta deu esser
 no la dara/en part hon se mercexca.

Ja no

CANTO MORAL. X.

Cla no es crim/que al honor nos mescle
e ja molt menys/ē homens que'n les fembres
ans fa senyal/vn poch peccat en elles
que lo major/ques pot fer en los homens.
Acós deue/per quels homens son jutjes
passants dolor/del crim que les mes toca
amant asi/lo mal d'altre incarexen
e simples fan/llurs fets abominables.

CReptar no cal/de llurs viçis les dones
car de aquells/natura'n prench lo carrech,
qui no enten/e passio lo força
de son be y mal/natura es maestra.
Los tres pilars/hon lo be d'hom s'asenta
esser no pot/que'n elles se recelze
llur fonament/deu esser la prudència
e lo nom sol/enelles par saluatje.

CAls que poder/e saber han d'apendre
e de ben fer/per fauor de natura
en contra dellos/Deu pogra fer miracle
com en peccar/dela natura ixen.
Dubitjar no cal/si hom contra si pecca
en tot quant fa/si de raho falonya
de tot en tot/de sa natura es contra
com en peccar/los termens d'home passa.

Yo guard

¶ Yo quart lo cel/e no veig venir flaines
 per abrasar/la Sodomita secta
 hon es lo temps/que tu prenies venja?
 de tots aquells/que natura' greuauen?
 Mire lo cel/quant ploura la justicia
 que'n temps passat/entre nos habitaua
 e no veig res/que d'aquest lloch deualle
 en fe roman/tot quant de tu se'spera.

¶ O senyor Deu/e quant sera quet'mostrer?
 ja tarda molt/com del mal hom not vengues
 yo so ben cert/qu'apres la mort l'esperes
 mas en lo mon/bem sembla quet mostrases,
 Vullen hauer/pietat del teu poble
 puncix aquells/sehents alts en cadira
 qui del Anyell/volen la carn c lana
 e son contents/que seres los deuoren.

¶ Si dells estrems/los homens no se'spanten
 viçis comuns /quasi en virtuts se'npenyen,
 ja los auars/passen per homens sanis
 los cauallers/per mercaders se'spachen.
 E los couarts/llur grau d'honor no perden
 per be quel nom/en los pits d'hom romanga
 als propis fets/enteniment nos troba
 si per aquells/per hon diners s'ajusten.

CANTO MORAL. X.

¶ No's deshonrrat/ per ser auar , l'hom joue
e que passas/ Tantalus en cobea
si es dispot/ en ser franch essent prodich
ja li noura/si trata matrimoni.

Vell ignoçent/debe, mas de mals abte
luxurios/cubert e plede pompa,
no pert honor/ne'ntre los pechs sa fama
qui son aquells/sabents qual deu l'hom esser.

Que pot valer/hom qu'indignat no sia
en contra'quells/qui en lo mon triunfen ?
vehent los folls/grosers e plens de viçis
e tot llur'be/los ve per atriuenga
No se algu/qu'il mon tant no rebuje
quel enderroch/puix no sentint nos cansa
maldit jutjat/pot ser, mas nol empacha
al atreuit/lo mon cami li obre.

¶ Per mals mijans/lo mon sa fauor dona
y en son despit/los atreuits se auançen
son auorrits/e quas' l mon los dúbta
lloch te cascu/en lo mon hon se aloja.
Noy a raho/l'ordenador al seure
noy seura'lgu/si c'spera bon orde
no contra fa/la taula de Perusa
horde noy es/mas horror sempiterna.

Rey no

CANTO MORAL. X. 159

¶ Rey no regint/nels pobles obecixen
no se qui es/pus colpable al altre,
degun estat/al altre no impugne
car no es algu/quesa si no desuie.
Si algun hom/es qui la regla rompa
tant poca part/al tot punt no altera
ab tot a; o/resta la regla ferma
vn Oronell/lestiu no denunçia.

¶ O gent del mon/obriu los vlls per veure
com no's tot ver/lo que veritat sembla
e que honors/los diners e la fama
per les virtuts/per null temps fatengueren.
Lo cobejos/cruel e ple de pompa
astuçios/importu sens Deu tembre
aquest les gents/per virtuos lo jutjen
donchs per bondat/nos guanya bona fama ?

¶ L'hom que virtut/ab sol entendre toca
y en algun tant/pot gloria/consegre,
es concixent/e la fauor meny spreca
vehent los foills/com en aquella'ntencen.
No es tan be/que si los bons l'hauien
no la volguesen/ab rathonable'estima
no es tan foll/que'n estrem la cobeje
l'entendre ha/mas auirtut no basta.

O quant

CANTO MORAL. X.

CO quant son pochs/qui de general regla
sapren fer/als fets singulars regles,
e aplicar/aquelles a la vida
e fer'juhis/molt certe e necessaris.
Tots los juhins/ques fan entre los homens
affection/la sentencia ordena,
d'hon tinch per foll/qui en gloria's munta
per lo juhi/que tal jutje la dona.

Causen les gents/esta horror comuna
puix en lo mon/tal enteniment troben,
ans de hauer/del ver la conexenca
han engendrats/habits de malç conceptes.
No ha molt fet/quin conexenca basta
mas lo qui ha/que la part bona prenga
als homens flachs/par obra imposible
per qu'ab vll flach/miren cosa dificil.

CANTO MORAL. XI.

LO tot es poch/ço perque treballam
puix conseguit/el voler fart no es,
en lo volgut/lo defalt no es pres
mas l'apetit/com en tal part gitam.
Alguns desigs/acorren a delits
quel mouiment/no pot hom escusar
e d'altres molts/que se pot hom guardar
e contra nos/son per nos elegits.

Per poch

CANTO MORAL. XI. 160

¶ Per poch lloguer/treballam jorns e nits
no se ques fa/perdre hom si e Deu,
molt per poch preu/se dona çó del seu
perdent delits/per delits ab despits.
Contra lo cos/es enemich lo mon
del arma es/enemich principal
son semblant be/es vn verdader mal
donchs d'hon los ve/amar qui ells confon?

¶ Per delitar/diuersos delits son
ani alguns/necessitatament,
naturals son/la espeçia sostinent
altres quem pens/que natura nols don.
Mas son per hom/de opinio estimats
los quals per si/no han res de valor
car lo senyal/de virtut es honor
los diners son/per estima trobats.

¶ Los homens son/axi forauiat
que honor,diners/crehen ser be del hom
çó es perque/l'ull nostre no veu com
a la virtut/sien premis donats.
E veu aquell/honrrat hauent diners
lo lloch noy es/e lo senyal roman
en tant al mon/ha durat este'ngan
que no sab hom/altres Deus verdaders.

Vns

CANTO MORAL. XI.

¶ Vns delits son/de altres homeyers
la carn no vol/treball,fam,ne coltell,
e pels diners/axi joue com vell
se dona mort/e pert tots sos plahers.
E la honor/ab lo diner debat
no pas tostamps/ans lo diner segueix
en camp sembrat/de diners,honor creix
tals son los Deus/que'l mon ha çelebrat.

¶ Si'l hom ha be/per lo mon l'ha trobat
dich ho d'aquell/qui no sab altre be.
e si te mal/axi pel mon hi ve
no pas en tot/mas en gran cantitat,
Lo mon fa mal/mostrant que vol ben fer
e quant fa be/no es be verament
aço no'nten/lo qui viu grossament
ni lo sabent/qui passio sufer.

¶ Ardit,e franch/prudent,justicier,
es l'hom pçl mon/sens habit de virtut,
aquest nom ha/per lo mon mereixcut
perque nos veu/çò que virtut requer.
Bon fet requer/de be fer gran amor
esfient aço/delit noy fallirà
la intenció/d'interes noy serà
e lo mori vol/diners fama y honor.

Infinits

CANTO MORAL. XI.

161

¶ Infinitis són/que obren ab dolor
y ab interes/algún acte honest,
els ignyorants/cuyden hauer conquest
ja la virtut/ab gran dolor e plor.
Altres e pochs/entenen lo que fan
e faran be/ab mala intenció
dant entenent/que llur voler es bo
tots dauant gents/virtuosos seran

¶ Sens nombre son/los qui tant no faran
volents portar/si molt ben arreáts
no pènsant als/sino com son miráts
y en lloch publich/ab dolor despandran.
Dela virtut/que'n conseruar serueix
tanta n'auran/com solament los plau
res no metent/en obra fils desplau
sepulchre son/hon rres leig no parcix.

¶ Lo be del mon/no es be quil concix
lo saui fab/e creu aquell lo foll.
saui no es/quil fab e no sen toll
sens acte honest/prudència nos'nodreix.
De sauis folls/yo fare mençio
e de aquells/qui sauis hom pot dir
dels folles cuberts/e dels menys de cobrir
dels perdonats/e dels menys de perdo

X

Segons

CANTO MORAL. XI.

¶ Segons de molts/son llur intencio
quel be hel hom/fos entres parts partit,
mas en apres/d'aço deu esser dit
que es lo be/per vera opinio.
Tant quant hom sent/ab anima e cos
e tant quant sent/ab lo cos solament
e quant entén/ab sol enteniment.
del be celest/d'aquell res yo no pos.

¶ Molts philosophs/en llurs escrits han clos
ser profitos/delitable,y honest,
e tot quant es/que sia deshonest
no esser bo/fora de tot repós.
Lo be honest/se'n portals dos ab si
car per aquest/delit perfet s'ateny
axi mateix/a tot profit s'enpeny
no desuiant/de raho lo cami.

¶ Lo profitos/per que se'sguarda si
lo delitos/dins si mateix enciou
tot acte'n l'hom/que dilectio li mou
porta delit/e nou cal dir a mi.
Mas tot delit/profit asi no trau
e pus comu/es delit que profit
tot animal/participa delit
y en lo profit/hom per la raho cau.

D'hon

D'hon se pordir/quel be del home jau
en aquests bens/cloent los tots l'honest,
mas es adir/que es lo be aquest
e fil ateny/lo Rey e lo esclau.

Y en quin lloch es/en l'home asegut
e que deu fer/per conseguir tal do
e quan ateny/per sa possefio
e com per poch/lo vol hauer perdut.

Segons per molts/e per tots es sabúr
tant quant fa Deu/en va no es fet res,
los elements/e tot quant que dells es
a certa fi/per sos migs han vengut.

Repos ateny/segons qui es cascu
no pus ne menys/que naturals promet
en conseruar/si cascu es discret
en fer aço/no roman trist algu.

L'animal hom/cs animal comú
tocant de brut/e de celestial,
brut per la carn/per l'arma diuinal
e d'aquest be/molt menys sera dejú
E sera quant/la rasonable part
ates aura/sa fi per son obrar
est es lo be/final,hon vol bastar
e que lo fals/romanga/vn depart.

CANTO MORAL. XI.

¶ Castu obrant/abe ha son esguárt
e sab que mal/de tot en tot fará,
y el fals juhí/per ver estimará
plahent así/per fer l'apetit fàrt.
E no será/sí ver be hi defall
car no roman/contenta la raho
si no es be/mas per opinio
sin ha delit/nos lunya lo treball.

¶ Tal es lo be/que no es mur ni vall
tinga lo pas/quel voler d'hom nos port
per sa virtut/sens hauer hom acort
lo tira/sí/e monys d'altren treball.
E d'ell han dit/sauis Escocians
que quil ateny/no pot caure'n tristor
lo philosoph/aço pren per error
dient aquest/no stendre tant ses mans.

¶ Alguns han dit/que'n les coses molt grans
lo contemplar/delles la veritat
es aquest bé/mas axi han errát.
altres handit/que'n les virtuts vsants.
Tots han dit ver/eno castu per si
lo be del hom/en dues parts se pren
quant veritat/l'enteniment enten
el appetit/a raho consenti.

De aquest

¶ De aquell be/ algu no disenti
que de persi/ben haurat l'hom fa
mas per complir/lo quel hom mestre ha
dels bens forans/csens ells no's mezqui
Mas qui del tot/ben haurat no es
d'altra part diu/per si esser bastant
entre be y mal/hom fa estar penant
entr'aygua y foch/sens fret o calt l'han mes.

¶ De son poder/Senecaço defés
dient que'n bens/forans,es algun be,
mas lo quils ha/del sobira no te
per ells hauer/la part de mig pujcs.
Ell vol tant l'hom/cstreny cr dins sa pell
no pus hauer/que sa natura vol
si alguns d'aquests/la fortuna li tol
quel sobira/ferm estan son castell.

¶ Sils bens forans/son mestre ab aquell
complit son be/al hom en aquest mon,
menys de aquests/lo be no es ne son
deserta es/sa propria obra enell.
Fortuna'vra/en ell son poder llarch
y el natural/comu a tots los bruts,
los propis bens/en ell feran perduts
Sils bens aquells/enell han tant allarch.

CANTO MORAL. XI.

¶ De aquests bens/veritat no fa'n barch
de ser en hom/forans e interiors,
fama y diners/son forans y honors
fills emuller/e no se sim allarch.

Los apart dins/bellea y sanitat
e tots aquells/que natura dar pot
tots son no res/amon parer e vot:
per ser comuns/e fora potestat

¶ E aquest be/no es en hom trobat
e si trobat/pateny sens los estranyos
qui perdre pot/note'n segur sos guanys
y en perfet be/pateny segueretat.

Qui jutjara/si ja'quest be pot fer
sino aquell/qui es tot virtuós?
car l'home flach/vn pes molt ponderós
per tant alçar/no creu dell tant poder.

¶ Menys de delit/tal be nos pot hauer
e lo major/ques pot aconseguir
e res nol pot/per natura venir
tan acordat/y aquest lo fa saber.

Picurus dix/ell esser lo delit
aço es fals/mas es per consequent
sens lo major/delit no es hom content
son senyal cert/cs fer l'hom haunit.

Saber

¶ Saber nos pot/tal be menys desentit
 e nol sent hom/si donchs sabut no es,
 l'enteniment/sab lo be hon es mes
 mas pel voler/deu esser elegit.

L'hom es mester/que faça vnio
 de ses dos parts/la principal seguint:
 fahent tals fets/que sia obchint
 son apetit/sensual a raho .

¶ En est obrar/cau delectació
 donant senyal/de ser l'acte perfet,
 e sens delit/l'habit nos mostra fet
 car mostra'l cors/ser en rebelió.

Clarament es/des obedient fill
 qui murmurant/per lo parc treball
 fil apetit/en obehir defall
 ala raho/la pau es en perill.

¶ Damunt es dit/que virtut pren exili
 fil hom obrant/obra per interes
 o per delit/quel habit complit es
 e sens aquell/no val vn gra de mill
 Mas si delit/es sola causa el fet
 per interes/nomenar se fara
 nol cal pensar/al qui be obrara
 beua delit/cristor ha mal fet.

CANTO MORAL. XI.

¶ Al be obrant/virtut delit promet
y el mal faent/si algun delit ateny
no passa molt/que tristor lo costreny
enol defens lloch publich ne secret.
Ab ell sen va/concixença del mal
qui per tost temps/la conciencial rou
si es maluat/tant que'n mal fa fi clou.
Lo seu delit/adolorit li val.

¶ Platon volch dir/que bo ne comunal
no es delit/mas hach molts enemichs,
Picurians/posaren com inichs
que'l be del hom/era'n delit carnal.
Mas darrer vench/son dexeble mateix
qui anullá/vanes opinions
e del que dix/dona e vidents rahons
y al bon delit/del auol diuidcix.

¶ Delit e be/sols orde's de parteix
delit es bo/en tots fets naturals.
sino en l'hom/quant passa en los brutals
car en tal cas/natural desegueix.
Quant ha Deu fet/segueix natural cors
lo çel, el mon/los vegetabls,e bruts,
axi raho/met al hom instituts
e si les romp/es animal ociós.

De quant

¶ De quant fa l'hom/delit es ocasiós
 car tot agent/enten semblar así
 per conuenient/dela cosa perqui
 fa lo que fa/essent ne cobcjós.
 Es veritat/que molts actes l'hom fa.
 que'ntre voler/e no voler se fan
 d'aquells fahents/porten voler penján
 mas elegint/a voler se refa.

¶ Si com dolor/contra delit está
 axi fa'n l'hom/contrariaçio,
 de tot quant fuig/dolor es la raho
 tals passions/nostra naturans da.
 Amor e oy/primeres passions
 son termenats/en delit o dolor
 ha'sguart de be/lo cami es amor
 e per fugir/dolor neda rahons.

¶ Sauis no son/tots qui les questions
 determinar/saben,e dar consells
 si contra por/son simples com A nyells
 e vers delits/ardits como Lleons.
 Sauis aquell/que sab si consellar
 enuers lo be/qui propi es e seu
 prenint aquell/jaquint l'als en relleu
 mirant los folls/en lo mon tribular.

Sauis

CANTO MORAL. XI.

¶ Sauis son dits/los qui poden justár
honor,diners/e fauor,de grans gents,
e son vilans/de cor e mal sabents
que res del ver/no sabrien pensar.

Cuydant esser/sauis ells son astuts
poder hauent/de ser bons:son maluats,
no serà donchs/que sien perdonats
pel saui hom/que ateny si per virtuts.

¶ Molts son herrants/de ignorança vençuts,
altres qui son/errants ygnoryantment,
gran caus'hauents/de llur defalliment
penedint se/del cas hon son caiguts.

Tots aquecls son/sens culpa llur peccats
no'l ignorant/que per culpa no sab:
raho sera/que perdo no acab
e sien çells/sens llvr colpa errants.

¶ Aquells son folls/qui son llurs bens gastats.
menys de seruar/manera en res de llur,
parlar de tals/largament yo no cur
mas d'altres folls/sauiesfa mostrants.

Comprant mol car/treball,dolor,e mort,
per guanyar poch/en cara yo crech cert
plegats al lloch/lo troben tot desert
clamants del mon/sens fer les algun tort.

Axi com

CAxi com l'orb/note ab l'ull deport
perque noy veu/per causa d'un gros tel
e tolt aquell/pot veure terra y cel
ne pren aquell/qui de'ntendre ha confort.
En veure'l ver/e per mal apetit
es ignorant/que lo mal jutja be,
l'incontinent/per passio en tal ve
l'intemperat/en fer mal pren delit.

CDe semblants gentz/esta lo mon fornít
en tals recau/la major part del mon,
quals son aquells/qui de aquests no son?
l'hom dat a Deu/y el de natura exit.
En general/l'incontinent enten
mas ja no sab/com passio lo prem
ell fab lo be/mas va per lo estrem
l'intemperat/nol fab,e donchs nol pren.

CEncadenat/deu fer qui no comprehen
que tota res/deu fer jaquit per Deu,
mas escapant/d'açi tot home creu
que altre be/lo cor del hom encén.
Del be aquest/es demarauellár
com se pot fer/quel çerch fals entenent
en part hon si/e lo començament
ab la raho/pot be de si llunyár.

La major

CATO MORAL. XI.

¶ La major pàrt/del mon no pot amar
lo be honest/perque be nol perçeb,
qui es aquell/qui en paciençia reb
que tot son be/dins si pusca estar?
E per virtut/que tal be se aconsech
e que la mort/no deu hom auorir
e que honor/e bens fan de jaquir
e de aquells/quels amen que renech.

¶ Saui,e foll/scient,e home llech,
en algun be/sa esperança met
e sil honest/llançat apart tramet
de falsos bens/l'es forçat fer aplech.
Segons qui es/tal si li aparará
lo temps,el lloch/la disposició,
li mudaran/sa mala opinió
james enferm/sa voluntat haurá.

¶ L'home auar/son be'n diners està
y en lo delit/del cohit lo fembrer,
l'hom ergullos/honrat desija ser
mas dintre si/diuers aço sera.
Car l'hom auar/lo logre te per mal
e vol robar/en plaçes e camins
si bels auars/volen guany apart dins
en lo guanyar/hu d'altrcs desigual.

L'hom

¶ L'hom ergullos/vol ser en general
honrrat,lloat/mas en diners cascù,
hu vol ser dit/franch ardit pel comu
altré'n saber/creu esser son cabal.

Altre'n virtut/del cos o bell cantar
tot aço fa/qualitat dessemblant
o per saber/del hom qui es triant
en aquests bens/qual per millor li par.

¶ Neçesitat/fa la si cambiar
car lo malalt/en sanitat la met
lo sedejant/diu que'n fartar la fer
lo pobre hom/en hauer creu estar
Lo flach e leig/fort vol esser e bell
tots aquests bens/ans d'hauer han gran preu
del hc honest/nos pot fer algun preu
sino'l prudent/qui posscheix aquell.

¶ Del hom sabent/es dret quem marauell
que es aço/que de tot seny lo trau?
com no concix/que de Rey torna'sclau?
volent delit/lo pert per mal consell
Car natural/passio aell nol mou
tals delits son/trobats de opinio
per no vsar/lo delit de raho
la voluntat/cercant sos bens enclou.

Nostra

CANTO MORAL. XI.

¶ Nostra raho/aquests delits exclou
nols vol la carn/ans aquells auorreix
qui mes de prou/a son voler li creix
adefijar/ço que l'vida nou.

Quant l'hom de poch/en pau munta senyor
que li plau mes/per tosteimpr treballant
obrant mals fets/nulla virtut v s'ant
no esperant/sino falsa honor.

¶ Delits del cos/no son de tanta'rror
car no's algu/ques lluny e lo començ
restant en carn/llur delit res nol venç
l'espeçia d'hom/d'aquells trau sa valor,
Sobres volguts/nostra'rma en habit ve
e vol ne mes/per sa infinita part
en terme son/c de llur terme'l's part
fer los vol grans/natura no v soste.

¶ Donchs al sabent/qui na'sperança'l te?
en los diners/e honor de mal lloch?
no dich fils ha/qnc com a serp los toch
nes don a ells/sabent com no han be.
Tant com diners/lo cor d'hom no estreny
en cor auar/algun be no l'affsiu
ne pot hauer/amich home altiu:
qui pecca en tot/o quant de be ateny.

Donchs

Donchs qui dira/de aquell hom hauer seny,
 quel propi be/pert per mal açident?
 car per hauer/fauor de folla gent
 agrans despits/e vergonya sempeny?
 No venç primer/de trobar se vençut
 e serueix ans/que no sia seruit
 e pert plaher/ans d'hauer lo sentit
 e fil ateny/ab dol es retengut.

¶ Lo qui no sab/que n'obra de virtut
 es vn tal be/donant delit perfet
 e quel desig/per als no's satis fet
 nom màrauell/quen Deu sia'rascut.
 Com veu que res/nol basta contentar
 e nos pot fer/que son desig castichi
 e de tal be/veu tot animal rich
 y el ques senyor/se vca pobrejar.

¶ Entre los bens/forans:lo vol trobar
 yls naturals/e nol pot conseguir
 enest'error/aço lo yfa venir
 com cantitat/pensa quel deu fartar.
 E james son/vn hom tan bell e fort
 rich e honrrat/que perço fos content,
 segons que vol/ha son contentament
 no segons quant/si be yha lgun de port.

Sila

CANTO MORAL. XI.

¶ Si la honor/ha be com se arecort
dela virtut/mas be no ha per si,
son be esta/en qui la fa,y aqui
es dat,siu val/sino tots reben tort.
L'honrrat ha be/com al bo fa honor
el honrrat mes/com la honor mereix
la honor/algun tant valer creix
sil es tolt/per ço no sent dolor.

¶ Honor es bo/quant nol segueix amor
mas plau al bo/pel mouiment primer
no senten pus/car virtut no soffer
ques delit hom/en estranya valor.
Mas ques dira/del vell entes maluat
que mor cercant/fauor en mobles bens?
en tots barats/ha esperrons sens frens
no conexent/tenir camí errat.

¶ Del home pech/no so marauellat
puix no sent res/defora de sa carn
dél hom sabent/se coue traure's carn
que'n son saber/sia tant enganát.
Perdent aſi/e Deu:y el mon no guany
qui coneixem/tan sau i e tan bo?
que mal e be/no sen diga ab gran fo
e donchs al bo/de fama poch li atany.

Foll es

CANTO MORAL. XI. 169

¶ Foll es aquell/qui lo bon hom plany
com no's preat/del poble mal estruch
ja no es bo/e mes pech es que Ruch
que'n tal fauor/o tal fortuna's bany.
Planyer se deu/lo bo com no te lloch
d'executar/sa famosa virtut
e quel poblas/se trobas fort e mut
anant badant/en algun bestial joch.

¶ Poble yo dich/a Reys,Peons,e Roch,
Duch,Caualler,Iurilte,Menestral,
hauents per be/la opinio general
que'n la honor/e diners tot be toch.
E sobraquests/son vnes poques gents
dients quel be/es en vergonya hauer
altres questa/en bestial plaher
menys de hauer/d'altre be sentiments.

¶ Per donar fi/amos breus parlaments
pens lo bon hom/qui lloa,e de que,
e fil bon hom/lo lloa e de be
haja delit/restrenyent bonbaments.
La gloria/sta/en conixer asi
ple de virtuts/e no lloat dels folles
d'aquells no v dicly/qui estan cadena'n colls
mas dels sabents/qui no saben sa fi.

Y Vaja

CANTO MORAL. XI.

¶ Vaja cercant/lo foll grosser mezqui
lo seu delit/entre los populars,
car tot semblant/se delita/bfos pars
e no deman/a degu lo cami.

Si es mostrat/cami no girara
mas no yra/ab tant acuytat pas
si donchs no's foll/que'n saber no baftas
quin es lo jorn/que menja/legre pa?

¶ Perquel valent/home, fastig no ha
com ueu lo mon/pels dolents posseit?
e perqne vol/d'aquells ser fauorit
no es d'alt cor/qui en vers tal fauor va?
Magranim es/qui lomon te'n menyspreu
e molt mesqui/lo qu'il pensa seruir
e com aquest/los ueu contra venir
que fa lo llas/fospirant lloa'Deu.

¶ Hon virtut es/la veritat s'aseu
e la raho/ab aquests se ajuny
hon vna es/les altres no son luny
delles no fab/qui nols don egual preu.
La ver honor/es dat als bons hon son
e lo reues/al qui sen troba buyt
l'hom quin es menys/ es arbre menys d' frut
oms en bell ort/son los homens del mon.

La vida

LA vida es breu / el art se mostra longa
 L'esperiment / defall en tota cosa
 Lenteniment / en lo mon no reposa
 al juhi d'hom / la veritat s'alonga.
 No solament / es falta de natura
 mas nos mateixs / fem part en l'ignorança
 aquesta es / en tan gran abundança
 quel mon nos es / tenebra molt escura.

Quitant no sab / en dos errores encorre
 ignora'si / no veu lo temps quil corre.

CNaturalment / ignorançans guerréja
 en esta part / no podem cami torcre
 per altres parts / li podem della estorcre
 mas no volem / de quens es cosa lèja.
Co que libert / es a nos que aprenguessem
 noy treballam / per nostra negligència
 e mal fahent / dcbe perdrem sciència
 döchs com sera / que res de be'ntenguessem ?

Per dues parts / l'ignorança's tanta
 quel mes sabent / desí mateix sespanta.

CANTO MORAL. XII.

¶ Deu no'ntenem/ sino sots qual que forma
presa pel seny/e Deu no es sensible,
nens es a nos/sustança conexible,
l'enteniment/ab la raho la forma.
Los açidents/sol bastan a coneixer
e hauem obs/los migs que disposts sien
embarchs hauem/tants quel juhi desuien
mudant juhi/minuant e faent creixer.

Nostre saber/a molt poch nos abasta
e passio/totalment lo degasta.

¶ Qui es aquell/qui materia conéga
sino perque/la forma's pot entendre?
lo different/de les coses compendre
no es en l'hom/son saber noy apléga.
E la virtut/que del compost resulta
com e perque/nos pot saber com passa
vna entitat/ne furt dela llur massa
diuersa'ells/nom cal deaço consulta.

D'aram y estany/veu hom exir lo cotare
quel fort açer/en força nol pot noure.

Leixant

¶ Leixant apart/les coses amagades
 que no'ntenem/c menys de nostra culpa,
 e ymaginant/l'ignorar quens encarpa
 fins preham poch/no cometem errades.
 Fins a venir/que nons plau conexençà
 de nos mateixs/axi de cors com d'arma,
 d'aquest saber/cascu sens mans desarma,
 de mal de si/degu nol plau sciença.

Apres saber/Deu veritat primera,
 segona es/de nos sciençia vera.

¶ Creixent saber/l'ignorança's desperta
 al qui mes sab/li corre major dubte,
 en aquell temps/que res no se,no dubte
 al grosser foll/tota cosa l'es certa.
 En son saber/algu nos glorieje
 algu no sab/del saber lo subjecte
 l'anima es/e sol sabem l'efecte
 l'escençial/molt saber lo cobeje.

Car los passats/foscament la sentiren
 e los presents/allur dits se refiren.

CANTO MORAL. XII.

¶ En general parlar mi no contenta
mas en donar del que yo dich exemple,
los fets del mon ab ansia contempla-
dant afalach y axi mateix la mpcta.
Per nos llançar al appetit sensible
sens retenir e metre'n aquells tempre
se fa l'hom foll ignorant pera sempre
lo refrenar es casí no posible.

La voluntat no solament alteren
l'enteniment d'entendre despoderen.

¶ No se algu que preu lo be que vfa
fretura fa donar li fa estima
axi mateix per fretura se stima
molt mes de dret e contra no y acusa.
Tan solament lo be que virtut causa
quil poseix lo basta per concixer
los altres tots llur preu nos pot pareixer
es la raho car no han ferma causa.

Llur sonament esta sobre falsia
opinio tot son esser cambia.

Molt

CMolt hom conech/cuytat corrent al metje
dient sos mals/per fer sa vida llarga,
del esperit/algun hom nos'allarga
en demanar/quin mal lite lo fetje.

Qui sera'l hom/qui al vechi demanc
desos mals fets/puix asi ell los cobre?
lo qui te clau/y asi mateix no obre
qui sera'quell/qui obrir li comane?

No es algu/qu'asi mateix no m'entra
y en sa llahor/de falsia's contenta.

CPuix l'a petit/asi lentendre's porta
tant que lo ver/en falsia li torna
en poch instant/entre ver y fals borna
crehent deferm/e puix fe no comporta.
Noya res clar/que'nteniment entenga
el appetit/es bastant l'escuresca
car tota res/obs es que s'apetesca
quies qui poch/o massa nol cstenga?

Afectio /l'entendre deshordena
tots sonz estrets/ab aquesta cadena

CANTO MORAL. XII.

Quant per son mal/hom ix d'aquella fènda
de paradis/que'n gros li es mostrada,
totaltra l'es/carrera molt errada
res noy coneix/no haja obs esmènda.
No coneix Deu/ne si,ne menys natura,
e tot faber/sobraquest se traballa
e res noy sab/e dintre sisbaralla
donchs qui es lo foll/que'n son saber s'atura?

L'hom deu saber/e fer que'n fa si rest
e que'n tot l'als/lo costat flach hi preste.

¶ Qui pot saber/quant sa passio senta
en temps vinent/si la present ignora?
del que fa juhi/que riura ell ne plora
e p'ensa'mar/s amor dell s'absenta.
Axi com l'hom/no sab que dins si porta
e veu se sa/e te la mort de costa
y aquell qui ha/sa persona disposta
per viure molt/e la mort te a la porta.

Tal obra fan/en nos amor e yra
que no sabem/qual dels en nos se gira.

Perque

¶ Per que restás/l'obra de Deu perfeta
 e que fa si/l'home pogues atendre:
 son gran raho/que dell pogues entendre
 tant que vers ell/anas carrera dreta.

D'aquest'avant/lo mes foll quis ergulle
 en son saber/puix lo ver lis amaga
 lo saui hom/si coneix esta plaga
 e pren ne tant/que de se nos despulle.

Esser vn Deu/l'enteniment ho mostra
 en lo restant/es mestre la se nostra.

¶ Alguns seran/que passen mes vergonya
 de no saber/que de mals homens esser
 ans que grossers/volrien llur desfesser
 e llur saber/de bon saber s'alonya.
 No solament/aquell no consequexen
 mas d'hon se pren/no saben e que dona
 passant dolor/l'arma ellur persona
 en tot quant fan/e aço no conexen.

Axi com l'hom/que viu en la galera
 que la pudor/l'es olor falaguera.

Quals son

CANTO MORAL. XII.

Quals son aquells/ qui en lo mō pratiquen
sens massa'mar/les coses agradables?
si retrahent/d'aquelles ayrables
retrahent se/deles quels damnifiquen?
En carn sens carn/viu, qui pel mig camina
e no vehem hom/qui vaje per tal via
de mi confes/que mon juhi scambia
voltant se lla/hon passio la fina.

Lometje qui/algust agror li alta
no la tolrra/en persona malalta.

Sens cas vengut/mas concebut en pensa
segons qual es/l'cnteniment se volta,
lla hon Amor/o Ira no es tolta
de ver en fals/defalls en ver dispensa,
Lo cas el lloch/tot son cser li muda
e no es res/que dos cares no mostre,
e per son mal/hom diu lo pater nostre
bona es la mort/segons en qui's venguda.

To sttemps haucem/vn mouiment molt vari
d'altre mogut/e to sttemps ordinari.

Nostr'ape

¶ Nostra petit/altre mouent lo ména
 no pas aquell/que'n general be'sgita,
 lo lloch hon es/lo tal be hom cogita
 son los esguarts/que per bruts hom s'ordena
 L'enteniment/apres cerca la via
 com aqueſt be/del lloch tal haja traure
 en fals juhi/l'enteniment ha caure
 si no es alli/hon trobar lo volria

Puix l'apetit/vn altre non cobeja
 le'nteniment/ab gran cura'l pledeja.

¶ Ia veig estar/a Deu ple de riálls
 vehent com som/a nos mateixs contraris,
 lo que cercam/son nostres aduersaris
 aqueſts son bens/d'hon hauem grās barralls.
 Lo mal volem/cuydant que be gran sia
 e pledejam;/aquell ab'grans despeses
 volent honors/matrimonis, rriqueses,
 e lo reuers/s'ateny delqu'hom volria,

Lo mal es be/e lo be mal retorna
 algu no sab/sa Nau per qui vent borna.

Semblant

CANTO MORAL. XII.

¶ Semblant metrob/al qui alegre canta
e porta'l cors/la disposicio mala.
que pleuersis/ogota'l cor senyala
e altres mals/quel esmenar espanta.
E com aquest/de viure ja no pensa
torna cobrar/sanitat mes perfeta
apres li ve/no sab d'hon, la sageta
quel fa morir/sens alguna defensa.

Lo que pensam/quens fara nostra casa
allo mateix/la destruu e la brasa.

¶ Tot hom es foll/qui molt del mon s'alegre
puis noya si/e si es, fospitosa.
lo desifar/es cosa treballosa
lo poseir/fa l'hom trist o alegre.
Lo pus sabent/no sab, ne inten, que vulla
quant deu plorar/d'algun fet, ell vol riure,
corr ala mort/pensant anar auiure
de casa ix/quant coué ques reculla,

Per vn be poch/sa nimia e cos dona
e per son mal/si mateix tot bandona.

Qui pot

CQui pot saber/que dell los fats ordenen
quant, com, e hon/finira los seus dies?
fugint la mort/ hi va per dretes vies
no sab los migs/sien mal o be lo menen.
Ell va de nit/sens bruxola o carta
menys de Pilot/en la canal de flandes
e cuyda'nar/en coll d'homens en andes
trahent si joch/del qui del mon se aparta.

Tot aço fan/aquells qui hom diu sau is
tal exemplar/trahen los ncts dels auis.

CHon se recull/en nos tanta ignorança
obrant en ferm/sobre incerts ventures?
e pledejam/ab molt amargues cures
lo tan incert/ab tan ferma'sperança?
Si com l'orb foll/corrent tira sa via
e no sab hon/sia son dubtos terme
e caminant/no veu hom lo peu ferme
trencant va'l coll/e si no consegria.

Tal es aquell/qui be final vol traure
dels bens del mon/e axi veig tots jaure.

Com lo

CANTO MORAL. XII.

¶ Com lo malalt/que'sperimenta asaja
pera guarir/del cos,e amargosos,
e son verins/para la mort cuytosos
altres non fab/o no te ab quels haja,
Ne pren aquell/qui en lo mon treballa
per conseguir/ab que lo voler farte
e nos pot fer/puix quel ver fin aparte
en les restants/fins,bé y mal se treballa.

Los bens del mon/mostrén fi,e non tenen
car non son farts/los qui mes dells ne prenç,

¶ Tots quants bens son/fora de la persona
si be's pensat/en degun fi termenen,
en algun fi/los qui's atenyen venen
mas lo derrer/es qui be sens mals dona,
En los primers/la pensa's delitada
no sens dolor/car despit se remija
nos troba fi/enrres que hom desixa
si donchs no fa/la pensa terminada,

Senyal es cert/que hon mal se pot metre
al final be/e ver nos pot remetre.

Dels fets

CANTO MORAL. XII. 176

¶ Dels fets la fi/e la mort, los termena
e fins aqui/ algu no es bon jutje,
qui es aquell/lo qui dretament jutje
deço que fa/sin haura goig opena?
Les fins dels fets/estan encadenades
secretament/que no es vll les veja
la pus gentil/senyala cosa leja
si nos veu tost/trau cap ales vegades.

Si com lo temps/humit, lo sech senyala
los fets del mon/van de bon obra en mala.

¶ TORNADA:

¶ Mare de Deu/tues aquella'scala
ab quel peccànt/lo paradis escala
Fin del Canto.xij.

CANTO MORAL. XIII.

Entre amor / so posat e fortuna
E cahent lleuant/ si com infant en rroques
congoixes grans/ab alegrías poques
sin poschesch/no's marauella' lguna,
Semblant me trob/al home qui nauega
qui per los vents/sa persona's regida,
dolre nos deu/si la veu escarnida
caure deu l'hom/guiat per guia çega.

No com

CANTO MORAL. XIII.

¶ No com aquell/qui n'teniment replega
e dintre si/delits de virtuts vfa
sa si guardant/aquell a qui acusa
los ignorants/y als sabents mals no plega.
Iaquint los mals/qui bens als pechs aparen
he percut tast/de res no essent noble
ans he seguit/comuns delits de poble
e davaunt mi/altres no si acaren.

¶ Donchs si dolors/a ma pensa c'impren
ra ho es gran/puis tal vida he seguida
la si del hom/tardament he sentida
mos apetits/seus traua caminaren.
Allur semblant/cuytats acorregueren
al qui pus prop/los fon de llur natura
reconegut/ma'rma'nprenc'h vestidura
tal com aquells/viçis saber li feren.

Los meus desigs/tals delits emprengueren
qua'ltri poder/dins si mateix hauia
y aquells auts/ algu mi no complia
e no molt tart/ami desparegueren.
Qui'n poch vexell/molt gran cantitat pensa
nos pot hauer/car la natura passa
qui vol rich ser/per vna ma escassa
lo seu desig/contentar se defensa.

Cla no viuran/en molt alegra pensa
qui bens del cos/e de fortuna volen:
e totes gentz/per hauer aquells móren
y en contra si/prenen armes d'offensa.
Si col malalt/qui no'nten mediciña
pendrá veri/cuydant aquell guaresca
de la sabor/amarga,fent la bresca
e dolça/l'par/vna/margant sardina.

CQuién fer viltats/la pensa te vehiná
e no ateny/al delit del entendre:
la veritat/de res no pot apendre
y esclaua fa/de sa raho regina,
Delit d'hom pert/qui tals delits no tasta
car hom es dit/mes per la part del arma
tot así pert/qui de raho nes'arma
y en aquell fruyt/d'enteniment no basta.

CA si mateix/lo maluat hom contrasta
y el que li plau/fa e lo restant deixá
lobe jaqueix/ab tot lo mal se feixa
si delit pren/en molt poch temps se guasta.
Tot lo que fa/li torna en contrari
eno coneix/l'enemich seu quil mata
y aquell qui deu/portar jus la çabata
te sobre l'cap/per molt bell vestuari.

CANTO MORAL. XIII.

¶ Pren men axi/com grosser erbolari
qui prop la mar/les herbes del bosch cerca;
e com lo clerch/fahent de festes cerca
en lo troya/leyxant lo breuiari.

Qui'n aquest mon/de fer hom secontenta
cerque delits/que sa natura vulla
leixant als bruts/los camps ellur despulla
e sos delits/nols acurt ncls do'npenta.

¶ Lo delit d'hom/en lo entendre sasenta
quant veritat/pèr aquell es sabuda:
en tal delit/la sciençia y ajuda
mas no's complit/sens voluntat consenta.
En be obrar/cosa de be y electa
e que delit/prenga'n la sua obra
tot quant es d'hom/fa sa propia obra
siu fa per Deu/sa vida es perfecta.

¶ La vida d'hom/es en dolor contreta
com los pus alts/delits mundans practica:
llur estament/enfermetat nosifica
Ho cambi pren/quils ha per ma estreta.
Ho falleix ço/per hon los delits venen
e desfells/l'anima no contenten
com sobirans bens,ans de hauer setenen
com son haguts/ab si dolor sostenen.

Ignorant

¶ Ignorant ment/les gents fals delits prenen
 torrent al mal/puix ha de be semblança,
 en lloch de por/han alegra sperança
 hauents mes be/de mentre nol'atenen.
 Ates lo lloch/qual ab gran desig volen
 han compliment/de dolor infinita
 volent tot be/nol troben ne partida
 per delitar/amarga dolor colen.

¶ Alguns delits/d'aquell ver delit solen
 lunyar se mes/quels altres no sen lunyen:
 e tots aquells/qui delitar hi punyen
 si plaher han/ab ell no faconsolen:
 E tant com pus/cnells hom sedelita
 axi fort ment/lagran dolor s'acosta
 de lluny mirant/lo cami pla sens costa
 y el caminant/rompent se'l coll despita.

¶ Car mal anior/a gran pena conçita
 a tots aquells/metents hi llur espèra
 desig mortal/cs passio primera
 del penedir/non cal hauer fospita.
 A les honors/vans pensaments segueixen
 arriques gents/serueix la rroberia:
 dolor de mort/han que llur be tolt sia
 senyors en mon/com esclaus serueixen.

CANTO MORAL.XIII.

¶ Sils bens del cos/ per no res aparcixen
no vs hi cal dar/en aço gran crehença:
de fortitud/lo Bou ha mes potença
detemprament/los oçells ne floreixen.
Per un no res/ estime la bellefa
en poch temps cau/e molt poch la sen porta
e son poch fruyt/als folls amants conforta
la sanitat/es per poch mal defesa.

¶ Be mostra'lcos/hauer poca bonesa
que de uirtut/l'animal brut lo passa:
L'hom es senyor/donchs no per esta massa
car desta part/los bruts han mes despesa.
L'hom es mortal/animal rahonable
quant a la carn/es bestia formada:
e la raho/en la rima's enprentada
per esta part/a Deu es comparable.

¶ Tant quant finit/pot esser estimable
ab l'infinít/en compte se pot metre
acomparar/se poria remetre
res de la carn/ab lespirit durable.
Si nol present/sentir la carn no basta
tastant,tocant/alguns delits sensibles
los altres senys/per si nol son paibles
delits dels tres/pels dos sobredits tasta.

Delit es

¶ Delit es bo; puis à dolor contrasta
 més no val molt; sens obra virtuosa,
 ell la compleix; sens ell no es sabrofa
 hon cab dolor; la virtut no sengasta.
 Donchs quant la carn; es al arma tirada
 per bon delit; sa obra es perfeta
 no es raho; mas es sa filla feta
 la part brutal; racional es tornada.

¶ A quells delits; de que la carn sagrada
 cascu be fab; ills del arma ignora,
 aquellares; que no fall algun hora
 entenē pochs; yes per molts menys tocada.
 Algu se pert; per sobres d'ignorança
 altres sabent; per no tastar no prehen
 axills vilans; que'n lloch honrrat si schen
 no senten be; lo delit que honor llança.

¶ En ser content; cascu ha s'sperança
 e follament; aquell delit espera
 car los Llidons; vol trobar en figuera
 e talls morischs; cerca'nla dolce frança.
 Hu es lo be; cercat en grans partides
 no y a delit; sens dolor en alguna
 qui mes ne pren; ha voluntat dejuna
 los menys volcints; ne han alegres vides.

CANTO MORAL. XIII.

CAns que virtuts/sien per hom sentides
los vics han/mesa dins nos llur força,
e si per temps/la raho tant fessorça
desconeixem/e no clar, ses fallides.

Durant lo temps/mals habits se nodreixen
en hom, sens hom/aquest habit se talla
l'arma y lo cos/sen fan cota y gramalla
e los brocats/leigs vestits a parcixen.

CQui son aquells/que'n tanta virtut creixen
que solament/los viçis seus coneguen?
la major part/yo son cert que ferm creguen
que ço es bo/que volen e coneixen.

Puix l'hom es mal/lo be no li pot plaure
car no repart/en be que aquell tira
en voler d'hom/es al començ ques gira
mas l'habit fet/Deu ajudant pot traure.

CEn saborit/sentiment deu recaure
aquell delit/que'n be obrar setroba:
d'aquest delit/l'arma sol no fa rroba
mas en lo cos/tal sentiment ha jaure
Tant quant cascutes/pus dispot arrebre
ay tant val menys/sino ix en bell acte
dels dos lloants/en surt aquest contracte
sens llur acort/nos pot virtut concebre.

Afi mateix

¶ A si mateix/par que vulla deçbre
 qui sa valor/ay tant com pot no munta
 tota res dell/vol abondat conjunta
 lo fill,el net/lo Bou,y l Ca de Lebre,
 Segons l'amor/axi llur be demana
 amant asi/molt mes del be s'aparta
 desijant be/simple, demal es farta
 mal vol per si/y al altre vida sana.

¶ Puix que virtut/delit e bens comana
 perque nons plau/virtut,e vicins alta?
 la voluntat/abe ya delit salta
 l'enteniment/fol entendre'l ver mana.
 Mas no volem/tastar desta vianda
 car encomenç/desaboridas'mostra
 l'auol delit/sent la passio nostra
 aquest n'ateny/treball e cura granda.

¶ Atal delit/los pechs no troben anda
 puix que no es/enells speriença
 fe no hauent/nols basta conexença
 lo no sentir/per ells le ixen enbanda.
 No volen mal/quant son en malaltia
 e pobreciant/cobejen les rriques
 los flachs e leigs/forçes e graus bellesces
 liuny fora si/han tota palegria.

CANTO MORAL. XIII.

¶ Tot hom vol be / perque delitat sia
e no sentint / aquell propi del arma
çerca'l del cos / e de aquest se arma
e d'altres molts / que follament se sia.
Los quals com son / vunits en vna cosa
aquella es / del hom bona uirança
cascu per si / hauent l'hom esperança
en algu dels / sa pensa no reposa.

¶ Per millor part / Deu l'enteniment posa
com a senyor / en cascuna persona
e si en ço / quel deu donar nol dona
com pus ne ateny / entant mes li fa nôsa.
Car de per si / lo leig fet tristor mena
esent ho mes / qui de'ntendre mes toca
si com l'hom foll / quis fir l'ull d'vna broca
com pus dret fir / sa vista destermena.

¶ Tota passio / es çert que mes se'nçna
en l'hom subtil / que'n persona grossera,
car entenent / en contra la carrera
de Oy od' Amor / hon saparella pena.
Car solament / praticant del entendre
no es ple tant / en virtut ne'n sciència
de ço quel plau / ha major conexença
e no es res / quel dol nol fa contendre.

Si Dcu al

CANTO MORAL. XIII. 181.

¶ Si Deu al hom/grosser, lo plau defendre
defam e fet/e de dolor sensible
altre dolor/noli pot ser terrible
si ja molt prop/d'aquestes nos deu pendre
E donchs de tant/l'hom entenenç p're colpa
com en dolor/al home grosser pasa
saber ha poch/e giny contra si massà
lo poch y'l molt/cascu persi l'encolpa.

¶ Fin del Canto Moral. xiii.

CANTO MORAL. XIV.

NON clam d'algú/que m' mal haja colpa
sim clam de mi/yom passé ja la pena,
de fora mi/es la causa quil mena
mas dintre mi/es aquell qui encolpa
Ignor sim ve/per falta del entendre
per fals jutjar/les coses presentades
o l'apetit/per sobres desijades
fa que nom puch/d'ignorança defendre.

¶ Menys de mester/enteniment despendre
tot quant Deu feu/es bo per la natura,
ell establi/a tota creatura
terme de be/sens poder ne mes pendre.
El home foll/sa natura regira
e met voler/hon algú be nostroba
despulla si/e dona'l estrany roba
graçia fa/dc si mateix la tira.

CANTO MORAL. XIIIIL

¶ L'ull del hom pech/totes les coses mira
de sobre si/essent elles jufanes:
a son voler/vol portar les foránes
e quant no pot/en contra Deu sospira.
No compensant/com enell es la falta
per no dompdar/l'apetit no fartable
pensant esser/bastant e sats durable
cosa questa/molt baixa e par alta.

¶ Asats en l'hom/es la raho malalta
que a son voler/portar vol tota cosa:
no fab quel hom/en lo mon no reposa
si del forçat/que soflir se desalta.
Donchs quāt es foll/qui va tras lo impossible
e creu de çert/ques ben leus d'atenyer
e fab que son/voler,no pot estrenyer
si donchs nol met/en lo çert e posiblc.

¶ A quell sentir/el entendre's fallible
ignorants ço/que al voler abasta:
foll es aquell/qui vol de molla pasta
fer vn escut/a tot colp inuençible.
Donchs que sera/del que'n les dones volen
amor gentil/mesclada ab gran bonesa?
dient quels fa/la fortuna malefa
per no saber/d'hon los ve per ques dolen.

No sa

CANTO MORAL. XIII.

182.

¶ No saben poch/los qui molt amar solen
saber d'hon ve/perque dolor sofren
ab cor d'hauer/tot be complit requiren
de dona'mor/c per Deu aquell colen.
Per ignorar/amor esa natura
e ignorant/dones e llur mereixer
cuyden que ço/quils da sam los deu pexer
e dura tant/la sam,com la oradura.

¶ Graçia'teny/aquell qui no atura
en la terror/sino tant com ignora:
mas conexent/la,moltes veus semplora
e no sen part/ne'n penedir met cura.
E moltes veus/la falta coneguda
partir sen vol/e lo partir l agreuja
per que li plau/lo temps que si alleuja
esperant qual/part,dell sera vençuda.

¶ Enemich es/dela cosa sabuda
l'enteniment/si veritat no guarda
donchs de amor/follia es la guarda
puis dins breu tēps/de blāch en negre muda
No pens algu/la colpa d'amor sia
ne del amat/mas del amant que ferma
sa voluntat/en lloch tremolant fernia
foll es aquell/quil vent fermar volia.

Tot

CANTO MORAL. XIII

¶ Tot lo darrer/met l'hom en primeria
e no concix/fins que no es tenips ques faça,
quant l'apetit/totes coses abraça
e lexar vol/ço que fer nos poria.

¶ La donchs hom veu/si es sabent la errada
com,ne perque/no ateny lo que cerca
lo saui pren/lo porfit desfa cerca
lo foll roman/cn sa trista'nccontrada.

¶ Ans de hauer/la cosa desfijada
es de saber/haguda quant contenta:
aço no fab/hom,sí primer no tenta
l'esser de si/e del que li agrada.

¶ E que primer/son apetit e'strengā
a no voler/lo que raho no vulla
del hom vestit/mal pendre fa despulla
menys es de fer/tolrre l'ans que la prenga.

¶ Pus façilment/yo crech que l'hom atengā
tolrres desfig/que n aquell metre terme:
qual es aquell/que'n lloch lenegant ferme
son peu,que tost/en terra no se'stenga.
Donchs qui d'amor/segurament vol viure
los mouiments/ab fermes rahonstolga:
e qui d'aço/no es bastant se'stolga
mes propi'l es/lo plorar que lo riure.

Acobejas

CA cobesar/es hom primer delliure
que no hauer/deles coses sciensa
perque no te/franca la conexençā
donch es afor/en lloch degut assiure.
No se com es/conexençā primera
quels apetits/mortificats no sien
ella val poch/si ells cami desuien
y ells van com orbs/si non prenen carrera.

TORNADA.

CA tots aquells/que'n lo mon han manera
de abraçar/totes coses mundanes
com pus ne aurau/veuran ells y elles vanes
qui fuig del mon/va per dreta carrera.

SEGVIDA.

CVos mon senyor/haucu sciencia vera
los apetits/mals a vos no contrafen
mostrant a molts/qui saben eno tasten
si'l passionat/ha la raho sancera.

CANTO SPIRITUAL STRAMPS.

PVixque sens tu/algú a tu no basta
Pdónam la ma/o pels cabells me lleua
fino estench/la maia vers la tua
quasi forçat/atu mateix me tira.

Yo vull anar/en vers tu al encontre
no se perque/no faç lo que volria
e no se que/aquest voler me'n pacha
puix yo so çert/hauer voluntat franca.

CANTO ESPIRITAL.

¶ Lleuar mi vull/e prou nomi esforç
ço fa lo pes/de mas terribles colpas
ans que la mort/lo proçes amii cloga
plaçiat Deu/puix teu vull ser quem vulles.
Fes que ta sanch/mon cor dur amolleixca
de semblant mal/guari ella molts altres
ja lo tardar/ta yram denuñçia
ta pietat/no troba en mi que obre.

Tan clarament/en l'entendre no peque
com lo voler/he carregat de culpa
ajudam Deu/mas follament te pregue
car tu no vals/sino al qui s'ajuda.

Y a tots aquells/qui a tu s'apleguen
nols pots fallir/e mostren ho tos braços
que fare yo/que no m'eresch m'ajudes
car tant com puch/concch que nom esforç.

¶ Perdonam Deu/fi follament te parle
de passio/partexen mes paraules:
yo sent pahor/d'infern al qual faç via
girar la vull/e noy disponch mos passos.
Mas yom recort/que meritist lo lladre
tant quant hom veu/noy bastauen ses obres
ton esperit/lla hon li plau espira
cora ne perque/no sab honi quien carn visca

Ab tot.

¶ Ab tot que so/mal chrestia per obra
 yra no tinch/ne de res yot en colpe;
 yo so ben cert/que per tostems be obres
 e fas tant be/donant mort com la vida.
 Tot es egual/quant surt de ta potençā
 d'hō tinch per foll/qui'n cōtra tu murmurā;
 amor de mal/e de be ignorança
 es la raho/qucls homens not conexen.

¶ A tu de man/que lo cors me'nforteixques
 si quel voler/ab ta voluntat lligue,
 e puix so cert/que lo mon nom profita
 donam es forç/que del tot l'abandone.
 E del delit/quel bon hom de tu gusta
 ses men sentir/vna poca centella
 perque ma carn/qui me'sta molt rebelle
 haja'falach/que del tot nom contraste,

¶ Aiudam Deu/q sens tu nom puch moure
 perquel meu cos/es mes que paralitich:
 tant son en mi/enuellits los mals habits
 que la virtut/al gustar me's amarga.
 O Deu merce/reuoltam ma natura
 que mala es/per la mia gran colpa
 e si per mort/yo puch rembre ma falta
 esta sera/ma dolça penitència.

Yo tem

CANTICO ESPIRITUAL.

CYo tem a tu/mes que not so amable
e dauant tu/confes la culpa' questa,
torbada es/la mia esperança
e dintre mi/sent terrible batalla.
Yo veig a tu/just e misericorde
veig ton voler/qui sens merits graçia
dones a tots/de grat lo do sens merits
qual es tan just/quant mes yo que no temà?

CSi Job lo just/por de Deu lo prenia
que fare yo/qui dins les colpes nade?
compens d'infern/que temps' nosi esmenta
lla es mostrat/tot quant sentiments temen,
L'arma qui es/contemplar D'eu electa
en contra'quell/blafemant se rebetla
no es en hom/de tan gran mal estima
donchs com esta/qui vers tal part camina?

CPrech te senyor/que la vida m'abreujes
ans que pijors/casos, ami segueixquen
en dolor visch/faent vida peruersa
e tem la mort/que es per tostemps longa
Donchs mal de ça/e dellá mal sens terme
prén me al punt/que millor en mi trobes
lo detardar/no se a quem serveixca
no te repos/qui te afer viatje.

Yom

Yom dolch perq/ tā com vull nom puch dol
 del infinit/damnatje lo qual dupte: (re
 e tal dolor/no la recull natura
 ne'spot afmar/e menys sentir pot l'home.
 E donchs aço/sembla'mi flaca escusa
 com de mon dan/tant com es nom espante
 si'l çel deman/no li do basta estima
 fractura/pas/de por ede'sperança.

¶ Per be que tu/irafçible te mostres
 çó es de falt/de nostra ignoranca:
 lo teu voler/tostemps clemènça guarda
 ton semblant mal/cs be incèstivable.
 Perdonam Deu/sit he donada colpa
 car yo confes/esser aquell colpable
 ab vlls de carn/he fets los teus judicis
 vulles dar llum/a la vista del arma.

¶ Lo meu voler/al teu es molt contrari
 hem so'nemich/pensant me amich esser:
 ajudam Deu/puix mc veus en tal pressa
 yom desesper/si mos demerits guardes.
 Yom enuig molt/la vida com allongue
 e dubte molt/que aquella feneixca
 en dolor visch/car mon voler nosferma
 e ja en mi/alterat es l'arbitre.

CANTO ESPIRITUAL.

¶ Tu es la fi/hon totes fins termenes
e no es fi/si entu no termena:
tu es lobe/hon tot altre's mesura
e no es bo/qui a tu Deu no sembla
Alquit complau/tu aquest Deu nomenes
per tu semblar/major grau d'home'l'muntes
d'hon es gran dret/de qui sembla l'diable
prenga lo nom/d'aquell abquis conforma.

¶ Si alguna fi/en aquest mon sé troba
no's vera fi/puis que no fa l'hom felix,
es lo començ/per hon l'altra seacaba
segons lo curs/que'ntendre pot vn home
Los philosophs/qui aquella posaren
en si mateixs/son esser vists discordes
senyal es cert/que'n veritat nos funda
per consequent/al home no contenta.

¶ Bona persi/no fon la se judáica
en Paradis/per ella no se'ntraua:
mas tant com sou/començ d'aquesta nostra
de ques pot dir/d'aquestes dues vna
Axi la fi/de tot en tot humana
no da rrepos/al appetit o terme,
mas tan poch l'hom/sens ella no ha l'altra
sant Iuan fon/senyalant lo Messias.

Note repos

No te repos/qui en altra si guarda
 car en res als/lo voler no reposa,
 ço sent cascua/enoy cal subtilesa
 que fora tu/lo voler nos atura.
 Si com los Rius/a la Mar tots acorren
 axi les fins/totcs en tu sen entren
 puix te conechi/efforçam que yot ame
 venga'l amor/a la por que yot porte.

E si'l amor/tanta com vull nom entra
 creixmela por/si que tement no peque.
 car no peccant/y o perdre aquells habits
 que son estats/perque not'ain la causa.
 Muyren aquells/que de tu m'apartaren
 puix m'hā mig mort/ em tolen que no visca
 o senyor Deu/fes que la vida llargue
 puix me apar/que'n vers tu yom acoste.

Quim mostrara/dauant tu fer escusa
 quant aure dar/mon mal ordenat comptez
 tu m'has donat/disposicio no mala
 e yo he fet/del regle falç molt corua.
 Dreçar la vull/mas he mester ta' juda
 ajudam Deu/car ma força es flaca,
 tu es primer/entota bona obra
 com sera donchs/qui primer de tu passe?

CANTO ESPIRITAL:

¶ Not prech quem dones; sanitat de persona
ne bens alguns; de natura y fortuna
mas solament; que a tu Deu sols anie-
car yo so cert; quel major be si causa.
Per consequent; delectacio alta
yo no la sent; per que dispost nom trobe
mas per saber; vn home grosser jutja
quel major be; sus tots es delitable.

¶ Qual sera'l jorn; que la mort yo no tema
e sera quant; de ta'mor y om inflanec
e nos pot fer; sens menyspreu de la vida
e que per tu; aquella yo menys prehe.
Lladonchs seran; jus mi totes les coses
que de present; me veig sobre los muscles
lo qui no tem; del fort Leq les vngles
molt menys tembra; lo fiblo de la Vespa.

¶ Prech te senyor; quem fasas insensible
e que'n null temps; alguns delits yo senta
no solament; los leigs quit venen contra
mas tots aquells; qu'indiferents se troben.
A ço desig; perque sol en tu pense
e pusca hauer; la via que'n tu's dreça
fes ho senyor; e si per temps men tornes
haje per cert; trobar ta orella sorda.

Tolmo

CANTO ESPIRITUAL. 187

¶ Tol me dolor/com me veig perdre l'segle
car m'etrem dolch/tat com vull yo not ame
e vull ho fer/mas l'habit me contrasta
en temps passat/me carregui la colpa.
Tant te cost yo/com molts qui not seruiren
e tuls has let/no menys que yot demane
perquet suplich / q dins lo cor tu me'ntres
puis es entrat/en pus abominable.

¶ Catholich so/mas la fe nom escalfa
que la fredor/lenta,dels senys apague
car yo leix so/que mos sentiments senten
e paradis/crechi per fe,y raho jutje.
A quella part/del espirit es prompta
mas la dels senys/roçegant lam acoste
donchs tu senyor/ab foch de fe m'acorre
tant que la part/quem porta fret,abrafe.

¶ Tu creist mi/per que l'anima salue
e pot se fer/de mi sabs lo contrari,
si es axi/perque donchs me creaues
puis son en tu/lo saber infalible?
Torna no res/yot suplich lo meu esser
car mes me val/que tostems l'escur carcre
yo crech a tu/com volguisti dir de Iudes
quel fora bo/no fos nat al mon home.

CANTO ESPIRITUAL.

¶ Par mi segur/hauen rebut baptisme
no fos tornat/als braços dela dicta
mas ala mort/hagues retut lo deute
e de present/yo no viuria en dubte.

Major dolor/d'fern los homens senten
qui los delits/de Paradis no jutjen
lo mal sentint/es d'aquell altre exemple
e Paradis/sens lo sentir sejutja.

¶ Donam esforç/que prenga deme venja
yom trob offes/contra tu ab gran culpa
e si noy bast/tu de ma carn te farta
ab que nom tochs/l'espirit que a tu sembla.
E sobre tot/ma fe que no vaçile
e no tremol/la mia esperança
nom fallira/charitat,elles fermes
e de la carn/sit suplich no men hojes.

¶ O quant sera/que regare les galtes
d'aygua de plor/ab las lagrimes dolçes
contricio/nes la font d'hort emanen
aquesta's clau/quel cel tancat nos obre.
De atricio/parteixen les amargues
per que'n temor/mes que'n amor se funden
mas tals quals son/de aquestes m'abunda
puis son cami/e via per les altres.

Fin del Càtico espiritual.

SIGVENSE LAS OBRAS DE
 Muerte, del ingeniosissimo y elegan-
 te poeta Mossen Ausias March.

DE MORT CANTO PRIMO.

A Quells mans/que james perdonaren
 han ja romput/lo fil tenint la vida
 de vos qui sou/de aquest mon exida
 segons los fats/en secret ordenaren.

Tot quant yo veix/e sent,dolor me torna
 dant me recort/deuos qui tant amaua
 en ma dolor/si prim ebe's cercaua
 se trobara/que'n delit se contorna.

Donchs durara/puix te qui la sostinga
 car sens delit/dolor crech nos'rretinga.

C En cor gentil/amor per Mort no pasa
 mas en aquell/qui sol lo viçil'tira
 la cantitat/d'amor,durar no mira
 la calitat/d'amor bona nos'llasa.

Quant lull no veu/e lo toch nos'pratica
 mor lo voler/que tot per ell se guanya
 qui'ntal punt es/dolor sent molt estranya
 mas dura poch/lo espert lo testifica.

Amor honest/los sants amants fa colire
 d'aquest vos am/e mort nol me pot tolre:

AA iiiij   Tots los

DE MORT CANTO. I.

¶ Tots los volers/que'n mi confusos eren
semostren clar/per llur obra forana
ma carn se dol/caç sa natura humana
per que'nfa Mort/sos delits seperderen.
En fa dolor/ma'rma es enbolcada
de que llur plor/eplàt, per null temps callen
en tal dolor/tots los conorts me fallen
com sens tornar/la que am es anada.

Mas la ltra'mor/que's amistança pura
a pres la Mort/sa força gran li dura.

¶ Aquest amor/si los pechs no la crehen
es ver senyal/del be que'n ell habita
aquesta es/qui sens dolor delita
y ls çechs volers/de prop d'aquestras venen.
Lo voler çech/del tot ell illuména
mas no en tant/que lleue lo taraçte
e si pogues/fer sens empaig son acte
no foralmon/vlç abgota serena.

Mas es axi/com la poca Triaga
que molt veri/sa virtut li apaga.

Aquell

¶ A quell voler/que'n ma carn sola's causa
 fino es mort/no tardara que muyra
 l'altre perqui/dol continu m'abuyra
 sim defalleix/no sera sens gran causa.
 Ell pot ser dit/voler concupicible
 e sol durar/puix molt del arua toca
 mas no tost temps/car virtut no inueca
 e d'un costat/es apetit sensible.

Aquests volers/honestament me torben
 per que ntre mal/e be,mes penses bornen.

¶ D'arma e cos/es compost l'hom contraris
 perque'l voler/e l'apetit contrasten
 tot quant aquests/de llur natura tasten
 es saboros/e utils lletouáris.
 Altra voler/que'n mig d'aquests camina
 es atrobat/que no té via certa
 cuy d'hauer port/en la plaja deserta
 e lo veri/li se'nbla mediciina.

Cascun dels tres/fa obra en mi diuersa
 lo menys potent/lo jorn ab mi conuersa.

DE MORT CANTO. I.

Tres son les parts/vers hon mosvolers pujen
e per semblant/venen per tres maneres,
entre si han/contraris les carreres:
delits portants/e d'altres quem enujen.

Quant los delits/del cos la pensam mostra
yo sent dolor/car so perdit sens cobre
altra dolor/sent, quem vist tot em'cobre
com pens que Mort/ha tolta l'amor nostra.

L'altre voler/raho y natura funden
que sens dolor/molts delits ne abunden.

¶ Lo lloch hon jau/la dolor gran que passe
no es del tot/fora de mes natures
ne del tot es/fora de llurs clausures
lo mouiment/creu que per ells passe.

A quell voler/que'n mi no troba terme
es lo mijia/per hon dolor m'agreuja
lo estrem d'aquest/fora natura lleuja
fort e punyent/mas es causable verme.

Opinio/falsa, per tots es dita
que fora nos/e dintre nos habita.

CD'aquest amor/les demes gents tremolen
aquesta es/sentida y no sabuda:
poques gents han/sa causa coneguda
delit,dolor/per ella venir solen.

Lo cos per si/lo seu delit desija
la'arma n'apres/lo sent e vol atenyer
lo propi seu/al qual nos pot empenyer
car tot es fals/hon ella se'nfastija.

D'aquests contrasts/aquesta'mor escapa
que veritat/no ateny ab sa capa.

CTant es vnit/lo cos ab la nostra'arma
que aste'n l'hom/no pot ser dit be simple
algú no es/vers l'altre humil e simple
contrast se fan/hu contra l'altre l'arma.
Mas es tan poch/lo contrast asa hora
que'n fets del cos/l'arma no fa gran nosa
y en contemplant/axi l'arma reposa
que be repres/lo cos d'aço no plora.

Aquesta pau/en mi no es molt longa
per que dolor/mos que'l delit s'alonga.

DE MORT CANTO. I.

¶ Dolor yo sent/e sembla mi estrema
no so en punt/de voler consell rebre
e de algun/remey nom vull perçebre
ans de tristor/he presa ja ma tema.

Sim trob en punt/que dolor nom acorde
ja tinch senyal/ab que a dolor torna
recort sos fets/d'amor e a elles borne
d'acristafant/ab mi gens no concorde.

Son c'spirit/sens lo cos yo contempla
tant delit sent/com l'hom deuot al temple.

¶ De pietat/desa mort ve quem dolga
e so forçat/que mon mal haja plányer:
tant he perdut/què be nom pot atáyer
fortuna ja/no te que pus me tolga.

Quant y magin/les voluntats vñides
y el conuersar/separats pera sempre
pensar no puch/ma dolor haja tempre
mes passions/no trob gens afflaquides.

E si per temps/elles paßlar hauien
vengut es temps/que començar deurien.

Mes vo

CMes voluntats/mos pensaments aporten
a vall y a munt/si com los nuuols l'ayre:
ades inc dolch/puix,dolor no sent gayre
e sent dolors/que ab si delits comporten.

Quāt pens q̄ls morts/q̄ res dels vius no pēsen
e les dolors/que pas sens grat se perden
mos sentiments/han mal e no sesperden
tant que d'amor/e dolor se defensen.

E pas dolor/que'n la d'infern s'acosta
com enest mon/no lami veure de costa.

CEn l'altre mon/ami par que yo sia
y ls propis fets/estrany's ami aparen:
semblants d'aquells/que mos juhis illoaren
lo fals,per ver/la veritat,falsia.

Los meus juhis/la dolor los ofega
lo lloch noy es/hon primer habitauen
si es no tal/com ans del cas estauen
alterat es/la Mort y acom'fa brega.

Tal y tan fort/que altre matant mi mata
no se com es/que lo cor nom esclata.

DE MORT CANTO. I.

¶ Alguns han dit/que l'amor es amarga
poden ho dir/los qui la sabor senten:
o de per si/o com per alte tenten
fa fort dolor/que'ntre totes es llarga:
Per mi no tem/per altre la he temuda
puix fonch cruel/ja pietat nom haja:
quin terra jau/no tem pus a vall vaja
en l'esperar/ma'sperança's perduda.

O partiment/doloros perdurable
fent me'n dolor/comparat al diable.

¶ No preu los bens/que yo sol poseexca
car plahent res/home sol no pratica,
la Mort no tem/que lo mon damnifica
sino que tem/quel cel me defallesca.
Tot cas yo mir/ab vna egual cara
res nom fa trist/e ja molt menys alegre
no es color/de sobre blanch,o negre
vers mi noy ha/cosa escura ne clara.

Tot quant amor/e por,me pogren nòure
fini lo jorn/que li viu los vlls cloure,

Segons

¶ Segons lo cas/ma dolor no es tanta
 com se requer/per un mortal damnatje
 sobre tots mals/la Mort porta'vantatje
 yol he sentit/e de present me'spanta
 Segons l'amor/del dan,no port gran signe
 e volgra yo/que'n lomon fos notable
 dient cascù/veig l'home pus amable
 e que plangues/cascù mon fat maligne.

Aquell voler/causat per cosa honesta
 mentres sera/sera mostrant gran gesta.

¶ Tan comun cas/perque tan estrem sembla
 alqui per sort/la Mort en tant lo plaga?
 porque tal cas/la raho d'hom l'amaga
 e passio/tota fa força sembra?
 Deu piados/e just cruel se mostra.
 tant es en nos/torbada conexençà
 fluxant dolor/primer plega crehençà
 mas ferm saber/nò es en potençà nostra.

Als que la Mort/toll la muller o Aymia
 fabran jutjar/part de la dolor mia.

Tot ver

CTot ver amich/a son ver amich ama
de tal amor/que Mort no la menyscaba:
ans el fornal/que apura l'or y acaba
leixant l'or si/el als en fum derrama.

D'aquest amor/am aquella que's morta
e tement am/tot quant es de aquella
l'espírit viu/donchs quina marauella?
que am aquell/erres tant nom conforta?

Membram la mort/e torn en ma congoxa
e quant y so/dolor pas com me afloxa.

CAçident es/amor e no ssubstància
e per sos fets/se dona nos conèixer:
quanta es ne qual/ell se dona pareixer
segons d'hon part/axi sa força llança.
Si com lo vent/segon les encontrares
hon es passat/desí calt ofret gita
axi amor/da dolor o delita
segons lo for/del lloch hon ha llançades.

Fondes rahels/o sus cara de terra
o sobre fanch/o sus molt aspra serra.

¶ Amor en l'hom / dos llochs disposts atroba
 car home's dit / per ses dues natures:
 lo cos per si / vol semblant de sutzures
 l'arma d'hun blanch / vol que sia sa rroba.
 Dells vñits surt / amor de algun acte
 que nos veu be / qual dells mes part hi faça
 cascú per si / algun delit acaça
 y aquell atés / l'altre'n porta caracte

E veus la Mort / quel gros voler termena
 lo bo no pot / ne bast aquell offena.

¶ Morint lo cos / a son amant nol resta
 si no dolor / per lo recort del plaure,
 fallint aquell / no tarda molt en caure
 fallint lo sanct / de fall la sua festa.
 Alguns delits / que'n l'arma pel cos venen
 son los composts / quels amadors turmenten
 e cascú dells / canta, qual dolor senten
 segons del cos / o del arma part prenen.

E mort l'amor / amor es duradora
 tant quant lo mort / del viu ten grā penyora.

BB Coquen

DE MORT CANTO. I.

¶ Co que'n passat/en bolt e confus era
es departit/lo gra,dexant la palla,
esperiment/altre noin pens hi valla
per la Mort es/vberta la carrera .
Ma carn no sent/donchs nos pot fer q' ame?
car ja no' y es/ço que sentir li feya?
si voler tinch/pech es lo qui no creya
quel esperit/de pur amor se' nflame.

Cobejant molt/que Deu s'arina sen porte
aço dubtant/fa que yo pena porte.

¶ Sien nostra'mor/pens esser si venguda
e della pert/esperança de ueure.
sino que tost/vinch en aço descreure
l'arma en lo cos/no fora retenguda.
Si be los morts/en lo mon no retornen
atis de ser mort/noues sabre d'aquella
estat es ja/donchs quina marauella?
aço'sperant/mos sentiments sojoriuen?

E si cert fos/que entre los sancts fos mésa
no volgra yo/que de Mort fos defesa.

O Deu m

O deu merçe/mas no se de quer pregue
 si no que'mi/en lo seu lloch aculles
 no tardes molt/que con ella'mi vulles
 sols lespirit/hon es lo seu aplegue.
 E lo meu cos/ans que la vida fine
 sobre lo seu/abraçat vull que jága
 amor,e Mort/ferils de vna plága
 separals Mort/dret es quellals vehinc."

Lo jorn del juhi / quāt pendrem carn e ossos
 mescladament/partirem nostres cosos.

Fin del Canto primo.

DE MORT CANTO .II.

Quant es foll/qui tem lo forçat cas
 O e contra'quell/rcmey es demanant
 e qui poder/se troba molt bastant
 e nol conceix/pensant le hauer escas.
 Vos sou aquell/amprant contra la Mort
 puix es forçat/quē molt breu temps morreu
 hoc mōny sprear/son poder be podeu
 e no tement/morir:sou della estort.

BB ij En vos

DE MORT CANTO. II.

¶ En vos esta/fer son cas flach,o fort
car lo seu mal/per dues coses naix:
per tembre'l dan/del lloch eternal baix
e per hauer/perdut al mon deport.
Ja de aquest/alçar podeu la ma -
puixvostres senys/los quatre haueu perduts
donchs contra'l dan/armau vos de virtuts
e no vs dolrreu/ne tembreu ça ne lla.

¶ Al home bo/la Mort ningun mal fa
ans es miha/per hon trespassa'Deu.
e sil mal hom/morint en mal se veu
no v fa la Mort/ans pres mal com peccá.
La Mort tem molt/qui viu en mal delit
car pert dos mons/jusa y superior
sil bo perdent/lo eos pasa dolor
no es molt gran/pensant del cspirit.

¶ Deu ha dos mons/a tot hom establit
axi com son/dos natures enell,
cascuna part/espera en aquell
d'hon le'sser trau/finit o infinit.
Al nostre cors/la Mort del tot conson
perdent son be/lo qual és tot present
el cspirit/no tem annullament
per Mort reuiu/mas va no sabent hon.

Los senti

¶ Los sentiments / de aquests diuersos son
 per be que tots / aquesta Mort desplau,
 hu tem e dol / el altre'n dolor jau
 lloch vol cascua / en lo seu propi mon.
 Aquest compost / en molts veig discordar
 en altres molts / quen acort par que'stan
 mas no es ver / puix males obres fan
 lo bon hom sol / pot asi acordar.

¶ Ab vera pau / lo bon hom pot obrar
 no'l mal fahent / car mal si nos promet,
 per esta fi / lo be, y lo mal es fet
 pel be pateny / pel mal nos' pot guanyar.
 En general / hom vol, y enten est be
 particular / quant ha dreta raho
 ente e nol sent / l'obrant per passio
 e lo maluat / nol sent, nel creu per se.

¶ Cascuna part / denos tira d'hon ve
 lo cors terreny / de ça vol romanir
 l'arma d'aquell / nos volria partir
 e lo seu be / per la Mort li perue.
 Mas tant ab dos / han estreta'mistar
 quel hu dolor / pel companyo soffer
 hoc fins entant / quel mal torna'n plaher
 y el mal aquell / ha per gran bestiuat.

DE MORT CÀNTO. II.

Tant com mes l'hom tem la inmortalitat
d'aquesta Mort/sofrir molt gran turment
e si pres Mort/creu son annullament
en major mal/cs per la nullitat.
E que lo mon/superior no fos
al hom es obs/queu pens esser axi
car lo present/nol trau de ser mesqui
nostr'apetit/no fuig a freturos.

¶ Per esser l'hom/contra Mort animos
le's obs virtut/theologal e moral,
si quelo cos/sia racional
per l'apetit/portat a virtuos,
Lla donchs tot l'hom/bons delits/vsara
passats pel cors/mas al arma semblants
mes d'inmortal/quic de mortal tocants
si que'n est mon/del altre ja sentra.

¶ Qui en tant ve/la Mort no dubtará
car lo seu cors/en arnia/vra conduyt,
si com lo mal/hom,d'anima es buyt.
axi lo bo/lo cors fa nol fará.
Puix ab raho/jaqu it ha tot estrém
e temprats ha/tots los mals moviments
espera'n Deu/c donals no hauents
e viua en fe/d'hon tots nos saluarem.

Tornada

TORNADA.

CMare de Deu/a tots los qui crehem
que tu portist/aquell christ fill de Deu
per consequent/per nos mori en creu
fes nos hauer/tanta fe com volcm.

Fin del Canto.ij.

DE MORT CANTO. III.

QVi sera' quell/del mon superior
que veritat/de vos ami irrecont?
e qui fab dir/hon sera'quell afront
que nos haurem/portant goig o dolor?
Los llochs feran/mostrants lo be o mal,
segons en ells/mals o bens contendra
e si nos dos/vn lloch no'cupara
lo partiment/sera perpetual.

CL'esguart que yo/de vos he no es egual
axi diuers/es e contrariant,
les penes grans/d'infern yo so duptant
tot quant nell est/a dolorir me val.
E puis ve temps/que vs y magin al mon
hauer ab mi/verdadera'mistat
aquell dehit/quel mon poc hauer dat
fort cor es obs/a membrar lo que son.

BB iiii

Lo dolors

DE MORT CANTO. III.

¶ Lo doloros/e miserable don
estrany es molt/mas prestament perdur
e tot çò quant/en lo mon he agut
la Mort l'ha tolt/e pòrtal no se hon.
Ma fort dolor/no basta fer voler
quel amistat/fos estada no res
ans so content/d'aquella y que fos mes
si be tristor/per aquella sofer.

¶ Hon es aquell/qui no cspéra plaher
e no ha's quart/a bona o mala fi?
mira lo mon /veu se joue y mezqui
com ja no veu/hon fermc son voler.
Dreça sos vlls/en vers la part del cel
e diu a Deu/ab gest no sats humil
paraules tals/que puis sen te per vil
mas l'hom yrat/dauant raho te vel.

¶ O Deu perque/no roimp la marga fel
aquell qui veu/tot son voler perir?
quant mes puix vol/tan dolça Mort soffrir
gran sabor ha/puix se pren per tal zel.
Tu pietat/com dorms en aquell cas?
quel cor de carn/fer esclatar no sabs?
no tens poder/quental temps lo acabas?
qual tan cruel/que'n tal cas not lloas?

Arquer

¶ Arquer no se/que tres oçells plagás
 ab vn sol golp/que no fos ben content,
 matant los dos/y el terç en estament
 que per mig mort/e prop de mort portás.
 Mort en vn colp/los tres bens m'ha ferits
 los dos son morts/l'utile y el delitos
 e sil honest/perdes del çel recors
 mos darrers jorns/serian ja finits.

¶ Ye no puch dir/que no senta delits
 del pensament/puis que perdre nol vull,
 en lo meu mal/algun be se recull
 puis quel plaher/present,met en oblits.
 Pense cascu/quant son ans desa Mort
 que perduell/yon hauorresch tot be
 no se lion jau/si recort nol soste
 car tots mos senys/han perduell llur deport.

¶ Perbe quels dits/dels sauis yo recort
 rebtant aquells/qui allarguen son dol
 e yo se be/que bona raho vol
 que null remey/es dolres del que's mort.
 E tot quant l'hom/per sa voluntat fa
 se deu dreçar/alguna bona part
 e que lo dol/si es tolta hix d'hom tart
 car certament/enell delit esta.

DE MORT CANTO. III.

¶ Pero si dol/may raho'l'comportá
aquest sera/que yo al present sostenchí,
vn tal delit/ab sabor agra y french
que'n desifar/ altre be cor nom va.
Riure james/nom plach tant com est plor
laygua dells vlls/res tant delç nom apar
no french enyor/si nom puch delitar
contra la Mort/me trob esforçat cor.

¶ E si tostamps/e continu no plor
de mon recort/aquella nom partesch
ans vull quel dol/me leix que fil jaquesch
mon sentiment/vull que muyra si mor.
Puix que delit/a ma dolor segueix
ingrat-fere/si a ella nom acost
tal sentiment/de mal e be compost
temps minua'l mal/e lo be tostamps creix.

¶ Un gran delit/en ma pensa's nodreix
quant algun fet/sens la Mort della pens
quant me precep/de dolor nom defens
pensant que'Mort/per tostamps nos parteix
Aquest delit/ma pensal fa el pert
soch es mon mal/e mon be sembla sum
en aquest cas/de somni te costum
be sent durmunt/e mal quant so despert.

Yo no

¶ Yo no puch dir / que no sia desfert
 de tot delit / quant morta la imagin,
 demí mateix / me spant com nom a fin
 pensant sa mort / empar que nom so cert.
 Tal mudament / he vist en temps tan breu
 quel qui m' volguc / volera mi no pot
 ne sent, ne veu / ne nten, fil dich, mon vot
 e tot es bo / puix es obra de Deu.

TORNADA.

¶ A tu qui es / mare y filla de Deu
 suplique molt / puis ell nom vol hoir,
 que'n aquest mon / sa rma pusca venir
 per quem auis / hon es lestatje seu.

¶ Fin del Canto. iii.

STRAMPS DE MORT CANTO. III.

Pvis me trob sol / en amor, ambi sembla
 que'n mi tot sol / sia costuma estranya
 amor se pert / entre gents per absençā
 e per la Mort / l'amor no fina.
 Ans molt mes am / a vos, en Mort que'n vida
 e yo perdon / si algun nom vol creure
 pochs son aquells / qui aleres coses creguen
 si no semblant / dels que aells auenen.

La dolor

DE MORT CANTO. IIII.

¶ La dolor fort/lo comun cors no serua
tota dolor/lo temps la venç e guasta,
no dich que'n tot/a tot altre dessensible
en cantitat/molts prop d'altre se jutja.
En calitat/ab les altres discorda
seguint l'amor/d'hon ella pren sa forma
gran part del temps/seca dolor me dona
y algun delit/ab altra dolor dolça.

¶ Dins lo cos d'hom/les humors se discorden
de temps en temps/llur poder se trasmuda
en vn sol jorn/regna malenconia
n' aquell mateix/Colera,Sanche,Fleuma.
Tot en anxi/les passions del arima
mudament han/molts diuers e contraris
car en vn punt/per ellas fan los actes
e prestament/es en lo cos la causa.

¶ Axí con l'or/quant dela mena'l trahen
esta mesclat/d'altres metals futzeus
e mes al foch/en fum se va la liga
leyxant l'or pur/no podent se corrompre.
Axí la Mort/mon voler gros termena
aquell fermar/en la part contra sembla
d'aquella que/la Mort al mon l'ha tolta
l'honest voler/en mi roman sens mescla.

CDos volers son/que natura segnexen
e cascuc dells/l'hom per natura guien,
si acte'nsemps/fan mal,o be atraçen
segons qual dells/en l'altre ha domini.
Quant la raho/l'apetit senyoreja
es natural/del hom tota sa obra
e lo reues/sa natura li torba
e no ateny/la si que'n tots fets cerca.

CQuant l'apetit/ segueix la part del arma
l'home va dret/seguint natura mestra
car la major/part,la menor setira
e vers la fi/que va lo cami troba.
El apetit/volent son necessari
l'home no fall/sino trespassa l'horde
e si se'sten/mes que natura dicta
surt ne voler/fals,y opinionatich.

CLes voluntats/que per natura's venen
en certitud/e terme son compreses,
l'altre voler/passa d'hom les natures
son senyal cert/es que nol enclou terme
De tots aquests/passions mantengueren
mescladament/si com mesclats jahien
mas be distints/son apres de son obte
esparats/los sent quasi visibles.

Molts

DE MORT CANTO. IIII.

Molts son al mon/que mos dits no'ntégueré
e ja molts mes/qnc d'aquells no sentiren
qui creure pot/qnc'ntre amors viçiosos
voler honest/treball per estar simple?
Gitant de si/maranellos eſeſte
estant ſecret/per força deſ contraris
dolç y agre'nſemps/llur ſabor no's diſtincta
ella biuint/mos volers ay tals foren.

¶ Dolres del mort/ve de amor comuna
e de aço/yom ſent tot lo damnatje
fugir les gentſ/quisque ſien alegres
y hauer despit/que james lo dol finc.

Tot delit fuig/com a coſa/neimiga
car vn be poch/entre tants mals dol porta
e met poder/quem torri dolor en habit
perque de goig/la ſabor james taste,

Senyals d'amor/que'n tal cas homens ſenten
yo trob en mi/que ſens dolor fe prenen,
ſi res començ/yom corromp lo principi
per que la fi/de rres mi no contenta.
Molt e pus fort/tot' amor me da fastig
e ſemblam fer/coſa abominable,
ſi algun delit/entre mes dolors mescle
de fet lo pert/e torn ama congoxa.

Sil pen

DE MORT CANTO. IIII. 200.

¶ Sil pensament/ per força'n de part llançé
dell acordant/ ab gran sospir lo cobre,
en lo començ/ ab dolor en mi entra
no passa molt/ quem'hes dolor pahible.
Decrepitut/ ma natura demostra
car tota carn/ a vomit me prouoca
grans amadors/ per llur Aymia morta
son mi semblants/ en part, al tot no bastan?

¶ Si res yc veig/ della, dolor me dona
e sim defuig/ par que della m'aparte,
lo temps el lloch/ ab lo dit lam senyalen
segons en ells/ dolors o delits foren.
E' son ne tals/ que lam demostren trista
altres e molts/ mostrants aquella legra
e pas dolor/ com james li siu greuge
e volgraço/ ab la mia sanch rembre.

¶ Amor es dat/ conexer, pels efectes
fa cantitat/ no te mesura certa,
gran es o poch/ l'amador segons l'altre
e poder pren/ amor segons hon entra.
La calitat/ es tal com segons guarda
car de semblants/ efforçat que es engendre
la carn vol carin/ l'arma son semblant cerca
dells naix fill bort/ als engendrants contrari.

Qui ama

DE MORT CANTO. IIII.

¶ Qui ama carn/perduda carn no ama
mas en membrant/lo delit dol li resta
en tota'mor/cau amat e amable
donchs mort lo cos/aquell qui ell amaua
No pot amar/no trobant res que ame
amor no viu/desfig mort,y esperança
y en lo no res/no pot hauer espera
quant es del cos/la Mort a no res torna.

¶ Si la que am/es fora de aquest segle
la major part/d'aquella es en esser,
e quant al mon/en carn ella viuia
son espírit/yo volgui amar simple.
Edòchs quāt mes/que'n p'sent res nom torba
ella viuint/la carn m'hera rebetle
los grans cōtrasts/de nos tres part; discordes
canten forçats/acort,e de grat contra,

¶ De mon voler/jutje cascù la causa
e fara poch/vehent en mi les obres,
la mia'mor/per la Mort no es morta
ne sent dolor/vehent me lo mon perdre.
Yo ain,e tem/ab honesta vergonya
lespirit sol/dela qui Deu perdone
erres de mi/ne del mon yo cobeje
sino que Deu/ca lo çell la colloque.

Tornada.

TORNADA.

Mare de Deu/si es en purgatori
son espírit/per no purgats delits
a tō fill prech/no guart los prechs d'hō venē
mas lla hon van/mos peccats noli noguen,

Fin del Canto. iiiij.

DE MORT CANTO.V.

Ve val delit/puix no es coneugut
Quans es fastig/quant es molt costumat
çō perque Mort/vos haureu atractat
dins molt breu temps/volrreu hauer perdut
Eçō de que/no y imaginarem
quel perdre vs fos/vna pota dolor
si cas hiue/sentim tal amargor
que de bon grat/vida abandonarem.

En aquest punt/me trob yo tant estrem
çō que volgui/ab molt estrema'rdor
torna en mi/vna lenta calor
e puis perdut/dolor mortal me prem.
Tal mudament/en si hom no veurá
com en mi veig/per nostre partiment
la Mort li fa/quim tol mon be present
del venidor/sab Deu lo que sera.

CC   Molts ham

DE MORT CANTO. V.

¶ Molts han perdit/ allo que ve y va
fills e muller/e part de llur argent,
e restals cor/ab null esperdiment
e may virtut/en llur cor habita.
E yo tinch clos/e sagellat procs
que per null temps/delit yo sentiré
no planch lo dan/per hon ma dolor ve
mas la'spra Mort/d'hon son mal vengut es.

¶ Vn poch delit/en ma dolor es pres
sentint plaher/com mon cor mal sosté
pensant perqui/ne d'hon ma dolor ve
ami no plau/de dolor ser defes.

O tu qui es/fora del present mon
e veus ami/per ta mort mal pastrar
a capta'b Deu/ quem pusques auifar
quins espirits/a tu de prop te son.

¶ La Mort qui tol/lo agradable don
que vida y sort/als homens solen dar
quant es de mi/m'ha tolt sens mi matar
de mos tres temps/me resta lo que fon.
D'aquest present/a tot hom do ma part
car noy ha rres/ quem vinga en plaher
del venidor/no vull hauer esper
puis la tristor/es ami dolç esguatt.

Nom dolre

¶ Nom dolrre tant/que n dolor sia fart
 ans ma dolor/yo prench per mon mestier
 mon cor de carn/es pus fort quel acer
 puis ell es viu/y entre nos esdepart.

Quant l'espírit/del cos li viu partir
 e li doni/lo darrer besar fret
 conech demi/que amor non te son dret
 que ab cor sançer/ho pogui sostener.

¶ En molt breu temps/l'hom nos pot dolorir
 tant com despuix/ab le'ntendre's costret,
 car per gran torb/ell comptes no ha fet
 dolor vol temps/si l'hom tot l'ha sentir.

E majorment/com rraho ja'pareix
 car si no v fa/tost si mescla conort
 massa es foll/lo quis fa tan gran tort
 si cascun jorn/son dol foll no'paiteix.

¶ Nom jutge algu/si primer no coneix
 si tinch rraho/per dolrrem desta Mort,
 en ella son/complit lo meu de port
 ella finint/lo mon permi feneix.

Qui es tan cruel/que nos dolga de si
 e de aquell/qui'n part mes qu'asi vol?
 donchs si algu/pogue ser honest dol
 liçençiat/nol son mes que anni.

DE MORT CANTO. V.

CO Mort que fas/l'hom venturos mcsqui
y el ple de goig/tu mijançant se dol
de tu ha por/tot quant es jus lo Sol
dolor sens tu/no hauria cami.

Tues d'amor/son enemich mortal
fahent partir/los coratjes vnts
ab ton colp çert/has morts los meus delits
gustar nos pot/ton çert y amargos mal.

TORNADA.

CTu cspirit/si mon ben fer te val
la sanch dare/per tots goigs infinitz,
vinc ami/de dia o de nits
fes me saber/si pregar per tu cal.

Fin del Canto.v.

DE MORT CANTO. VI.

SI per null temps/cregui ser amador
en mi conech/d'amor poch sentiment
si mi conpar/al comu de la gent
es veritat/que'n mi trob gran amor.
Pero siguart/ algu del temps passat
y el que amor/pot fer en lloch dispot
nom d'amador/solament nom acost
car tant com dech/no so apassionat.

Morta es

¶ Morta es ia/la que tant he amat
 mas yo fo biu/vehent ella morir
 ab gran amor/nos pot be soferir
 que dela Mort/me pusca ver lunyat.
 Lla dech anar/hon es lo seu camí
 no se quem te/que'n aço nom acort
 sembla queu vull / mas no es ver, puix Mort
 tres no la tol/al que la vol per si.

¶ En que restá/que vida no fini
 com prop la mort/yo la viu acostar?
 dient plorant/no vullau mi leixar
 hajau dolor/de la dolor de mi.
 O cor maluat/del quis veu en tal pas
 com peçejat/o sens sanch no rroman
 molt poca'mor/e pietat molt gran
 degra bastar/que senyal gran mostrás.

¶ Qui es aquell/que'n dòrrre abaftás
 lo piados/mal de la Mort vengut?
 o cruel mal/que tols la jouentut
 e fas podrir/les carns dins en lo vas.
 El cspirit/plc de por volant va
 al incert lloch/tement l'eternal dan
 tot lo delit/present deça rroman
 qui es lo sanct/qui de mort no dubtá?

DE MORT CANTO. VI.

¶ Qui sera'quell qui la Mort planyerá
d'altre y de si/tant com es lo gran mal?
sentir nos'pot/lo damnatje mortal
molt menys lo fab/qui Mort james temptá,
¶ O cruel mal/donant departiment
per tots los temps/als coratjes vunits
mos sentiments/me trob esbalaits
mon espirit/no te son sentiment.

¶ Tots mos amichs/hajen complanyiment
de mi segons/veuran ma passio,
heja delit/lo meu fals companyo
el enuejos/qui de mal delit sent.
Car tát com puch/yom dolch e dolrrem vull
e com nom dolch/assatts,pas desplaher
car yo desig/que perdes tot plaher
e que james/cessas plorar mon vll.

¶ Tant poch no am/que ma cara no null
d'aygua deplo/ra vida y Mort pensant
en tristor visch/de sa vida membrant
e desa Mort/ay tant com puch me dull
No bast en mes/en mi no puch fer pus
sino beir/lo que ma dolor vol,
ans perdre vull/la raho si lam tol
mas puix no muir/de poca'mor m'acus.

Tornada,

TORNADA.

CTot amador/d'amar poch no s'escus
que sia viu/e mort lo seu amat
o que al menys/del mon visca/partat
que solament/haja nom de reclus.

Fin del canto.vj.

DE MORT CANTO. VII.

LA gran dolor/que lengua no pot dir
del quis veu mort/e no sab hon ira
no sab son Deu/si per asil volrra
o si en infern/lo volrra sebollir.
Semblant dolor/lo meu esperit sent
no sabent que/Deu ha hordenat
car vostre mal/obe, ami es dat
del que haureu/yon sere sofrent.

CTu esperit/qui has fet partiment
ab aquell cos/qual he yo tant amat:
vingues ami/qui so apassionat
duptant estich/ferte rahonamént.
Lo lloch hon es/me fara cambiar
d'enteniment/de ço quet volrre dir
goig,o tristor/per tu he yo complir
en tu esta/quant Deu me volrra dar.

CC iiii

Pregant

DE MORT CANTO. VII.

CPregant a Deu/les mans nom cal plegar
car fet es tot/quant li pot hauenir,
si es al çel/nos pot lo be'sprimir
si en infern/en van es mon pregar.
Si es axi/anullam l'espírit
sia tornat/mon esser a no rres
e majorment/si en lloch tal per mi es
no sia yo/de tant adolorit.

CNo se quedir/quein fartas d'hauer dit
si crit,o call/no trob quem satisses,
si vaig,o pens/he temps en va despes
de tot quant faç/ans de fer me'npenit.
No planch lo dan/de mon delit perdut
tanta's la por/ quem ve de son gran mal
tot mal es poch/sino es perpetual
e tem aquest/nol haja niereſcút,

CLo dan mortal/es molt mes que temut
e tol ne part/esser atots egual,
o tu dolor/sies me cominal
en contra oblit/vulles me fer escút.
Fir me lo cor/e tots los senys me pren
fartat en mi/car nom deſſens de tu
donam tant mal/que men planga cascu
tant com tu pots/lo teu poder eſten.

Tornada

DE MORT CANTO. VIII. TORNADA.

CTu espírit/si res no ten deffén
rromp lo costum/que dels morts es comu
torna'n lo mon/c mostram que's de tu
lo teu'sguart/nom donara'spauén.

DE MORT CANTO. VIII.

CObrir no puch/la dolor quim tormenta
vchēt q̄ Mort/son aguayt me descobre
lo camí pla/de perdre vida m'obre
e traurem vol/del mon sens dar empenta.
Cat tot primer/virtut del cos m'ha tolta
ja mos çinch senys/no senten lo que solen
los apart dins/de gran por ja tremolen
l'nteniment/de follia tem volta.
La velledat/en valençians mal proua
e no se coni/yo faça obra noua.

CO Mort qui tols/a tot viuent la vida
tu es dolor/a teta humana pensa,
a tu no tem/qui en tu james pensa
o qui en Deu/ha voluntat hunida.
Entr'aquests dos/cstats,es tot lo poble
e yo confes/cller de aquest nombre
e ve per temps/que de por yom asombre
e puix la pert/mas nom ve de part noble.
De passio/parteix,o de follia
el tembre torn/tant que m'es dolentia.

DE MORT CANTO. VIII.

CQui pot saber quant es a tots orrible
destrohint quant/nos otorga natura?
hoc e tot ço/qu'hom mateix se procura
fent racional/per virtut lo sensible
Delitant se/tant com delit delita
car de vn poch/tot hom delita'l viure
los bens forans/qui porten plor e riure
en llur poch be/del mal porten sospita.

Mas aquells grans/e propis tu fas perdre
tu has ja fet/vn bon hom fer esperdrc.

CDonchs qui sera/quel cor no li tremole
vehent que tu/li tolls al home l'esser?
qui pot pensar/la dolor del desesser
c de tal mal/qui es lo quis cosole?
Tots quâts bêns son /morint l'hom tu anúlles
e fas morir/aquells que ab si porten
la vida d'hom/e de aquells conforten
grans benifets/tu destruuus ab tes bülles.

Qui vol mirar/ab vista sensitiua,
quant mes bens ha/de tu mes se esquiua.

De tots

¶ De tots los bens / que dona la fortuna
 si tols aquells / no sen deu l'home dolre,
 car menys de tu / yols veig a molt hom tolre
 quils dona als tol / e noy ha culpa alguna.
 Tu sens res dar / destruuus quant ella dona
 tement a tu / en res hom no reposa
 ab tu en temps / noya l'mon bona cosa
 plahent pensar / prop de tu nos condona.

Tu es dolor / que totes dolors passés
 tu es al hom / com al cauall mordasses.

¶ Tots los bens tols / de fama gloriofa
 e de honor / degudament guanyades,
 e veure'n si / morals virtuts justades
 fahent en l'hom / la pensa delitosa.
 Apres d'aço / qui pot donar estima
 al sobiran / delit, que'n surt del'obra
 felicitat / que propi nom lin sobra
 e fa que nos / prop lo çel nos arrima.

Nons hi fa entrar / mas no entra sens ella
 e destrohint / l'hom, tu destruuus aquella.

Com pus

DE MORT CANTO. VIII.

¶ Com pus subtil/es nostra conexença
pus doloros/es ton cruel damnatje,
l'hom qui el sentir/el entendre ha saluatje
no sent delit/ne del mal, sofrença.

D'amor nos ve/la dolor que tuns dones
per quens tols çò/que nostre voler ama
no sols honors/fills, riquesa, e fama
mas tot lo be/que senten les persones.

Ta fort dolor/ab lo sentir jutjada
trau de tot seny/quant es ymaginada.

¶ L'obra sera/en les quart de molts gasta
per que no's plichi/molts casos en quens toç
en compte son/les pedres de les roques
mas dir tos mals/lengua d'hom no abasta.
Dones dolor/ab delits acostada
lo qui la sent/no coneix que tal sia
aquesta es/quant parteix companyia
entre els amats/qui han vida mesclada.

Quant los delits/se membren dela vida
esta dolor/ab delit es sentida.

CDiuersitats/de dolors en l'hom portes
aços/deuc/segons que a nos trobes,
ton mal es tant/com lo delit quens robes
per ço tostamps/nom de cruel reportes.

Tansolament/alqui en Deu'spera
no follament/mas per sa bona obra
tu bona es/alqui'n tu gran be troba
anant en llooth/hon es sabona'spera.

Ab tot aço/no li desplau lo viure
e quant li vens/nos'aparella'riure.

CPasats son ja/los qui mort desijáuen
per conseguir/gloria.en l'altre setgle,
e molts antichs/quils son la raho regle
en obrar ço/que per virtut obráuen
Carnals d'elits/fan al hom la Mort tembre
puix son aquells/que'n molt natura'plahen
los del compost/plahen,hoc y desplahen
e llur exçes/la raho vol quens membre.

E suls repren/e tolrré aquells no basta
ja scis la Mort/per aquells dolor tasta.

DE MORT CANTO. VIII.

Los purs delits/que pels senys homens sente
be atemprats/la dolor no si mescla,
e los que son/d'enteniment sens mescla
en lo exces/no toquen ne consenten.

Quant al millor/estat,d'aquests hom munta
lo teu recort/llur delit dolor torna,
e donchs quant mes/srl anima'scontorna
dins en lo cos/e per exir apunta.

Taquint son be/e tant quant hom pot rebre
en semblant cas/lo Leo torna Lebre.

¶ Tu no tem/qui not parteix la pensa
car passio/fa lloch a la costuma,
aximateix/basta lleuar la summa
quel hom no deu/tembre'l que no's defensa.
En tu pensant/los delits no deliten
no delitant/pert se l'amor de vida
lla donchs virtut/se troba enfortida
los sensuals/en lo començ despitén.

D'aquis nodreix/vna terrible brega
e no fa poch/lo qui a vencre plega.

Axi com

¶ Axi com es/pintada la fortuna
 ab dos esguarts/hu trist, el altre alegre
 mirant lo trist/resta'l cor d'home negre
 per l'altre esguart/noy ha dolor alguna.

Axi de tu/qui ab seny t'imagina
 no es dolor/qui en tu no fenesca
 e qui trobar/te vol dolça com bresca
 nol falliras/e de mals mediçina.

E de sabor/entre dolça y amarga
 y al desperiat/sit requer tu es llarga.

¶ Ia son estats/qui tal nuncat sentiren
 e molts viuint/ta força han prouada,
 allur semblant/vehent te acostada
 e ton poder/de bon grat obeiren.

E la roho/per sa virtut los fòrça
 de fer se forts/puix largament hi basta
 algu d'aquests/mescladament te tastà
 lo de cor flach/no creu aquesta força.

Mas aço's ver/qu'al faui no espantes
 caure nol fas/mas a terral deçantes.

DE MORT CANTO. VIII.

C Nostra virtut/sent en Deu'sperança
basta que Mort/ab ardiment se'nprenga
ab molt delit/mas no'n tant que se'stenga
tolire dolor/mas adonar temprança.

Tal que delit/la dolor sobre puja
de qu'es ateny/igran delit afa hora
d'hon l'arma tem/e la carn agre plora
tot elector/de electio fenu ja.

Car le'sperit/es prompt a la Mort pendre
mas lo compost/nos' pot atant estendre.

C A ço apar/als homens gran miracle
que la virtut/tant lo cor enfortesca
que la sabor/de fel,se torne bresca
l'home fahent/asi mateix obstacle.
Per vna part/el requer de Mort fuyta
per altra va/corrent en vers aquella
aquest contrast/tot ardiment exella
e dura tant/fins veure qual venç luyta.

E sil hom venç/la Mort es auisada
matant la carn/que asi es subjugada.

Dret

¶ Dret natural/és que'l hom la Mort tema
 aximamenteix/ha rahons contra'quella,
 tot hom que mor/adolor s'aparella
 car se corromp/e donchis la pus estrema
 La part del hom/que la Mort senyoreja
 porta dolor/per la raho sus dita
 el espirit/qui no mor se delita
 en fer contrast/e por le's cosa leja.

Sens esperar/profit d'alguna cosa
 se met a Mort/per sa virtut dins closa.

¶ Sens interes/d'honor o de riquea
 o d'alguns bens/fora de aquell propi
 l'hom contra Mort/esser no vol repropri
 ans contra gran/perill, va sens ferea.
 En llochi secret/hon Deu es secretari
 lo Leo fort/comet obestia fera
 a perill gran/de qualscuol manera
 almenys no fuig/sino v es voluntari.

E sin de fuig/dolor apres l'agreua
 e si te fort/en gran delit alleuja.

DD   Los qui

DE MORT CANTO.VIII.

¶ Los qui perils/han per gloria vana
o per grans bens/o per delits atenyer
o yra fort/los fei amort empenyer
tots aquests han/gran causa quils engana.
Altres son ja/qui per vergonya sola
cometen fets/los quals ab dolor passen
e si del fet/bona suma leuasen
gran es lo mal/e poch lo quels consola.

Qui per morals/virtuts, la Mort asajen
aquest y aquells/han camí per hon vajen.

¶ Delit dolor/dins aquests se combaten
hauent aquell/quil home part mes troba
los qui no han/de virtuts vestit roba
ço perque fan/errat per dol esclaten.
Puix que llur si/en mans d'altri han mesa
volent de gents/honor e vana fama
llur bon voler/penja de flaca rrama
com de llur fet/james han paga'tesa

Molt fan per poch/e aquell poch les tolen
los ignorants/y los que'nveja colen.

Aquell

Aquell gran bes que per ta causa's guanya
 e lo delit/de virtut fortaléa,
 causa li est/el destruus sens perèa
 car morint l'hom/pert quant al mon afanya
 Co es gran fet/que Mort qui tot be mata
 foral honest/l'hom espere de cara
 hoc e la fi/queren ha guanyat en cara
 puix apres mort/no cobrara la data.

Co pèr que v fa/es fi,mas no derrera
 puix apres mort/lo major fi espera.

Los qui la Mort/p qual que sguart arrisquen
 o certament/aquella elegeixen
 alguna fi/bona o mala conciixen
 crehent ser bo/com la vida y confisquen.
 Es veritat/quel hom qui Mort arrisca
 menys del csguart/o feu natura bona
 qui en lo cor/del hom valeros sona
 quel preu desí/per la Mort nos desisca.

E d'aquest es/hom mateix lo ver jutje
 * no y ha qui/pus dretament lo jutje.

DD ij De aque

DE MORT CANTO.VIII.

CD'aquella por/ quels senys dela Mort sente
e les rahons/ que'n contra dellas funden
tots los escrits/ dels passats ho abunden
perço no dich/ los mals que si asenten.
E los confortos/ quel virtuos hi aplica
yo no reçit/ ne coles per mi leste,
de Seneca/ e moltes altres gèstes
quel cor del hom/ contra Mort fortifica.

Co quel hom sent/ per la Mort no se'scusa
lo sentir com/ del animans acusa.

CQui vol delit/o del mon te'sperança
sis dol quant mor/ prestey la paçiencia
al qui serui/ ab treball o sciençia
don li remey/ puix ha enell fiança.
Lo qui es tal/ deu esser marauella
com ans del temps/ lo cor no li esclata
vehent que Mort/ l'animat cos li mata
ne ha rrahons/ dessorç en contra della

Car de virtut/moral, no pres l'offici
al cors, al mon/ ha seruit com aniçí.

Imagin

¶ Imaginant/e's l'hom en tres maneres
 e segons viu/per la vida's bateja
 nom de brut pren/si viu en vida leja
 si moralment/costumes ha d' hom veres.
 Si sobre hom/passa la sua vida
 es mes que hom/y en Angel se transforma
 segons que viu/de por de Mort pren forma
 sabent que pert/e dupta la exida

Molts son perdents/quē hauer per no venē
 perque d'infern/no crehen que alli penen.

¶ Qui pora dir/la dolor que turmenta
 lo peccador/quant ala Mort s'acosta?
 perdent lo be/ques veu esser de costa
 e tem anar/hon delit no se'smenta
 Si com al mon/los senys se delitáren
 tots se dolrran/hauent ex̄ces contrári
 en per tostems/car es tancat l'armári
 hon son tancats/aquells que dins entráren.

Dolent se tant/ coin fer se pot ques dolguen
 no esperant/que la dolor les tolguen.

DD. iii D'aque

DE MORT CANTO VIII

CD'aquells ho dich/qui'n ley donada entre
tements infern/e paradis esperen, no go
dels hauents ley/e be no la cregueren, molt
perdent lo mon/del altre no se'Quiuen
E de aquells/sesdeue morals visquen, si
mas los de mes/en vida viçiosa
la Mort los es/aquests tan dolorosa
segons lo be/qucls apar ques desisquen.

Sáuis antichs/en aço discordaren
e different/dolor entrells jutjaren.

CQui pora dir/que la Mort mes l'agreuje
o qui'n virtuts/morals, vol son be metre?
donant li nies/quel mon no pot prometre
viure sens por/asegurat de greuje.

O qui'n delits/sensuals molt abunda
ab altres molts/honor graus erriqueses
mescladament/ab dolors en torn meses
d'hon torna'tras/lo qui molt si profunda.

Yo prech a tots/ quem vullau d'affany traure
aqual d'aquests/ la mort deu mes desplaure
Tot quan,

¶ Tot quant se te/ per qual que sostinença
 falleix quant fall/aquell en quis fermaua,
 fallint lo mon/ qui enel se delitaua
 pert si mateix/e non ha conexéncia.

E qui dins si/e per si actes obra
 vinent la Mort/tot lo seu be veu predre
 e fara prou/defenent se despendre
 puix farma es/de fora del cos pobra.

Aquell escalf/del qui en Deu espera
 no troba'nsi/per alguna manera.

¶ Puis que del mon/e dins si l'hom nos farta
 sa porçio/major esta deserta,
 puix apres mort/l'anima es incerta
 del infinit/e mes fil creure aparta.

Donchs entengam/guanyar lo perdurable
 aquest es Deu/qui a pres Mort nos prenga
 quil infinit/a creure ferm festenga
 de Paradis/nos lunya fer amable.

Com son semblant/lesperit lo cobeja
 e lo finit/per si te cosa leja.

DD iij Quil

DE MORT CANTO. VIII.

¶ Quil espirit/infinit lo vol creure
molt li es prop/que part de Deu lo crega,
e qui tornar/a son principi nega
no li es luny/que toch en Deu descreure.
E donchs puix Deu/es lo principi nostre
complit es foll/qui tornar noy desija
e qui del mon/per Deu no sen fastija
per chrestia/molt deuot no s'amostre.

Deu e lo mon/ensemps nos'poden colrre
qui v vol fer tot/aparell se a dolrre.

¶ Deu es tot be/e lo mon son contrari
e per ço es/que lo qui Deu no ama
lo mon segueix/e no ab coxa cama,
qui'l mon seruix/no'sper de Deu salari.
Per menor mon/l'hom per tots se nomena
e al major/refembla'n moltes coses
aço es test/autentich,menys de gloses
que no's dat buyt/en la machina plena

Tot axi l'hom/menys de obra no resta
e mala es/si no fa la honesta,

Qui no vol

¶ Qui no vol be/forçat es que mal vulla,
 l'indiferent/sens asignar li terme
 poch es de si/no te res aqués fermé
 ne mal, ne bê/no te lloch quel acúlla.
 E no pot ser/quel entendre romanga
 tant oçios/que derres no entenga
 e vê átart/quel voler no se'lenga
 a res voler/plahent o que sen planga.

Donchs vullam Deu/aquella causa prima
 fino farem/de cosa vana estima.

¶ Algun tirant/no feu tan alta'n presa
 quant ell asi/volgue lo mon fots metre
 com feu aquell/qui son voler vol metre
 guanyar lo çel/hon es tota riquesa.
 Per fer aço/lo seu cos met per terra
 tolent desí/tots delits quil torbasen
 elegir volch/penses quil ajudasen
 al esperit/per fer a la carn guerra.

E no ampra/llançes ne colebrines
 mas les virtuts/morals, ab les diues.

Per delitar

OTIAC TIT
DE MORT CANTO. VIII:

¶ Per delitar/los homens vida volen
e sens delit/en lo mon no treballen,
e quant d'aqueſt/lo viure los atallen
tant han dolor/com delit hauer folen.
Donchs puix delit/major lo fau i prengā
en son obrar/per consequent en viure
en major grau/de dolor deu assiure
qucl menys perdent/e menys delit atenga.

Lo qui delit/hac ab dolor embolta
ja ve a temps/pregar per vida tolta.

¶ Tals son e tants/los mals que Mort atraça
naturalment/al cos e arina en semble,
que yom penit/dels que açi asemble
pochis son segons/los que la Mort abraça.
Perque dire/dels que la mort aporta
al hom quant mor/e tem mes que no'spera
aqueſt es mal/de diuersa manera
qui tem aqueſt/en l'altre se deporta,

Mas ha rremey/en contra son damnatje
la charitat/que nol'sia saluatje.

CQui en virtuts/morals, ha vida feta,
e consegui/lobc d'hom per natura,
fe, charitat/ne d'esperança cura
com animal/hom seu vida perfeta.
Tot son dins si/e visque'n alegria
menys desentir/los mals que altres senten
com vñch la Mort/fes penses no consenten
que la dolor/terrible ab ell no sia.

Car plorando/defisi, seu fa fahena
nol pagara/Deu en la part contenta.

CMenys de ser bo/ per son libet l'honr basta
en fer juhi/que a Deu es la fi nostre. ub suv
puix en est mon/ne pres la Mort se mostre
en Deu roman/si raho nos degasta.
Donchs puis n' es/si, quel home contente
en los dos mions/raho es que'n Deu sia
car sino ell/altre nos trobaria
que fora Deu/al entendre's presente.

Tant quant hom viu/moral virtut lo cumples
mas apres mort/Deu es lo qui lo vimple.

DE MORT CANTO. VIII.

¶ Primer que leys/foſen per Deu donádes
e per eſcrits/ſe regiſen los hómes.
diſpondren volch/natura molts aprómes
raels debe/Deu'n l'home ha creádes.
Ells de aço/vna ſciéncia ferēn
ab que lo mon/vna part ſe gouerna
los actes tots/dels homens ſubalterna
los vells antichs/altra no conequeren.

Hagueren de Deu/conexençā confusa
per çò la Mort/a dolor los acusa.

Tres prinçipals/fins, ſon de hō homens obrē
vna dins ſi/e l'altra tota fora,
altra que dins/e fora de ſi mora
per llurs eſguarts/aqueſtes ſe descobren.
Voler honor/gloria,bens,e fama,
e tot quant ve/d'açident o natura
y aquella fi/que'n la virtut atura
d'aqueſtes fins/lo voler d'hom ſe'nflama.

L'altra's en Deu/qui aſí nos conuida
fora nos es/mas no del tot partida.

Mort

¶ Mort lò mon tol/y al conquistant cõquista
 e si conquer/lo çel pres mort ne's digne
 e tant es l'hom/pus grosser e maligne
 com no cõquer/lo mon qu'a pres mort rrista,
 Lo qual es fi/e lo present es via
 car lo mon es/pera quels homens vixquen
 vida's perque/de virtuts nos desisquen
 e virtuts son/per fer a Deu paria.
 E si aquest/recors,l'hom no encontra
 tot quant ha fet/en lo mon li es contra.

¶ Fe,charitat/y esperança'ns hi porten
 mas fe roman/y esperança'la porta
 car la raho/alli noles comporta
 creure no cal/ço qucls vlls se deporten.
 Menys esperar/lo que present se mostra
 mas fruirem/Deu que tant esperáuem
 per charitat/amarem qui amauem
 aço sera/tota la gloria nostra.
 Ella es la fi/e les altres son via
 sens ella es foll/qui en Deu spera y fia.

TORNADA.

¶ Marc de Deu/aduocada mia
 fes a ton fill/que piados me sia.

¶ FIN DE LAS OBRAS DEL EX-
 celente Poeta, Mossen Ausias March.

CLAS COSAS QVE SE ERRAON EN LA

Impresion. Son las siguientes.

- Folio.7.plana.2.verso.3.dize.Triflor.dira.Triflor.
Folio.8.plana.1.verso.7.dize.Dons.dira.Dones.
Folio.49.plana.1.verso.8.dize.L'alte.dira.L'alte.
Folio.76.plana.2.verso.20.dize.Tan gra.dira.Tan gran.
Folio.82.plana.1.verso.6.dize.Dellila.dira.Dellila.
Folio.88.plana.2.verso.6.dize.Nomena.dira.Nomenat.
Folio.100.plana.2.verso.9.dize.Del tos.dira.Del tot.
Folio.115.plana.2.verso.5.dize.SIa.dira.SIa.
Folio.125.plana.1.verso.19.dira.Llall de persi/eltnoch. &c.
Folio.129.plana.1.verso.10.dize.Rel.dira.Del.
Folio.140.plana.1.verso.8.dize.Vinint.dira.Venint.
Folio.161.plana.2.verso.2.dize.Hel.dira.Del.
Folio.165.plana.2.verso.10.dize.Ygnoryant.dira ygnyorant.
Folio.169.plana.2.verso.23.dize.Frut.dira.Fruyt.

C Ab tal dolor/com l'espírit se arranca.	82
Ab vos me pot/amor ben es menar.	77
Alguns passats/donaren si amort.	44
Algu no pot/hauer en si poder.	9
Als fats coman/tot quant fera de mi.	112
Alt e Amor/d'hon gran desig se'ngendra.	11
Amal estrany/és la pena estranya	67
Amor se dol/com bretu micht yo no muir.	54
Aquell ateny/tot quant ateny el vol.	152
Aquelles mans/que j'ales perdonaren.	188
Aquesta es/perdurable dolor.	117
Axi com çell/qui desixa vianda.	8
Axi com çell/quis parteix desfa tetra.	119
Axi com çell/qui'n lo somnis delita.	37
Axi com çell/que's veu prop la mort.	139
Bem marauell/com la'yre no se altera.	76
Callen aquells/qui de Amor han parlat.	51
Çell qui d'altrui/recb enuig e plaher	42
Çert es de mi/que nomen cal fer cõpte.	120
Ceruo ferit/no desixa la font.	31
Clamar nos deu/qui mal cerca sil troba.	99
Clar es e molt/a tots los amadors.	13
Cobrir no puch/la dolor quem turmèta.	205
Colguen les gents/ab alegria festes.	32
Coratje meu/apendresforç molt tart.	83
Dona sius am/no graixcau'Amor.	19

En aquell

T A B L A.

En aquell temps/fenti d'Amor delit.	62
Entre Amor/so poslat e fortuna.	176
Entre ls vlls y les orellas.	140
Fantasia:nt/Amor ami descobre.	27
Hoyu hoyu/tots los qui be amats.	34
Hon es lo lloch/hon ma pensa repose.	69
Ia de Amor/tebeu james yofia.	14
Ia tots mos cants/me plau metre'n oblit.	75
Iunt es lo temps/que mon goig es com.	84
La gran dolor/que lengua no pot dir.	204
La mia por/d'alguna causa's mou.	18
Lla so ates/d'honso volgut fugir..	66
La vida's breu/clart se mostra longa.	170
Leixant apat/l'estil dels trobados.	17
Leixe la fort/lo seu veriat torn.	55
Lo çinquen peu/del molto ab gran cura.	101
Lo jorn ha por/de perde sa claror.	59
Los ignyorants/Amor e sos exemplars.	49
Lo temps es tal/que tot animal brut.	79
Lo tot es poch/aço perque treballam.	159
Lo vizcay/que's troba'n alemanya.	10
Malament viu/qui delit pert de viure.	106
Maleyt lo jorn/ quem fo donada vida.	124
Mal venturos/no deu cercar ventura.	41
Ma voluntat/amant vos se contenta.	85
Mentre d'Amor/fenti sa passio,	157

Mes vo

Mes voluntats/en gran part discordants.	111
Molt he tardat/en descobrir ma falta.	65
Molt me par be/que pens del altre mō.	150
Molts homēs oig/clamar se de fortuna.	145
Mon bon senyor/puis que parlar en,	126
No cal duptar/que sens vlls pot hom.	86
No guart auant/ne membre lo passat.	70
Nom clam d' algu/que'n mol mal haja.	181
Nom pren axi/com al petit vaylet.	16
No pens algu/que m allarch enparaules.	14
No pot mostrar/lo mon menys pietat.	64
Nos marauell/ algu per quem enyor.	60
No sech lo temps/mon pensament.	30
No so gofat/en demanar merce.	94.
O fort dolor/yot prēch que mi perd.	107
O mort quies/del mon la mediçina.	45
O quant es foll/qui tem lo forçat cas.	194
O vos mezquins/qui sots terra jaeu.	88
Oydes vostres rahons bells.	140
Pahor no sent/que sobre laus me ven.	142
Per lo cami/de mort he cercat vida.	114
Per mitigār/le nuig gran del estiu	140
Per molt amar/ma vida es en dubte.	46
Per quem es tolt/poder deliberar.	98
Premen axi/com al patro que'n plaja.	33
Por de pijor/a molts fa pendre mort.	149

TABLA:

Pujar no pot/algú en molt valer.	144
Puix me trob sol/en amar,a mi sembla	198
Puix me penit/senyal es cert que baste.	108
Puix que sens tu/algú atu no basta.	183
Qual sera'quell/qui fora si mateix	89
Quant plau a Deu/que la fusta peresca	159
Quant mes amau/tant mes temor teniu.	141
Que val delit/puix no es coneget	201
Quem'ha calgut/contemplar en amor.	72
Qui depersi/ne per Dcu vituts vfa	153
Quim mostrara/la fortuna lloar	38
Quim tornara/lo temps demadolor	61
Qui no es trist/de mos dietats no cur.	7
Quins tāt segurs/confells,vas encercant	40
Qui sera'quell/qui en Amor contemple	79
Qui sera'quell/qui fora si mateix	89
Qui sera'quell/del mon superior.	196
Qui sino es foll/demana sim enyor	36
Retingam Deu/en mon trist pensament.	57
Sens lo desig/de cosa deshonesta.	20
Si a cascui/per ben oyr atent.	115
Si be mostrau/que mi no auorriu.	56
Si be yo crech/la veritat senti.	141
Si col malalt/que llonch temps aquejau	139
Si col malalt/quil metje lo fa cert.	116
Si com aquell/qui per fa infinitat.	26

Si com

Si com rictat/no porta bens absi.	35
Si com vn Rey/de tres ciutats senyor.	15
Si com l'hom rich/qui person fill tre.	47
Si com lo Taur/se va fuyt per desert,	143
Si en algun temps/me clami sens raho,	95
Si Deu del cos/la mi arma fostrau.	43
Sim demanau/lo greu turment que.	139
Si per null temps/cregui ser amador	202
Si pres grans mals/hun bem sera gua.	23
Sobres dolor/m'atolt l'imaginar	48
Tal so com çell/qui pensa que morra	29
Tant en Amor/ma pens'ha consentit	12
Tant he amat/que mon grosser en giny.	21
Tant he amat/que vinch en desamar	68
Tot entenent/amador mi entenga.	128
Tot llaurodor/es pagat del jornal.	139
Tot metje pren/carrech de conçiença	26
Tots los desigs /escampats en lo mon.	22
Veles e vents/an mon desig cumplir.	52
Volgra fer nat/çent anys o pus atras	148
Vos qui sabeu/de la Tortral costum.	74
Yo crit lo be/si en algun lloch lo se	146
Yom recort be/del temps tan delitos.	78
Yo so molt trist/e puch me dir mezqui.	140
Yo contra faç/Nau engølf perillan.	94

Fin de la tabla.

VOCABULARIO PARA LAS
obras del poeta Ausias March: cōpuesto
por Joan de Resa capellan de su Mage-
stad. Dirigido al Illusterrimo señor
Gonçalo Fernández de Cordoua
Duque de Sesa, y de Terra no-
ua. Cōde de Cabra: señor de
la casa de Vaena. &c.

IVAN DE RESA AL LECTOR.

Si ignorares (amado lector) la len-
gua Lemosina: en q̄ el poeta Au-
sias March escriuió sus obras: y te
quisieres apruechar de este vo-
cabulario: es menester aduirtas las siguiētes
reglas. Las quales bien consideradas te auisa-
rán de muchas cosas que en la lectiō de este
poeta te ayudarán a le poder mejor entēder.
Aunque por razon de hauer muchos luga-
res errados enlos exemplares antiguos dedo-
de sus obras se sacaron: siempre quedaran al-
gunas dubdas que los lectores podrán consu-
buen juyzio emendar. Que aunque pusē no
pequeña diligēcia en mē informar de los na-
turales en aquella lengua de lo que yo no su-
pe: no del todo me pudieron satisfacer por
estar ya

estar ya muy desusados aq̄llos vocablos propençales de q̄ el auctor en su obra vſo: porque ya el vſo los ha mudado, que penſes arbitriū eſt, & vis et norma loquendi, como dize Horatio en la poetica. Anſi mismo porque muchas veces habla por metaphoras y enimas: algunos vocablos vā declarados ſegun aquella intēciō / y no conforme alverdadero ſentido de la lēguia lemosina como en sus propios lugares ſe verá: al q̄ por ellos paſare no le parezca la interpretaciō eſtraña de la verdad.

REGLA PRIMERA.

CQuando ſe quisiere buscar algū vocablo: lo primero q̄ ſe ha de cōſiderar es. La letra en que comienza: para que en la horden de aq̄llas ſe buſque. Y porq̄ en algunas diſtiones muchas veces falta la primera letra quando es vocal, porque la syllaba que preceſdio aca- bo tambiē en vocal, y ſe pierde la vna dellas en la pronunciaciō, eſcriueſe ſin la vocal, co- mençando de la cōſonāte: anſi como. Ntīga. Ncenall. Npreſa. y otros muchos: en tal caſo conuiene que los tales vocablos ſe buſquen en la horden de la conſonante en que comē- caron. Esta manera d' quitar las vocales vſan mas otras lenguas q̄ no la nuestra castellana:

EE iij   como

como son Ytalianos y Catalanes y Valencia-
nos y en lugar dela vocal q̄ quitā ponen vna
virgula como esta.:.ansí como. Amor l'es do-
nador. Ma'rma perdrā goig.&c.

REGLA SEGUNDA.

¶ Tambiē se note que ay muchas sincōpas:
en que por causa del verso se quitan algunas
letras de las que componen la diction. Ansí
como. Vólgra. por. Volguera. Col. por Co-
mel. Sicol. por Axicomel. Destas algunas vā
notadas en el vocabulario para que por aque-
llas pocas se saquen otras muchas.

REGLA TERCERA.

¶ Algunas veces se ponen y declarā el sustā-
tiuo y adiectiuo:y otras veces toda vna ora-
ciō:porque me pareció esta hordē mas facil
para mejor poder entēder algunos vocablos
que por si solos se entiēden muy mal:ansí co-
mo. Vnterç d'un punt de dau. Algubē nosa
fiu,y otros muchos.

REGLA QVARTA.

¶ Ay ánsí mismo muchos vocablos equiu-
cos:que tienen tres y quatro y mas significa-
dos:de los cuales hallarā algunas veces pue-
stos por si cada significado:y otras veces en
el mismo vocablo todos sus significados jun-
tos. Y

tos. Y en semejantes lugares el lector ha de saber elegir de qual de aquellos se ha de apro uechar conforme a la sentencia y sentido de la copla:ansi como. Dia.por.Dia,y por diga. Deu.por Dios/y por diez,y por deue. Mur. por Raton,y por muro.&c.

REGLA QUINTA.

CMuchas veces sin quitar ni mudar/ni añadir letra alguna ni acento:vna misma diétió sirue a primera y tercera persona:ansi como. Muyr.yo muero y aquell muere. Deix.yo dixo y aquell dexa:en tal caso los lectores si lle uaren atencion:de la sentencia dela copla sa bran de la persona de quien habla.

REGLA SEXTA.

CDe alguuos vocablos van declarados solo el singular/y de otros solo el plural: y de otros el vno y el otro. Los que van en el singular coñ añadir vna.s.se forma el plural, y algunas veces se añaden.n.s. Y del plural quitando las mismas queda el singular. Esto acace en los mas nombres:aunque en algunos se añade al singular.t.s. En los verbos no van todos los modos/tiempos/numeros ni personas: si no solamente aqüllos q mas parece q varian. Y de aqüllos facilmente se entiende los demás.

REGLA SEPTIMA.

¶ Muchas veces el acento muda el significado: y otras muda el tiempo de q̄ habla: quien bien supiere la cātidad d̄ las syllabas del verbo: por la medida del vera do se deue el acento asentar, y así hallara facilmente en el vocabulario lo que significa y el tiēpo de que habla. Y por esto en todo el vocabulario ençima dela vocal do el acento se ha de hazer: va señalado cō vna virgula como esta . . así como. Donáren. dieron. Donarém. daremos. Coué. conuiene. Cóuc. cueuano/o cesto.

REGLA OCTAVA.

¶ En los vocablos que despues dela. n. se hallare vna. y. griega sepan que la. y. vale por otra. n. así como. Affanyós. Any. Affany. Ateny/y otros muchos.

REGLA NOVENA.

¶ Quādo se hallare algun verbo con. m. al cabo: siempre habla de primera persona del singular o plural: así como. Tem. Yo temo. Adorm. Yo me aduermo. Som, nosotros soños Farem. nosotros haremos. De mas de los verbos ay otras dictiones que se acaban en. m. y en estas se ha de entēder que falta vna letra vocal despues dela. m. para que suene la diction, cō la nuestra Castellana, que es a aquella se

lla femejante:ansi como.Com. como.Tem.
temo.Am.amo. &c.

REGLA DEZIMA.

C Porque algunos vocablos vā solamente de
clarados en el genero masculino : y otros en
el fœmenino:sepā q̄ mudado la letra vltima
vocal se muda el genero:ansi como,Mogut,
mouido,Moguda.mouida /Mestre.Mestra
y llevado atēciō por el vn genero sacaran el
otro:que de otra manera fuera menester ha
zer muy largo el vocabulario.

REGLA VNDECIMA.

C Algunas veces faltan en algunos vocablos
algunas letras consonantes que no hazē mu
cho al caso:y otras veces se ponen demasia
das:delo qual vfa el Poeta:per razō delos cō
sonantes que precedieron a quien ha de res
ponder:y en tal caso vayā a buscarlos entre
los que le parecen,menos o mas,aquellas le
tras que se le pusieron o quitaron : y ansi los
hallaran facilmente.

REGLA DVODEZIMA, Y vltima.

C Esta particula.Ne. se hallara c̄ muchas par
tes:y sepan que no quiere dezir.no.como al
gunos por ventura pensaran.Antes se pone
muchas veces para henchir el verso que sin
ella no

ella no seria cūplido: otras veces se pone por que es como ornato de aquella lēguia sin significar por si cosa alguna: aūq algunas veces quiere dezir. Ni. Todo lo sobre dicho se ha notado para nños Castellanos: y q dī todo ignora aqlla lēguia: q cō los Valēcianos, y Catalanes, ni con los Castellanos expertos en ella, no es mi intencion hablar, pues lo entiēden muy mejor que yo.   VALE.

GIORGE DE Monte Mayor, al Lector.

LECTOR, el oro fino/y estremado
en sus profundas minas/escondido
aun que'scidente sea/y sublimado
y de valor mas alto/y mas subido
en quanto al hombre/no es comunicado
y de su vena oculta/no ha salido
la propria estima tiene/en esta vida
que cosa nunca vista/ni entendida.

CEs oro este poema/y tan perfecto
que aun mas que'l oro fino/vale y pesa
en tus manos esta/lector discreto
no m̄iegues el valor/a tal empresa
de oy mas sera notorio/este secreto
pues lo ha manifestado/Iuan de Rcsa
con su vocabulario/tan diuino
que yguala con Antonio/y Calepyno.

- A** B.con.
 Ab oy.con desamor o con odio o yra.
 Abandó.desamparo.
 Abandonár.desamparar o dexar.
 Abandonánt.desamparado.
 Abandonarém.desampararemos.
 Abáns.primero y antes.
 Abelléixen.hermosean o parecen bien.
 Abís.abismo.
 Abreujéu.abreuiés vos.
 Abréujes.abreuiés tu.
 Abstrácte.abstraydo o apartado.
 Abstrét,abstraydo o sacado.
 Abta.cosa abil o aparejada,
 Abta ment.dispuesta o aparejadamente.
 Abte.abto o abil o aparejado.
 Abtes.abtos y abiles.
 Abtéfa.acto o hábito /o abil.
 Abtitút.abilidad o disposicion.
 Abúir.abundar o sobre salir.
 Abúira.hazc mal aguero y abunda.
 Abús,abuso o mala costumbre:
 Abúsen,vfan mal o vfen mal,
 Abziách,dia aziago,

A, ANTE, C,

Acáb,acabe o alcance,

Acaçen,

A. ANTE. C.

- Acáçen.acaçan o procuran tener.
Acápta.pide limosna,y alcança.
Acáren.se vean o acarceen.
Açér.azero.
Açó.estó,
Açós deué.estó acaesce o esto viene.
A conseguésca.alcançe o consiga.
A consegri.consegui.
Acórt.acuerdo.
Acorreguérén.acorrieron.
Acóst.se acuesta a vn lado.
Acóst.me acuesto o me allego,
Acostár.allegarse.
Aéte.acto.A étes.actos o hechos.
Acúyt.da priesa o se acuyta.
Acuytát.apresurado.
Acúll.acoje.Acúlles.acojes o acojas.
Acunçamént.apuntamiento.
Acús.yo acuso.
Acustát.acostado o allegado.

A. ANTE. D.

- Adalgú.a alguno.
Adés.luego o presto.
Adir.a dezir.
Adorm.yo me aduermo y aquel se aduerme
Adréç.adreço y aquel adreça

Adula

Adulaménts.aullidos.

Aduocát.abogado.

A. ANTE. F.

Affalách.halago.

Affány.afan o trabajo.

Affanyós.trabajoso.

Afeblít.enflaquecido.o descacido.

Afectát.afectado

Aférra.afierra o se afirma.

Afférs.hechos o negocios.

Afets.afectos y hechos.

Affexír.refixar o pegar,o añadir.

Afer.a hazer o hazer.

Afin.me afino y tiene fin

Affix.affijo.

Aflám.yo enciendo o me enciendo.

Aflaquídes.enflaquecidas

Affóna.ahonda,o se hunde.

A. ANTE. G.

Agenólla.se arrodilla

Agre.agro,o amargamente.

Agre,Dolç.agro dulce.

Agréuia.agrauia o enoja.

Agreuját.agrauiado.

Agró.la garça ave.

Aguáyt.mirar o azechar.o la vista.

Aguéren.

A, ANTE, H,

Aguéren,ouicron o ouicran,

Agui,tuuo aquel y tuue yo,

Agút,tenido o auido,

Agút,agudo dc buena abilidad,

A, ANTE, H,

Ahir,yo me ayro y enojo,y ayer.

Ahirar,enojarse o tomar yra.

Ahire,me ayre o tome yra,

Ahuirát,venturoso o dichoso,

A, ANTE, I,

Ay mía,mi amada o mi señora,

Ay tals foren,y tales fueron,

Ay tant,y tanto,

Aiáure,estar echado o tener asiento.

Aidár,ayudar,

Aiga,agua.A'igua,agua,

Aír,odio o yra;o aquella manera de yra,

Ayrables.que mueuen a yra o ayrados.

Airár,ayrar se o enojarse,

Airát,ayrado o enojado,

Ajúny,ayunta o allega,

Ajúst,ajusta o justamente,

Ajút, yo ayudo y aquel ayuda.

Axi,ansi. Axils,ansi les.

A. ANTE. L.

Aláns.alanos.

Albir.

- Albír.aluedrio o pareſcer proprio,
 Albuféra.agua dela mar como laguna,
 Allárch.yo alargo,y aqucl alarga.
 Alguazir,alguazil.
 Alletánt,dando leche,
 Alleuár,a leuantarse,
 Alléuja,aliuiana o aloja,
 Alléuje,aliuie o aloje o more,
 Alló,aquello,
 Allogár,alquilar,
 Allojár,alojar o aposentarse.
 Alónya,alenxa,
 Allótja,aloja/o posa o mora,
 Als. otra cosa,y a los.
 Als fahént,haziendo otra cosa.
 Alt,alto,y alta y contentamiento.
 Alt,el otro,y contente,
 Alta,agrada y contenta o aplaze
 Alté,ágrade o contente.
 Altáu,agradays o contentays,
 Altísme,delo alto del Cielo.
 Altíu,altiuo,o presumptuoſo,o contento,
 Altres.otros. Altríu,otro,

A. ANTE, M.

- Am.yo amo,y ame hecho,y anzuelo.
 Amagádes,escondidas.

Amága.

A. ANTE. M.

- Amága.se esconde,o esconde tu.
Amagát.escondido.
Amagatálls.escondrijos
Amárc̄h.cosa amarga.
Amárg.amarga o amargo.
Amiénen.traen,o atraen.
A,mes.ha metido.
Amí.yo amo,y ami.
Amich.amigo.Amichs.amigos.
Amils.ami los,y a mejor.
Amolléixca.ablande.
Ámpra,ampara o depriende.
Ampra.busca prestado.
Amprár.tomar o buscar prestado.
Amprár.deprender o aprouecharse
Ampré.yo me aproueche.
Amunt.arriba o a lo alto.

A. ANTE. N.

- A'na.aquel anda. y Ana.
A'na,Vénus stella.el planeta Venus.
Anánt.andante y andando.
Anáp.copa o vaso para beuer.
Anár.andar.
Anás.anduuiesce.
Anát.andado/o que se ha oydo.
Anda.anda/o camino para seguir.

Andes

A. ANTE. N, ETNA 225

- Andes, andas
Angóixa, congoxa
Angoixósa; congoxosa
Aní, anduue. A'ni/ay
Any, año: Anys: años
Anyéll, cordero
Ánimés: animas
Añi més. ay mas
Ans, antes
Antár, adelantar/o pasar delante
Anúlam, anulame/o anichila me
Anulám, anulamos o deshazemos
Anulát, apocado/o venido a menos

A. ANTE. P.

- Aparéixer, aparecer o manifestarse
Aparéll, aparejo
Apéll, llámo yapélo o nombro
Apercebút, apercibido
Aperillósa rriba, peligrosa ribera
Aperillósa rriba, peligroso ribaço
Apléch, ayuntamiento de cosas
Apléga, allega/o viene bien
Aploure, a llouer
Apocalipſi, vn libro de sāt Iuā anſi llama
Aportánts, trayendo/o lleuando (do
Aprés, despues/y ha tomado

ETNA

FF

Aprés

- A ANTE P ETIA .
Aprésa.deprendida
A,promés:aprometido
A,prómes.a buenos.y abonados
A ANTE Q.
Aquélles.aquellas.Aquells:aquellos
A ANTE R
Ara.agora/y lugar de sacrificios
Arbitre.arbitrio o industria
Arbre:arbol
Arch.arco
Arám:arambre
Arréats.arreados/o adereçados
Argént:plata
Argúll:argulloso
Ariána:nombre prepio de muger
Arma:alma/y arma
Armári.almario
Armes:almas/y armas
Arméjant.haziendo armas
Arnas.arnes para justar e pelear
Arnáu:daniel:hombre así llamado
Arquér.bombe que tira con arco
Arrápa.arrebata.Arrápē arrebate
Art.arte.y aquel arde
Art:mon cor.ardemí coraçon
Articles.articulos

Artic.

Artít.hombre diligente o ardid

A ANTE S

Aſa.hora/a eſa hora

Aſája:afaya/o enſaya/o prueua

Aſáigs.enſayos o prueuas

Aſált.a sobrefalto/o asalto

Aſáts.asaz/o abaſtadamente

Aſe.rranch/asno coxo o derrengado

Aſegút.afeſtado

Aſémble.afeſejo/o parezco yo y aquell

Aſémble:ſeñalo/o le parezco

Aſetját.afeſtiado/o cercado

Aſéure.afeſtarſe

Aſiu.afeſta.Aſiure.afeſtarſe

Aſmár.pensar

Aſpres.asperos

Aſtíc:hado/o eſteſella

Aſtrúga.dichosa y bienauenturada

A ANTE T

Atállen/cortan o corteñ

Atány.perſençe/o atañe

Atañyer:atañer/o tocar o pertenescer

Ataért.atarde

Atenguérén.touieron o alcançaron

Atémps:atiempo

FF ij clare Atem

A. ANTE, T

- Atempráts.templados
Aténch.alcanço yo/y aquel alcança
Aténdre.atender/o alcançar
Atény:alcança y alcance/o puede
Atényer.alcançar
Atént.atento
Atés.alcançado/o conseguido
Atésa.alcançada o conseguida
Atörch.otorgo/o concedo/y otorga aquell
Atraçát.atraçado
Atruénça.atreuimiento
Atúr.yo espero/y dure
Atúr.duraçion de ticimpo
Aturár.esperar

A ANTE V.

- Auáll.abaxo
Auánçen.se adelanten/o se abalançen
Auár.hombre auaro.
Aué.auiene/o acaeçç
Auergónyam.me auerguençan
Auiltat.auiltado/o despreciado
Auimént.aparejo/o cosa q̄ csta aparejada
Auís.yo auiso.Auís/ahuelos
Aulésa,vileza/o soberuia/o alteza
Aunit.vnido/o ayuntado
Auol,falso/o malo

Auo

Auolér.a querer

Auorrít.aborrido/o aborreçido

Auts.autos.o actos

A ANTE X

Axíls.ansi los

Axím.así me

B ANTE A

Babtístē.babtismo

Báchus.el dios del vino

Badalíts.bouos/o enboueçidos

Badáns.bouos/o abouados

Badánt.hecho bouo.Badóch.bouo

Balbuçitár.hablar como tartamudo

Bálça.balsa

Banch.vanco/o escaño

Bany.vaño

Bán̄da.la vanda/o yr a vn cabo

Bandonamént.desamparo

Bandonár.desamparar

Barálla:riña o pelea

Baráts.baratos

Barbüll.barbulleria/o trafago

Bastamént.abastura/o abundosamente

Bastárt.bastardo

Bast.basto.y baſta

Bat.bate

B ANTE E

Batéja.se batiza o toma nombre

B ANTE E

Be.bien

Becáda.aue que se llama bequeruda

Becáyre.bequadrado canto alegre

Beir:por obeir/obedeçer

Bell.bello/o hermoso

Belléa.belleza/o hermosura

Bem.bienme

Bemóls.bemoles canto triste

Benauirát.bien auenturado

Benauiránça.bien auenturança

Benéyt.bendito y bienauenturado

Besträure.anticipar la paga

Bestrét.anticipada la paga o reparo

Bestréts.amparos/o reparos

Béu.aquel beue

B ANTE I

Biu.biuo.

B ANTE L

Blan.blando.Blanch.blanco

Blánes.blandas.Blanór.blandura

Bláu.color azul

Blidat.por oblidat/oluidado

Blo:por ab lo,con el

B ANTE O

Bo.bueno.Bon.bueno

Boçí

- Boçi,bocado
 Bollít:cozido
 Bónba:bomba para sacar agua
 Bónba:vanagloria/o hinchazon
 Bonbaménts,vanaglorias
 Born,salto/o buelta/o tomar rodeo
 Born,camino/o via
 Bonésa,bondat
 Bòrnia.rodea o vna buelta
 Bórne:vna buelta o rodco
 Bort.el hijo borde
 Bosch,bosque
 Bóssa.holsa.Bóu,buey

B ANTE R

- Bram,bramido
 Bráma.aquel brama o da bozes
 Branchét.perro de falda
 Brant.espada
 Bráu,brauo,Bráus, brauos
 Bréfca,panal de miel
 Bréu.breue.Brement.breuemente
 Bróca.punçon/o alança/o le toca
 Bróca.corre la lança/o encuentra
 Brocár.encontrar y tocar alguna cosa
 Brocáts.brocados
 Bronch.cosa corua/o cosa aspera

B. ANTE. V.

Bróque. encuentre/o lidie/o pelece
Bróque. eche a fuera o alance
Bróte. torne a nacer o brote
Brut. suzio y animal bruto
Brúxola. cl aguja de marcar

B. ANTE, V.

Bufant. soplando. Bufar/soplar
Bugáda. la lexia
Bugíu. mono/o mona
Búyda. vázia
Búydes. vazias. Búyt/vazio
Búixola. la aguja de marcar
Bullirá. heruira
Bülles. buldas.
Burch. el burgo/o arrabal

C. ANTE, A.

Ça. aca
Cab. cabe. Cab dolor, cabe dolor
Cába. perfecciona/o le acabala
Cabalós. hombre que tienen caudal.
Cabáta. çapato
Cabdáls. caudalosos.
Cabdáls. caudales/o haciendas
Cábret. caber
Caç. yo caço. Caçóla. caçuela
Cadira. silla
Cahen. aquellos caca

- Cáich.yo caygo y aquel cae.
Cayguéren.cayeron. Caigút.caydo.
Call.calla o haze callar.
Cálfa.escalienta,
Cal.cale y es menester.
Calgút.mea calido o aprouechado.
Callamént.callamiento o callar.
Cáma.la pierna. Cámes.las piernas.
Cámbi,cambio o truenco.
Cami.camino.Camíns caminos.
Camp.escape o quede,
Campár.escapar,
Campéstre.campefino.
Canéla.candela,y canela.
Cans.perros.
Cantáueu.cantauades.
Cants.cantos ó cantares.
Cap,cabeça,y cabe.
Car.caro,y porqué,y ciertamente.
Car.aimado.Cárrech,cargo.
Cárrega.la carga,y aquel carga.
Carreguí.me cargue o carguc.
Carestiós.encarescido o q̄ mucho quiere.
Cárcre.carçel.
Cáres.las caras o gestos.
Carnátje.cosa de carne.

Cárs.

C. ANTE. A.

- Cars.amados y cosa cara.
Carteját.carteado o hojeado.
Carts.cardos.
Cas.caso.Cascú.cada vno.
Castéll.castillo.
Cástig.castigo.Castich.castigo.
Catiu.captiuo.
Cató:Caton philosopho.
Cáu.aquel cae.
Càua.muger por quien se perdio España.
Cauórca.cueua.
Cáure.caer.

C. ANTE. E.

- Çech.çiego.
Çegát.hombre que esta çiego
Çel.çielo.Cell.aquel.
Çéllea.aquella.Çelár.encubrir o çelar.
Çeliçi.çiliçio.
Çels.çielos.Cells.aquellos.
Çent.çiento.
Çep.çepo.Çéptre.el çetro.
Çerca.busca.Çercár.buscar.
Çerch.yo busco y çerco y busca aquel.
Céres.diosa del pan.
Çertána.paraúla.palabra cierca.
Çeruélli.el seso o entendimiento.

Çesárs.

Cesárs. los cesares.

Cest. aqueste es o aquell es.

C. ANTE. I.

Cinch. cinco. Cinch. senys. cinco sentidos

Çita. incita. o me complaza o citame.

C. ANTE. H.

Char. caro o amado.

Chiprá. el reyno de chipre.

C. ANTE. L.

Clam. yo me quexo, y la quexa.

Clamánts. quexádo se. Clamár. qxar sc.

Clar. claro y claramente.

Clarór. claridad.

Cláu. clauo, y llave.

Clerch. clérigo.

Cloént. encerrando.

Clóga. encierre o encierra.

Clos. cerrado o cercado o metido.

Clósa. encerrada.

Clots. charcos de agua.

Clou. cierra y concluye.

Clouen. cierran.

Cluchs. cerrados o ciegos.

Clus. cerrado.

Co. aquello o esto.

Cobéa. cobdicia.

Cobéja.

C. ANTE. O.

- Cobéja.aquel dessea o cobdicia.
Cobejánça.el desseo o cobdicia.
Cobéix.vel.Cobéig.yo desseo.
Cobejós.desseoso o cobdicioso,
Cóbles.coplas.Cobla,copla,
Cobre.cobiya y cubre y cobrar.
Cohént,coziendo.
Cohír,auer aceso a muger,
Cóhit,coyto,o aceso a muger,
Coiçór,escozimiento.
Col.honrra ofestiuia como a cosa diuina.
Col.como el,
Colebrínes,culebrinas tiros de poluora.
Cólen,guardan y honrran fiestas.
Cólguen,honrran y celebran fiestas.
Coll.cuello.Colls.cuellos o gargantas.
Collir.cojer.Collit.cojido.
Colp.golpe.Colpa.culpa.
Cólta.honrrada o solemnizada.
Coltéll.cuchillo.
Com.como,y así como,
Comána,aquel encomienda
Cománe.encomienda.
Coménç,comienço o principio,
Comés,cometido
Cominal.comunal.

Companyádes.

- Companyádes.acompañadas,
Companyó.compañero.
Companyóna.compañera,
Compéndre tomar o comprehendér.
Complaçénça,complacencia o plazer
Complách,complaze o haze plazer.
Complánta,llanto o dolor.
Complányer.complañir,
Complésquem,cumplan,
Compóst.compuesto.
Comprát.comprado o cosa mercada.
Comprén.comprehende,
Comprénga.comprehenda,
Compréses.comprehéndidas.
Cómpte.cuenta.y conde señor.
Cómpite.cuento o cuenta.
Cómptes.cuentas,y condes.
Comúns.comunes.
Concéb.concibo,y aquel concibe.
Concít.aieuanta,mueue,inclina.
Concórdę.concuerde.
Condámnen.condenen o condenan.
Conduít.conduzido o atraido.
Conéga.conozca.Conegút.conocido.
Coneixénça.conocimiento.
Coneixént.conociendo o que conoce.
Coneixér.

C. ANTE. O.

- Conéixer.conocer.
Confés.confessor,y confieso yo.
Confón.confunde/o abate.
Confóna.confunda.
Confús.confuso.
Conjúnta/ayunta en vno.
Conórt.conorte o consuelo.
Conquér.conquista busca procura.
Conquerrán.alcançaran o conquistarán.
Conquerran.conquistaran.
Conquérre.conquistar o buscar.
Conquést.conquistado o alcançado.
Conquist.yo conquisto.
Conrréa.acarrea trae ocultiua.
Confégre.alcançar,o conseguir.
Confegria.conseguiria.
Consell.consejo.
Consellér.el que māda y rige sobre todos.
Conselléu.aconsejey
Consémble.semejante.
Consúm.yo me consumo y gasto.
Contendrá.aquel tendrá.
Contixénça.cosa contingéte o galardon.
Contraris.co ntrarios.
Contrást.contraste.
Contréis.contrechos.

cōnue

- Conuén. conuiene.
 Conuénch. conuiene.
 Conuençría. conuençeria.
 Cor. coraçon. Cors. corações.
 Corr. corre. Cors. cuerpo y curso
 Corátje. que tiene coraje o coraçon.
 Corátjes. corações o corajes.
 Coratjós. corajudo o que tiene brio
 Corbs. cucruos.
 Cónda. soga o cuerda.
 Cordéls. cordeles.
 Corréu. correu.
 Corps. cuerpos.
 Corrómp. corrompe.
 Corróns. ruedas para q̄ ruede alguna cosa.
 Cors. cuerpo y curso.
 Cort. corte y estrado do se juzga
 Cos. cuerpo. Cósos. cuerpos.
 Cost. costa o gasto.
 Cósta. cuesta o subida.
 Cósta. lo q̄ algo cuesta o se acosta o allega
 Cósta. costa dela mar.
 Costát. costado o lado, y costado me ha.
 Costáts. costados/ o lados.
 Costrény. costriñe.
 Costrét. constrenido.

Costum.

C. ANTE. O.

- Costúm. costumbre, o yo acostumbro.
Costúma. costumbre o acostumbra aquél
Costumádes. acostumbrados.
Cóta. cota, o vestidura solemne
Couárts. couardes.
Coué. conviene. Cóue. cueuano o cesto.
Cóue. el que está en huelga.
Coudamént. combate o cosa así.
Cóure. cobre metal campanil.

C. ANTE. R.

- Crégen. aquellos creen.
Crehuár. cruzar se o perfilarse.
Creist. criaste y creiste.
Creixént. creciendo. Créixer. crecer.
Crem. yo me quemo. Crémá. aqullo q'ma.
Cremát. quemado.
Crescúts. crecidos o que crecen.
Crestiá. cristiano.
Créu. cruz, y aquel cree.
Créuen. aquellos creen.
Criament. la crianza desde niño.
Criáts. criados.
Crída. da bozes o llama y pregon.
Cridát. pregonado.
Críden. den bozes o llamen.
Crims. delitos y crímenes.

Crit.

Crit.el grito,o doy bozes

Crits.los gritos o bozes

Crósta,corteza

Crúa.cosa cruda y cruel

C ANTE V.

Cuiçòrs.escozimientos

Cúyda.piensa

Cúyt.cozido/y doy priesa o aguija

Cúyt.yo pienso/y aquel piensa

Cuita.da priesa.Cuytáts.apresurados

Cuytáda ment.apresuradamente

Cuytát,pas.paso apresurado

Cuytósos.apresurados

Cull.por acúll/aquel acoje

Cúna.libro delos moros que assí se llama

Cur.cure/o tenga cuydado

Curs.curso.Curt.corto.

Cúscia.perezosa/o coxa

D ANTE A

D'affany.de afan o de trabajo

D'algú.alguno/o de alguno

D'altrúy.de otro

Damnatje.daño/o dañamiento/o cōdena

Damnáts.condenados o dañados (ciō

Damnéje.dañe

Damúnt.arriba o encima

D ANTE A

Dan, daño. Dant, el poeta Dante

Dar, pas, dar paso

Darám, darmie han. D'arám, dcarambre

Darrér, postrero

Dáta, la data traslation del juego de tablas

Dauánt, delante

Dáu, dado. Dáus, dados

D. ANTE E.

Deasalt, desagrado o descontente

Debáts, debates. Debatént, debatiendo

Debátre, debatir o combatir

Deçá, desta parte

Decánt, se decanta/o se acuesta

Decánta, buelcás/o trastornase

Deçebút, engañar. Deçebút, egañado

Dech, yo deuo, y aquel deue

Decrepitút, vejez muy larga

Decrétt, decreto

Defall, falleçc/o falta

Defallit, falto o venido a poco

Defallint, falto/o saltando

Defált, defalta o falta

Defén, defiende. Deféndre, defender

Defenia, defendia

Defénsa, defendida. Defensat, defendido

Defénsa, defendida

Defét, de hecho, y falta o defecto

- Defúigs. huyestu
 Dégá. venir/deua venir
 Dégá. le conueinga/o deua
 Degást. gastado
 Degrá. de grado/o deuria y deuiera
 Degrát. de grado/o de buena voluntad
 Degré, auer/mals, deuiera hauer males
 Degui. ninguno, Deguis. ningunó se
 Degún. ninguno. Degúns. ningunos
 Deguastár. gastar/o degastar
 Degút. deuido
 Dehesa. diosa aacerca de gentiles
 De hon. dedonde
 Déhidór. dezidor
 Deisque. deifico/o le honro como a dios
 Dejú. ayuno. Dejúna. ayunna
 Déix. dexo yo/y aqucl dexa
 Deixáu. dexauos. Déixen. dexen
 Deixible. cosa dexada o digna de dexarse
 Deláy, de alla del otro mundo
 Delida. quitada. Delir, quitar
 Delint. quitando/o echando a perder
 Delit. delito/y deleyte
 Delita. deleyta/o da contentamiento
 Dellure. delibre/o librado
 Demán. demando/o pregunto

D ANTE E

- Demánl'ami.preguntelo ami
Demille.menos cabe/o lo haga menos
Dent.diente.Dents.dientes
Depártre,apartar o diuidir
Depregón.de presente
Derenclí.me dexo
Derréra.postrera y vltima
Derrér.postrero y vltimo
Desált.descontentamiento
Desalta.desagrada.Desaltár,des agradar
Desaltáu.descontentays/o abaxays
Desám.yo desamo
Desamich.enemigo
Desastrúga.desuenturada/o desdichada
Desastrúch.desdichado/o sinuentura
Desahunida.desabenida/o desconcertada
Desbarráda.porta/puerta sin cerradura
Descórdá.destuerce o se ðshaze la cuerda
Descólen.deshonrran o quitan la fiesta
Descrechént.descreyendo
Descúyt.descozido y descuydo
Desdiu:aql desdize.Desdius.tu desdizes
Deseguéix.no sigue
Desexit.apartado
Desémble:dessemejante
Desengrújen.enflaqueçen

Desert

- Desért,desierto/o hecho le desierto o solo
Desésser,no ser o perder el ser
Dessá,deshaze,Dessét,deshecho
Desgradáts,desagrados
Desgraír,desagradecer
Deshónbren,le quitan el nombre o el ser
Desig,deseo,Desijár/desear
Desije,vl'.desige.desee aquell
Desijé,vl'.desigé.desee yo
Desista,desista
Deslich,deslio/o desligo/o desato
Desligánts,que desatan
Desliura,delibra o defiende
Desliurát.delibrado o determinado
De líure.delibrado y libre
Desmembrás/desacordase
Desmenbrát.desacordado
Desmint,le desmiente
Desnatúr,desnatura
De,son,bién,de su bien
Desónbren,quiten la sombra o deshazen
Despareguéren.desaparecieron
Despendir,gastar o despender
Despendrán,gastaran
Despenént,gastando
Despénga.gaste aquell.Despégui,gasté yo

D ANTE E

- Despés.despendido/o gaſtado
Despéſa.gasto/o el gaſto
Despéſes,los gaſtos
Despít.despecho
Despita.despecha/o eſta despechado
Despocár.menoscabar/o hazello poco
Desprehéu.despreſies vos
Despúll.yo desnudo/o despojo
Despúlla.desnudatu.Despullá,desnudo
Despúlls.desnudos o despojes tu
Desrreglat.desrreglado
Deriuę.fe deriuen o de ciendán
Desterména.determina
Destrifíque.le haga diestro
Destruú.destruye
Destruus.destruyes o ðshazes
Desuchina.desauuezinda
Desuergonyit,desuergonçado.
De,ta,vida.de tu vida
Deté.detiene/y de ti
Detrahi.hizo trayciō o égaño
Déu.dios.y diez/y deue
Deuállen.abaxen/o abaxan
Deuán.delante,Deuánt.delante
Deuengút.venido/o deuenido
Deuinadór.hombre que adeuina
deuora

Deuora,traga/o consume

Déute,debeda/o lo que se deue

Dexéble,discípulo

Dexim,dexamayo

D ANTE H

D'hon,dedonde

D ANTE I

Día,el dia,y aquel diga

Dia'bziach,dia que no es fiesta ñ guardará

Dicta,dita/o nota/o declara. (o aziago,

Dich.yo digo.Dir,dezir

Dictát,ditado/o título de señor

Dictát,dicho/o dictado/o prosa

Dictáts,dichos o ditados

Dida,el ama que da leche al niño

Diént,diziendo.Digués,dixese

Di márt, el martes/dia del planeta marte

Dinér,dinero.Dinérs,dineros

Dins,dentro

Dir,dezir.Dich.yo digo

Discórr,discurro/o desliza

Discórs,disordes

Discórt,discorde,o discordia

Disénten,no consienten

Disenti,no consenti/o no consintio aqucl

Disért,diserto/o abil para alguna cosa,

D ANTE, I

Disérrta.cosa dispuesta/o aparejada/o abil
Disérrta.cosa de buena dispusició pa algo
Disólre.disoluer/o desatar (re)
Dispónren.volch.disponer quis o quic
Dit.dedo y dicho.Dits.dichos y dedos
Díu.aquel dice:Diuen/aquellos dizen
Diuideix.diuide o aparta

D ANTE O

Do.don/o dadiua/y yo doy
Dóbles.por Doblees.cosa doble es
Dóbles.doblas moneda de oro
Dol.duelo:y yo me duelo yaquel se duele
Dolç.dúlce
Dolcám.será/dulce me sera
Dolch.yo me duelo ye dolor
Dolént.cosa ruin o mala
Dolentía.dolencia o cosa mala
Dolorejánt.dolorido ó con dolor
Dolrrá.dolera.Dólre.doler o dolor
Dólrrres.dolorse.Dollrrás.dolerteas
Dolt.aquel se duele o siente dolor
Domdár.domar.Dompdás,domase
Doméstich.doméstico
Dompdár.domar o amansar
Domini.señorio.
D'hon.dedonde.

Don.yo

D. ANTE. O.

237.

Don.yo doy.Don.aquel de.
Dóna muger,y aquel da,
Dónam,dametu.Donám.nosotros damos
Donárensi.dieron se.
Donchs? y pues?
Dóncls.deles.Donéu deis vos.
Doní.le di yo.
Dons.dones o dadiuas.
Dos.por dos/o el enues.
Dos.las espaldas o los ombrios,
Dot,dcte. Dots.dotes.

D. ANTE. R.

Drap.paño.
Dreç.aderezo. Dreçár.adereçar.
Dret.derecho. Dréta derecha.

D, ANTE, V,

Dúbte.dubda & yo dubdo.
Dubitós.dudosof.
Dúbten.aquellos dubdan.
Dúbtem.yo dudo.
Duch.duque,Duchs,duques,
Dugués,truxesse,
Duymés,de oy mas,Dúys,dos,
Duyt so,soy traydo
Dull,duelo me,
Dur,duro,y dure y suffrir.

e.ante,f,

E. ANTE. F.

Efectes.efectos. Efēcts, efetos

E. ANTE. G.

Eguál.y igual. Eguals. y guales.

E. ANTE. I.

Eixir.salir. Exirán. saldran

Eixórca.cosa esteril que no da fruto

Eixórch.hombre esteril que no engendra

E. ANTE. L.

Elegésch.yo elijo o escojo,y aqucl elije.

Elegits.elegidos o escojidos

Eleixen.eligen o escojen

Elést.escojido o elección

Eléts.electos y escojidos

Els.los o ellos. Ells.ellos

E. ANTE. M.

Em.emeyo.y me

Embadalits.embouecidos o espantados.

Embárcch.embaraço o embargo

Embásfa.embasa o haze prcuision

Embellit.cosa hernioseada

Embólca.se embuelue o se arrebulue

Embólct.embuelto

Embrónch.cosa corua o torcida

Empáig.empacho o embaraço

Empára.ampara o defiende o amparo.

Empatchàr.empachar o impedir

empecadant,

Empecadánt, hinchendo de peccados.
 Empeguésh, yo he vergüeña o estoy em-
 Empéndre, emprender. (pachado.
 Empegit, vergonçoso o empachado.
 Empény, empuja o arroja
 Empénycr, empujar o abalançar
 Empés, empujado o echado a fuera.
 Empésa, empujada o hechada fuera.
 Emplíquen, implican o contradízen,
 Empobrit, empobrecido
 Emprénch, yo emprendo.

E. ANTE. N.

En alt, en alto y en contentamiento
 En cálça, alcança o embaraça
 Encára, aun, o en tanto que
 En cara, aun que, y aun tambien
 Ençélla, en aquella
 En çéna, encienda o enciende
 Ençenálls, cosa para encender presto.
 Ençéñch, enciende o me enciendo
 Ençénen, encienden o enciendan
 Ençénia, encendida. Encés encendido
 Ençéns, encienso
 En clós, encerrado. Enclósa, encerrada.
 Enclou, encierra
 Encolpa, pone culpa

encontradés,

E, ANTE, N,

Encótrádes, calles o ptes por do algo pasa,
Encontráda, calle o carrera,
Encórre, le ocurre o le viene,
Endény, desden,
Enderroch, derriba o derrucque,
Endréç, endereçe o aparejo,
Endúre, endure o ayune,
Enfasliját, lleno de hastio/o enojo,
Enfellownít, enojado o sañoso,
Enferéscá, haga diferencia,
Enferescá, fenezca o encarezca,
Enferésca, conferir o inferir,
Enférmi, enfermo/o enferma,
Enfortéixques, enfortalezcas,
Enfortínt, haciendo fuerte o fortalciēdo
Enfosquéix, os haze fosca o ciegá,
Engán, engaño o engañe aquél
Engána, engaña aquél,
Engány, el engaño, y aquél engaña,
Engendráts, engendrados,
Engendránts, los que engendran,
Enginy, ingenio/o que tiene habilidad
Enhúig, enojo, Enhújen, enojen,
Enyór, tener soledad
Enyoramént, aqlla mácra d tener soledad
Enpáig, empacho,

Empréntada,

- Enprentáda, cosa hecha como de molde,
Enpén y, arroja o echa de si,
Enpén y en, arrojan o compelen,
Enquerimént, andar en busca de algo,
Enquerimént, requerimiento,
Enquést, buscado o entendido
Enquést, inquirido o examinado,
En qui, en quien?
Enrrimas, en versos o en coplas,
Enseguésch, yo sigo y aquel sigue,
Ensélla, ensilla,
Ensémble, paresece me, y juntamente,
Ensémps, juntos y juntamente,
Ensény, en seño o en sentido,
Ensénya, en señal o en demostracion,
Entégre, entero, Entégra, entera,
Entenént, el que entiende,
Enténga, entienda, Entenia, entendia,
Enténdre, entender,
Enterrómpre, interrumpir o cortar,
Entés, entendido,
Entíga, cosa antigua o vieja,
Entitat, entidad o que tiene ser,
Entórn, enderredor,
Entrát, entrado,
Entreñóra, tiene soledad o no se halla do
esta, Entristit,

E. ANTE. N.

- Entristít.entrístecido
Entristícix.entrístece
Enueja.embidía. Enuejós embidioso
Enuellir.enuejeçer. Enuellít.enuejescido.
Envers, si.contra si o hazia si.
En volent.enqueriendo
En volpa.se arrebuchue o se rodca
Enújen.enojen. Enúigs.enojos.

E. ANTE. P.

- Epográs fer.y pudiera se hazer

E. ANTE. R.

- Errádes.cosas eriadas
Eréu.heredero,y vos erades
Ergúll.argulloso
Ergúlle.tomar argullo o ardimiento.
Ermíns.armiños aforros

E. ANTE. S.

- Es.tu eres y aquel es.
Esbaésch.embouezco o desuanezco.
Esbalait.espantado.
Esbátre.facudir.
Escálfa.escalienta
Escáyga.cayga o venga bien
Escálf.escaliento,o calor,o escalienta.
Escámp.esparzir o derramar o poner.
Escámpa.derrama o escampa
Escampáts.derramados o apartados

- Escandáll.la sonda delos marineros paten
Escáp.escape o se libre (tar lo hondo.
Escárrech.es cargo.
Escárn.escarnio o hazer burla
Escártejar.cartear o descartar.
Escás.escaso que gasta poco
Escása,escasa,o que gasta poco
Escláta.rebienta
Escláu.esclauo.
Escláu de remença.vn genero de esclauos
Esclus.esclnydo. (q ouo en Catalunya.
Escoçáns.hombres de escoçia
Escoláns.estudiantes,o que aprenden.
Escólt.la escucha,y aquel escucha
Escriure.escreuir.Escriuén.escriviente.
Escúlls.rocas o peñas.
Escurçóns.alacranes
Efforç.essuerço.Efforçat efforçado
Esguart.tener miramiento o respesto.
Esmenár.emendar o mentar o traer a la
memoria.
Esménda.emienda o trae a la memoria
Esmént.se acuerda o trae a la memoria
Esmént.parar mientes,o el acuerdo
Esménta.nombra o trae a la memoria
Esméntar.nombrar o traer a la memoria
esmola.

E. ANTE, S.

- Esmóla.la limosna, y aguza o amucla.
Espáy.espacio.
Espandéix.esparze cada cosa a su parte.
Espánt.espanto.
Espaordít.despauorido.
Espála.espada.
Espátles.las espaldas.
Espér.esperança y espiriençia.
Esperauém.esperauamos.
Esperdimént.perdimiento o perdicion.
Espérdre.perder.
Esperi.espere.
Espletánt.cosa gastada o esquimada.
Es,ple,tant.es lleno tanto.
Esplét.la cogida del pan.
Espéra.esperança,
Esperóns.las espuelas.
Espocát.nombre que son pocos como el.
Espocát.apocado o venido a menos.
Espósa.cosa para atar las manos,
Esproui.lo proue o los proue.
Esquinçát.despedaçado,
Esquiús.esquiuos.
Est.tu eres, y aquel es, y esto,
Est,este. Est,be, esta bien.
Establít.establecido.

Estamént

- Estamént.estado.Estát.estado
Estány.estáño metal
Estátje.firmeza/y tener carteleria
Estén,estiendo.Esténs estiendes
Esténch.estiendo y estiende
Esténga.se estienda
Estích.yo estoy
Estint.instinto natural
Estiu.el estio/o el otoño
Estója,guarda
Estól.vna compañía de gente/o flota de
Estólga.quite o libre/o salue (mar)
Estólvt.quitado/o libre/o priuado
Estólta.quitada,
Estórch.quitado/o quito
Estórcrc.qúitar o apartar
Estórts/saluos o libres
Estórtta.salua o libre
Estrány.estraño
Estréms.vl'.Estremps.estremos
Estrénch.yo aprieto/yaprieta/y estríñe
Estrénga,restriña/o retenga
Estrényer.apretar o restriñir
Estrény.estríñe o aprieta o alanca
Estrét.estrechamente
Estréts.estrechos o cosumidos

E ANTE S

Estrúch,dicho so o venturoso

Esturmént,instrumento

E suellát,desuelado/o hecho viejo

E ANTE T

Ete.rio ansi llamado

E trét,esacado

E ANTE V

Euéu pulgó,y vee señal de pestiléncia o de

E ANTE X (muerte)

Exámpla,ensancha

Exélla,destierra

Excés,excesso/o demasia

Exclón,escluye e y echa afuera

Exíl,destierro

Exirán,saldran

Exórba,haze ciego/o ciega

Exórda,ensoordece

Exórch,contrecho o esteril

F ANTE A

Fa,aquel haze

Faç,yo hago/y aquel haze

Fáça,haga/o haze aquel

Fadri,moço pequeño/o mochacho

Fáéna,hazienda,Fáént,haziendo

Fáént,laus,palésa/haziendo loor manifié

Faições,fações

Falç,hoz para segar/o cosa ansi

- Falcò,halcon
 Fall.aquel falta/y hallo yo
 Falléga,falté
 Falléix.aquel falta.Fallénça,falta
 Fallésch.falto/o dessallezco
 Falli,faltéyo.y faltó aquel
 Fallides,faltas y feneçidas
 Fallimént.falta
 Fallir,fallecer/o faltar
 Fallirém.faltaremos
 Fallits.faltos
 Fals.falfo
 Falt.falta/y falto
 Faltí.falté yo.y falto aquel
 Falts.faltos y faltas
 Fam.hambre
 Famejánts.hambrrientos
 Famolént.hámbriento
 Fanch.lodo/o barro
 Far.el faro de miçina
 Fart.harto
 Fas.yo hago/y tu hazes
 Fásas.hagas tu
 Fástigs.hastios/o enojos
 Fastiját.enhastiado/o lleno de hastio
 Fat,hado.Fats,hados

F. ANTE. E

Fáula.fabula,Fáules.fabulas

F ANTE. E

Féble.cosa mugeril o para poco

Fébra.la calentura

Fectió.por afeció/afición

Feya.hazia,Feyen.hazian

Fiéxa.affixa/o affierra/o se pega

Félix.dichooso

Fellóna.enojada

Fem.hazemos"

Fémbres.hembras

Fembrér.hombre dado a mugeres

Fembríl.feminil/o mugeril

Fémen.feminil/o mugeril

Fenéix.feneçe/o se acaba

Feny.yo me burle/o me burlo/o finjo

Fénycr.feneçer o acabar/o burlar

Fénix.el aue fenix/sola en el mundo

Fénte.el estircol/o barro/o cieno

Fer.fiero.y hazer

Feréa.miedo/y cosa fiera/y verguença

Feríls,hiriolos

Ferm.firmemente/o firme

Férma.firmeza/o firme

Fermamént.firmemente

Fermall.joyel.Fermança.firmeza

fermals

Férmals.firmalos/ o cōfirmalos
 Fermáua.afirmaua o se sostenia
 Férme.afirme/ y firmemente
 Fermetát.firmeza
 Férne.hacer
 Férre.el hierro/o ancora dela nao
 Fet.hecho,Féta.hecha
 Fétje.el higado
 Fets.hechos/o hazañas
 Féu.hizo
 Fexúch.pesado/o enojoso
 Fexúga.cosa pesada o enojosa
 Fexúga.la tierra porq̄s pesada

F ANTE I

Fi.fino.y fin o acabamiento
 Fiánt.fiandose
 Fiblo.el agujon dela abispa o a
 Fica.hinca/y qucda (beja
 Ficte.fingido/o fingida
 Fil.el hilo.Filát.la red
 Fill.hijo.Fills.hijos
 Fillástre.el alnado/o hijo de su marido
 Fin.fino.y fin.y hizo
 Fina.cosa fina,y acaba o feneçç
 Finan.feneçen o acaban
 Finát.finado.y acabado y finido

HH iij finau,moris

F ANTE I

Fináu.moris/o feneceys/y finado

Fine.acabe/o fenezca/o fine

Finéu.fenezcays/o acabeyς

Finí.acabo aquel

Finitát.finezza

Fins.hasta

Fique.quedé/o hinque

Fiquen.hinquen/o se peguen o queden

Fir.hiere.Firen.hieren

Fiu,yo fio/y hizo/& hize

F ANTE L

Flac.flaco y flaca

Flámes.llamas de fuego

Flori,florin moneda de oro

Flúix,floxo/o afloxa/o floxamente

Flúix,corrimiento o fluxo

Flum,rio

Flúxen.afloxen/y hazē fluxo/o corrimie

Flúxen.el aceso y receso de lamar (to

Flúxen.yr y venir o fluxo

F ANTE O

Foc,fuego/y fuere

Foc,estara o sera/o fue

Follamént,locamente

Fóllas.locas.Fólles.locos

Follía,locura.Folls.locos

folls

- Folls de pensa. locos de pensamiento
 Fon. fue/o estuuo
 Fonamént. fundamento
 Fonch. fuere/o fue
 Fóndes. hondas
 Fons. fuente
 Fons, hondo/y hondura
 For. fuero, o ley o costumbre
 Fóra mida, fuera de medida
 Fóra viáts, echados a fuera o engañados
 Forána. cosa estrema/o cosa de afuera
 Foráns. los estremos/o cabos dalguna cosa
 Foráns. foranos/o de afuera
 Foratjánt. echando afuera
 Forát. agujero. Fórca. la horca
 Fórça'l. fuerçale
 Fórja, y magina/o forja en el pensamiento
 Formént, trigo
 Forn, horno
 Fornáll, horno/o hornaza
 Fornít, fornido/o bien proueydo
 Forquéx, cosa de horcas
 Fosch, fosco/o escuro, Fósca. fosca o escura
 Foscamént. escuramente
 Fóure. la vayna de la espada

F ANTE R

- Fránça.el reyno de francia
Fráñch,juhí.franco y libre aluedrio
Fráres.hermanos,y frayles
Fráu.engaño
Fre,freno.Frens.frénos
Fret.frio
Fretúra.falta o menester
Freturáns.los que tienen falta
Freturáu.teneys falta/o aucys menester
Fretúren.carecen delo que han menester
Freturós.el que ha menester
Fruyrém.gozaremos
Frúyt.fruto/o fruta

F ANTE V

- Fugí.aquel huyo
Fúig.aquel huye/& yo huyo
Fuyt.huydo.Fuya,Huída
Fullát.cosa que tiene hojas]
Fum.humo
Fus.derramado/o echado aparte
Fus.hufo/y huydo/y ahuyentado
Fust.madero.Fusts.maderos.

G ANTE A

- Gáyre.nada o ninguna cosa
Gáltes.las mexillas
Gánta.la garça/o auc que buela mucho
garro

Garró.el garrón del cancajo

Gast.gasto o gastado

Gásta.gastada

Gastánts.gastadores o que gastan

G. ANTE. E.

Gelós.çcloso

Geméchs.gemidos

Gens.ningununa cosa o riada

Gest.gesto. Gests.gestos

Gésta.cosa hecha o hecho

Géstes.hechos o cosas hechas

G. ANTE. I.

Gíny.industria.

Gimniós.ingenioso o que tiene ingenio.

Gínyen.hazen algo con ingenio

Ginys.ingenios o artificios.

Gir.yo me bueluo o me rodeo.

Gíra.buelue o torna

Gírará.boluera.

Girát.buelto o rodeado

Gítá.arroja,alança,hecha fuera

Gítá.se pone o se echa o se acuesta

Gitám.ponemos y echamos afuera,

Gitánt.échando a fuera o acostandose

Giten.quitén o quitan o echan fuera.

Glaç.el yelo,

Gláça.

G. ANTE. L.

Gláça.la helada o la escarcha.
Gláy.espanto.
Glás.el yclo
Gloriéja.se gloria.
Glotz.golosos

G. ANTE. O.

Góy.gozo. Góyg.gozo
Golf.golfo de mar o de otra cosa
Górja.la garganta o el cuello
Gos.yo oso,y perro
Gósa.aquel osa. Gosát.osado
Gosás.yo osase y aquel osase
Góse.osc yo y osc aquel

G. ANTE. R.

Gra.grano.Grans.granos y grandes
Gracia.da gracia
Graéixch.agradezco
Graésch.agradezco
Grahóns.gradas o escalones
Graida.agradescida
Graír.agradezcer. Gráyt.agradezido
Graiú.agradezcelo
Graixcáu.agradezczays lo
Gramálla.vestidura de autoridad
Granda.grande
Graners.granceros del pan

Gran.

- Gran.grande. Grans.grandes,y granos.
 Gras.graso o gordo
 Grat.cōtentamiento o gr̄as o agradecedlo
 Gráu.grado o de grado
 Grech.viento griego
 Gréu.desabrido/o malo y mala
 Greuje.agrauio. Greujáuen.agrauiaua
 Gréu ment.desabrida o malamente
 Grifánt.girifalte,aue de rapiña
 Groch.amarillo.Gróga. amarill.
 Gros.grueso o gordo

G. ANTE. V.

- Guáy.llanto
 Guaimént.se lamente o llorc
 Guál.por igual,y igual
 Guány.yo gano y ganancia
 Guánys.ganancias y lloros y plantos
 Guanyáda,ganada
 Guardár.mirar y guardar
 Guardéu.mireys vos
 Guárdo.gualardon y yo guardo
 Guardóna.galardona
 Guarí.guarecio
 Guárt.yo miro y aquel mira/o míre
 Guárt.aquella manera de mirar /o d tener
 Guásta.gasta. (respecto
 Gues.

G. ANTE. V.

Gues, por agues, ouiesse o touisse.
Guineu, raposo.

H. ANTE. A.

Habénts, teniendo.
Hábit, abito o costumbre.
Habita, aquél habita o habitaua.
Habúyra, sobresale o derrama o abunda.
Habúyra, reposa y aguera.
Hac, aquél ha o tiene.
Hadulamiénts, aullidos
Hagúda, tenida
Haguéscu, tuuiessedes vos
Hája, aquél aya/o tenga
Haír, me mueuo a yra o me ayro.
Haír, tener aquella manera de yra.
Hayr, ayer.
Hayr amor, mucus a yra al amor.
Haíré, yo me enojo o me ayro
Hallur sojorn, tiene su descanso.
Ham, anzuelo y a me
Ham, fet amar, a me hecho amar
Ha sats, tiene a faz o mucho.
Haué, auiene o acaesce
Ha vént, tiene viento.
Hauént, teniendo.
Hauénts, tiniendo ellos o aquellos.

Ha vénts

- Ha vén̄ts. auientos o a los vientos.
Hauié. aquel auia o tenia
Hauirán̄a. auenturan̄a
Hauirát. auenturado
Haunit. vñido o ayuntado
Hauorrésch. aborrezco
Hauorrit. aborrefcido
Hauréu. aureys vos
Háuts. autos o actos.

H. ANTE. E.

- Hérbes. yeras
Heretaments. heredamientos
Heremita vida. vida de hermitaño
He vent. tengo viento
Heuént, e vento. o subceso o acaescimiento,
Heréu. heredero

H. ANTE. I.

- Hi. ay o alli
Híra. la yra
Hirá. aquel yra o andara
Hirát. ayrado o enojado
Hix. sale

H. ANTE. O.

- Ho, lo. Hoc. si, y esto y tambien.
Hoénts. oyentes
Hoy, desamor odio o yra
Hója.

H. ANTE, O.

Hója.aquel oyga.Hójes.oyas tu
Hóig.yo oygo
Hoínt.oyendo.Hoíu.oyd vos
Hom,hombre y humido
Hóme.hombre,Hómens.hombres,
Homeyér.matador
Homeniuol.varonil y fuerte,
Hom.radicál,humido radical
Homs.hombres y olmos
Hon.adonde o dedonde
Hónta.afrenta y verguença
Hostál.meson/o posada
Hóu.aquel oye.Hóuenla.oyenla.

H. ANTE. V.

Hu,vno
Hubérts.abiertos o descubiertos
Hudulaménts,aullidos
Húy.oy dia
Húmit.humido
Hus.yo vso

I. ANTE; - A,

Iach.vel.Iaç.yo estoy echado o caydo
Iaéu.estays caydo
Íága.este echado o caydo
Iaméchs.gemídos o sospiros
Iamés.jamas.

Iaquécix

- Iaquéix.aquel dexa
 Iaquésch.le dexo yo
 Iaquída.dexada.Iaquír dexar
 Iaquíu.dexays o quitays
 Iáu.aquel cac o esta caydo
 Iáure.caer

I. ANTE. E

- Iémech.gemido o sospiro
 Iequída.dexada

I. ANTE G

- Ignyór.ignoro o tengo soledad
 Ignyór.aqlia manera de soledad o d no sa
 Ignoránçans.ignorancia nos (ber

I ANTE. L

- Ills.y los
 Illuména.alumbra

I. ANTE N.

- Inçita.incita o mueue
 Infantéa.infancia o niñez
 Infernádes.infernales
 Infinída.infinita
 Influéixen.influyen
 Infortit.enfortalecido
 Iníchs.inicos y malos
 Importú.importuno
 Impúgne.impuna o contradize
 Instén.los instan o mueuen.

I. ANTE. O.

Istitúts.instituciones

Inuóch.yo inuoco y llamo.

I. ANTE. O.

Ioch.juego o burla.

Iom so.yo me soy

Iorn.dia.Iorns.dias

Iosós.jocofo o alegre

Iou.juego o yugo

Ioue.mancebo de poca hedad.

Iouens.mançebos.Iouént.juuentud.

I. ANTE. P.

Ipólit.nombre proprio de varon.

Ipocrás.vn hombre así llamado.

I. ANTE. R.

Iráda/ayrada o con yra.

Irascible/ayrado o yrascible.

Irás.por mouer a yra.

Iréscer,ayrar se o mouerse a yra.

Irós.yrrascible.

I. ANTE. V.

Iuérn,inuierno.

Iúga.juega.

Iuhéus.judios.

Iuhí.juyzio y juez.Iuhíns.juyzios

Iníchs.juyzios.

Iuidór.justador.

Iúnctes.

- Iúntes.juntas o ayuntadas
 Iúny.juñc/o ayunta o viene bien
 Iúny:el mes de junio
 Iúno.la diosa Juno
 Iunt.junto.Iúntes.juntas
 Iur.yo juro.Iuriste.jurista
 Ius.debaxo.Iusá.lo de abaxo
 Iusánes.baxas o baxeras
 Ius mi.debaxo de mi
 Iustádes.ayuntadas
 Iustár.ayuntar/o ajustar/o justar
 Iustáts.juntos/o ayuntados
 Iútja'lsa.juzga el sano/o juzgale sano
 Iutjamént.juzgio/o determinacion
 Iutjár.juzgar
 Iutgësa.juzgadora o juez

I ANTE X

- Ix.aquel sale y sal tu
 Ixca.salga aquel
 Ixch.aquel sale/o yo salgo
 Ixen.aquellos salen

L ANTE A

- Lácte.el acto
 Ladáta.la data de las tablas
 Lagost.lagosta
 Láy.alla en aquel tiempo
 L'ayre.el ayre II láltre

L ANTE A

- Láltre.el otro
Lamárch.lo amargo
Lançalót.nombre de vn cauallero
Languimént.desmayo o desfallecer
Languimént,desfallecimiento,
Languiñt,desmayando,
Lany.el año
Lahór.loor. Laor,loor
La'nima.el alma
Lárbre,el arbol
La tira.la tira o lleuá hazia sì
Latorch.la otorga o concede
Láus palefa,loor manifiesto
Láus.loor. Laus,osla
Laus toleu.os la quiteys

L. ANTE. E.

- Lébrc.la liebre
Lefécte.el efecto
Leg.feo. Legéa.fealdad
Légre.alegré
Léys.alla es/y leyes
Léix.aquel dexa o dexc/y yo dexo
Leíxa.aquel dexa.Léixal.dexa el
Leixánt.dexando.Lcixáu.dexa vos
Lença.la lanza
Lendreç.el adreço

Pengán

- Lengán.el engaño
 Lenginy.el ingenio
 Lenegánt.resbalando/o resbaladero,
 Lénta.nifria ni caliente
 Lentenimént.el entendimiento
 Lescálf.el calor o encendimiento
 Lescandáll.la sonda del marinero
 L'esencial.lo esencial.
 Lesió.lesion o daño
 Lesquíu·el esquíuo/o çahareño
 Lest,leydo y aquel es
 Lest.cosa clara
 Lésta.leyda y la lista
 L'estát.el estado
 L'estátje.el estado y la estacia
 Léstes.leydas y diligentes
 L'estiu.el estio
 L'estrém. el estremo
 L'estrét.el estrecho/o estrechura
 Let,escojido/o elejido/o leydo
 Lets.leydos/o elegidos
 Leuánt.el viento solano.Léus.lijero

L ANTE I

- Licenciánts.dando licencia.
 Lig.yo leo/y aquel lec/y ley
L'inocént.el inocente

L ANTE I

L'imagin.le imagino

L'infá.le haze

Linçens.varō q'veya mucho

Lir.lírio

Lis deuénch.le auiene/o le acaeçe

Lisodegue la porta.le toque ala puerta

L'inuern.el inuierno

L ANTE L

Lla,alla.Llaç,lazo

Lláça,enlaza.Llaços.lazos

Lla dóñch.alla pucs

Lládre,ladron

Lláy.adonde/o alla

Llanch vlp.llanç.yo me lanço

Llanç.la faeta/o lance

Llánça,la lança/y alança

Llánçes.lanças y tiros

Llárch,largo

Llas,triste o fatigado/y cásado

Lláse.canse

Llassát.cansado/o fatigado

Llauménte.llore

Llauóns.entonces en aquel tiempo

Llauóren.labran o hazen lauor

Llaujér.lijero

Llauórs,lauores

llaurodor

Llaurodór.labrador

Llech.hombre lego que no sabe

Llechs.hombres legos que no saben

Lléjafea

Lléix,fea o fealdad

Lléigs.feos.Llegfeo

Llegéa.fealdad

Llénça.la lança

Lléstes.leydas y diligentes

Llest.leydo/y aquel es

Llést.cosa clara

Llésta.leyda/y la lista

Llet.leche

Lletouáris.ictuarios

Lletouáris.medicinas

Lleuant.el viento solano

Lléuja.alojao esta puesto

Lleument.lijeramente

Lléus.lijero

Lleuar.lleuar/o leuantar

Llibért.libre/o libertado

Llich.yo ato/o ligo

Llidóns.fruta de vn arbol

Llidonér.el arbol que da aquella fruta

Lliga.junta/o liga y ata

Lligám.atamos y atadura

L ANTE L

- Lligáms,ataduras o ligaduras
Lligança,ligadura o atadura
Lligánts,que atan
Llit,la cama
Lliura.libra como librança
Lliura.libra/o delibra,o defiende
Lliurás.librasc.Lliuras.libras
Lloánts.loando/o que loan
Lloch,lugar.Llochs.lugares
Lloguér.alquiler o jornal
Lloir.reluzir
Llonch.largo
Llop.lobo
Llóu,yo loo
Ll'ull.el ojo
Llúyta,la lucha
Llums,lumbres
Llúny,alexa o alexos
Llunyamént,alongamiento
Llunyár,alexar
Llúyten,luchen
Llur,suyo/o suya/y su
Llurs,suyos/o suyas

L ANTE O

- Lo.el ylo.
Lo déute,la deuda

Io far

L ANTE O

252

- Lo far.el faro de miçina
Lo llas.el lazo/y el triste
L'home.el hombre
Lónya,se alexa
Lo nom.el nombre
Lo quer.lo busca
L'or.el oro
L'orb.el ciego/o tuerto de vn ojo
L'orélla,la oreja
Losca.la mella/y escura/o lobriga
L'ostál,el méson
Lo tést.el testo

L ANTE V

- L'u.vl'/l'hu.el vno.L'un.el vno
L'ull.el ojo.Llull,el ojo
Lúnya.alexia.Lunyánt.alexando
Lunyát,apartado/o alexado
Lunyáua.alexaua
Lúnyen.se alexen/o se aparten
L'us,el vso/o costumbre

M ANTE A

- Ma.mano.y mia,y mi
M'abúyra.me abunda/o sobresale
Máda,por amada/amada
Madelita,me deleyta
Madóna.mi scñora/o mi amada

M ANTE, A

- Mafit.mustio o triste
Magréuje vlp.magréuja.me agrauia
Magréfa,flaqueza
Magrír.enflaqueçer
May.nunca
May mía.mi señora/o mis amores
Mayso.posada/o casa/o descansadero
Malaéix.maldize
Malált.enfermo
Malaltir.enfermar/o estar enfermo
Malauirát.malauenturado
Malaésch.maldigo/o maldize aquél
Maleír.maldezir
Malfát.mal hado
Maliféts.maleficios
Malónya.me alexa
Maluáts.maluados
Mam:por.amam/amamos
Mána.mandá.Mánya.la maña
Manaménts.mandamientos
Manánt.mandando
Manch.manco
Máncha.fuelle para echar ayre
Máncha,bufánri soplando los fucillos
Mans,manos
Ma pónya.mi deuer/o mi posible
ma puya

Ma púnya.mi deuer o mi posibilidad
 Marág.amargo
 Marauélls.marauillas
 Marróba.mi ropa
 Marfit.tomado ohurtado.Marçit mustio
 Marrimént.desmayo o tristeza
 Marrimént.alteracion o atemorizamiento
 Marsit.marchito
 Martéll.martillo
 Mart.el dios delas batallas,Marte
 Mártre.martyr.Mártres.martyres
 Marts.martas aforros,
 Mas que mi vs ani.mas que ami os quiero
 Máffa.mas y demasiadamente
 Mat.mate.Matí.demañana
 Matéix.el mismo.Matéixs.los mismos,
 Matrimóni.matrimonio.

M ANTE. E

Média.me diga
 Médrc.medra o medre
 Melodiós.con melodia o melodioso
 Mélodiósса.llena de melodia
 Mélfa.el baço
 Membrám.nos acordemos
 Mémbram.acuerda se me
 Membre.miembro y me acuerdo,
Membret

M. ANTE. E

- Mémbret.acuerde se te
Ména.trae y amenaza
Ména tristór.trae tristeza
Menáça.amenaza.Menaçén,amenazen
Mençiona.haze mención
Méne.traygo o trae aquél.Menén,traen
Mengita.me echa o me arroja
Menestrál.oficial mecanico
Ménja.come. Menjár.comer
Ménjal.come el o come le
Menjém,comamos.
Menys.menos y sin
Menys de frúyt.sin fructo
Menys caba.menoscaba
Menys préha.menosprecia
Menys préus.menosprecios
Menys prchánts.los que menosprecian,
Merçenér.mercenario y escaso
Merçenér.auer merced o ser piadoso
Mercér.merecer
Merçer.el que vende cosas de mercería.
Mereixch.merezco y merecce
Meréixer.merccer
Mercscút.merecido
Merí.mereci o merezca o merecio
Meritáua.daua merito o tener merito.
meritist.

- Meritist. diste merito o tuuiste merito
 Meriu.mereceis
 Mes.le puso o le dio nombre
 Mes.metido y mas,y mes del año
 Mes.me es ami
 Mésa.metida. Méses.metidas o metidos.
 Méscla.la mezcla del paño o cosa así
 Méscla.cosa rebuelta o mezclada,
 Mescláts.mezclados y rebueltos
 Mestén.meestiédc.Mesténcli,meestído
 Mester.menester
 Méstre.maestro, y vn viento así llamado.
 Mesúra.medida o se mide
 Met.pone y mete.Méta.ponga y meta
 Méte.meta o gaste.Me,te.me tiene
 Métje,medico o fisico
 Métre.poner o meter
 Métre.mi aino o mi señor
 Metre's péus.metere los pies
 Metrien.meterian o pornian
 Metzies.yeruas o hechizos para matar.

M ANTE. I.

- Mi.ami. Mig.medio o media
 Migjorn.medio dia. Migs.medios.
 Migjor.el viento abrego q viene d medio
 Mija.medianero o mediano. (dia.)
 Mijáns.

M ANTE I

- Mijáns.lo de enmedio o medios
Miláns.milanos
Mill.mijo. y numero mil
Millárs.millares. Millérs.millares
Mills.mejor
Minát.cosa que esta minada
Mináua[minaua] o amenazaua
Mintént.mintiendo o el mentiroso
Minue.menor o minimo
Minúe.menos cabe o apoque
Minuánt.diminuyendo
Mirácle.milagro o cosa diuina,
Miráll.espejo
Mirént.mirador o el que mira
Mis.mios y mise.En mis fa.en mi se haze,
Mitjáçánt.interuiniçdo como medianero
Mitjáns.medios y medianeros
Míxte.mixto o rebuelto o mezclado

M ANTE. O

- Móbles.mouibles y muebles
Moch,yo me mucuo y aquel mucue
Mogué.mouio
Mogúda.mouida. Mogút.mouido
Moir.morir o muero,o muere
Moll.blando. Mólla.blanda
Móla.muela como de molino

Móllen.

- Mollen.ablandan o enternecen
 Molt.muchó.Molts.muchos
 Moltó.carnero
 Momént.momento. Momén.momento.
 Mon.el mundo y mio. Mons.mundos
 Momboy.muger así llamada
 Mondáns.mundanos o mundanales,
 Mon,dos.mis ombros o mis espaldas
 Monjóyes.mojones que señala el camino
 Mor.muere
 Mordáses.mordazas
 Mordúts.mordidos
 Moráls.morales
 Morischs.moriscos
 Móro çuna.moro q tiene su ley dla çuna
 Mos.bocado o mordedura, y mis, y mios.
 Mot.mote o palabra
 Mouénts.mouibles o que se mueuen
 Móu.mueue. Mourá.mouera

M. ANTE. V

- Múyr.muero o muere
 Mull.yo mojo. Mullát.mojado
 Múnda.limpia
 Munt.arriba o en lo alto
 Munt.vna subida o vn mownton
 Múnta.sube tu y sube aquell

muntá.

M · ANTE. V

Muntá.aque. subio. Muntár.subir,
Muntáts.subidos. Muntí.subi yo
Muntí rey.subi a rey
Murmúr.murmuracion o murmura
Mur.raton y muralla
Múscles.los ombros
Mut.mudo que no habla
Mut.yo mudo,o mude aquel

N ANTE A

Nadánt.nadando
Náde.estoy nadando,y aquel nado.
Náix.nace. Náixen.nacen
Nan.enano. Nans.antes
Nápolis.napoles ciudad de ytalia
N'aprés.así le acaescio
Naprés.despues,o acaesciole
Nat.nacido. Náu.la nao
Nauchér.el patron dela nauc,
N'aurán.aquellos aurán

N ANTE. B

'Nbalça,por, Embálça.embasa

N ANTE. C

Nçéna.por. Ençéna.encienda
Nçenáll.por. Ençenáll.cosa para encéder,

N ANTE. E

Nc.ni. Nel.nile. Nell.encel

negát.

Negát, por, Anegát, anegado

Negát, negado

Negún, ninguno

Ncls de, ni les de

Nem, ni me,

Néns, ni nos

Neprén ami, así me acaesce

Net, nieto y limpio. Néta, limpia

Néta ment, limpiamente

Nésta, enesta. Nest, eneste

Neteját, limpio

Netéje, alimpie aquel y alimpio yo,

Nétes, nietas y limpios

Nets, limpios y nietos

Neu, nieue,

Ne zél, ni zelo

N ANTE. F

Nfluença, influencia

N ANTE, I,

Níci, necio,

Nil, el río nilo (nima,

Nimaus do, por, A nimausdo, doy os mi a-

Nit, noche. Niu, el nido

Ni, vs, am, ni os amo

N ANTE. O,

Noblít, por, En oblit, en olvido

nodréix.

N ANTE O,

Nodréix.no dteçe o mātiene o secōierte
Nodri.no dreçe o mantiene
Nodrit.mantenido/o nodreçido
No dubt.no dubdo o no dubde aquel
No es huy conegút.no es oy conocido,
Noguém.dañome. Noguen. dañen
Noguém.la temenza.dañome el temor
No gos.no oso
Nol.nolc.Nolpos.no le pongo
No guárt.no mire
Nom.nombrr,y no me
Nom lluny.no me aparto o alexo
Noménen.nombren o nombran
Noms.nombres
Nons.no nos. Nons cal. no nos cale
No res.no nada
Nos.no se,y nosotros
Nósa.enojo o embaraço
No sech lo temps.no sigue al tiempo
Nos péix.no se çeuia o no se mantiene
Not partéix.no te aparta
Notasiós.dar nota de si
Nou cal dir ami.no lo cale dezir ami
Nou.daña,y nueue y nuez y nueuo,
Nou,no lo. Nouse.no lo se
Nouélls.nueuos. Noues.nueuas
Nouëlla.

N ANTE O

257

Nouélla.nueua/o cosa nueua

Nouitáts.nouedades

Nourá.dañára.Nóure.dañar

Nóus.nuezes.y no os/y nueuos

N ANTE P

Npéndre.por empender/emprender algu

Npréssa.por empresa/la epresa (na cosa

Npréssa.dar priessa/o depriessa

N ANTE T

Ntiga.por antigá/cosa antigua o vieja

Ntrenyóra.tiene soledad/o no se halla bié

N ANTE V

Nu.por.núu/desnudo y nudo

Núu,nudo y desnudo

Núa.desnuda/o añuda

Nuéja.por.enueja.embidia

Núja,por,enúja,enoja

Núigs,por,enúigs enojos

Null.ninguno.Nulls,ningunos

Nuuolós,nublado/o cosa anublada

Núuols,nublados

O ANTE B

Obeixen,obedeçen

Obeínt,obedeçiendo

Obeír,obedeçer.Obeyt,obedecido

Obeixca,obedeçca

Oblidádes,oluidadas KK oblid

O ANTE В

Obliden.oluiden

Oblit.oluido.Oblits.oluidos

Obre.abre.Obreis.abrellos

Obs.menester

Obstácle , obstaculo/o impedi

Obte,muerte (mento)

Obtē,obtiene/o alcança

Obtés.alcançado

Ocasíos.ocasiones

Oçell.paxaro.O çells paxaros

O ANTE D

Odios,odioso

O ANTE E

Oént,el que oye

O ANTE F

Oféga.ahoga.Offéna.offenda

Offenént.offendiendo

Offés.ofendido/y ofendidos/y ofendedos

O ANTE Y

Oy,desamor/odio/o yra

O ANTE L

Olis,azeytes

O ANTE M

Om.hombre/y olmo

Ombra,sombra

Omes.hombres.Oms.olmos

Opinio

O ANTE P 258

Opinónatich. hombre liger de seso

Opinónatich. hombre de varias opiniones

Ops.vl.Obs.menester

O ANTE, R

Or.oro.Orb.el ciego

Orát.loco.Oradúra.locura

Orde.orden.Orélla,oreja

Orgue,organo

Orméix.la xarcia de la nao

Oronéll.la golondrina

Ort.huerto.Orts.huertos

Orrúpte.de improviso/subito

O ANTE V

Quidí'l prous.Quidio poeta el bueno

Ouella.oueja

P ANTE A

Pa.pan.Págues.pagas y tú pagas

Pácte.pacto

Pahír.desmoler o gastar lo del estomago

Pahór.miedo

Paible.apazible.Paibles.apazibles

Pajés.labrador

Palésa ment.manifestamente

Pállea.paja

Palpébres.pestañas o parpados delos ojos

KK ij papallo

P ANTE A

- Papallo, mariposa y pauellon
Pápes. los papas
Par, y igual, y pareçe
Paráula, palabra
Páre, padre
Paréixen pareçen, Párē, parecē
Parénça, aparencia, Paréixer, pareçer
Pareñer, perezoso, y que pareçe bien
Parér, parecer
Paría, ygualdad, y parecia
Parlaments, hablas/o parlamentos
Pármí, pareçeme
Partéix, parte
Partésch, parto/o aparto. Pártre/apartar
Pas, passo, y ciertamente
Pasám, passamos
Pascefich, pacifico y cierta moneda
Pássi, passion de los cuangelistas
Past, pasto/o manjar
Pásta, massa o pasta
Pastém, amassemos/o amassassemos
Pásten, amassen/o amassassen
Pasts, pastos/y manjares
Patró, el patron de la naue
Páu, paz/y pablo nōbre d'varo
Paurúch, hombre temeroso

pecces

- Péces.pieças.Peçeját.hecho pieças
 Pech.necio/o bouo.Pechs necios o bouos
 Pédra,piedra
 Péga ment,groseramente
 Peguéa.necedad o boueria
 Peguésa.necedad o boueria
 Péix.çeuar el aue a sus hijos
 Péix.paçe/o se apacienta,o se ceua
 Péix.peçe.o pescado.Péixca.aquel pesca
 Péixs.paçen o peçes
 Pel.por/perel,por el
 Pel,pelo/y por el.Pell.pellejo/o piel
 Pel pensamént.por el pensamiento
 Peles,por/per les.por los
 Pels,por los,y pelos
 Penedint.arrepintiendose
 Penedir.arrepentirse
 Pendrá.tomara. Péndre.tomar
 Penéll.veleta que señala el viento q corre
 Pénja.está colgado. Penjánt.colgando
 Penidént.penitente
 Penidént.arrepintiendose/o que le pesa
 Penyóra,prenda
 Pens.yo pienso.y piensa aquel
 Pens,pensamientos. Pénfa.pensamiento
 Pensám.pensamos

P ANTE E

Pénsam'. el pensamiento me
Pénses. pensamientos
Pensiū, pensatiuo/o cuyo doño
Per. por. Péra, para
Peráls, para los/y perales arboles
Percáca. per caçar/o tomar con industria
Percácen. percaçan/o traen
Perçebésch. me apercibo
Perçébre. perçibir/o entender
Percéb, percibo/o me apercibo
Percéb. percibe o comprehende
Pér çó. por eſo/o por esto/o por aquello
Perdiū, perdiz ave
Perdódes, perdones
Perdón. yo perdono.
Perdrá. perderá
Pérdues. perdidas
Peréa. pereza
Peregrins. peregrinos. y los neblis aues
Percix. péreçç. Peréscia, perezca
Peréſch, yo perezco y aquel perezce
Perillám, peligrámos. Perillan. peligran
Perillóſa, riba, peligrosa cuesta/o peligro
Pérles. perlas joyas/y por las (sa ribera
Permés. permitido. Permet. permite
Permi. para mi o por mi
Persegüéix. perfigue   per

- Per si, para si/o por si
 Pert,yo pierdo/ y aquel pierde
 Pertanént/perteneçiente
 Per vé.le viene/o le preuienc
 Pes,el peso,y peso yo
 Petít.chico
 Petít vaylet.moço de seruicio pequeño
 Péu,pie.Pex,pescado
 Péxer.mátenet/o ceuar alguna cosa
 Péxer,paçer

P ANTE H

Phédra nombre propio de muger

P ANTE I

- Picúrus.Epicuro/philosofo
 Picuriáns,los secaçes de Epicuro
 Pijorát,empeorado
 Pint,yo pinto y aquel pinta
 Piramus.nombre de varon
 Pit,pecho,Pits,los pechos

P ANTE L

- Plachi,plega/o.aplazeme
 Plach,plazcle/o eſte apazible a aquel
 Plácial vos oyr. plegá os lo oyr
 Pláciat,plegate/o aplazate
 Plahént ment.apaziblemente
 Plagút,plazido,Pláhen,aplazen

P ANTE L

- plahér, plazer. Plahérs, plazeres
plája, playa de mar o cosa así
planch, yo lloro, Plangút, llorado/o plañi
planx, aquel llora o plañe (do)
plányer, llorar. Planyéu, llora vos
plátja, playa de mar/o de rio
pláu, aplaze/o agrada
pláureus, aplazeros
ple, lleuo. Plens, llenos
pledéjc, pleystee
pléga, retraeirse de lo que hazen
pléga, aquel coje/o ayunta y allega
plégat, todo junto. Plet, plecyto
pleurésis, dolor de costado
plogués, llouieſſe
plom, plomo
plor, yo lloro/y el mismo lloro/o llanto
plóra, llora tu. Plors, lloros o llantos
plúja, la lluuia

P ANTE O

- poblás, poblaſc, y pueblazo/o canalla
póble, pueblo
póbra, pobre que tiene poco
pobrejánt, hombre que tiene poco
poch, poco, y pudo. Pochs, pacos
pagrás, fer, podriás/c hacer. Pogra, podra
pogren

pogrén. por. poguéren. podrian
pogués. pudicisse. Pogui. yo pude
polpa. pulpa. Pols. pulso. y poluo
pom. mançana
poncéll. virgen o donzel
poncéll. amor. nueuo amor/o nueuo ena-
ponent. viento de poniente. (morado.
pónya. punça o procura o haze su poder.
pont. puente.
por. miedo. Porá. podra
poréu. podreys vos. Porícu. podriades,
pórga. purga.
poria. podria. Poric. podria.
port. yo traygo y puerto. Ports. puertos,
pórta. puerta, y aquel trac
portá. aquel traxo. Portár. traer
portám. nosotros traemos
portáu. trac vos. Portist. traxiste
pos. yo pongo. Pósa. aquel poné o posa.
possa. aquel pueda
posár. poner. Posát. puesto
posáu. pone vos
poseésch. yo poseo y aquel possee
poseéscha. posea aqucl
pósen. pongan o ponen
posqués. pudiesse,
post.

P ANTE O.

Post. poste. Pot. puede

Poténcias. potencias

Potént. poderoso o poderosa o potente

P ANTE R

Prática. se usa o se exerceitá

Prátich. pratico que sabe por esperiencia

Préan. precian. Preánt preciando

Preareú. preciareys vos

Preát. preciado

Prexéixca. preceda

Prech te. ruego te. Prechs. ruegos

Precís. preciso o precito

Préga. ruega. Prégant. rogando

Pregár. rogar.

Pregón. presente o público

Prehen. precien o precian

Préha. precia. Prehí. precie yo, o yo p̄cio,

Preánt. preciando

Preicát. predicado o predicato

Preláts. prelados/obispos

Prem. lo apremia o constriñe

Préma. aprieta

Prémén. amí. así me acaesce

Prémis. premios

Premút. premute o trucque

Pren. aquél toma. Preñants. tomando

precedor.

Prenedor.tomador o usurpador
 Pren men axi.así me acontece
 preñch.yo tomo y empresa
 prénga.tome yo y tome aquel
 prénen.toman.Prenia.tomaua
 prenint.tomando
 prénguen.tomen.Pres.tomado o preso,
 préfech,durazno
 presichs.presagios o agujeros o adeu inâcas
 presó.prision.Presoner,prisionero
 prestey.la paciencia,presta paciencia
 préu.el precio & yo precio
 prim.prima y justamente y delgado
 princep,príncipe
 pródich.pródigo gastador
 prociant lo temps,yr contra el viento
 profit,prouecho.Profita.aprouecha
 profite.aproueche.Profitós.aprouechoso
 profunda.honda o se funda,o ahonda
 proisme.vel,Prohisme.proximo
 prómes.buenos y abonados hombres
 promou.promueue
 prop,acerca.Prop si,acerca de si
 própils es.propio les es.
 prou.harto o lo que basta
 prou.prouecho,

prou.

P ANTE. V

Próu be.muy bien o harto bien

Próus.hombres de buena prouidencia

Próus.hombres buenos y abonados

P ANTE. V

Puát, lleno de puas

Pudór.hedor o mal olor

Pujár.subir

Pujés.moneda anfi llamada de poco valor

Púig, puyo,y subida o cosa alta

Púis.pues y despues

Pujús,mas baxo

Púix.pues y despues

Pulgó.señal de pestilencia

Punctúra.púncion,aguzamiēto , o cuyd^z

Puncix.castiga. (do)

Puny.puño,y punge,y punça

Púnya,pelea o riña/o haze su poder

Punyamént.pelea o puncion

Púnyen.que pungen o que castiguan

Púnyen,trabajan o procuran

Punit.castigado

Pur.puro y pués

Púrna.vna centella o migaja/o cosa poca.

Pus.mas. Pusjús.mas abaxo

Púscia,pueda

Pusch.yo puedo,

Q. ante, V

Quadréll. cuadrillo dela saeta
 Qualseuól. qualquierá
 Quan, quando y quanto
 Quant. quanto y quando
 Quebránt, quebranto
 Queda mént, queda y sosegadamente
 Quelals vehíne, que las auezinde o junte
 Quem, yo quemó y quemé
 Quem fa. que me haze
 Quens, que nos
 Quer, aquél busca & yo busco
 Quesit, preguntado, o pregunta o buscado
 Quet, quete. Quet fa. que te haze
 Quespandéix les tenebres, q̄ esparse sus ti
 Qui, el que y quién. Quil. que le (nieblas
 Qui llánç, que lanço o que lança
 Quills, aquellos y que les
 Quím. que me. Quin. que en, y q̄ tal y el q̄
 Quína, que tal
 Quins, que nos y que tales
 Quis, quien. Quisque. qualesquierá que.
 Quít son deuánt. que te son delante
 Quiti. quito o esquito o acabalado.

R ANTE. A

Rábia. rauia
 Ráça. la raça o la casta.

Rahél,

R ANTE. A.

- Rahél.rayz,Rahels.rayzes
Ráixa.encendimiento libidinoso
Ram.ramo. Rams.ramos
Ranárt.raposo o raposa
Ranch.rencio,o coxo
Ranciu.rancio
Ráore.raer
Rascút.por.Irascút/ayrado
Rástre.rastro
Ráu.rae. Ráure.raer
Ráxa.encédimiento libidinoso dela carne.

R ANTE E

- Reálmes.reynos
Reb.recibe & yo rescibo
Rebellát.reuelado/o rebelde
Rebelle.rebelde
Rebém.recibimos.Rében.reciben
Rebés.rescibiesse. Rébre.rescebir.
Rebóltam.rebuclue me
Rebúje.rehusa o rebuja o menosprecia
Rebút.recebido
Recámbi.recambio
Recít.yo recito o digo
Recólze.se recode o ásiente
Recólze.recordar o tener asiento
Reconeixénça,reconóscimiento.
Recónt.

- Recónt.recuenta o cuenta
 Recórde.recuerde o recuerdo
 Recórs.recurso o acuerdo y correr
 Recórt.acuerdo o memoria y traer ala mē
 Recós.recurso, socorro y remedio.(moria.
 Recúll.recoje. Recúlla.recoja
 Reclus.encerrado
 Redolánt.rodando. Redolár.rodar
 Reduéix.reduze
 Redreçat.endereçado
 Refá.rehaze. Refér,rehazer,
 Refiren.refieren
 Refús.rehusc o huya o huymiento
 Regésch.aquel rige o se rige
 Regira.v P. Rijira.aparta o espāta o buelue
 Regirám.bolucimos omudamos o trastor-
 Régla.la regla. (namos.
 Régna.reyna aquel y el reyno
 Régne.el reyno y reyne aquel
 Réys.los reyes
 Réixa.la rexia
 Relámps.relampagos
 Relléu,relicua o relieve
 Relléu.relicue o cosa q̄ sobra pa q̄ se guar
 Relléu.reluzc. Rellú.reluzc. (dc.
 Rellexár.dexar lo que otra vez se dexo,
Rémbr.

R ANTE. E

- Rémbre redimir o remediar
Remés.remitido o perdonado
Rémey,remedio. Remeyár,remediar
Remija.diuide o aparta
Re mijá.cosa mediana
Remogúts,remouidos
Remórdén,remuerden la conciencia
Renárt,raposo o raposa
Rench,la tela para justar
Rénda.renta
Renéch,reniego o reniege aquel
Reny,riñe. Renyánt,riñendo
Re nouélla,cosa nueua
Renouélla,renueua o trae a la memoria.
Repandrán,reprehenderan
Repéndre,reprehender o repetir
Repórt,deporte o plazer
Repóst,respuesta y respondido
Repreniment,reprehension
Reprenien,reprehendant
Représ,reprehendido y arrepentido
Rept,aquel rete o reprehenda/o desafie
Reptár,rétar o desafiar o reprehender.
Reptát,retado o desafiado o reprehēdido,
Repúte,le reputa.
Requér,requiere y busca:
Restán.

- Restán,restante.Restánt,restante
 Restrénch,yo retengo/o restriño/y aquel
 Restrényer,restreñir/o apartar
 Ret.rinde/y pagatu/y pague aquel
 Reté,retiene.Retéñch,retiene
 Retént,retenido/o detenido/o que tiene
 Retés,retenido,y rendimiento
 Retés,rindido/o rindiose
 Retíngam Deu.detenga mē dios
 Rétre,rindir,o reptar/o pagar
 Retrét,echando cargo/o cahiriendo
 Retría,pagaria/o retaria/o deternia
 Ret sen.aquel se rinde
 Retút,rindido/o restituydo/o tornado
 Reuérç.al reues/o al contrario
 Reuér's.lo contrario/o al reues
 Reuiu,rebiue

R ANTE G

- Rgúll,por/ergúll,argulloso desafosegado

R ANTE I

- Riallér,rifueño.Riallósa,rifueña

- Riálls,rifas

- Riba,ríbaço/o cuesta

- Ribátje,ribera o ribaço,o subida agra

- Rich,rico

- Rictát,título de señor/o de rico hombre

R ANTE I

Ric̄nts.riyentes.Riga.aquel ria

Rims.versos

Riquéa.riqueza.Riquéſes.riquezas

Ris·rifo/o rifa

Risch,rifco/o despeñadero

Rista/por/résta,queda o resta/o arrifco

Riu.rio.Ríus.rios

R ANTE O

Róba.rröpa/y aquel rroba

Robería.robo/o robamiento

Roçegánt.arrastrando

Roch.el roque del axedrez

Róden.me rodean/o me çercan

Román.yo quedo/y aql queda/ y romano

Románch.yo quedo y aquel queda

Romandrá,quedara

Románga.quede.Romanír.quedar

Románs.tu quedas y quedando

Románs.hombres romanos

Romás.quedado/o que queda

Romp.rompe.y rompo yo

Rómper.arrastrar.y romper.y roer

Ror.por herror

Rosinyol,ruyseñor paxaro

Rost,rompido.o roto

Rost.lugar enhiesto como cuesta alta

Rostit.afado

Rostít.asado

Róu.roc.

R ANTE V

Ruát.arrugado

Rúch.borrico

S ANTE A

Sa.sano.Sabátā.çapato

Sabés.supiese yo

Sábi.sabio/y se/o supe

Sabréuja.se abreuiajo se acorta

Sadolláint.hartando/o contentando

Sadóllan.hartan/o contentan

Sadollár.hartar o contentar

Sadollát.harto que baste o contento

Sa fi.sufin.

Sagellát.sellado

Sagramentejarán.juraran

Sahó.sazon

Salomo,el rey salomon

Salónya.se alenxa

Sançer.entero/y sano

Sançéra.entera

Sanch,sangre.Sanchis.sangres

Sangonént.songriento

Sanglots.sospiros o folloços

Sanséra.entera/o sinceramente

S ANTE À

- Sap.sabe.Sa pell.su pelleja
Saprien.fabrian
Sarráxa.su encendimiento
Sarráxa.se arroja/o se sube
Sa'rma.su alma
Sasténch.sostuuo
Sastrúga.desmenuza/o desmenuzaua
Sats.afaz o mucho/o harto
Sáui.fabio.Sauiesa.fabiduria
Sáui'l./el sabio
S'aulésa.su soberuia/o alteza

S ANTE B

- Sbaimént,esbamiento/o espanto

S ANTE C

- Scálfa,escalienta
Sclatás.rebentasé
Scláu,esclauo
Scláu de remença.tierto genero de esclauos que ouo en Catalunya
Scampats.esparzidos/o escapados
Scárn,escarnio
Scás.escaso/o que gasta poco
Scolàns.estudiantes que aprenden
Scolt.la escucha/o centinela
Scolt.yo escuch/o y escucha,o sospecha
Sculls.rocas o peñas

scurçons

Scurçóns.alacranes.

Scut.escudo

Seacúit.seda prisa

Se atengueren.se atuuieron/o se alcāçarō

Sebénts.los que saben

Sebollir.çabullir/o hundirse

Secás.sacase/o perdiesse el humor

Sech,seco,y seque/y yo seco

Sech.yo me asiento,y figo.y sigue

Secláma.se quexa

Sedejánt.el que tiene mucha sed

Ségle.siglo,Ségtgle/ siglo

Segona.segunda Segóns,segun

Seguéix.sigue,Seguesch.yo siguo

Seguisquen.sigui/o siguen

Segurtat,seguridad

Séhen.se asientan

Sehénts,los que son,y los que se asientan

Sehénts.los bienes rayzes

Sélla.filla

Sem.el coxo,o tollido

Séma,cosa consumida y coxa

Sémbla,pareçe y semeja

Semblánt,semblante y femejante

Sémble,pareçe,y juntamente

- S ANTE E TMA
Sémble.semej/o señalo/o parezco
Se'nbólcan.se rebueluen/o ie mez
Sémbre.siembran/o siembren
Seménça.semejança
Semént.simiente para sembrar
Sems.juntamente
Sendér.el camino/y roçin para caminar
Senglár.el puerco montes
Sengrúna.se haze pedaços menudos
Seny.seso/o sentido
Sénya.señal o seña
Senys.sesos o sentidos
Sémper víuol.gota coral
Senportal's dos.se lleva a los dos
Sen rét.se da y se rinde/y responde
Sens.fin.
Sensáble.sensible
Sensál.tributo/o censo
Sensá'quella.sin aquella
Sénsce nos.sin nosotros
Sent.siento yo y siente aquél
Sent ho mes.siente lo mas
Sentáts.sintays vos
Sentrá sentira.Sentré.sentire
Séntre.sentir
Senuólpa.se arrebuclue o se arrodea
sep muchas

- Sep.muchas veces
 Sepára.aparta
 Sepárals.apartalos
 Sepúlchre.sepulchro
 Serp.síerpe o culebra
 Serrás.aferrasé
 Sérne.ser
 Sérua.guarda/y çierua/animal
 Seruár.guardar
 Seruéy.seruicio.Seruént.seruidor
 Seruésca.sirua
 Seruénta.sierua/o seruidora
 Sescómbren.se escóbrē/o se desembaraçō
 Sesdeué.acaeçē o auicne
 Sesménta.se miēta/o trascé ala memoria
 Sespáchen.se empachan o se ocupan
 Sespérden.se pierden/o se desesperen
 Seslén.se estiende
 Seslénga.se estienda/o se tenga a cl
 Seslója.se guarda
 Set.sietel.y tiene sed
 Sétgle.siglo.Setgles.los siglos
 Setjaniént.çerca/o cercadura al derredor
 Sétje.el sitio/o cerco sobre algun lugar
 Sétje.el çeuo del anzuelo
 Sétje.vl'.Sótge.la cercadura o seto

S ANTE, E

Setzánys.deziseys años

Seurán.se asentaran

Séu.suyo.y se asienta

S ANTE G

Sglésia.la yglesia

Sguárt.tener respecto /o miramiento

S ANTE I

Siáu.seays vos.o asenteys os

Sibéll.an sí hermoso o bello

Sibel.si bien el

Si col.así como el

Sidéch.si deuo

Sidélls mordúts.si dellos mordidos

Sien.sean/o son

Siént.sentado/o siendo

Siénts,sentandose/o siendo

Signe.figuo/o señal

Sils.silos.Simr.sime

Sintént.el que siente/o que siente

Sis.sise,Sisdeue.si se acaece

Sifa.betun sobre que se asienta el oro

Siti.sitio/o asiento

Sitiament.sitio/o asitamiento

Siucl.si viene el

Siu.asienta

Siure.asentado/o asentarse

simenar

Smenár.enmendar

Smor.se muere

Sment.pararmientes y traer ala memoria

Smút.se mude

S ANTE O

Sobérch.grande o ecesiuo o soberuio

Sobirá.soberano. Sobirán.soberano

Sobrát.vencido o que le sobrepuja otro.

Sobráts.auentajas o sobras

Sobráts.los altos delas casas

Sóbres.sobras o demasias

Sobtát.presto. Sóbtes.dar pricfa

Sobtós.presto o prestos o improviso

Socórs.socorro

Sódegue la porta.menee o toq la puerta

Soférre.sufrir. Soferr.sufre

Sofertánt.que sufra o sufriendo

Soférts.sufridos. Sófre.sufrir

Sofir.sufre o sufrir

Sofirént.sufridor o que sufre

Sofirénça.sufrimiento

Sofistiques.sofisticas o aparentes

Sojórn.reposo o descanso

Sojórna.reposa o descansa

Sojörnem.descansen o reposen

Sójorns.descansos o reposos.

Sol.

S ANTE O

- Sol. solamente y el Sol
Sol. yo acostumbro y aquel acostumbra
Solas. solaz o plazer.
Soldadér. soldado o soldadillo
So llas. soy cuytado o mezquino
Sols. solamente y solos
Solt. suelto
Som. somos y sueño
Sómni. sueño
Son aguáyt. su presencia o su ospeçto
Sonár. tañer
Sopórt. socorro o sufrimiento
Soportár. suffrir o soportar
Soptamént. prestamente. Soptat. presto
Sorbír. absorver o consumir
Sort. el sordo, y fuerte o fortuna
Sortír. leuantarse con presteza
Sosmét. sometese
Sospír. suspiro
Sospita. sospecha
Sosté. sostiene. Sostéch. sostiene o sostiene
Sostengúda. sostenida
Sostinénc. sustentacion o cosa q̄ sostiene
Sostrách. aquel sosaca y tu sosacas. (a oti)
Sostraje. aparta o aparto o apartamiento.
Sostráu. sosaca y quita y aparta.

Sostráure,

- Sostráure.sofacar
 Sostráts.sofacados
 Sostrét.sacado o apartado.
 Sotánes.sotanos o cosas debaxo de tierra.
 Sots.debaxo y fotos
 Sots met.mete debaxo
 Souint.luego o presto o amenudo.

S ANTE: P.

- Spáy.espacio
 Spásia.espada
 Spauént.vel.Spaueñ.espanto
 Sper.esperança
 Spérdre.perder
 Speróns.espuelas
 Spersóna.es psona ohaze pfecta
 Spill.espejo
 Spauén.espanto
 Splét.la cojida del pan
 Splich.yo esplico o declaro
 Sprá.por.A'sprá.cosa aspera

S ANTE Q.

- Squínça.haze pedaços
 Squinçát.despedaçado o rasgado

S ANTE T.

- Stablít.establecido.
 Sténga,se cstienda

Stens,

S ANTE. T

Stens.estiendes

Stója.aquel gnarda y guarda tu

Stólga.quita o quite aquel

Stórcré.quitar o librar o oscusar

Stort.quitado. Stórta.quitada

Stréta ment.estrechamente

Struch.venturoso o dichoso

Strumént.instrumento para alguna cosa.

Sturmént.instrumento de musica

S ANTE. V

Súbdit.subdito o sujeto

Subjugáda.sujugada

Subjugát.sujeto o sujugado

Subuenir.ayudar o subuenir

Suffér.sufre o tiene

Suffér.sufrido.Suffértta.sufrida

Suór.sudor

Superbiós.soberuio o soberuios,

Surbír.absoruer o consumir

Surt.surte o resulta

Surtint.surtiendo

Sus.alto o encima o sobre todo

Sus.presto o en vn punto

Sútzeus.suzios

Sutzúres.suziéades

T ANTE. A

Ta.tu. Ta dolor.tu dolor.

- Talént.talento
Tall.yo corto y cortadura
Tallat.cortado
Talls nrorischs.labrado à la morisca,
Tánca.tierra. Tantátada.cerrada
Tancát.cerrado. Tanch.cierra
Tant.tanto.Tants.tantos o tantas.
Tantóst.luego adesora
Tany,toca o atañe o pertenesce
Tant préu.tanto precio
Tántalus.varon así llamado,
Tapát.atapado
Tárda.tardanza o tarda aquell
Tart.tarde o tardio
Tart.hombre tardo en hablar
Tart.hombre tardo de mal ingenio,
Tártres.los tartaros
Tast.gusto,y el sabor del bocado
Tásta,aquel gusta y gusta tu
Tastárt.hombre alocado o determinado,
Táula.la mesa o tabla
Táula de perusa.tabla bien ordenada en la
ciudad de Perosa en Ytalia.
Táur.el toro
Táxa.se atapa o se pega
T. ANTE E. E.
Te.tiene. Tebéo.tibío.

T ANTE E.

- Tel.tela. Tels.telas
Tem.yo temo y aquel teme
Tembrá.temera. Témbre.temer
Teméncia.temor o miedo
Temorejen.ayan o téngan miedo
Témpte.lo tiente o lo haga
Témpre.temple
Temút.temido
Tench.yo tengo y aquel tiene
Téndra.cosa tierna o blanda
Tényen.por.Atenyen.atienē ose atienen
Temir.tener
Ténte.tiento o tentar lo hondo
Ténten.tienten
Terç.terccro
Terç d'vn punt de dau. la tercia parte de
vn punto de dado
Terç anyell,vestidura comode terciopelo
Térme.termino. Térmens.terminos.
Terrény.terreño,o terruño para el pan
Tesa.por.Atésa.alcançada
Test.testo sobre que algo se escriue,
Tésta.la cabeza.
Téu.tuyo.Téus.tuyos

T ANTE I.

- Tínpes.cuestas o subidas
Tiny.tienen.

- Tira.letira o la lista
 Tiránt.tirano poderoso
 Tiránt.el que tira o el que me tira
 Tiránt.tirante vn cauallero ansi llamado.
 Tísbe.vna muger ansi llamada
 Tíxen.texen
 Tixión.hombre,furia infernal

T ANTE. 'O'

- Tocán.por.Tocáñet.tocando
 Toch.yo toco y aquel toca y el tocamiēto
 Tólch.yo quito/y quitado
 Tolga.quite
 Tolgué.aquel quito.Tolgués.quitase
 Toll.quita o aparta
 Tólrre.quitar
 Tólrre la'ns que la prenga.quitlarla antesq
 Tolt.quitado.Tólta.quitada (la tome.
 Tólts.quitadas/o quitados
 Tóbba.tumba o atauid
 Tor.toro.Torbát.turbado
 Torb.turbamiento o turbation
 Torch.alimpia o quita o neteja
 Tórcré.torcer
 Torn.rueda o buelta o torno
 Torns.tornos y bueltas
 Tort.tuerco.

T ANTE. O

Tórtra.la tortolilla aue,
Tost.quitado y presto o luego
Tost.lugar enhiesto como cuesta,
Tostémps.siempre o en todo tiempo
Tot.todo. Tots.todos
Tóu.huco.

T ANTE. R

Trabáll.trabajo.
Trabucát.trabucado o echado a hondo,
Trahéix.haze traycion o engaño,
Tráhen.sacan o traen,o engañan.
Trahí.aquel engaño
Trahír.engañar o hacer traycion,
Ttahimént.traicion o engaño,
Trahírmē.engañarme o hazermē traiciō,
Trahít.hecho traycion.
Tramét.aquel embia
Traméten.embien o embian
Transportát.trasportado o pasado
Tráu.aquel saca y trae o engaña
Tráu.haze traycion
Traurá.sacara
Tráure.sacar o quitar o apartar
Tráure.hacer traycion o engaño
Trebáll.trabajo
Treballám.trabajamos
Trebálen.

- Trebúlen.trabucan o trasagan
 Trebúlen.ahondan metafora
 Tremóla.aquel tiembla
 Tremolament.temblor
 Tremolant.temblando
 Tremoli.yo tiembla
 Tremoli, temble yo
 Tremontána.el viento cierço
 Tremontanál,viento cierço
 Tréncia,aquel quiebra
 Trencánt,quebrando/o quebrantando
 Trench,yo quiebro y aquel quiera
 Trenyóra.tiene soledad/o no sé halla
 Trénta.treynta
 Tret.sacado,o quitado.Tréta.sacada o qui
 Tréta.saeta o tasa que arroja la ballesta
 Trétes.sacados/y tiros como saetas
 Tría.escojida/o electiō.Tria.aparta o diuī
 Triáda.escojida o apartada
 Triága.atriaca
 Triánt,triador,o escojedor
 Trig.tarde. Trigám,tardamos
 Trob.yo hallo,y halle aquel
 Tróba,halla tu/y aquel halla
 Tróbas,hállase .y coplas
 Trobat,hallado.

T ANTE R

- Trób. hálleyo. y halle aquel
Troc. trucco/o cambio
Troç. pedaço/o troço
Trop. mucho/o demasiado
Troyá. cuento desde los años de troya
Troyá. la historia de los troyanos
Trons. truenos
Trúfan. burlan. Trufant. burlando

T ANTE V

- Tuñs. tunos. Tuñs dius. tu nos díces

V ANTE A

- Va.vano
Vag. yo voy/y vago.
Vága. vaga o desocupada
Vagabúnt. vagabundo
Vagáuia. estaua ocioso
Váguen. esten vagos y ociosos
Váy. valle o distancia/o vazío
Váje yo. vayayo: o yo voy
Váig. yo voy
Vaylet. petit, paje o moço pequeño
Valénça. valitut/o sanidad
Valént. estando bueno y sano
Valént. valiente y poderoso, y valiendo
Vall, valle/o vallado/o cercado
Valrrá. valdra. Valricu, valdriades

van, vano

Van.vano. Vans.vanos
 Váne.alabe vanagloriosamente
 Vanitamént.vanagloriosamente
 Vantár.vanagloriarse, Vánten.se alaben

V ANTE E

Ve.aquel viene
 Véig.yo vco
 Vehi.vezino. Vehína. vezina
 Véja,vea aquel. Véjes.veas tu
 Veixéil,vaxelto vaxilla
 Véixen.vexento fatiguen
 Vel.velo,Véles.velas o los que velan
 Vell.el viejo. Vells.los viejos
 Velléam' plau,la vejez me agrada
 Velledad,la vejez
 Ven,vende/y viene
 Venc.vençe. Véncre.vencer
 Vençént/el que vençe/o vençiendo.
 Vench,aquel vino/o viene
 Véngue,vengança
 Vénes,las venas
 Vénja,aquel benga/o toma vengança
 Venjár,vengarse/o tomar vengança
 Ventrélls,los vientres
 Ventrésques.los vientres
 Vent,viento, Vents,vientos

M ANTE V

- Venút.vendido
Ver.verano.y verdadero
Vérament.verdaderamente
Vergónya.verguénça
Vergonyít.vergonçoso
Verí.venino/o ponçoña
Verins.veninos y ponçoñas
Vérme.gusano.Vérmes.gusanos
Verméll.bermejo/o colorado
Vers.hazia vna parte.Verſmi.hazia mí
Vérs.verdaderos
Vert.verde
Véſpa.el abispa
Véſpre.la tarde
Vestíts.vestidos
Vestuári.vestuario,o vestidura
Vétla.aquel vela,y el que vela
Véu.aquel vec.y vio/y la boz
Véu.vez,y viene/y aquel vino
Veuré.yo veré.Véure.ver
Veuréu.vos vereys
Vexéll,vasija/o vaxilla/o vasó
Véxen.fatigen o hagan vexaciōn

V ANTE I

- Via.veya/y el camino
Viats,y dos o echados a fuerā

vicis

- Vicis dona. da a los vicios
 Vicins alta. vicio nos agrada y contenta
 Vida hermita. vida de hermitaño
 Vídan do. la vida le doy
 Vics. vias o caminos
 Vila. la villa
 Viláns. villanos
 Viltáts. vilezas
 Vinént. aparejadamente
 Vinént. viniendo o que viene
 Víne tu ami. ven tu ami
 Ví. el vino. Vins. vinos
 Vísca. aquel biua. Visch. yo biuo
 Visquen. aquellos biuen o biuan
 Viscút he. biuido he
 Vist. yo visto y aquel visto
 Viu. aquel biue y biuo
 Viuént. que biue o biuiente
 Viurán. biuiran. Viuria. biuiria
 Víus. biuos

V ANTE. L

- Vlésa. por. Aulesa. traycion y vilcza
 Vllab. gota feréna. ojo sin lagrimas

V ANTE. M

- V mple. hinche
 V ngle. las vñas.

V ANTE. N.

V'na'ntitát.vna entidad o vn ser
V'ngles.las vñas
Vnits.vnídos o ayuntados

V ANTE O

Vógi. rodeo o buelta o rueda
Vol.yo quiero y aquel quiere
Vol.el buculo
Volch.aquel quiere o quiso
Volént.quiriendo
Volénça.voluntad o querer
Volenteros.apetitoso o desfoso
Volér.querer
Volérs.quererces o voluntades
Volguist.quesiste
Volgrá.por. Volguéra.quisiera
Volgrál'yo.quisiera lo yo
Volp.raposo o raposa
Volpéll.raposo o raposa
Volpéll.enganó metaforice
Vólten.bucluen o bucluan
Volúm.volumen de libro o cosa así.
Vómit.vomito
Vorridor.aborrecedor
Vot.voto

V ANTE. R.

Vrélla.por.Orella.orcja

V ANTE. S, 276.

Vs.el vfo y vse aquell.y os.y yo vfo

Vſat,vſado o acostumbrado

Vſatje,vſanca

V ANTE. V

Vull,yo quiero.Vúlles.quieras tu.

Vúy.oy dia.Vúyt.ocho,

X ANTE, A

Xalóch.viento anſi llamado.

Y ANTE. O,

Yom ſo.yo me ſoy

Y ANTE. V.

Y vál.y vale

Z. ANTE. E.

Zel.zclo.

FIN DEL VOCABULA

rio Catalan.

FUE IMPRESO EL
PRESENTE TRACTADO

en la muy noble villa de Va-

lladolid. Iñto a sant An-

dres. En casa de Se-

bastiā Martinez,im-

pressor. Acabose

de Imprimir a

veynte dias

dFebrero

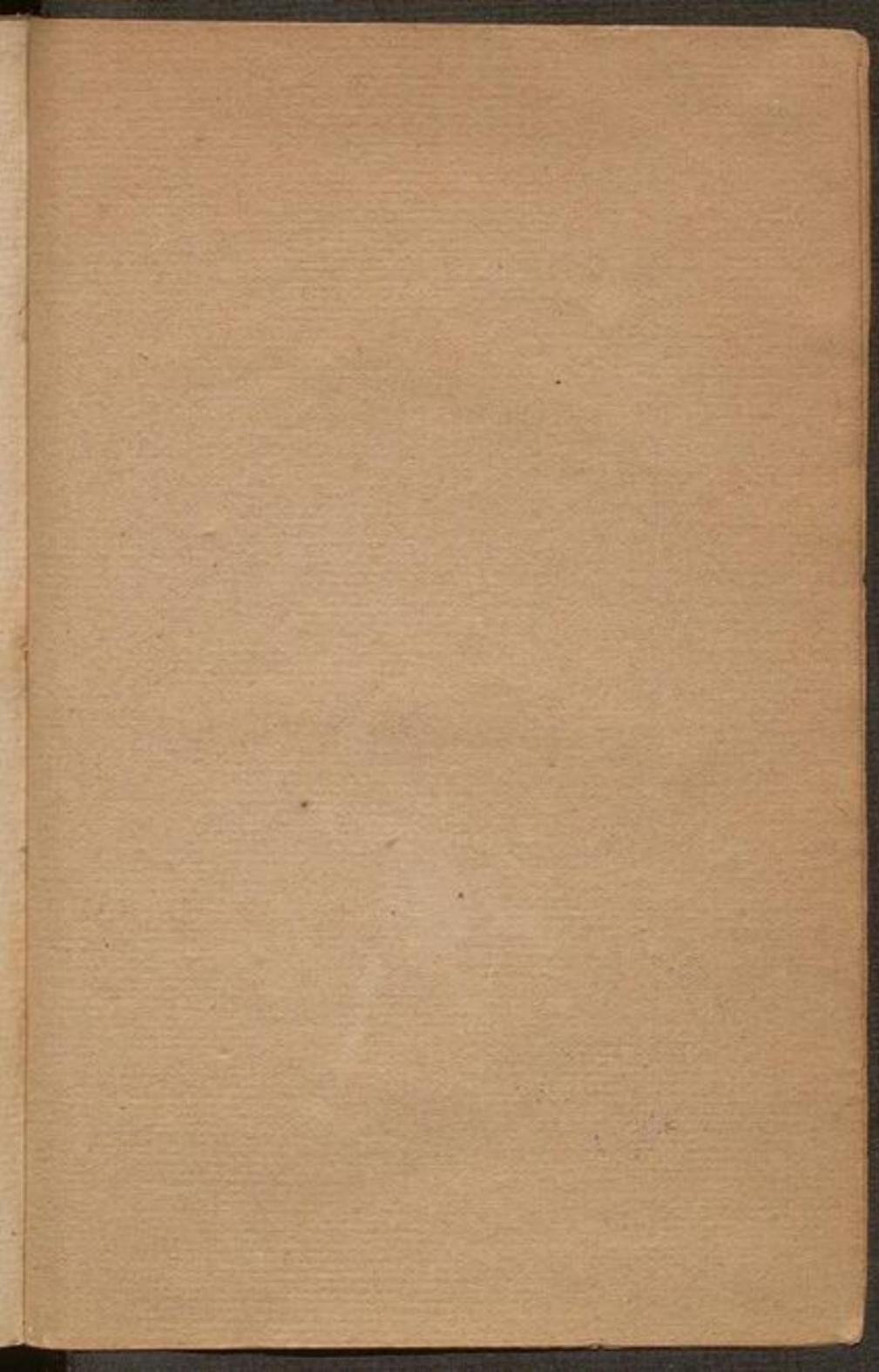
Año. De. 1555. Años.

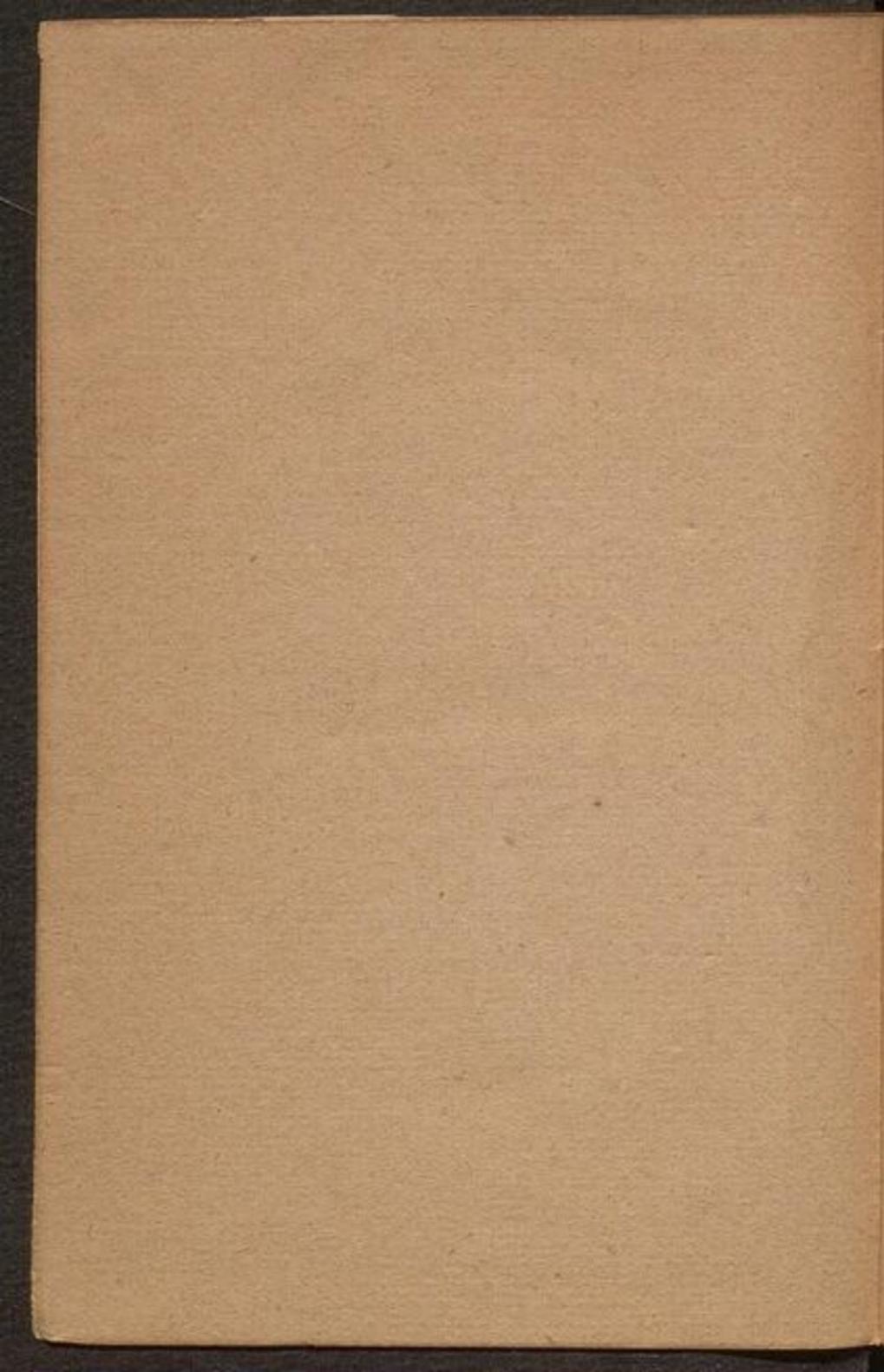

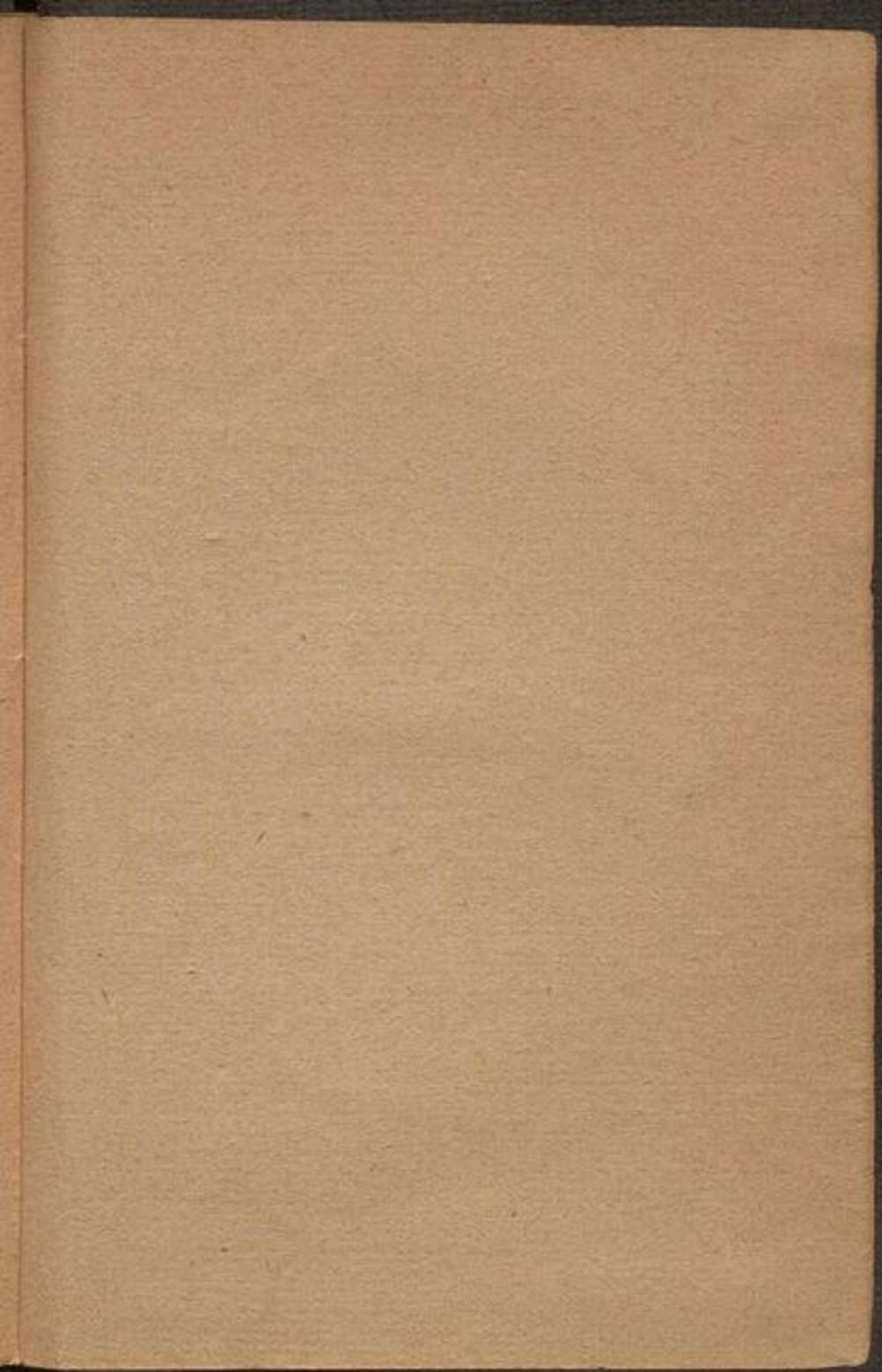
A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L.
M. N. O. P. Q. R. S. T. V. X.
Y. Z. AA. BB. CC. DD. EE. FF
GG. HH. II. KK. LL. MM.

Todos son quadernos, sino. MM.
que es medio.

BASS (81)

